

گور به گور

ویلیام فاکنر

ترجمه نجف دریابندی

چاپ چهارم

فاکنر در سال ۱۸۹۷ میلادی در جنوب آمریکا به دنیا آمد، در آنجا بار آمد و همه عمرش را به تقلیل در همان جا گذراند. تحصیلاتش نامرتب بود ولی به جای آن هرچه را که جالب می‌باشد مطالعه می‌کرد. با رسیدن به سن بلوغ به سروden شعرپرداخت. در سال ۱۹۲۵ با شروع اندرسن تویسته‌ی بزرگ آمریکایی آشنا شد. این آشنایی نقطه عطفی است در زندگی فاکنر و به قول خودش الهام بخش او برای رمان نویس شدن.

زمینه‌دانش‌های فاکنر جنوب آمریکاست: آکسفورد الایاما، چفرسن، ممفیس، فاکنر برای شخصیت‌های آثارش که به سه گروه تقسیم می‌شوند - یعنی سیاهان، اشراف و دهانی‌ها - تاریخ خاص خودشان را می‌افزیند، در سرزمین افسانه‌ای "پوکنایاتوفا". و به نظر منتقدان مزیت آثار او در توصیف شجاعت، شرافت، رحم و مروت، روابط متقابل نژادی و سادگی انسان روستایی است.

گور به گور

ویلیام فاکنر
ترجمه نجف دریابندی

فاکنر، ویلیام – ۱۸۹۷ – ۱۹۶۲ م.
گور به گور/ویلیام فاکنر؛ ترجمه نجف دریابندی. – تهران: چشمه، ۱۳۸۳.
۳۰۴ ص. – تصویر.

ISBN: 964-362-193-6

قهرستی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی: As I lay dying: the corrected text.
چاپ قبلی: چشمه، ۱۳۷۱ (۱۳۵۰ ص).

چاپ دوم.
داستانهای آمریکایی – قرن ۲۰ م. الف. دریابندی، نجف، ۱۳۰۸ –، مترجم. ب.
عنوان.

۸۱۳/۵۲
گ ۱۷۹ اف
۱۳۸۳
کتابخانه ملی ایران
۱۳۸۳-۱۸۴۸۷

گور به گور

ویلیام فاکنر

ترجمه نجف دریابندی

طرح جلد و تصاویر: مریم حسن نژاد

حروف نگاری: حسین زنده دل

لیتوگرافی: بهار

چاپ: حیدری

صحافی: کیمیا

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

چاپ چهارم، بهار ۱۳۸۶، تهران.

ناظر فنی چاپ: یوسف امیر کیان

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر چشمه است.

شابک: ۶-۱۹۳-۳۶۲-۹۶۴

دفتر مرکزی و فروش نشر چشمه: تهران، انقلاب، خیابان ابوریحان بیرونی، خیابان وحدت نظری، شماره ۷۱

تلفن: ۰۶۴۹۲۵۲۴، ۰۶۶۴۹۵۷۵۷۷ - ۹

دورنگار: ۰۶۴۶۱۴۵۵

فروشگاه نشر چشمه: تهران، خیابان کریم خان زند، بیش میرزا شیرازی، شماره ۱۶۱ تلفن: ۰۶۶۴۹۷۷۶۶

یادداشت مترجم

«گور به گور» عنوانی است که من روی این رمان گذاشته‌ام، زیرا نتوانسته‌ام عنوان اصلی آن را به عبارتی که خود بپسندم به فارسی درآورم. «همیچون که دراز کشیده بودم و داشتم می‌مُردم» کوتاه‌ترین عبارتی است که به نظر من معنای عنوان اصلی را دقیقاً بیان می‌کند.

این رمان را فاکنر در ۱۹۳۰ - یک سال پس از «خشم و هیاهو» - نوشته است. خود او مدعاً بود که نوشتن آن را در ظرف شش هفته - آن هم با کار شبانه، پای کوره آتش یک نیروگاه محلی - به پایان رسانده و پس از آن هم دستی در آن نبرده است؛ ولی ساختمن داستان و ظرافت پیوندهای آن چنان است که خواننده‌گمان می‌کند باید بیش از این‌ها وقت و «عرق‌ریزی روح» صرف پروراندن آن شده باشد. در هر حال، این رمان را بسیاری از متقدان ساده‌ترین و در عین حال کامل‌ترین رمان فاکنر می‌دانند؛ برخی حتی آن را شاهکار او نامیده‌اند. آنچه مسلم است، این رمان همیشه مدخل خوبی به دنیای شگفت و پرآشوب داستان‌های فاکنر به شمار رفته است؛ اگرچه در مورد همین رمان هم باید گفت که سادگی آن تا حدی فریبende است و دقایق و ظرایف آن غالباً در نگاه اول آشکار نمی‌شود.

آدم‌های این رمان روستاییان ساده - و گاه ساده‌لوح - ایالت میسی‌سی‌پی، در جنوب امریکای شمالی، هستند - در زمان نامعینی که

شاید کمی بعد از جنگ جهانی اول باشد، و داستان از زبان خود این آدم‌ها نقل می‌شود. در ترجمة این زبان من خود را ناگزیر دیده‌ام که، اولاً، دامنه آزادی مترجم را اندکی وسیع تر از حد معمول بگیرم و، ثانیاً، گفتار رانه به «لغظ قلم» بلکه به همان صورتی که از دهان جاری می‌شود - به زبان گفتار - ضبط کنم. در این کار نه تنها از افراط پرهیز کرده‌ام، بلکه کوشیده‌ام تا آنجا که فضای زبان محاوره اجازه می‌دهد صورت مکتوب کلمات را نگه دارم. اما هر کس بیش از یکی دو صفحه گفتار فارسی را به صورت آوانگاری (فونتیک) با خط فارسی ضبط کرده باشد می‌داند که حفظ یک شیوه یکدست و منسجم در این کار بدل‌آ مقدور نیست. بنابرین یکدستی یا انسجام مطلق فضیلتی است که نباید از رسم الخط این کتاب انتظار داشت.

ترجمه «گور به گور» از روی چاپ دو زبانه انگلیسی و فرانسوی این رمان (انتشارات گالیمار، ۱۹۹۰) تهیه شده است. روایت فرانسوی رمان در روشن کردن تاریکی‌های زبان عامیانه جنوب غربی امریکا بسیار مفید واقع شد.

پس از آماده شدن ترجمة فارسی دوست گرامی ام منوچهر بدیعی از راه لطف یک بار دیگر آن را با اصل انگلیسی و ترجمة فرانسوی اش مطابقت کرد و یادداشت‌های فراوان خود را در اختیار من گذاشت؛ از لطف او بسیار سپاس گزارم.

چاپ دو زبانه رمان را دوست گرامی حسین حسینخانی از سفری به پاریس هدیه آورد؛ از محبت او هم به جای خود سپاس گزارم.

ن. د.

تهران، ۲۸ شهریور ۱۳۷۱

دارل

من و جوئل داریم از سر زمین برمی‌گردیم، من از جلو او از عقب.
من پونزده قدمی از او جلوترم، ولی هر کس از انبار پنه نگاه کنه کلاه
حصیری پاره پوره جوئل رو یک سر و گردن بالای کلاه من می‌بینه.
جاده مثل رسماون شاقول یک راست رفته، از ضرب پای آدمها و
آفتاب ژوئیه مثل آجر سفت شده، از لای دور دیف سبز بتنه های واگذاشته
پنه لب جاده می‌ره می‌رسه به انبار پنه وسط زمین، اونجا که رسید انبار
رو با چار زاویه قائمه گرد دور می‌زنه، راهش رو از میون زمین می‌بره
بعد اثر پا خرده خرده محو می‌شه.

انبار پنه رو از تنه های نتراشیده درخت ساخته‌اند، ملاط لای تنه ها
مدت‌ها پیش ریخته. بنای چارگوشی است با بام یک بری شکسته که خالی
و خراب زیر آفتاب تند یله داده، تو دو دیوار مقابل هم دو تا پنجره پهن
داره که رو به جاده واژ می‌شن.

به انبار که می‌رسیم من راهم رو کج می‌کنم از همون جاده‌ای
می‌رم که انبار رو دور می‌زنه، جوئل که پونزده قدم پشت سر من می‌آدو
یک راست جلوش رو نگاه می‌کنه با یک شلنگ از تو پنجره می‌گذره
همین جور که داره یک راست جلوش رو نگاه می‌کنه چشم‌های

گور به گور

کم رنگش مثل چوب رو صورت چوبی ش میخ شده‌اند، با اون روپوش
وصله دارش شق ورق، که انگار عین آدمک سرخ پوست مغازه
سیگارفروشی فقط از کمر به پائین حرکت داره، کف انبار رو با چار قدم
طی می‌کنه با یک شلنگ از پنجه‌های مقابل هم می‌آد بیرون، همین که من
می‌رسم به نیش انبار باز می‌افته تو جاده. حالا او از جلو و من از عقب با
پنج قدم فاصله داریم تو سر بالایی جاده می‌ریم طرف تپه.

گاری تل رو بسته‌اند به نرده کنار چشمۀ آب، افسارها رو پیچیده‌اند
دور پایه نشیمن‌گاه. توی گاری دو تا نیمکت هست. جو تل دم چشمۀ وا
می‌ایسته، ملاقه کدویی رو از گل شاخه بید ورمی‌داره آب می‌خوره، من
ازش جلو می‌زنم می‌افتم تو جاده، یواش یواش صدای ارۀ کش رو
می‌شنوم.

وقتی می‌رسم اون بالاکش دیگه ارۀ رو گذاشته کنار، سرپا
وایساده لای تراشه‌های چوب داره دو تا از تخته‌ها رو سوار هم می‌کنه.
لای سایه‌ها تخته‌ها مثل طلا زرد می‌زنند، مثل طلای صاف، این ور و اون
ورشون هم جای بُرش نرم تیغه تیشه پیداست: نجار قابلی است این کش.
تخته‌ها رو می‌ذاره رو میز کار، لبه‌هاشون که با هم جفت شد یک چارم
جمعه تمومه. حالا زانو می‌زنده، چشم‌هاش رو جمع می‌کنه لبه تخته‌ها رو
دید می‌زنه، بعد تخته‌ها رو می‌ذاره زمین تیشه‌ش رو ورمی‌داره. نجار
قابلی است. آدی باندرين جمعه از این بهتر گیرش نمی‌آد که تو ش بخوابه. این
جمعه هم خاطر جمعه، هم راحت. من می‌رم طرف خونه، از پشت سرم
صدای تیشه می‌آد:

چک چک چک.

کورا

خلاصه من هم تخم مرغ‌ها رو کنار گذاشتم دیروز کیک‌هام رو پختم. خیلی هم خوب درآمدند. مرغ‌های ما خیلی به دردمون می‌خورند. خوب هم تخم می‌کنند، همون چند تایی که بعد از حمله پوسماً‌ها و این جور جک و جونورها برامون مونده‌اند. تابستون مار هم مرغ‌هارو می‌زنند. مرغدونی رو مار بدتر از همه‌چی از بین می‌بره. خلاصه بعد از اون که معلوم شد قیمت مرغ خیلی بیشتر از اون می‌شه که آقای تل خیال می‌کرد، بعد از اون هم که من گفتم تخم مرغ‌ها که زیاد شدند جواب قیمت مرغ‌ها رو می‌دن، بعدش دیگه خودم بایست بیشتر از همیشه هوایی کار رو داشته باشم، چون من گفتم بخریم که این مرغ‌ها رو خریدیم. مرغ ارزون‌تر از این هم می‌شد بخریم، ولی من گفتم این‌ها خوب‌اند، میس لاوینگتن به من توصیه کرده بود از یک نژاد خوب بخریم، چون که خود آقای تل قبول داره، گاو و خوک هم نژاد خوبش آخر سر با صرفه‌تره. این شد که وقتی اون همه مرغ تلف شد دیگه نمی‌توانستیم تخم مرغ‌ها رو خودمون

---

۱. POSSUM، جانور پستاندار کوچکی است که روی درخت زندگی می‌کند.

گور به گور

بخاریم، چون که من نمی خواستم آفای تل به من سرکوفت بزنه که گفته بودم این ها رو بخر که خریدیم.

آره وقتی میس لاوینگتن به من گفت این ها کیک می خوان من هم پیش خودم گفتم کیک رو می پزم، یکباره اون قد پول در می آرم که قیمت کُل مرغها به اندازه دو تا مرغ بیشتر بشه، اون هم با کنار گذاشتن تخم مرغ، هر دفعه یک دونه، که هیچ خرجی هم نداره. تازه اون هفته مرغها اون قد تخم کردند که من غیر از تخم مرغهایی که باید می فروختیم تخم مرغ کیک ها رو که جمیع کردم هیچی خرج آرد و شکر و هیزم اجاق رو هم درآوردم که این هم خرجی نداشته باشه. خلاصه دیروز کیک ها رو پختم، همچین هم دفت کردم که در عمرم نکرده بودم. کیک های خیلی هم خوب از کار در او مدنده. اما امروز صبح که رفتم شهر میس لاوینگتن گفت خانم رأیش برگشته مهمونی ش رو به هم زده.

کیت می گه «باید به هر صورت کیک ها رو ورمی داشت.»

می گم «خوب لابد حالا دیگه به دردش نمی خورند.»

می گه «باید ورمی داشت. ولی این خانم های پول دار شهر می توونند رأی شون رو عوض کنند. فقیر فقرانمی توونند.»

پول پیش خدا هیچی نیست، چون که خدا توی قلب آدم ها را می خونه. می گم «شاید تو نستم تو شببه بازار آ بشون کنم.» چه کیک های خوبی هم از کار در او مدنده.

کیت می گه «دونه ای دو دلار هم فروش نمی رن.»

می گم «خوب، برای من که خرجی نداشتند.» من این تخم مرغ ها رو پس انداز کردم، ده دوازده تاش رو دادم شکر و آرد گرفتم. این کیک ها برای من خرجی نداشتند، چون خود آفای تل می دونه این هایی که من

پسانداز کردم و رای اون‌هایی بود که خودش قرار فروشش رو گذاشته بود. پس عین این بود که که ما تخم مرغ‌ها رو پیدا کرده باشیم یا یک بابایی مفت به ما داده باشه.

کیت می‌گه «وقتی قولش رو داده بود که می‌خره باید می‌خریند». خدا توی قلب آدم‌ها رو می‌خونه. اگر رأی خودش قرار گرفته که بعضی مردم خیال کنند راستی و درستی یعنی این بعضی خیال کنند یعنی یک چیز دیگه، من کی باشم که تو فرمون خدا چون و چرا کنم. می‌گم «خیال نمی‌کنم از همون اول هم به دردش می‌خوردن». چه کیک‌های خوبی هم از کار در او مدند.

لحاد رو کشیده تازیر چونه‌ش، تو این گرما، فقط دو تا دستش و صورتش بیرونه. تکیه‌ش داده‌اند به بالش، سرش رو آورده‌اند بالا که بیرون پنجره رو ببینه. هر بار که کش تیشه و ارّه‌ش رو دست می‌گیره صد‌اش رو می‌شنویم. اگر از گوش کر هم بودیم باز هم انگار وقتی صورت آدی رو تماشا می‌کردیم صدای تیشه‌کش رو می‌شنیدیم، خودش رو هم می‌دیدیم. صورت آدی این قد تکیده شده که خط سفید استخون هاش از زیر پوستش پیداست. چشم‌هاش نگاهشون که می‌کنی عین دو تا شمع تو چاله شمعدون آهنی دارند آب می‌شن. اما از رحمت و رستگاری ابدی تو صورتش هیچ خبری نیست.

می‌گم «خیلی هم خوب در او مدند، ولی نه به خوبی کیک‌های آدی». رخت‌شوری و اتوکشی این دختره هم از این رو بالشی پیداست، اون هم اگه اتو کشیده باشه. شاید حالا که خودش تو رخت‌خواب افتاده چارتا مرد و یک دختر نروک دارند تر و خشکش می‌کنند بالاخره چشمش واز شه. می‌گم «تو این ولايت هیچ زنی پیدا نمی‌شه که مثل آدی

گور به گور

کیک پیزه، تا چشم به هم بزنی یکهو می‌بینی باز پاشده داره کیک
می‌پزه، اون وقت کیک‌های ما رو دستمون می‌مونه.» زیر اون لحاف تنش
از یک شمشة بنایی بیشتر نمودنداره، نفس کشیدنش هم اصلاً معلوم
نمی‌شه، الاً از صدای پوشال تشک زیرش. حتی موی رو لپش هم جنب
نمی‌خوره، حتی وقتی اون دختره بالای سرمش واپساده داره با بادبزن
بادش می‌زنه. همین جور که ما داریم نگاه می‌کنیم بادبزنش رو از این
دست می‌ده اون دست، بدون این که دست، از باد زدن ورداره.

کیت زیر لب می‌گه «خوابه؟»

دختره می‌گه « فقط بسی تونه کش رو اون وز بینه.» ما صدای ازه رو
تو چوب، می‌شنویم. عین صدای خروپف آدمیزاد. یولا بالاتنهش رو بر
می‌گردونه، از پنجه ره بیرون رو نگاه می‌کنه. گردن بندش خیلی به کلاه
فرمژش می‌آد. هیچ معلوم نمی‌شد قیمتتش بیست و پنج سنت بیشتر نیست.
کیت می‌گه «باید اون کیک‌ها رو در می‌داشت.»

پولش هم خیلی به دردم می‌خورد. ولی برای من خرجی نداشت،
غیر از پختنیش. به آقای تل می‌گم اشتباه از هر کسی سر می‌زنه، ولی بدون
ضرر از پیش براومدن کار هر کسی نیست. این رو به آقای تل می‌گم.
می‌گم همه که نمی‌تونند نتیجه اشتباه خودشون رو بخورند.

یک نفر داره از تو هشتی می‌آد. دارله، از جلو در که می‌گذره تو
اتفاق نگاه نمی‌کنه. یولا نگاهش می‌کنه، می‌ره پشت خونه ناپدید می‌شه.
یولا دستش رو بلند می‌کنه آروم می‌کشه رو گردن بندش، بعد رو موهاش.
یولا که می‌بینه من مواطنیش هستم هاج و راج می‌شه.

دارل

بابا و ورنون تو ایوون پشتی نشسته‌اند. بابا جمعه^{گردد} تباکوش رو کج کرده داره تو لب پائینش تباکو می‌ریزه؛ لبش رو باشد و انگشتش کشیده جلو. من که رد می‌شم نگاهم می‌کنم، من با ملاقه آب از سطل ور می‌دارم می‌خورم.

بابا می‌گه «جوئل کجاست؟» من از وقتی بچه بودم فهمیدم آب که تو سطل چوب کاج بمونه خیلی خوشمزه می‌شه. آب نیمه خنک مزه ملایمی داره، مثل بوی بادی که وسط تابستان از لای درخت‌های کاج بیاد. آب باید اقلّاً شش ساعتی تو سطل مونده باشه، باید با ملاقه کدویی هم بخوری. آب رو هیچ وقت نباید تو کاسه فلزی خورد.

شب مزه‌ش باز هم بهتر می‌شه. شب می‌گرفتم رو تختم تو هشتی دراز می‌کشیدم تا همه خوابشون می‌برد، بعد پا می‌شدم می‌رفتم سراغ سطل آب. رنگش سیاه بود، چوبش هم سیاه، سطح را کد آب سوراخ گردی بود توی هیچ. قبل از اوون که با ملاقه اوون هیچ رو بیدار کنم گاهی دو تا ستاره هم تو سطل می‌دیدم، گاهی هم بکی دو تا تو ملاقه، بعد آبم رو می‌خوردم. بعدش دیگه بزرگ‌تر و گنده‌تر شدم. اوون وقت صبر

گور به گور

می‌کردم تا همه خوابشون بیره، تا من بتونم پیره‌نم رو بالا بزنم. صدای نفس خوابشون رو می‌شنیدم، تن خودم را حس می‌کردم ولی دست نمی‌زدم؛ می‌گذاشتم سکوت خنک به تنم بخوره، با خودم می‌گفتم شاید کش هم توی تاریکی خوابیده داره همین کار رو می‌کنه، شاید دو ساله داره می‌کنه، قبل از این که من بخواهم یا بتونم.

پاهای باباکح و کوله شده‌اند، پنجه‌هاش بی‌ریخت و کج و کوله‌اند، رو پنجه‌های کوچکش دیگه هیچ ناخنی نمونده از بس که وقتی بچه‌بوده با چارق‌های دست‌سازش تو گل و شل کار کرده. جفت کفش‌های چرم خامش رو گذاشته کنار صندلی. انگار که این‌ها رو با یک تبر گند از آهن خام تراشیده‌اند. ورنون از شهر برگشته. هیچ وقت ندیده‌ام با روپوش کار بره شهر. می‌گن زنش نمی‌ذاره. زنه یک وقت معلم مدرسه بوده.

ته مونده آب ملاقه رو می‌پاشم زمین، دهنم را با آستینم پاک می‌کنم. قبل از صبح فردا بارون می‌گیره. شاید هم قبل از غروب امروز. می‌گم «رفته تو طویله، داره مال‌ها رو می‌بنده».

تو طویله با این اسبه کلنگار می‌ره. از طویله می‌زنه بیرون می‌افته تو چراگاه. اسبه اصلاً پیداش نیست، رفته تو خنکای لای قلمستون کاج قایم شده. جوئل سوت می‌کشه، یک بار خیلی تند، اسبه خُرناسه می‌کشه، جوئل می‌بیندش که تنہش لای سایه‌های کبود برق می‌زنه. جوئل باز هم سوت می‌کشه، اسبه از تپه سرازیر می‌شه، با پاهای شق و رق، گوش‌هاش رو تیز می‌کنه و می‌پرونه، چشم‌های تا به تاش رو تو چشم‌خونه می‌چرخونه، بیست قدم اون ورتر و امی‌ایسته پهلوش رو می‌کنه به ما، سرش رو رو شونه بر می‌گردونه، با نگاه تیز و هشیارش ما رو دید می‌زنه.

جوئل می‌گه «بیا آفاجان». اسب راه می‌افته. همچین به سرعت می‌آد که پوستش جمع می‌شه، انگار آتش از پوستش زبونه می‌کشه. یال و دمش رو پخش می‌کنه، چشم‌هاش رو می‌چرخونه، یک هرست دیگه می‌آد جلو، وامی‌ایسته پاهاش رو جفت می‌کنه به جوئل زل می‌زنه. جوئل با قدم‌های مرتب می‌ره طرفش، دست‌هاش دو طرفش آویزونه. غیر از لنگ‌های جوئل، مثل دو تا هیکل که برای یک منظرة قبایل وحشی تراشیده باشند زیر آفتاب ایستاده‌اند.

هنوز جوئل دستش به اسب نرسیده که اسبه سردست بلند می‌شه می‌آد پایین رو سر جوئل. جوئل لای برق برق نعل‌های اسب گیر می‌افته، انگار دارند بال می‌زنند، ولی مثل مار برق آسازیز مینه اسب و لای نعل‌ها جا خالی می‌ده. هنوز ضربه سم اسب به بازوهاش نرسیده، یکهو تمام تنش از زمین کنده می‌شه. افقی مثل مار تاب می‌خوره تا دستش به سوراخ‌های بینی اسبه بند می‌شه، باز می‌افته زمین. بعد دوتایی وحشت‌زده در جا خشک شده‌اند: اسبه خودش رو عقب کشیده، رو دو پای سین و لرزون بلند شده، سرش رو انداخته پایین. جوئل پاشنه‌هاش رو فروکرده تو زمین، با یک دست راه نفس اسب رو می‌بنده با دست دیگه‌ش گردنش رو تنده و تنده نوازش می‌ده و فحش‌های بد بدده که همین جور نثار اسب می‌کنه. حالا با فاصله ثابت و وحشت‌زده جدا از هم ایستاده‌اند. اسبه هی می‌لرده و ناله می‌کنه. اوون وقت جوئل می‌پره پشت اسب. با هیکل خمیده از جا کنده می‌شه، مثل تسمه تازیانه چرخ می‌زنه، پاهاش رو تو هوا برای پشت اسب واژ می‌کنه. اسب با پاهای باز وامی‌ایسته و سر فرود می‌آره، بعد یکهو از جا می‌کنه. با تکون و تقله از تپه سرازیر می‌شن، جوئل عین زالو به گرده اسب چسبیده، تا می‌رسند پای حصار اسبه باز یکهو و ا

گور به گور

می ایسته و پا به زمین می کوبه.

جوئل می گه «خوب، اگه سیر شده ای حالا دیگه دست بکش.»

تو طویله اسبه هنوز وانا یستاده که جوئل از پشتیش سر می خوره
می آد پایین. اسبه می ره تو آخورش جوئل هم می ره دنبالش، اسب بدون
این که برگرده پشتیش رو نگاه کنه یک لگد برای جوئل می پرونه، نعلش
رو همچین به دیوار می کوبه که صدای تپانچه می ده، جوئل هم لگدی به
شکم اسب می رنه، اسبه دندون هاش رو چفت می کنه و سرش رو به عقب
بر می گردونه. جوئل با مشت می زنه تو صورت اسب، سر می خوره طرف
دیواره آخور و می ره روش می ایسته. با دست از داربست علوفه آویزون
می شه از بالای آخورها و از توی در بیرون رو دید می زنه. راه خالیه.
جوئل از اینجا صدای ازه کشیدن کش رو هم نمی شنوه. دست می بره
تندی چند بغل علوفه پایین می کشه می ریزه تو آخور.
می گه «بخور. تا می تونی کوفت کن، تخم سگ صاحب مرده.»

جوئل

آخه همهش همون بیرون زیر پنجره وايساده هی داره ارّه می کشه
هی میخ به اوں جعبه صاحب مرده می کوبه. درست زیر چشم آدی، یک
جایی که هر نفسی که ادی می کشه پر از صدای ارّه و چکش اوست، یک
جایی که ادی او رو می بینه که بهش می گه بین. بین چه چیز خوبی دارم
برات می سازم. بهش گفتم برو یک جای دیگه. گفتم اگه هی، هنوز هیچی
نشده می خوای بخوابونیش اوں تو. عین اوں روزی ست که همین کش
بچه بود، ادی گفت اگه یک ذره کود داشتم چند تا گل می کاشتم، که کش
هم لُوك نون رو ورداشت برد تو انبار پُر پهن کرد آورد.

حالا باقی شون هم گرفته اند نشسته اند، عین لاشخور. منتظر نشسته اند
دارند خودشون رو باد می زنند. چون که من گفتم اگه تو همین جور هی
ارّه بکشی هی میخ بکوبی که آدم دیگه خواب به چشمش نمی آد، ادی
هم دست هاش رو گذاشته بود روی لحاف، عین دو تکه از اوں ریشه های
درخت که هر چی بشوریشون دیگه تمیز بشو هم نیستند. الان بادبزن و
دست دیویی دل جلو چشممه. گفتم کاش دست از سرش ورمی داشتی. هی
اوه سکش، هی میخ بکوب، هی هوا رو همچین روی صورتش به هم بزن

گور به گور

که نا نداشته باشه نفس بکشه. اون تیشه نحس هم هی بزن بتراش، بزن بتراش. بزن بتراش، اون قد که هر کی از تو جاده رد شد وایسه این جعبه رو دید بزنه، بگه عجب نجاریه این کش. اگه دست من بود وقتی کش از بالای اون کلیسا افتاد یا اگه دست من بود وقتی بابا اون بار هیزم افتاد روش ناکارش کرد، اون وقت این جور نمی شد که هر ناکسی تو این ولايت بیاد وایسه زُل بزنه ادی رو نگاه کنه، چون که اگه خدایی هم هست پس به چه درد می خوره؟ کاش فقط من بودم و آدی سر یک تپه بلند؛ من سنگ‌ها رو هل می دادم پایین تو صورت‌شون، ور می داشتم می زدم تو صورت‌شون و دندوناشوون و خدا می دونه هر چاکه می خورد، تا وقتی که آدی آروم می گرفت. اون تیشه نحس هم نبود که هی بزن بتراش. بزن بتراش تا آروم می گرفتیم.

دارل

می بینم که از سر نبش می پیچه از پله ها می آد بالا به ما هم نگاه
نمی کنه. می گه «حاضرین؟»

می گم «اگه مال هارو بسته ای.» می گم «صبر کن.» و امی ایست بابا رو
نگاه می کنه. وِرنون تف می کنه، بدون این که از جاش جنب بخوره. با
وقار و دقّت تمام تفش رو عدل می اندازه رو خاک سوراخ زیر
ایوون. بابا دست هاش رو یواش می ماله رو زانو هاش. داره از روی دشت
اوون ور قله تپه رو نگاه می کنه. جوئل یک کمی او را می پاد، بعد می ره سر
سطل آب باز آب می خوره.

بابا می گه «من از هیچی به قد بلاتکلیفی دلخور نیستم.»
من می گم «سه دلار پول توشه.» پیرهن بابا رو قوزش بیشتر از
جاهای دیگه رنگش رفته. رو پیرهنش لکه عرق نیست هیچ وقت رو
پیرهنش لکه عرق ندیده ام. یک وقت بیست و دو سالش که بوده از بس که
تو آفتتاب کار می کنه ناخوش می شه. حالا به مردم می گه من اگه عرق کردم
می میرم. لابد این جور خیال می کنه.

گور به گور

می گه «اگه قبل از برگشتن شما تموم کرد بور می شه ها.»
وِرنون تف می اندازه تو خاک. ولی تا صبح نشده بارون می آد.
بابا می گه «مادرتون متظره. اگه او بود الان راه می افتاد. من
می شناسم. بهش قول داده ام که جفت مالها رو آماده اینجا نگه
می دارم، اونم منتظره.»

می گم «آخه ما به اون سه دلار احتیاج داریم.» بابا دشت رو نگاه
می کنه و زانوهاش رو می ماله. از وقتی دندونهاش افتاده تباکو که
می جووه لبهاش یواش یواش رو هم می خوابه. با اون ریش نتراسیده شن
قیاغه ش شده عین سگ پیر. می گم «بهتره هر چه زودتر تصمیم بگیرین،
بوریم اونجا تا نسب نشده بار بزنیم.»
جوئل می گه «مادر که اون قد حالش بد نیست. حرف بی خود نزن،
دارل..»

وِرنون می گه «درسته. تو این یک هفته امروز حالت خیلی هم
بهتره. تا تو و جوئل برگردین پاشده تو جاش نشسته.»
جوئل می گه «تو لابد می دونی. این مدت خیلی نشسته ای تماشا ش
کرده ای. تو و کس و کارت.» ورنون نگاهش می کنه. چشم های جوئل تو
اون صورت سرخش عین چوب سفیده. یک سر و گردن از همه ما بلندتره،
همیشه بوده. بهشون گفتم برای همینه که مادر همیشه می زدش، پیشتر هم
نازش می کرد. چون که پیشتر تو خونه ویل می گشت. برای همینه که اسمش
رو گذاشته جوئل^۱.

بابا می گه «جوئل خفه.» ولی یک جوری که انگار زیاد گوشش به
مانیست. داره دشت رو نگاه می کنه و زانوهاش رو می ماله.

۱. جواهر.

من می‌گم «می‌تونی جفت قاطرهای ورنون رو فرض بگیری، مابعد بهت می‌رسیم. یعنی اگه مادر متظر ما نمونه.»
 جوئل می‌گه «اه، خفه‌خون بگیر تو هم.»
 بابا می‌گه «آخه می‌خوادم باگاری خودمون بیریمش.» زانوهاش رو می‌ماله. «از هیچی این قد دلخور نیستم.»

جوئل می‌گه «مال اینه که اینجا افتاده همین جورکش رو تماشا می‌کنه که اون صاحب مرده رو...» حرفش رو تنده و تلخ می‌زنه، ولی اسمش رو نمی‌بره. عین پسرپچه‌ای که تو تاریکی بلند حرف می‌زنه که به خودش دل بدده ولی یکهو از صدای خودش وحشت می‌کنه.

بابا می‌گه «خودش خواسته، همین جورکه می‌خوادم باگاری خودمون بیریمش. خیالش راحت‌تر می‌شه که بدونه جعبه‌ش خوبه، اندازه‌ش. مادرتون همیشه می‌خواست لباس‌هاش اندازه باشد. خودتون خوب می‌دونین.»

جوئل می‌گه «خوب پس اندازه‌ش باشد. ولی آخه از کجا معلومه.» پس کله بابا رو دید می‌زنه، چشم‌هاش عین دو تکه چوب سفیده. ورنون می‌گه «حتمًاً صبر می‌کنه تا تموم بشه. صبر می‌کنه تا همه چی آماده بشه، تا وقتیش بشه. الان وضع جاده خوبه، بردنش به شهر کاری نداره.»

بابا می‌گه «داره بارون می‌گیره. من که بخت بخت نیست. هیچ وقت نبوده.» دست‌هاش رو به زانوهاش می‌ماله. «اون دکتره هم حالا پیداش می‌شه. زودتر تونستم خبرش کنم. اگه فردا می‌اوهد بهش می‌گفت حالا وقتیش رسیده، زنکه دیگه صبر نمی‌کرد. من می‌شناسمش. چه گاری بود چه نبود صبر نمی‌کرد. ناراحت می‌شد، من هم اصلاً و ابداً حاضر نبودم

گور به گور

اوقات او ناراحت پشه، با اون قبرستون فامیلی تو جفرسن و اوون همه قوم و خویش که اونجا منتظرش اند، دیگه تاب موندن نداره. من بهش قول داده‌ام که من و بچه‌ها به هر سرعتی که قاطرها برند هر چه زودتر برسونیم‌ش اونجا، که برای خودش راحت بخوابه.» دست‌هاش رو می‌ماله به زانو‌هاش. «از هیچی این قد دلخور نیستم.»

جوئل با اون صدای خشن وحشی‌ش می‌گه «چرا کک به تنبون همه افتاده که این رو وردارند بیرند اونجا؟ کش هم که صحیح تا شب زیر اون پنجره هی اره می‌کشه هی میخ می‌کوبه که اون....»

بابا می‌گه «خودش خواسته، تو هیچ مهر و محبتی به مادرت نداری. هیچ وقت نداشتی. من و او زیر بار مُنْت هیچ بنی‌بشری نیستیم. نه من، نه او. هیچ وقت تا به حال نبوده‌ایم. اون هم اگه این رو بدونه راحت‌تر می‌خوابه — اگه بدونه اونی که تخته‌ها رو اره کرده و میخ‌ها رو کوییده پاره‌تن خودش بوده. او همیشه کارهاش رو به دست خودش راست و ریس می‌کرد.»

من می‌گم «سه دلار پول توشه. حالا می‌خوای برمی‌یا نه؟» بابا زانو‌هاش رو می‌ماله. «فردا غروب بر می‌گردیم.»

بابا می‌گه «والا....» دشت رو نگاه می‌کنه. موهاش پریشونه و تباک رو یواش رو لته‌هاش مک می‌زنه.

جوئل می‌گه «بریم» و از پله‌ها سرازیر می‌شه. ورنون ٹُفس رو یکراست می‌اندازه تو خاک.

بابا می‌گه «اما غروب اینجا باشین‌ها. چشم به راهش نذارین‌ها.» جوئل نگاهی به پشت سرش می‌اندازه و می‌پیچه پشت خونه. من می‌رم تو هشتی، تا دم در خونه صداهاشون رو می‌شنوم. خونه‌ما یک

دازل

کمی تو سرازیری تپه است، همیشه تو هشتی یک باد ملایمی رو به بالا می آد. اگه یک پر مرغ دم در بندازی می ره بالا می گیره به سقف، کجکی بر می گرده تا می رسه به باد رو به پایین در پشتی: صداها هم همین جور. وارد هشتی که شدی انگار دارند تو هوای دور و بر کلهت حرف می زنند.

کورا

چیز به این قشنگی به عمرم ندیده بودم. انگار می‌دونست دیگه مادرش رو نمی‌بینه؛ می‌دونست آنسی باندرن که داره می‌بردش مادره داره می‌میره، دیگه تو این دنیا چشمش به روی مادرش نمی‌افته. من همیشه می‌گفتم دارل با اون‌های دیگه فرق داره. همیشه می‌گفتم این تنها بچه‌ایست که به مادرش رفته، محبت سرش می‌شه. نه مثل اون جوئل، که مادره این قد سر زاییدنش دردکشید، این قد ناز و نوازشش کرد، عوضش اون هم این قد زار زد و بُق کرد، بلای نبود که به سرش نیاورد، که اگه من بودم صد دفعه ادبش کرده بودم. نرفت از مادرش حلال‌واری بطلبه. ترسید اگه بره مادرش رو ماج کنه اون سه دلار اضافی از کیسه‌ش بره. این رو می‌گن باندرن ناب، دلش تو دل کسی نمی‌ره، به فکر هیچی نیست الا این که کمتر کار کنه بیشتر گیرش بیاد. آفای تل گفت دارل به‌شون گفت صبر کنین. گفت فقط مونده بود دارل جلوشون زانو بزنه التماس کنه مجبورش نکنند مادره رو با اون حالش ول کنه بره. ولی هیچ حرفی به خرجشون نرفت، جدّ کردند که اون سه دلار رو در بیارند. هیچ کسی که

کورا

انسی رو می‌شناخت غیر از این انتظار نداشت، ولی او ن پسره جوئل رو بگو که او ن همه سال فداکاری و خاصه خرجی مادرش رو به پول فروخت. من که خر نیستم: آقای تل می‌گه خانم باندرن جوئل رو کمتر از همه دوست داشت، ولی من می‌دونم این جور نبود. می‌دونم خاطرش رو بیشتر از همه می‌خواست، به همون دلیلی که با انسی باندرن سر می‌کرد. که آقای تل می‌گفت باید زهر می‌داد می‌کشتش - او ن هم برای خاطر سه دلار نقابل نرفت با مادرش دم مرگ رو بوسی کنه.

الان سه هفته است من هر وقت تونسته ام او مدهام، یک وقت‌هایی او مدهام که اصلاً نبایست می‌او مدم، بچه‌هایم و کار و زندگیم رو ول کرده‌ام به امان خدا او مدهام این نفس آخری بالای سرش باشم، که وقتی چشمش تو چشم ملک الموت افتاد یک صورت آشنا بینه دلش قرص بشه. من متّی سرکسی ندارم، توقع دارم برای خودم هم همین کار رو بکنند. ولی خدا رو شکر که صورت‌های بالای سر من عزیزهای خودم‌اند، پاره‌های تن خودم، چون که من از بابت شوهر و اولاد سفیدبخت‌تر از خیلی‌ها بودم، حالاً کاری ندارم که همین‌ها هم گاهی وقت‌ها چرخم رو چنبر می‌کنند.

عجب زن تنهای کله شقی بود. می‌خواست مردم یه جور دیگه خیال کنند، هیچ نشون نمی‌داد که مردم فقط دارند جورش رو می‌کشنند، چون هنوز تنش تو تابوت سرد نشده بود که انداختنیش تو گاری بردنش برخلاف رضای خدا ده فرسخ او ن ورتر خاکش کردند. نداشتند تو همون زمین پیش این مرده‌های باندرن بخوابه.

آقای تل می‌گفت «ولی خودش می‌خواست بره. می‌خواست میون کس و کار خودش بخوابه.»

گور به گور

گفتم «پس چرا تازنده بود نرفت؟ هیچ کدام این‌ها جلوش رو نمی‌گرفتند، حتی اون کوچیکه که حالا بزرگ شده مثل باقی‌شون خودخواه و سنگ‌دل از آب در آومده.»

آقای نل گفت «خودش می‌خواست. من از خود انسی شنیدم.»
گفتم «تو هم حرف انسی رو باور می‌کنی لابد. یک آدمی مثل تو باور می‌کنه. لازم نیست، به من بگی.»

آقای نل گفت «باور می‌کنم، به شرطی که حرفش مربوط به یک چیزی نباشد که اگه به من نگه فایده‌ای برآش داشته باشه.»

گفتم «لازم نیست، به من بگی. جای زن پیش شوهر و بچه‌هاش چه زنده‌ش چه مرده‌ش، تو انتظار داری وقتی اجل من رسید تو و دخترها رو بذارم اینجا خودم برگردم آلاماً، که با اراده و اختیار خودم گذاشتمن او مدم با خوب و بد تو سرکنم تاروز مرگ و بعد از مرگ؟»

گفت «خوب، آدم تا آدم فرق می‌کنه.»

من هم امیدوارم فرق کنه. من سعی کرده‌ام پیش چشم خدا و خلق رو راست زندگی کنم، برای عزت و آبروی شوهرم و محبت و حرمت بچه‌هام که امّت مسیح‌اند، برای این که وقتی با علم به وظیفه و مكافات عمل خودم پاهام رو دراز کردم بالای سرم قیافه‌های با محبت بینم، بوسه وداع عزیزانم رو توشۀ راهم بکنم. نه مثل آدی باندرن که تنها داره می‌میره، غرورش و دل شکسته‌ش رو از دیگرگون قایم می‌کنه. خوشحاله که می‌ره. خوابیده سرش رو به بالش تکیه داده که بینه کش داره تابوت‌ش رو درست می‌کنه، مجبوره مواضعش باشه که یک وقت سمبیش نکنه، چون که اون‌های دیگه نگران هیچی نیستند الا این که فرصت گیری‌بارند سه دلار دیگه کاسبی کنند، تا بارون نگرفته و رو دخونه اون قد بالا نیومده

کورا

که نشه ازش رد شد. شاید هم اگه تصمیم نگرفته بودند اوں بار آخری رو بیرنند، مادره رو بالحافش می‌ذاشتند تو گاری اول از رودخونه ردش می‌کردند بعد می‌ذاشتند زمین سر فرصت تموم کنه. اونم خدا می‌دونه چه جور مرگ خدا پسندانه‌ای نصیبیش می‌شد.

غیر از دارل، چیز به این قشنگی به عمرم ندیده بودم. گاهی وقت‌ها اعتقادم به طبیعت آدمیزاد مدتی سست می‌شه؛ شک و روم می‌داره. ولی خداوند خودش اعتقادم رو بر می‌گردونه محبت بی‌حد و حصرش رو به مخلوقاتش بهم نشون می‌ده. جوئل نه – بچه‌ای که مادرش بیشتر از همه دوستش داشت؛ او نه. او ن دنیال همون سه دلاوش بود. دارل بودش که مردم خیال می‌کنند خله، تبله، مثل انسی همیشه تو خونه و لوه. کش هم که برای خودش نیجار قابلی شده، همیشه این قد کار داره که نمی‌رسه انجام بده؛ جوئل هم که دستش تو یه کاریست که یک پولی ازش دربیاد، یا اسمش رو تو دهن مردم بندازه؛ او ن دختره نیمه‌لخت هم که همه‌ش بالای سر آدی یک بادبزن دستش گرفته وایساده، طوری که هر وقت یک کسی خواست دو کلمه با ادی حرف بزنه بلکه سر دماغ بیاد فوری می‌پره و سط جواب می‌ده، انگار نمی‌خواهد بذاره کسی بره نزدیک آدی.

دارل بودش، او مددم در همون جا وایساد مادرش رو که داشت می‌مرد نگاه کرد. فقط نگاهش می‌کرد، ولی من باز محبت و رحمت بی‌حد و حصر خداوند رو حس کردم. دیدم که مادره به جوئل فقط وانمود می‌کرده ولی تفاهم و محبت حقیقی فقط میون او و دارل وجود داشته. دارل فقط نگاهش می‌کرد، حتی نیومد تو که مادرش ببیندش ناراحت بشه، چون می‌دونست انسی داره می‌فرستندش بیرون، دیگه مادره

گور به گور

رو نمی بینه. چیزی هم نگفت، فقط نگاهش کرد.
دیویی دل گفت «چی می خوای، دارل؟» از باد زدن هم دست
نکشید، تندهم حرف می زد، حتی جلو دارل رو هم گرفت. دارل جواب
نداد، فقط وايساد مادرش رو که داشت می مرد نگاه کرد؛ دلش او ن قد پُر
بود که حرفش نمی او مد.

دیوی دل

دفعه اول بود که من ولیف رفتیم غوزه چینی تو ردیف کیشت. بابا
تنش عرق نمی کنه، چون اگه بکنه ناخوش می شه می میره، برای همینه که
همه میان به ما کمک می کنند. جوئل به هیچی اهمیت نمی ده، از این
لحاظ به ماها نرفته. کش هم که دوست داره این روزهای گرم و زرد و
دلگیر هی تخته ارّه کنه به یک جایی بکوبه. بابا هم که خیال می کنه
همسایه ها همیشه همین جور با هم تا می کنند، چون خودش همیشه خدا
همسایه هاش رو واداشته کارهاش رو براش انجام بدن، اون قدر که هیچ
وقت فرصت نکرده بفهمه دنیا دست کیه. دارل هم که خیال نمی کنم
چیزی حالی ش باشه، چون همین جور سر میز شام می شینه، چشم هاش
می ره اون ور بشقاب غذاش و چراغ بالای سرش، نگاهش پر از اون
زمینی است که از تو کله خودش گنده سوراخ هاش رو پر کرده از دور
دورهای اون ور اون زمین.

داشتم تو همون ردیف غوزه می چیدیم، بیشه داشت هی
نزدیک تر می شد، اون سایه خلوت هم همین طور، ما هم هی می چیدیم

گور به گور

می رفیم تو اون سایه تاریکه، با تو برهه من و تو برهه لیف.
چون که آخه من پیش خودم گفتم حالا برم یا نرم، وقتی تو برهام
پر شد، چون که گفتم اگه وقتی رسیدیم به بیشه تو برهام پر بود، دیگه
نمی رم، چون گفتم اگه قسمت نباشه باش برم تو برهام پُر نمی شد. اون وقت
برمی گردم تو ردیف بعدی، ولی اگه تو برهام پر شد، دیگه دست خودم
نیست. یعنی همیشه قسمت بود که برم، دست خودم هم نیست. خلاصه
همین جو رغوزه چیزیم و رفیم طرف اون سایه خلوات، پوشش هامون
داشت تو هم غرق می شد، می افتاد رو دست های او و دست های من هم،
من هم هیچی نمی گفتم. گفت «چه کسار داری می کمی؟» گفت «دارم
می ریزم تو تو برهه نو». این شد که وقتی رسیدیم ته خط تو برهه من پر بود،
دیگه دست خودم نبود.

خلاصه این جو ری شد، چون که دست خودم نبود. همون وقت
بود و همون وقت هم بود که دارل رو دیدم او هم فهمید. گفت که
فهمیده، بدون این که حرفی بزن، همون جور که به من گفت مادر داره
می میره بدون یک کلمه حرف؟ من هم فهمیدم که فهمیده، چون که اگه با
حرف گفته بود فهمیده من باورم نمی شد که خودش اونجا بوده و ما رو
دیده. ولی گفت من خبر ندارم، من هم گفت «حالا می ری به بابا می گی
می کشیش؟» من بدون حرف گفتم او هم گفت «چرا؟» ولی بدون
حرف. برای همینه که من می تونم باش حرف بزنم طوری که یعنی
می دونم؛ یعنی ازت نفرت دارم، چون که او می دونه،
تو درگاهی ایستاده داره نگاهش می کنه.

من می گم «چی می خوای، دارل؟»

می گه «داره می میره..» اون تل لاشخور پر هم داره می آد مردن

آدی رو تماشا کنه، ولی من سر شون رو به طاق می کوبم.
می گم «این کی می میره؟»
می گه «پیش از برگشتن ما.»
می گم «پس جوئل رو چرا با خودت می بردی؟»
می گه «می خواهم کمکم کنه بار بزنیم.»

تل

انسی همین جور داره زانوش رو می ماله، لباس کارش رنگش رفته؛
رو یک زانوش و صله داره، از یک پارچه پشمی که از شلوار روز
تعطیلش بریده‌اند، که اون هم از اتو برق افتاده بوده. هی گه
قد من دلخور نیست.»

می‌گم «آدم باید بعضی وقت‌ها پیش‌بینی هم بکنه. ولی به
هر صورت این کار ضرری نداره.»
می‌گه «خودش می خواد هرچی زودتر حرکتش بدیم. از اینجا تا
جفرسن خیلی راهه.»

می‌گم «ولی الان وضع جاده خوبه.» امشب هم می خواد بارون
بگیره. قوم و خویش‌های خود انسی رو هم تو نبوهوب چال کرده‌اند. که
یک فرسخ راه هم نمی‌شه. ولی این هم از کارهای همین آدمه، که از یک
روز راه اون ورتر زن بگیره بعد هم زنش رو دستش بمیره.
به دشت نگاه می‌کنه و زانوش رو می‌ماله. می‌گه «هیشکی این قد
دلخور نیست.»

گور به گور

می‌گم «زود برمی‌گردند، هیچ جای نگرانی نیست.»
می‌گه «سه دلار پول توشه.»

می‌گم «شاید هم هیچ لازم نباشه این قدر عجله کنند. امیدوارم.»
می‌گه «داره تموم می‌کنه. جد کرده تموم کنه.» راستش زندگی
زن‌ها سخته. بعضی زن‌ها. مادر خودم هفتاد و خورده‌ای عمر کرد. هر
روز خدا هم کار می‌کرد. بعد از زاییدن پسر آخرش یک روز هم ناخوش
نشد، تا یک روز یک نگاهی به دور و ببر خودش اندادخت، رفت اون
پیرهن خواب دانشیش رو که از چهل و پنج سال پیش داشت هیچ وقت هم
تنش نمی‌کرد از صندوق در آورد تنش کرد، بعد رو تخت خواب دراز
کشید، پتو رو کشید رو شیوه چشم‌هاش رو بست گفت «بابا رو سپردم دست
همه شما. من خسته‌ام.»

انسی دستش رو به زانو هاش می‌ماله. می‌گه «خواست خداست.
صدای چکش و ارّه‌کش از پشت خونه می‌آد.

درسته. هیچ حرفی از این درست‌تر نمی‌شه. می‌گم «خواست
خداست.»

اون پسره داره از سربالایی می‌آد بالا. یک ماهی دستش قد
خودش، ماهیه رو می‌اندازه رو زمین، می‌گه «هاه.» بعد مثل مردها نفس
رو می‌اندازه پشت سرشن. درست قد خودش.

می‌گم «این دیگه چیه؟ گراز؟ کجا گرفتیش؟»
می‌گه «همون پایین، نزدیک پل.» ماهی رو برمی‌گردونه، زیرش که
تر بوده خاک چسبیده، چشم خاک آلوش هم از زیر خاک ورقلمبیده.
انسی می‌گه «حالا می‌خوای همین جا ولش کنی؟»
وَرَدْمَنْ می‌گه «می‌خوام به مادر نشوونش بدم.» به طرف در نگاه

تل

می‌کنه. صدای حرف رو می‌شنویم، که با باد می‌آد. کش هم داره تو و تو
میخ می‌کوبه. می‌گه «آدم اینجاست.»

می‌گم «اهل و عیال من‌اند. بدشون نمی‌آد ببینند چیه.»

وردمن حرفی نمی‌زنه، چشم‌هاش به دره. بعد نگاه می‌کنه به ماھیه
که رو خاک افتاده. بعد ماھی رو با پا بر می‌گردونه با شست پاش قلمبۀ
چشمش رو زور می‌ده. انسی داره دشت رو نگاه می‌کنه. وردمن اول به
صورت انسی نگاه می‌کنه بعد به در. بر می‌گردد، می‌ره طرف نبش خونه که
انسی صداش می‌زنه، بدون این که روش رو برگردونه.

انسی می‌گه «ماھیه رو پاکش کن.»

وردمن وامی ایسته. می‌گه «چرا دیوی دل پاکش نمی‌کنه؟»

انسی می‌گه «ماھیه رو پاکش کن.»

وردمن می‌گه «راه، بابا.»

انسی می‌گه «پاکش کن.» روش رو برنمی‌گردونه. وردمن بر می‌گردد
ماھی رو ورمی داره. ماھی از دستش لیز می‌خوره، خاک خیس رو به
وردمن می‌پشه و باز می‌افته تو خاک‌ها، با دهن واز، چشم‌های
ورقلمبیده، لای خاک قایم می‌شه انگار خجالت می‌کشه که مرده، انگار
عجله داره برگردد باز قایم شه. وردمن فحشش می‌ده. عین مردهای گنده
فحش می‌ده، پاهاش رو این ور و اوون ور ماھی گذاشت، انسی سرش رو
برنمی‌گردونه. وردمن باز ماھی رو ورمی داره. می‌ره پشت خونه، ماھی رو
مثل هیزم بغل زده، سر و دُم ماھی از این ور و اوون ورش آویزونه. قد
خود وردمنه.

مچ دست‌های انسی از آستینش زده بیرون: هیچ وقت به عمرم
نديدم اين آدم يك پيرهني تنش باشه که خيال کنی مال خودشه. همه‌ش

گور به گور

انگار جوئل پیرهن کهنه‌هاش رو بهش داده. ولی نه جوئل. جوئل دست‌هاش درازه، همون جور که هیکلش مثل دوک می‌مونه. الا این که انسی عرق نمی‌کنه، معلومه که این‌ها مال هیشکی غیر از خودش نیستند، حرف نداره. چشم‌هاش عین دو تکه زغال خاموش که به صورتش چسبونده باشند داره دشت رو دید می‌زنه.

همین که سایه می‌رسه لب پله انسی می‌گه «ساعت پنجه».

من که پا شدم کورا از در می‌آد بیرون، می‌گه وقت رفته، انسی دست‌هاش رو ورداره، کورا می‌گه «خوبه آقای باندرن، شما از جاتون پاشین» انسی کفش‌هاش رو پاش می‌کنه، پاهاش رو می‌چپونه تو کفش‌هاش، مثل همه‌کارهایش، انگار دلش می‌خواستونه، بتونه دست بکشه. از هشتی که رد می‌شیم صدای تاق تاق کفش‌هاش رو رو زمین می‌شنویم، انگار کفش آهنه‌اند. می‌آد طرف در اتاقی که آدی خوابیده، چشم‌هاش رو به هم می‌زنه، انگار قبل از این که بینه جلوش رو نگاه می‌کنه، انگار امیدواره آدی رو بینه که نشسته، شاید رو صندلی، شاید هم داره جارو می‌کشه، بعد نگاه می‌کنه تو اتاق، با همون نگاه متعجب خودش، ولی می‌بینه ادی هنوز تو رخت‌خواب دراز کشیده، دیوی دل هم هنوز داره بادش می‌زنه. انسی همون جا وامی‌ایسته، انگار دیگه خیال نداره از جاش جنب بخوره یا کاری بکنه.

کورا می‌گه «خوب دیگه بهتره راه بیفتیم. باید دون مرغ‌ها رو بدم».

داره بارون هم می‌گیره. این ابرها نخورد نداره، غوزه‌های پنبه هم هر روز خدا دارند بزرگ‌تر می‌شن. این هم برash یک کار دیگه‌ست. کش هم هنوز داره تخته‌ها رو می‌ترشه. کورا می‌گه «هیچ کاری نیست ما بکنیم؟»

می‌گم «انسی خبرمون می‌کنه.»
 انسی به مانگاه نمی‌کنه. دور و ور خودش رو نگاه می‌کنه، با همون حالت تعجبش مژه می‌زنه، انگار از بس تعجب کرده از حال رفته، بعدش از همین هم تعجب کرده. کاش این کش انبار منو به این خوبی می‌ساخت.

می‌گم «به انسی گفتم إنشالاً احتياجي پيش نمي آد. اميدوارم پيش نياد.»

انسی می‌گه «جد کرده بره. به نظر من رفتنيه.»
 کورا می‌گه «همه مون رفتني هستيم. خدا صبرت بد.»
 من می‌گم «راجع به او ن ذرت.» باز هم بهش می‌گم که حاضرم کمکش کنم، اگه با اين ناخوشی ادي و اين چيزها دست و بالش بسته باشه. من هم مثل بيشتر مردم اين محل اين قد بهش کمک کرده ام که حالا ديگه نمي تونم نکنم.

می‌گه «خيال داشتم امروز جمععش کنم، ولی دست و دلم به هیچ کاري نمي ره.»

می‌گم «شاید هم ادي دوام آورد تا تو کاري رو تموم کنی.»
 می‌گه «اگه خدا بخواد.»
 کورا می‌گه «خدا خودش صبرت بد.»
 کاش اين کش انبار منو به اين خوبی می‌ساخت. وقتی مارد می‌شيم سرش رو بلند می‌کنه. می‌گه «خيال نمي کنم اين هفته به تو برسم.»
 می‌گم «عجله‌اي نیست. هر وقت فرصت کردي.»
 می‌ريم سوارگاری می‌شيم. کورا جعبه‌كیک رو رو زانوش می‌ذاره. داره بارون می‌گيره، حتم.

گور به گور

کورا می گه «نمی دونم چه کار می خواهد بکنه، اصلاً نمی دونم.»
می گم «بیچاره انسی. ادی سی سال و خرده‌ای ازش کار کشید.
حالا دیگه خودش خسته شده.»

کیت می گه «من که می گم سی سال دیگه هم می کشه. یا اگه هم ادی
نباشه، خودش تا فصل پنجه چینی یکی دیگه رو پیدا می کنه.»
یولا می گه «لابد کش و دارل حالا دیگه می تونند زن بگیرند.»
کورا می گه «او ن طفـل مـصـوم رو بـگـو، طـفـلـکـ مـادـرـمـردـهـ.»
کیت می گه «جوئـل چـه طـورـ؟»
یولا می گه «او نم می تونه.»

کیت می گه «هوم. لابد او نم می تونه. لابد، ولی اینجا خیلی دخترها
پیدا می شن که دلشون نمی خواه جوئل زن بگیره. خوب، لازم نیست
نگران باشند.»

کورا می گه «راوا، کیت! گاری راه می افته. کورا می گه «او ن
حیوانکی رو بگو.»

امشب می خواه بارون بگیره، بله قربان، گاری که تلق و تلق کرد
یعنی هوا خشکه، او ن هم گاری بردیل^۱. ولی درست می شه، شکی نداره.
کیت می گه «باید او ن کیک‌ها رو ور می داشت، خودش گفته بود
کیک می خواهد.»

۱. اسم نوع گاری است.

آنسي

ای بر پدر هر چی جاده است. بارون هم که داره می‌گیره. همینجا
که وايساده‌ام می‌بینم که داره بارون می‌گیره، عین علم غيب. می‌بینم که راه
پشت سرشون رو مثل دیوار می‌بنده؛ مثل دیوار میون اون‌ها و قولی که من
داده‌ام حايل می‌شه. من هر کاري بتونم می‌کنم، از هر کاري به عقلم برسه
کوتاهی نمی‌کنم. ولی چه بچه‌های سرتقی.

کشیده‌اند آورده‌نش دم درخونه، عدل یک جایی که هر زندگی
از اينجارد شد سرش رو بكنه تو خونه من. به آدي گفتم شگون نداره آدم
کنار جاده زندگی کنه، عین همه زن‌ها به من می‌گه «خوب پس خونه‌ت رو
بیر یک جای ديگه». ولی من بهش گفتم اين کار شگون نداره، چون که
خداؤند جاده رو برای حرکت درست کرده: برای هميشه که جاده رو
تحت خوابونده رو زمين. خدا اگه بخوايد یک چيزی دائم حرکت کنه
درازش می‌کنه رو زمين، مثل خود جاده، يا اسب، يا گاري؛ اگه بخوايد
یک چيزی سرجاش وايسه سري با درستش می‌کنه، مثل درخت يا آدم. پس
خداؤند قصدش اين نبوده که آدميزاد کنار جاده زندگي کنه، چون که

گور به گور

می‌گم آخه کدو مش اول پیدا می‌شه، جاده یا خونه؟ هیچ دیده‌ای خداییاد
جلو یک خونه جاده بکشه؟ نخیر، معلومه ندیده‌ای، چون فقط آدمه که
راحت نمی‌شینه تا وقتی که یک خونه‌ای برای خودش بسازه، اون هم
یک جایی که هر کی باگاریش رد شد تف بندازه در خونه آدم، که آدم
بی‌قرار می‌شه می‌خواز از جاش بلند شه بره یک جای دیگه، در صورتی
که قصد خداوند این بوده که آدم سرجاش وایسه، مثل درخت یا بته
ذرت. چون که اگه قصد خداوند این بود که آدم دائم حرکت کنه از اینجا
بره یک جای دیگه، چرا رو شکم درازش نمی‌کرد، مثل مار؟ عقل آدم
می‌گه خدا این کار رو می‌کرد.

کشیده‌اند آورده‌نش یک جایی که هر الدنگی از اینجا رد شد
چشمش بیفته به خونه‌هه یک راست بیاد در خونه من، تازه مالیات هم ازم
می‌گیرند. من باید پول بدم، که چی، که کش به سرش زده نجّاری کنه، در
صورتی که اگه جاده هه رو اینجا نکشیده بودند اصلاً همچین فکری به
سرش نمی‌زد. می‌ره از بالای کلیسا می‌افته پایین، شش ماه تموم دست به
سیاه و سفید نمی‌زنه، همه‌اش من و ادی مثل خر کار می‌کنیم، در صورتی
که اگه می‌خواست ارّه کشی کنه هزار تا چیز تو این خراب شده بود که ارّه
کنه.

دارل هم همین طور. به من می‌گن دست از سرش ور دار،
پدرسوخته‌ها، من که از کار رو گردون نیستم؛ من همیشه نون خودم وزن
و بچه‌هام رو درآورده‌ام، یک سر پناهی هم برای خودمون ساخته‌ام.
حالا منو از کار بی‌کار کرده‌اند، برای این که آقا می‌خواد به کار خودش
برسه، برای این که دائم چشمش دنبال اون زمینه. بهشون می‌گم این بابا
اولش عیبی نداشت، حالا چشمش دنبال زمین بود خوب باشه، چون که

آنسي

اون موقع زمين سرپا وايساده بود؛ بعد که جاده او مرد اينجا زمين رو دراز به دراز خوابوند رو زمين، اين هم چشمش همين جور دنبال زمين بود، اون وقت بود که اينها خواستند اين رو با تهديد از دست من در بيارند، به زور قانون منو از کار بي کار گنند.

پولش رو هم از من مي گيرند. آدي هم حالت خوب بود، سر و مُر و گنده برای خودش راه می رفت، تا اين جاده هه پيداش شد. گرفت تو رخت خوابش دراز کشيد، هيچي هم از هيشكى نخواست. بهش گفتم «آدي، ناخوشی؟»

گفت «ناخوش نیستم.»

گفتم «دراز بکش استراحت کن. فهمیدم ناخوش نیستي، فقط خسته اي. دراز بکش استراحت کن.»

گفت «ناخوش نیستم. پا می شم..»

گفتم «دراز شو استراحت کن. تو فقط خسته اي. فردا پا می شی..» اون هم گرفت دراز شد. سر و مُر و گنده هم بود، تا اين جاده هه پيداش شد.

گفتم «من که دنبالت نفرستادم. شاهد می آرم که دنبالت نفرستادم..»

پيادي گفت «مي دونم نفرستادي. قبول دارم. آدي کجاست؟»

گفتم «دراز کشide. فقط يکي کمي خسته است، ولی می خواد...»

گفت «برو از اين جايرون، آنسی. برو تو ايون يه خورده بگيربنشين.»

حالا پولش را من باید بدم، من که يک دندون تو دهنم نیست.

گفتم اين قد پس انداز کنم که بدم يک دست دندون برام بذارن، که بتونم اين نعمت خدا رو مثل آدم بخورم، اونم سر و مُر و گنده مثل باقی زن ها برای خودش راه می رفت، تا همون روز. باید ضرر احتمال به اون سه دلار رو هم بدم. باید خرج اين بچه ها رو هم که رفته اند اون سه دلار رو در

گور به گور

بیارند بدم. حالا مثل علم غیب دارم می‌بینم که این بارون میون من و اون‌ها حایل شده، عین آدمیزاد داره تو جاده می‌آد، انگار تو تموم این مملکت دیگه هیچ خونه‌ای گیر نیاورده که روش بیاره.

من دیده‌ام بعضی آدم‌ها به بخت خودشون فحش می‌دن، حق هم دارند، چون این‌ها اهل معصیت‌اند. ولی من مستحق لعنت نیستم، چون کاری نکرده‌ام که فحش بخورم. من مؤمن نیستم، گمون نکنم. ولی قلبم صافه: خودم می‌دونم، من هم یک کارهایی کرده‌ام، ولی نه بهتر و نه بدتر از اون‌هایی که یک جور دیگه وانمود می‌کنند، خودم هم می‌دونم او ساکریم هوای منو داره، عین هوای جوجه پرستویی که از لونه‌اش افتاده. ولی حق نیست آدم مستحقی مثل من این جور از دست یک جاده عذاب بکشه.

وردمن از اون ور خونه داره می‌آد، سر تا پاش خون خالیه، اون ماهیه رو با تبر زده تکه تکه ش کرده، یا شاید هم انداخته دور که به من بگه سگ‌ها خوردند. خوب، لابد از این هم بیشتر از اون برادرهای گت و گنده‌ش انتظاری نمی‌شه داشت. آروم می‌آد جلو خونه رو دید می‌زنه، بعد می‌شینه رو پله‌ها. می‌گه «وای، چه قد خسته‌ام.»

می‌گم «برو اون دست‌هات رو بشور.» ولی هیچ زنی مثل ادی تلاش نکرده بچه‌هاشو آدم کنه: این رو در حقش بگم.

می‌گه «شکمش پر خون و دل و روده بود، عین خوک.» ولی من که دست و دلم به هیچ کاری نمی‌ره، این هوا هم که داره پدر منو در می‌آره. می‌گه «بابا، مادر حالش بدتر شده؟»

می‌گم «برو اون دست‌هات رو بشور.» ولی من انگار دست و دلم به هیچ کاری نمی‌ره.

دارل

این هفته رفته بود شهر: پس کلهش رو زده، یک خط سفید میون
موهاش و پوست آفتاب سوخته ش پیدا شده، عین یک تکه استخون
سفید. یک دفعه هم بر نگشته پشت سرش رو نگاه کنه.
می گم «جوئل».

جاده میون دو جفت گوش قاطرها همین جور می دوه می ره زیرگاری
ناپدید می شه، انگار جاده نواره میل چرخهای جلویی هم قرقهست.
«می دونی مادر داره می میره، جوئل؟»
برای آدم درست کردن دو نفر لازمه، برای مردن یک نفر. دنیا این
جوری به آخر می رسه.

به دیویی دل می گم «تو می خوای بمیره که بتونی بری شهر،
درسته؟» حاضر نیست چیزی رو که هر دومون می دونیم به زبون بیاره.
«دلیل این که نمی گی اینه که اگه بگی، حتی اگه پیش خودت هم بگی،
می فهمی که درسته. درسته؟ ولی حالا خودت می دونی که درسته،
می تونم بہت بگم که چه روزی فهمیدی درسته. چرا حاضر نیستی به

گور به گور

خودت هم بگی؟» حاضر نیست بگه، فقط هی می‌گه می‌خوای به بابا
بگی؟ می‌خوای بری بکشیش؟ «تو باورت نمی‌شه که درسته، چون که
باورت نمی‌شه دیویی دل، دیویی دل باندرن، این قدر هم بد می‌آره:
درسته؟»

خورشید یک ساعتی بالاتر از افق مثل یک تخم مرغ خون‌آلود
روی ابرهای طوفانی آویزانه؛ روشنایی رنگ مس شده چشم رو می‌زن،
تو دماغ آدم بوی گوگرد می‌ده، بوی رعد و برق می‌ده. پیادی که او مد
باید طناب بیارن از بس که سبزی خام خورده شکمش باد کرده. با طناب
از جاده می‌کشنش بالا، عین بالون، تو همین هوای گوگردی.
می‌گم «جوئل، تو هیچ می‌دونی ادی باندرن داره می‌میره؟ ادی
باندرن داره می‌میره؟»

پیادی

وقتی بالاخره انسی خودش فرستاد دنبال من، گفتم «آخرش سر زنکه رو خورد.» خیلی هم خوب گفتم، اولش هم خیال نداشتم برم، گفتم نکنه یک کاری دستم بدن، مجبور بشم زنکه رو به این دنیا برگردونم. گفتم شاید تو اون دنیا هم همین رسم احمقانه دانشکده پزشکی باب شده، شاید هم ورنون تل بوده که باز فرستاده دنبال من، که منو درست سر وقتیش اونجا حاضر کنه، همون جور که عادت این آدمه، که برای خرج کردن پول انسی هم مثل پول خودش می خواهد رُس طرف رو بکشه. ولی آفتاب که بالاتر رفت و وضع هوا رو تشخیص دادم فهمیدم هیشکی غیر از خود انسی نبوده که فرستاده دنبالم. فهمیدم هیشکی غیر از یک آدم بدبخت تو این هوای طوفانی احتیاج به دکتر پیدا نمی کنه. ضمناً می دونستم اگه آخرش به فکر انسی رسیده باشه به دکتر احتیاج داره، یعنی دیگه کار از کار گذشته.

وقتی می رسم سر چشمeh پیاده می شم اسبها رو به گاری ببنندم، خورشید رفته پشت یک تکه ابر مثل یک رشته کوه وارونه، مثل یک بار

گور به گور

خاکستر که اون بالا خالی کرده باشند، بادی هم نمی آد. هنوز نرسیده ام که صدای ارّه کشیدن کش به گوشم می خوره. انسی هم روی بلندی بالای جاده وايساده.

می گم «پس کو اسب؟»
می گه «جوئل ورداشته رفته. هیشکی دیگه از پسش برنمی آد.
انگار باید پیاده بیای بالا.»

می گم «من» با این صد کیلو وزن پیاده بیام؟ از این دیوار سگ متبضب پای پیاده بیام بالا؟ همون جا کنار یک درخت وايساده. حیف که خداوند به درخت ها ریشه داده ولی به انسی باندرن هایی که خلق می کنه پا می ده. اگه بر عکس می کرد، هیچ لازم نبود نگران باشیم که جنگل های این مملکت یک روزی از بین می رن. یا هر مملکت دیگه ای. می گم «حالا می خوای من چه کار کنم؟ همینجا وايسم تا وقتی اون ابره ترکید باد بیاد منو ورداره از این منطقه ببره؟» حتی با اسب هم پونزه دقیقه طول می کشید که از اون چمن زار رد شم برم بالای تپه بر سم به خونه هه. جاده عین دست کج و کوله است که به سر بالای چسبیده. انسی دوازده ساله نیومده شهر. حالا بگو مادره چه جور رفته اون بالا این رو زایده، چون این هم بالاخره پسر مادر شه.

می گه «وردمن طناب می آره.»
یک خرد بعد وردمن با طناب خیش پیداش می شه. سرش رو می ده دست انسی، خودش سرازیر می شه چنبر طناب رو باز می کنه.

می گم «محکم نگه دار. من این ویزیت رو تو دفترم نوشته ام، چه اون بالا بر سم چه نرسم حق القدم رو ازت می گیرم.»
انسی می گه «دارمش، حالا می تونی بیای بالا.»

خودم هم نمی‌دونم چرا دست از این کار نمی‌کشم. یک آدم هفتاد ساله رو با صد و خرده‌ای کیلو وزن با طناب از کوه بکشند بالا، بدن پایین. خیال می‌کنم مال اینه، اول باید طلبهای سوخت شده‌ام به پنجاه هزار دلار بر سه تا دست بکشم. می‌گم «هیچ معلوم هست منظور این زن تو چیه، رفته بالای این کوه جهنمی ناخوش شده؟»

می‌گه «خیلی می‌بخشین.» طناب رو ول کرده چرخیده طرف خونه. اون بالا هنوز یک کمی روشنایی هست، رنگش هم آتش کبریته. تخته‌ها انگار ورقه‌های گوگرد. کش برنمی‌گرده پشت سرش رو نگاه کنه. ورنون تل می‌گه تخته‌ها رو دونه دونه می‌آره جلو پنجره نشوونش می‌ده که بگه خوبه. پسره از ما جلو می‌افته. انسی برمی‌گرده نگاهش می‌کنه. می‌گه «پس طنابه کو؟»

می‌گم «همون جاست که خودت گذاشتیش. ولی طناب رو ولش کن. من باید از اون سرازیری پایین هم برم. نمی‌خوام این طوفان اونجا منو غافلگیر کنه. اگه تو اون سرازیری راه بیتم دیگه جلو خودم رو نمی‌تونم بگیرم.»

دختره وايساده جلو تخت خواب داره بادش می‌زنه. وقتی وارد می‌شیم سرشن رو برمی‌گردونه به مانگاه می‌کنه. ده روزه که مرده. گمانم مال اینه که این همه مدت با انسی بوده که حالا دیگه هیچ تغییری نمی‌کنه، یعنی اگه اسمش تغییر باشه. یادم هست وقتی جوون بودم خیال می‌کردم مرگ پدیده‌ای است مربوط به بدن آدم؛ حالا می‌فهمم که فقط یکی از احوال روحی آدمه - اون هم احوال روحی اون‌حایی که کسی رو از دست داده‌اند. نیهیلیست‌ها می‌گن این آخر کاره، متشرّعین می‌گن این او لشه؛ در صورتی که در واقع این چیزی نیست جز اسباب‌کشی یک نفر

گور به گور

مستأجر یا یک خانوار از خونه اجاره ایش یا از شهرش،
به مانگاه می کنه. انگار فقط چشم هاش کار می کنند. انگار به تن ما
می خورند، نه با سوی چشم یا هوش و حواس، مثل جریان آبی که از
شلنگ بیرون می آد، در همون لحظه ای که از سوراخ شلنگ می زنه
بیرون و می خوره به آدم همچین از اون سوراخ جداست که انگار هیچ
وقت اون تو نبوده. اصلاً به انسی نگاه نمی کنه. به من نگاه می کنه، بعدش
به پسره. زیر لحاف مثل یکث، دسته چوب پوسیده است.

می گم «خوب، خانم ادی.» دختره دست از باد زدنش و رنمی داره.
می گم «چه طوری، خواهر؟» سر لاغرش رو بالش افتاده، داره به پسره
نگاه می کنه. «خوب وقتی رو انتخاب کردی که منو بکشونی اینجا، این
طوفان رو هم با خودت بیاری.» اون وقت انسی و پسره رو از اتاق
می فرستم بیرون ادی به پسره نگاه می کنه که می ره بیرون. غیر از
چشم هاش هیچ جاش جنب نخورد.

وقتی از اتاق می آم بیرون انسی و اون پسره تو ایوون اند، پسره رو
پلهها نشسته، انسی پهلو ستون وايساده، بهش تکیه هم نداده، دست هاش
آويزونه، مو هاش رو سرش عقب رفته به هم چسبیده، عین خروس آب
کشیده. سرش رو بر می گردونه، چشم هاش رو به هم می زنه.

می گم «چرا زودتر منو خبر نکردين؟»

می گه «این دست و اون دست شد دیگه. من و بچه ها می خواستیم
این ذرت هارو جمع کنیم، دیوی دل هم که ازش نگه داری می کرد، در و
همسایه هم که می او مدن کمک می کردند، تا این که بالاخره گفتیم....»
می گم «پوش که مطلبی نبود. تو هیچ وقت دیدی من یقه کسی رو
بگیرم، الا این که خودش دستش واز باشه؟»

می‌گه «از پولش که مضایقه‌ای نبود . . . من همه‌ش پیش خودم می‌گفتم یعنی رفتنه؟» اون جونور یک و جبی هم روی پله بالای نشسته، تو این روشنایی گوگردی از همیشه‌ش ریزه‌تر نشون می‌ده. این مملکت بدیش به همینه. همه چی‌ش، هواش، همه‌ش، زیاد طول می‌کشه. زمین‌مون هم مثل رودخونه‌های‌مونه، کدر، گند، خشن؛ زندگی آدمیزاد رو هم به صورت خودش سرکش و غمگین آفریده. انسی می‌گه «من خودم می‌دونستم. تمام مدت مواطن بودم. خیالش رو نداره.»

می‌گم «خیلی هم خوب کاری می‌کنه، با یک ذره . . .» رو پله بالای نشسته، کوچک اندام، بی‌حرکت، با روپوش رنگ و رو رفته. وقتی من بیرون او مدم سرش رو بلند کرد به من نگاه کرد، بعد به انسی نگاه کرد. ولی حالا دیگه به مانگاه نمی‌کنه. همون جاگرفته نشسته.

انسی می‌گه «بهش گفتی؟»

می‌گم «برای چی؟ که چی بشه؟»

«خودش می‌فهمه. من خودم می‌دونستم وقتی شما رو ببینه خودش می‌فهمه، مثل روز روشن. لازم نیست بهش بگین. خودش خیالش . . .»

از پشت سر ما دختره می‌گه «بابا.» من نگاهش می‌کنم، به صورتش نگاه می‌کنم.

می‌گم «زودباش برو تو.»

وقتی وارد اتاق می‌شیم داره به در نگاه می‌کنه. بعد به من نگاه می‌کنه. چشم‌هاش مثل چراغی است که قبل از تومش شدن نفتش یک‌هو شعله می‌کشه. دختره می‌گه «می‌خواست شما برین بیرون.»

انسی می‌گه «آخه ادی، ایشون این همه راه از جفرسن او مده حال

گور به گور

تو رو خوب کنه.» ادی مرا می‌پاد، من چشم‌هاش رو حس می‌کنم. مثل اینه که داره با چشم‌هاش منو هل می‌ده. من این رو قبلًا هم تو زن‌ها دیده‌ام. دیده‌ام آدم‌هایی رو از اتاق بیرون می‌کنند که با محبت و دلسوزی او مده‌اند سراغ‌شون، او مده‌اند کمک‌شون کنند، اون وقت به یک جونور بی قابلیتی می‌چسبند که هیچ وقت برashون چیزی به جز یابوی بارکش نبوده‌اند. اینه اون چیزی که بهش می‌گن عشق — عشقی که از حد فهم آدمیزاد گذشته، همون غرور، همون میل شدید به پوشوندن برهنجی نکبته‌ی که ما با خودمون می‌آریم، با خودمون می‌بریم تو اتاق عمل، با کمال سماجت باز با خودمون می‌بریم زیر خاک. از اتاق می‌رم بیرون. اون ور ایوون ارّه‌کش همین جور داره تو چوب خرختر می‌کنه. یک دقیقه بعد ادی اسمش رو صدا می‌زن، با صدای قوی و خشن.

«کش، آهای، کش!»

دارل

باباکنار تخت خواب وايساده. وردمن از پشتش سرک می‌کشه، با او نگاه می‌کند و او نگاه می‌کند و دهنش که داره واز می‌شه. ادی بابا رو نگاه می‌کنه، انگار همه جون تموم شده‌اش ریخته تو او نگاه می‌کند و او نگاه می‌کند و دارل با هم رفتند یک بار دیگه بزنند. بابا می‌گه «ادی، جوئل و دارل با هم رفتند یک بار دیگه بزنند. خیال کردند فرصت هست. خیال کردند تو صبر می‌کنی تا برگردند، او نگاه می‌کند و اینها هم...» خم می‌شه، دستش رو می‌ذاره رو دست او. ادی مدتی نگاهش می‌کنه، بدون سرزنش، بدون هیچی، انگار فقط چشم‌هاش دارند به قطع بی برگشت صداش گوش می‌دن. بعد بلند می‌شه — خودش، که ده روزه از جاش جنب نخورده. دیوی دل خم می‌شه، سعی می‌کنه باز بخوابوندش.
می‌گه «مادر، مادر.»

مادر داره بیرون پنجره رو نگاه می‌کنه؛ داره نگاه می‌کنه به کش، که تو نور آخر غروب همین جور خم شده رو او نگاهش داره کار

گور به گور

می‌کنه تا توی خود تاریکی، انگار او مدد و رفت ارّه خودش مسیر حرکتِ ارّه و تخته رو روشن کرده.

ادی فریاد می‌زنه «آهای، کش!» صداش خشن و قوی و بی‌عیبه:
«آهای، کش!»

کش تو تاریک روشن غروب صورت تکیدهٔ مادرش رو تو
چارچوب پنجره دید می‌زنه. تابلویی است مرکب، از همهٔ دوره‌های
مادرش، از زمانی که کش بچه بوده تا حالا. کش ارّه رو می‌اندازه و تخته
رو بالا می‌گیره که مادرش بینه، چشمش به پنجره است، که صورت
مادرش توش تکون نخورده. اون وقت، یک تختهٔ دیگه رو می‌کشه
می‌ذاره سر جاش، هر دو روکج می‌کنه و در وضعی که باید باشند
می‌گیره، بعد به تخته‌های دیگه‌ای که هنور رو زمین‌اند اشاره می‌کنه، با
دست خالی شکل جعبهٔ تمام شده رو تو هوا می‌کشه. ادی مدتی باز از
همون تابلو مرکب به او نگاه می‌کنه، بدون سرزنش یا تأیید. بعد صورتش
ناپدید می‌شه.

ادی باز می‌خوابه، بدون این که نگاهی به بابا بکنه سرش رو بر
می‌گردونه به وردمن نگاه می‌کنه، چشم‌هاش، تمام جوئی که تو
چشم‌هاش مونده، یکهو هجوم می‌آره؛ دو تا شعله چند لحظه‌گر می‌گیرند
بعد خاموش می‌شن، انگار یک نفر خم شده فوت‌شون کرده.

دیوی دل می‌گه «مادر، مادر!» رو تخت‌خواب خم می‌شه،
دست‌هاش رو کمی بلند می‌کنه، بادبزن تو دستش مثل ده روز گذشته
همین جور تکون می‌خوره، صدای شیونش بلند می‌شه. صداش قوی و
جوان و لرزان و روشن، محو طین و قوت خودش شده، بادبزن همین
جور مرتب بالا و پایین می‌رده تو هوای بی‌فایده هیس هیس می‌کنه، بعد

دیویی دل خودش رو می‌اندازه رو زانوهای ادی باندرن، بغلش می‌کنه، با تمام قوت جوانی ش تکونش می‌ده و ناگهان پخش می‌شه رو یک مشت استخون پوسیده‌ای که ادی باندرن از خودش جاگذاشت، تمام تخت خواب رو همچین تکون می‌ده که نجوای خش پوشال تشک از همه جاش بلند می‌شه، دست‌هاش رو باز کرده، بادبزن هنوز داره تو یک دستش می‌تپه و رو پتو از نفس می‌افته.

وردمن از پشت لنگ بابا سرک می‌کشه، دهنش واژ واژه، هر چی رنگ تو صورتش بوده ریخته تو دهنش، انگار یک جوری گوشتش رو با دندون‌های خودش گاز گرفته حالا داره می‌مکه. یواش از تخت خواب می‌ره عقب، چشم‌هاش گرد شده صورتِ رنگ پریده‌ش تو تاریک روشن غروب محو می‌شه، مثل یک تکه کاغذ چسبیده به دیواری که داره می‌رمبه از در می‌ره بیرون.

بابا تو تاریک روشن رو تخت خواب خم شده، سیاهی قوزکرده هیکلش حالتِ جغد آزرده خاطرِ بال و پرسینخ کرده دلخوری رو پیدا کرده که تو ش یک حکمتی خوابیده که اوون قدر عمیقه یا اوون قدر بی‌حاله که فکر هیچ آدمیزادی به عمقش نمی‌رسه.
می‌گه «بچه‌های پدر سوخته».

من می‌گم جوئل. بالای سرمون روز داره یکدست و خاکستری می‌شه، خورشید رو پشت یک دسته نیزه خاکستری می‌پوشونه. تو بارون قاطرها کمی بخار می‌کنند، گل زرد به تن‌شون پاشیده، دست راستی لبه جاده رو گرفته لغزون لغزون داره از بالای خندق می‌ره. باری کجِ الوار به رنگ زرد تیره است و خیس آب به سنگینی سرب بالای چرخ شکسته روی خندق کجِ کج شده؛ دور پره‌های خرد شده و دور قوزک پای جوئل یک باریکه زرد رنگی که نه آب آبه نه گل گل

گور به گور

داره چرخ می زنه، همراه جاده زرد که نه آب آبه نه گل گل می پیچه، می افته تو سرازیری می ره محو می شه تو توده بخارآلود سبزی سیری که نه زمین زمینه نه آسمون آسمون. من می گم جوئل.

کش می آد دم در، ارّهش هم دستشه، بابا کنار تخت خواب وايساده قوز کرده، دست هاش آويزو نه. سرش رو بر می گردونه، نیم رخش مفلوکه، تباکوش رو که از کنار لته هاش می مکه چونه ش يواش يواش وا می ره.

کش می گه «تموم کرده».

بابا می گه «از پیش مارفته». کش نگاهش نمی کنه. بابا می گه «کارت به کجا رسیده؟» کش جواب نمی ده. می آد تو، ارّهش هم دستشه. بابا می گه «من می گم برو سر کارت. یک کاریش بکن، اون بچه ها که رفته اند، نیستند.» کش به صورت ادی نگاه می کنه. اصلاً گوشش به بابا نیست. نزدیک تخت خواب نمی ره. وسط اتاق وامی ایسته، ارّهش چسبیده به پاش، به دست های عرق کرده اش کمی خاک ازه نشسته، قیافه ش گرفته است. بابا می گه «اگه نرسیدی شاید بعضی از این ها فردا او مدنده گمکت. ورنون می تونه.» کش گوش نمی ده. داره به صورت آروم و خشکیده ادی نگاه می کنه که داره تو تاریکی غروب محو می شه، انگار که تاریکی مقدمه همون خاک آخر کاری است، تا بالاخره صورت ه انگار جدا شده روی تاریکی شناوره، سبک، مثل سایه یک برگ خشک. بابا می گه «چند نفر مسیحی خدا پیدا می شن گمکت می کنند.» کش گوش نمی ده. کمی بعد بر می گرده، بدون این که به بابا نگاه کنه از اتاق می ره بیرون. بعد باز صدای خریخ ارّه بلند می شه. بابا می گه «تو این مصیبت به ما کمک می کنند.» صدای ارّه یک نواخت، کاری، بی شتاب، ته مونده روشنایی رو به

هم می‌زنه، طوری که صورت ادی انگار با همان حرکت اره کمی بیدار می‌شه حالت گوش دادن و انتظار پیدا می‌کنه، انگار داره کشش‌های اره رو می‌شمره. بابا به صورت ادی نگاه می‌کنه، به خرمن موی سیاه دیویی دل نگاه می‌کنه، به دست‌های واژ شده‌اش، به بادبزنی که تو مشتشه و حالا رو پتوی رنگ باخته بی‌حرکت مونده. بابا می‌گه «من می‌گم برو شامو رو به راه کن.»

دیویی دل از جاش جنب نمی‌خوره.

بابا می‌گه «پاشو دیگه، برو شامو رو به راه کن. باید قوت داشته باشیم یا نه؟ دکتر پیبادی هم گشنشه، این همه راه او مده. کش هم باید زود شامش رو بخوره، برگردہ سرکارش که به موقع کارش رو تموم کنه.» دیویی دل بلند می‌شه به زحمت رو پاهاش وامی‌ایسته به صورت ادی نگاه می‌کنه. مثل یک قالب برنجی رنگ باخته رو بالش افتاده، فقط دست‌هاش انگار هنوز جون دارند، یک جور لختی چنگ شده کیره‌بسته، یک حالت ازنا افتاده اما هشیار که هنوز کار و زحمت و خستگی ازش دور نشده، انگار هنوز حضور آرامش رو باور نکرده‌اند، با هشیاری پینه بسته و وارفته‌ای نگران وقنه‌ای هستند که می‌دونند دوامی نداره.

دیویی دل خم می‌شه پتو رو از زیر اون دست‌ها می‌کشه بیرون می‌اندازه رو شون تا زیر چونه ادی، بعد صافش می‌کنه و می‌کشدش تا صاف بشه. بعد بدون این که به بابا نگاه کنه تخت‌خواب رو دور می‌زنه از اتاق می‌ره بیرون.

می‌ره بیرون همون جا که پیبادی وايساده، که تو تاریکی وايسه با یک حالتی به پشت سر پیبادی نگاه کنه که اون هم چشم‌های این رو حس کنه برگردہ بگه: اگه من به جای تو بودم غصه نمی‌خوردم. عمرش رو کرده بود، مریض هم

گور به گور

بود. ما از دردش خبر نداشتیم. خوب شدنی هم نبود. وردمن دیگه داره بزرگ می شه، تو هم هستی از همه شون نگه داری کنی. اگه من به جای تو بودم سعی می کردم غصه نخورم. خیال می کنم بهتره بری یک شامی روبه راه کنی. لازم نیست مفصل باشه. ولی اینها باید یک چیزی بخورند. دیویی دل هم نگاهش بکنه بگه شما به من خیلی کمک می کردین، اگه می خواستین. اگه می دونستین. من منم شما شمایین، من می دونم شما نمی دونین، شما به من خیلی کمک می کردین اگه می خواستین، اگه می خواستین من به تون می گفتم، اون وقت لازم نبود کسی بدونه، غیر از من و شما و دارل.

بابا کنار تخت خواب وايساده، دست هاش آويزو نه، قوز کرده،
جنپ نمی خوره. دستش رو می بره بالای سرش، می کشه روی مو هاش، به
صدای ارّه گوش می ده. می آد جلو تر، کف و پشت دستش رو به رونش
می ماله، می ذاره رو صورت ادی، بعد می ذاره رو برجستگی پتو که
زیرش دست های ادی خوابیده اند. دست می کشه رو پتو، همون جور که
دیده دیویی دل کشیده، می خواد پتو رو تارو چونه ادی صاف کنه، ولی
بدتر ناصافش می کنه. باز می خواد صافش کنه، اون هم ناشيونه با
دست های زمحت چنگ مانندش چروک هایی رو که خودش درست
کرده صاف می کنه ولی چروک ها با لجباری غریبی باز همه جا از زیر
دستش پیدا شون می شن، تا این که بالاخره دست می کشه، دستش می افته به
پهلوش، باز کف و پشت دستش رو می ماله به رونش صدای خر خر ارّه
مرتب تو اتاق می پیچه بابا با صدای آروم خشکی نفس می کشه، تبا کوش
رو از روی لته هاش مک می زنه. می گه «هر چی خدا بخواهد، حالا می تونم
دندون بذارم..»

کلاه شل وول جوئل کجکی به گردنش آويزو نه، چکه های آب ازش راه

دارل

می افته می ریزه رو تو بره خیسی که آنداخته به شونهش، خودش تا قوزک پاش تو
جوب روون داره با یک تخته که رو یک تکه کنده پوسیده اهرم کرده محورگاری
رو بلند می کنه. می گم جوئل، مادر مرد، جوئل. ادی باندرن مرد.

وَرْدَمَن

بعدش شروع می‌کنم به دویلدن. می‌دوم می‌رم پشت خونه، می‌آم
لب ایرون و امی‌ایستم. بعدش گریه می‌کنم. حس می‌کنم ماهیه کجا تو
خاک‌ها افتاده بود. این که حالا تکه تکه شده دیگه ماهی نیست، این هم
که رو دست‌هام و رو پوشمه خون نیست. اون موقع این جوری بود. این
جور نشده بود. حالا دیگه او این قد جلو افتاده که دیگه من بهش
نمی‌رسم.

درخت‌ها مثل جوجه‌های می‌مون که روزهای گرم بالشون رو
رو خاک خنک واز می‌کنند. اگه از ایرون پیرم پایین می‌افتم همون جایی
که ماهیه بودش، که حالا تکه تکه شده دیگه ماهی نیست. صدای
تخت خواب رو می‌شنوم، صورتش رو می‌بینم صدای اون‌ها رو هم
می‌شنوم، کف اتاق می‌لرزه وقتی اون مرده روش راه می‌رده، همون که
او مد این کار رو کرد. همون که او مد این کار رو کرد، وقتی مادرم خوب
بود ولی اون او مد این کار رو کرد.

«مادر سگ خیکی.»

گور به گور

از ایرون می پرم پایین، می دُوم. طاق انبار یکهو از تو تاریکی
غروب می زنه بیرون. اگه بیرم می تونم مثل اون خانم صورتی تو سیرکت از
توش رد شم برم بو اون بوی گرم بی معطلى. دست هام بتها رو می گیرند؛
زیر پام سنگ ها و خاک ها قل می خورند می رند پایین.

بعدش باز می تونم نفس بکشم، تو همون بوی گرم. می رم تو
طولیله، می حوام بدش دست بژنم، بعد گریه می کنم بعدش گریه م روا بالا
می آرم. همین که لگد پروانی ش تموم شد دیگه می تونم، بعدش دیگه
می تونم گریه کنم، گریه می آد.
«اون کُشتیش، اون کُشتیش».

جونش زیر پوستشه، زیر دست من، زیر لکه هاش می دُوه، بوش تو
دماغ می پیچه، همون جایی که قی ام می خواهد گریه کنه، گریه رو بالا
بیاره، بعدش می تونم نفس بکشم، بالا می آرم. خیلی سرو صدا می کنه.
بوی جونش رو می شنوم که زیر دستم می دُوه می آد بالا، تا تو بازو هام،
اون وقت می تونم از طولیله برم بیرون.

پیداش نمی کنم. تو تاریکی تو خاک ها، دیوارها، پیداش نمی کنم.
گریه هه خیلی سرو صدا می کنه. کاش این قد سرو صدا نمی کرد. اون وقت
تو انبارگاری پیداش می کنم، تو خاک ها. بعد از تو زمین می دُوم می رم تو
جاده، چوبه رو شونه می رقصه.

وقتی می دُوم می رم طرف شون منو می پان، یواش یواش می رن
عقب، چشم هاشون رو می چرخونند، خرناسه می کشنند، بند مهارشون رو
عقب می کشنند. می زنم. صدای ضربه چوبه رو می شنوم؛ می بینم که
می خوره تو کله شون. تو یوغ سینه شون، بعضی وقت ها هم که سر دست
بلند می شن می آن پایین نمی خوره، ولی من خوشحالم.

«ما درم رو کشتن!»

چوبه می شکنه، او نا همین جور بلند می شن و خرناسه می کشنده، پاهاشون رو زمین تاق و تو ق می کنه؛ بلند صدا می کنه، چون که می خواهد بارون بگیره، هوا برای بارون خالی شده. ولی هنوز هم درازی ش خوبه اون ها که بلند می شن بندشون رو می کشنده من هی این ور و او ن ور می پرم هی می زنم.

«شما کشتنش!»

می زنم شون، می زنم، او نا هم حسابی می چرخند، گاری هم برمی گرده رو دو تا چرخ، بی حرکت انگار میخش کرده اند به زمین، اسب ها هم بی حرکت انگار پاهای عقب شون رو میخ کرده اند و سط یک صفحه ای که می چرخه.

می دُوم تو گرد و خاک. چشمم نمی بینه، دارم تو گرد و خاکی که از گاری بلند شده می دُوم، گاری هم رو دو تا چرخ افتاده، تو گرد و خاک ناپدید شده. من می زنم، چوبم می خوره به زمین، برمی گرده، می زنم تو گرد و خاک، بعد باز تو هوا، گرد و خاک هم جاده رو هورت می کشه و می ره، آگه ماشین هم تو ش بود به این تندی نمی رفت. بعدش به چوبه نگاه می کنم، می تونم گریه کنم. تا دم دستم شکسته، به اندازه یک هیزم تو اجاق بیشتر نیست، هیزمی که یک چوب درازی بوده. چوب رو می اندازم دور، دیگه می تونم گریه کنم. حالا دیگه او ن قد سرو صدا نمی کنه.

گامون تو در گاهی انبار وايساده، داره چیز می جووه. وقتی می بیند من می رم تو زمین ماغ می کشه. دهنش پُر خمیر سبزه، زبونش آويزو نه. می گم «نمی خوام بد و شمت. هیچ کاری نمی خوام براشون بکنم.»

گور به گور

وقتی رد می شم صداش رو می شنوم که برمی گرده، وقتی
برمی گردم می بینم پشت سرمه، بوی تنفس داغ خوشبوش رو
می شنوم.

«نگفتم نمی دوشمت؟»

هلم می ده، بلند نفس می کشه. با دهن بسته توی دلش ناله می کنه.
دستم رو تکون می دم، مثل جوئل فحشش می دم.
«برو گم شو.»

دستم رو می برم پایین طرف زمین، می دوم طرفش. می پره عقب،
می چرخه، بعد وامی ایسته منو نگاه می کنه. ناله می کنه. می ره تو جاده
می ایسته بالای جاده رو نگاه می کنه.
توی انبار تاریکه، گرمه، بو می آد، ساکته. می تونم آروم گریه کنم،
بالای تپه رو تماشا کنم.

کش می آد رو تپه، از همون جایی که از کلیسا افتاده می شله. از بالا
به چشمeh نگاه می کنه، بعد بالای جاده رو نگاه می کنه، بعد برمی گرده به
انبار نگاه می کنه. با پای لنگ از سرازیری می آد پایین، بند مهار پاره شده
و گرد و خاک تو جاده رو دید می زنه، بعد بالای جاده رو نگاه می کنه که
گرد و خاک رفته.

«امیدوارم حالا از خونه تل هم رد شده باشند. امیدوارم.»

کش برمی گرده لنگ لنگون از سر بالایی می ره بالا.

«پدرسوخته. حخش بود. پدرسوخته.»

حالا دیگه گریه نمی کنم. حالا دیگه هیچیم نیست. دیویی دل
می آد سر تپه منو صدا می زنه. «وردمون.» من هیچیم نیست. آروم.
آهای، وردمون.» حالا می تونم آروم گریه م رو بکنم، اشک های خودم رو

وَرَدَمَن

حس کنم، صداشون رو بشنوم.
«پس هیچ طوری نشده. هیچ اتفاقی نیفتاده. همین جا افتاده بود رو
زمین. حالا می خواهد بره پیزش.»

هوا تاریکه. صدای چوب رو می شنوم، سکوت رو: من
می شناسم شون. ولی هیچ صدای زنده‌ای نیست، صدای او هم نمی آد.
انگار تاریکی تمامش رو از بین برده، تبدیلش کرده به یک مشت اجزای
ناجور — صدای نفس، صدای پا، بوی گوشت خنک و مسوی
آمونیاک آلود؛ تو همی از کُل هماهنگ یک پوستِ ابلق و استخوان‌های
محکم که توش، جدا و مخفی و آشنا، یک هستی غیر از هستی من هست.
می بینم که داره محو می شه — پاهاش، چشمش که می چرخه، لکه‌های
پر رنگ پوستش که مثل شعله سرد می مونه — تو تاریکی داره حل و محو
می شه؛ همه‌ش یکیه، ولی نه اینه نه اون؛ هم اینه هم اون، ولی هیچ کدوم
نیست. می بینم که قوه شنواهی ام به طرف او می رود، او را لمس می کند،
شکل سختش را تشخیص می دهد — پشت پا، کفل، شانه، سر؛ بو و صدا.
من نمی ترسم.

«پخته‌اند و خورده‌اند. پخته‌اند و خورده‌اند.»

دیویی دل

خیلی می تونست به من کمک کنه، اگه می خواست. همه کاری
می تونست بکنه. مثل اینه که برای من هر چی تو این دنیا هست تو یک
تغار پر از دل و روده است، طوری که آدم می گه هیچ چیز خیلی مهم
دیگه ای تو ش جانمی گیره. اون یک تغار گندۀ دل و روده است، من هم
بک تغار کوچک دل و روده ام؛ حالا اگه هیچ چیز مهمی تو تغار گندۀ
دل و روده جانگیره، تو تغار کوچک چه طوری جا می گیره؟ ولی من
می دونم جا گرفته، چون خداوند به زن هایک شمی داده که وقتی یک
اتفاق بدی افتاد می فهمند.

علتش اینه که من تنها، اگه حشش می کردم جور دیگه بود، چون
که تنها نبودم. ولی اگه تنها نبودم، همه خبر می شدند. او می تونست به من
خیلی کمک کنه، اون وقت تنها نبودم. اون وقت تنها یم عیبی نداشت.
حاضرم بیاد میون من و لیف دخالت کنه، همون طور که دارل میون من
ولیف دخالت کرد؛ پس لیف هم تنهاست. او لیفه، من دیویی دلم. وقتی
سادرم نُرد من ناچار شدم از حد خودم و لیف و دارل برم بیرون برای

دیویی دل

این که بتونم شیون و زاری کنم، چون که او می‌تونست خیلی به من کمک کنه، ولی نمی‌دونه. اصلاً خبر نداره.

از رو ایوون پشتی انبار رو نمی‌بینم. بعد صدای ارّه کش از اون طرف می‌آد؛ مثل سگی که بیرون خونه هی میره جلو هی میره عقب، به هر دری بری می‌آد اونجا که بیاد تو. گفت من بیشتر از تو نگرانم، گفتم تو نمی‌دونی نگرانی چیه، من هم نگران نیستم. سعی می‌کنم، ولی فکرم یک جا بند نمی‌شه که نگران بشم.

چراغ آشپزخونه رو روشن می‌کنم. ماهیه که تکه پاره شده تو ماهیتابه یواش خون ازش می‌ره. فوری می‌ذارمش تو قفسه‌گوش می‌دم تو هشتی چه صدایی می‌آد. ده روز طول کشید تا مرد؛ شاید هنوز هم نمی‌دونه. شاید نمی‌خواهد تموم کنه تا کش. شاید هم تا جوئل. بشقاب سبزیجات رو از تو قفسه در می‌آرم، ظرف نون رو هم از تو احاق سرد در می‌آرم، و امی‌ایstem در رو نگاه می‌کنم.

کش می‌گه «وردمن کجاست؟» تو نور چراغ دست‌های خاک ارّه‌ایش رنگ ماسه‌ست.

«نمی‌دونم. ندیدمش.»

«اسب‌های پیادی در رفتند. بین وردمن کجاست. می‌تونه اسب رو بگیره.»

«باشه. بگو بیان شام بخورند.»

انبار رو نمی‌بینم. گفتم نمی‌دونم چه طوری نگران باشم، نمی‌دونم چه طوری گریه کنم. سعی کردم، ولی نمی‌تونم. بعد از مدتی صدای ارّه بلند می‌شه. صداش تاریکه، از تو خاک تاریک می‌آد. بعد خودش رو می‌بینم که روی تخته‌هه بالا و پایین می‌ره.

گور به گور

می گم «بیا شام بخور، بهش بگو.» همه کاری می تونست برای من
بکنه. ولی نمی دونه. او همون روده های خودشه، من هم روده های
خودم. من روده های لیف هم هستم. همین. نفهمیدم چرا تو شهر نموند.
ما دهاتی هستیم، به خوبی شهری ها نیستیم. نفهمیدم چرا نموند. بعدش
طاق انبار رو می بینم. گاوه دم جاده وايساده، داره ماغ می کشه. وقتی
بر می گردم گش رفته.

شیر ترش رو می برم تو. بابا و کش و او سرمیز نشسته اند.
می گه «خواهر جان، پس اون ماھی گنده ای که باد گرفت چی شد؟»
شیر رو می ذارم رو میز. «فرصت نکردم سرخش کنم.»
«آخه سبزیجات خالی که برای یک آدمی به هیکل من غذا
نمی شه.»

پیرهنش هم از عرق لک شده. دست و پلش رو هم نشسته.
بابا می گه «باید کارت رو سر فرصت می کردی. پس وردمن
کجاست؟»

می رم طرف در. «پیداش نیست.»
او می گه «بیا خواهر جان. ماھی رو کاریش نداشته باش. باشه برای
بعد، بیا بگیر بشین.»

می گم «من کاری به ماھی ندارم. می خوام تا بارون نگرفته گاو رو
بدوشم.»

بابا برای خودش می کشه، بشقاب رو رد می کنه. ولی چیزی
نمی خوره. دست هاش رو نیمه بسته گذاشته دو طرف بشقاب، سرش رو
کمی پایین انداخته، مو های پریشونش تو نور چراغ سیخ وايساده. عین
گاوی می مونه که تخماق خورده تو سرش دیگه جون نداره ولی خودش

حالیش نیست که مرده.

ولی کش داره غذاش رو می خوره، اوون هم همین طور. می گه «بیا یک چیزی بخور.» داره بابا رو نگاه می کنه. «مثل من و کش. برات لازمه.»

بابا می گه «آره،» از جاش بلند می شه، مثل گاوی که توی آب خوایده و هلش بده. «ادی این غذا رو از من دریغ نداره..»

همین که از دیدرس خونه دور می شم تند می رم. گاوه پای تپه داره ناله می کنه. پوزهش رو به من می ماله، نفس داغ و خوشبوش رو می فرسته تو لباسم، می خوره به تن لختم، ناله می کنه. «یه خرده صبر کن. الان بهت می رسم.» گاوه پشت سر من می آد تو انبار، من سطل رو می ذارم زمین. گاوه تو سطل نفس می کشه، صدا می کنه. «گفتم که. یه خرده صبر کن. خیلی کار دارم.» انبار تاریکه. وقتی دارم رد می شم یک لگدی می زنه به دیوار. من باز هم می رم. تخته شکسته مثل تخته کمرنگی است که سر پا وايساده باشه. بعد سربالایی رو می بینم، حرکت هوا رو باز رو صورتم حس می کنم، آهسته، کمرنگ، تو تاریکی کمتر که فقط خالی پیداست، لکه دسته های کاج افتاده رو سربالایی، قایمکی منتظراند.

سیاهی گاوه روی در پوزه شو می کنه تو سیاهی سطل، ماغ می کشه. اوون وقت از طویله رد می شم. همچین که دارم رد می شم گوش می دم به حرفری که باید بشنوم، مدتی قبل از اوون که حرفة گفته بشه؛ اوئی که گوش می ده می ترسه نبادا فرصت گفتیش نباشه. تنم رو حس می کنم، گوشت و استخونم دارند از هم جدا می شن، واژ می شن که راه برن به تنهايی، ولی خود در اومدن از تنهايی چه قد و حشتناکه. ليف، ليف. «ليف.» ليف. ليف. کمی خم می شم جلو. یک پام رو جلو می ذارم، قدمم

گور به گور

مُرده. تاریکی رو حس می‌کنم که از رو سینه‌ام رد می‌شه، از رو گاوه رد
می‌شه؛ تو تاریکی می‌دُوم، ولی گاوه جلوم رو گرفته، تاریکی یکهو
می‌ریزه رو هُرم نفسش که ناله می‌کنه، پر از چوب و پر از تاریکی.
«وردمن، آهای، وردمن.»

از طویله می‌آد بیرون. «پدرسوخته موذی! پدرسوخته موذی!»
مقاومت نمی‌کنه؛ آخرین هجوم تاریکی سوت می‌کشه می‌ره.
«چیه؟ من که کاری نکرده‌ام.»

«پدرسوخته موذی!» دست‌های تکونش می‌دن، سخت، شاید
نمی‌تونستم جلوشون رو بگیرم. نمی‌دونستم می‌تونند این جور تکون بدَن،
هر دومون رو تکون می‌دن، تکون می‌خورند.

می‌گه «من نکرده‌ام، من دست بهشون نزدِه‌ام.»
دست‌ها دیگه تکونش نمی‌دن، ولی من هنوز گرفته‌مش.
«اینجا چه کار می‌کنی؟ چرا صدات کردم جواب ندادی؟»
«هیچ کاری نمی‌کنم.»

«برو خونه بشین شامت رو بخور.»
خودش رو عقب می‌کشه. من نگرش داشته‌ام. «ول کن دیگه. ول
کن.»

«اینجا چه کار داشتی؟ او مده‌ای اینجا مچ منو بگیری؟»
«هیچ وقت. هیچ وقت. ول کن دیگه. من اصلاً نمی‌دونستم تو
اینجایی. ول کن.»

من نگرش داشته‌ام، خم می‌شم صورتش رو ببینم، با چشم‌های
صورتش رو لمس می‌کنم. می‌خواه گریه کنه. «برو دیگه. شامت رو
کشیده‌ام. من شیر رو که دوشیدم بر می‌گردم. زود برو تا اون بابا همه چی

دیویی دل

رو نخورده، خداکنه اسپاش یکراست بُرن جفرسن.»
می‌گه «همی این کشتش.»
«ساکت.»

«اون که کاری به این نکرده بود، این او مد کشتش.»
«ساکت.» تقلای می‌کنه. نگرش داشته‌ام. «ساکت.»
«این کشتش.» گاوه می‌آد پشت سرِ ما، ناله می‌کنه. باز تکونش
می‌دم.

«بسه دیگه. همین الان. داری خودت رو ناخوش می‌کنی، اون
وقت نمی‌تونی بری شهر. برو خونه بشین شامت رو بخور.»
«من شام نمی‌خورم. نمی‌خوام برم شهر.»

«پس تو رو همین جا می‌ذاریم. اگه حرف گوش نکنی همین جا
ولت می‌کنیم، يالا راه بیفت، تا اون تغار دل و روده سبزی خُور همه چی
رو نخورد.»

وردمن راه می‌افته، یواش یواش پشت تپه ناپیدا می‌شه. قله تپه،
درخت‌ها، بام خونه، تو آسمون پیداست. گاوه پوزه‌ش رو به من می‌ماله،
ناله می‌کنه. «یه دقّه صبر کن. این که تو تو دلت داری پیش اون که من دارم
هیچی نیست؛ تو هم زنی؟ خوب باش.» دنبالم می‌آد، ناله می‌کنه. باز اون
هوای مرده داغ بی‌رنگ می‌خوره به صورتم. اگه می‌خواست می‌تونست
درستش کنه. ولی اصلاً خبر نداره. اگه می‌دونست همه کاری برام می‌کرد.
گاوه روی کلم و پشم نفس می‌کشه؛ نفسش داغ و خوش‌بوست. خُرخُر
و ناله می‌کنه. آسمون صاف رو سر بالایی تپه خوابیده، روی کاجستون
خلوت خوابیده. اون ور تپه برق توی آسمون می‌دُوه و محومی‌شه. هوای
مرده تو تاریکی مرده قالب زمین مرده رو گرفته تا جایی که دیگه چشم

گور به گور

آدم قالب زمین مُرده رو نمی‌گیره. هوای مرده گرم روی من خواهد بود، زیر
لباس هام به تن لختم می‌خوره. گفتم شماها نمی‌دونین نگرانی چی هست.
من هم نمی‌دونم چیه. نمی‌دونم نگران هستم یا نه. می‌تونم یا نمی‌تونم.
نمی‌دونم می‌تونم گریه کنم یا نه. نمی‌دونم سعی کردم گریه کنم یا نه. حس
می‌کنم مثل دونهٔ خیسی هستم که تو خاکِ داغ کور افتاده.

وَرْدَمَن

وقتی تمومش کردند می خوان بذارنش توش، بعدش من تا مدتی اصلاً نمی تونستم بگم. دیدم تاریکی پاشد وايساد و چرخید و رفت. گفتم «می خوای اون تو میخش کنی، کش؟ کش؟ کش؟» کردنم تو کاهدونی درش رو بستند. در تازه ش هم خیلی سنگین بود من زورم بهش نمی رسید، بسته که شد نمی تونستم نفس بکشم، چون که همه هوارو اون موشه نفس می کشید. گفتم «می خوای میخش کنی، کش؟ میخش کنی؟ میخ؟» بابا داره راه می ره. سایه ش داره راه می ره، بالای سر کش که رو ارّه هی بالا و پایین می ره سر همون تخته بد مسّب.

دیوی دل گفت چند تا موز می خریم. قطار پشت شیشه است، قرمز، رو خط آهن. وقتی می ره خط پشت سرش برق می زنه. بابا گفت آرد و قهوه و شکر خیلی گرونه. برای این که من بچه دهاتی ام، برای این که بچه های شهری هم هستند. دو چرخه. چرا آرد و قهوه و شکر این قد گرونه، من که یک بچه دهاتی بیشتر نیستم؟ «به جاش بهتر نیست موز بخوری؟» موزها هم تموم شد. خوردیم. تموم شد. وقتی از رو خط می ره باز هم برق می زنه. گفتم «بابا، چرا من بچه شهری نیستم؟» خدا منو این جوری ساخته. من به خدا نگفتم منو تو ده بسازه. اگه می تونه قطار بسازه،

گور به گور

چرا همه قطارها رو تو شهر نمی‌سازه، مثل آرد و قهوه و شکر. «به جاش بهتر نیست موز بخوری؟»
داره راه می‌ره. سایه‌اش داره راه می‌ره.

خودش نبود. من اونجا بودم، نگاه کردم. دیدم. خیال کردم خودشه، ولی نبود. مادرم نبود. مادرم رفت، وقتی اون یکی دیگه خواهد پتو رو کشید رو خودش. مادرم رفت. «یعنی تا شهر هم رفته؟» «از شهر هم اون ورتر رفته.» «همه این خرگوش‌ها و پوسم‌ها از شهر اون ورتر می‌رن؟» خرگوش‌ها و پوسم‌ها رو خدا ساخته. قطار هم ساخته. پس چرا یک جای دیگه برآشون درست کرده که برن، اگه اونم مثل خرگوشه.

بابا داره راه می‌ره. سایه‌اش راه می‌ره. صدای اره یک جوریست که انگار خوابه.

پس اگه کش در جعبه رو میخ‌کنه مادرم خرگوش نیست. پس اگه خرگوش نبود من هم تو کاهدونی نمی‌تونستم نفس بکشم، کش هم می‌خواهد درش رو میخ‌کنه. پس اگه بذاره خودش نیست. من می‌دونم. خودم اونجا بودم. دیدم وقتی خودش نبود. دیدم. این‌ها خیال می‌کنند خودشه، کش هم می‌خواهد درش رو میخ‌کنه.

این خودش نیست، چون که خودش همون جا تو خاک‌ها افتاده حالا تکه تکه شده. خودم تکه تکه ش کردم. تو آشپزخونه‌ست، تو اون ماهیتای بدمسیبه، منتظره بیزند بخورنش. اون موقع این نبود مادرم بود، حالا این هست اون نیست. فردا می‌پزنش، مادرم می‌شه اون و بابا و کش و دیویی دل، دیگه چیزی هم تو جعبه نیست، پس می‌تونه نفس بکشه. همون جا رو زمین افتاده بود. می‌تونم برم دنبال ورنون. اون هم اونجا بود، دیدش. ما دو تا که باشیم می‌شه، اون وقت دیگه نمی‌شه.

تل

نژدیک نصف شب بود، بارون گرفته بود که مارو بیدار کرد. شب
ناجوری بود، طوفان گرفته بود؛ از اون شب هایی که آدم متظره هر اتفاقی
بیفته، اون هم وقتی هنوز خوراک مالها رو بداده ای رفته ای خونه شامت
رو بخوری بری تو رخت خواب، بارون هم داره می گیرد. بعد هم زنی
اسپهای پیادی می آن، اون هم با دهن کف کرده و یوغ شکسته لای
پاهای دست راستی، کورا می گه «ادی باندرن. بالاخره تموم کرد..»
می گم «پیادی باید همین دور و ورها باشه. بینم، از کجا فهمیدی
این ها اسپهای پیادی اند؟»

می گه «خوب مگه نیستند؟ پاشو مالها رو بیند..»
می گم «برای چی؟ اگه تموم کرده که دیگه کاری از دست ما بر
نمی آد، تا فردا صبح. طوفان هم که داره می گیره..»
می گه «وظیفمه. برو قاطرها رو بیند..»

ولی من حاضر نیستم بیندم. اگه به ما احتیاج داشتند حتماً
می فرستادند دنبال مون. تو اصلاً نمی دونی تموم کرده یا نه..»
«اه، تو اسپهای پیادی رو نمی شناسی؟ می خوای بگی مال او

گور به گور

نیستند؟ واقعاً که.. ولی من حاضر نیستم برم. من به این نتیجه رسیده‌ام که وقته کسی به کسی احتیاج داره بهتره صبر کنی تا بفرستند دنبالت. کورا می‌گه «وظیفه مسیحی منه، می‌خوای جلو وظیفه مسیحی منو بگیری؟»

می‌گم «فردا آگه خواستی می‌تونی تمام روز همون جا بمونی..»
بالاخره وقتی کورا بیدارم کرد بارون گرفته بود. حتی وقتی داشتم با چراغ می‌رفتم دم در چراغ افتاده بود تو شیشه در اون هم می‌دید، ولی باز هیچ در می‌زد. بلند نه، ولی پشت، سر هم، انگار همین جور که داشت در من زد خوابش بوده بود، ولی من هیچ نمی‌دونستم اون قد پایین در رو داره می‌رمه، در رو که واژ کردم هیچی ندیدم. چراغ رو بالا گرفتم، بارون هم داشت می‌خورد به چراغ، کورا از تو هشتنی پشت سرم هی می‌گفت «کیه، ورنون؟»، ولی من اولش اصلاً هیشکی رو نمی‌دیدم تا چراغ رو گرفتم پایین دور وور در رو نگاه کردم.

شده بود عین توله آب کشیده، با اون روپوشش، اون هم بدون کلاه، گل و شُل تا بالای زانوهاش، دو فرسخ تو گل پیاده او مده بود. می‌گم «ای داد برم من..»

کورا می‌گه «کیه، ورنون؟»

به من نگاه می‌کرد. چشم‌هاش گرد، وسطش هم سیاه، مثل وقتی که چراغ بنداری تو صورت جعل. می‌گه «اون ماهی رو یادتون هست؟»

می‌گم «بیا تو، چی شده؟ مادرت؟...»

کورا می‌گه «ورنون..»

همون پشت در وايساده بود، تو تاریکی، بارون داشت می‌ریخت رو چراغ جیز جیز می‌کرد. می‌ترسیدم شیشه‌ش بتركه. می‌گه «شما اونجا بودین، دیدینش..»

اون وقت کورامی آدم در. می‌گه «بیا تو، بیا بیرون از زیرون بارون.»
می‌کشدش تو، او هم منو نگاه می‌کنه. شده عین توله سگ آب‌کشیده.
کورامی‌گه «بهت که گفتم چی شده. حالا برو بیند.»
می‌گم «آخه این که نگفته...»

به من نگاه کرد، آب از تنش می‌چکید رو زمین. کورامی‌گه «فرش
رو از بین برد. تو برو قاطرها رو بیند، من می‌برم ش تو آشپز خوبه...
ولی او همون جا وایساده آب ازش می‌چکه، با اون چشم‌هاش به
من نگاه می‌کنه. «شما اونجا بودین. دیدین افتاده رو زمین. کشی خواهد
میخشن کنه، افتاده بود همون جا رو زمین. شما دیدین. جانش رو تو
خاک‌ها دیدین. تا وقتی من راه افتادم هنوز بارون نگرفته بود. من یونیم به
موقع برگردیم.»

مغزم داره تیر می‌کشه، در صورتی که هنوز نمی‌دزد... شده
ولی کورا فهمیده. می‌گه «زودباش قاطرها رو بیند. از رور عصه رو بگرانی
داره پرت و پلا می‌گه.»

مغزم داره تیر می‌کشه. بعضی وقت‌ها آدم به فکر می‌افته. در باره
این همه غم و بدبختی که تو این دنیا هست؛ چه طور ممکن‌به در جایی
بگیره، مثل رعدوبرق. آدم باید خیلی به خدا ایمان داشته باشد که خودش
رو نگه داره، هر چند گاهی به نظرم کورا یک کمی زیادی احتیاط می‌کنه.
مثل اون روزی که همه رو کنار زد که خودش بره جلوتر. ولی وقتی
همچو اتفاقی می‌افته خیال می‌کنم حق با اونه، باید دنبالش رو گرفت،
خیال می‌کنم خدا زن خوبی به من داده که همیشه دنبال خیر و خوبیه،
همون جور که اون می‌گه من هم هستم.
گاهی وقت‌ها آدم به فکر می‌افته. نه همیشه. البته. خیلی هم خوبیه.

گور به گور

چون که خداوند آدمیزاد رو آفریده که کار کنه، نه این که بشینه فکر کنه،
چو رک، سعر آدمیزاد عین ماشین می مونه زیاد نمی شه باش و رفت.
بهترین صورت ش اینه که یکنواخت کار کنه، هر روزی کار همون روز رو
بکشه، هیچ فسخی ش بیشتر از اندازه لازم کار نکنه. من بارها گفته ام باز هم
می گه شکل دارل همینه زیادی که فکر می کنه. کورا درست می گه،
دارل نه... دن بگیره که درستش کنه. من هم خوب که فکرش رو می کنم
می بدم انسی که فقط بارن گرفتن بارش بار بشود، اون آدم فاتحه ش
خوب است... ولی گه اسم کورا حق داره که می گه خدا زن رو برای این
آفریده، نه مرد از خوب با و بد خودش سر در نمی آره.

روشنی قاطرها رو بسم او مدم در خونه دیدم تو آشپزخونه اند. کورا
لباسش رو پیرهن خوابش پوشیده بود، یک شال هم انداخته بود رو
سرش. چترش هم دستش. کتاب مقدسش رو هم تو مشما پیچیده بود،
وردم رو هم نشونده بود رو یک سطل وارونه کنار اجاق؛ آب هم ازش
می چکیده کن آشپزخونه. کورا می گه «غیر از همون ماهیه هیچ حرفی
نتوانم ارس بکشم جرای اون هاست. گناه انسی باندرن یقه این طفل
معصوم رو گرفته».

رس گه «وقتی من راه افتادم بارون نبود، بعد بارون گرفت. من تو راه
بودم. سن تو خاکها بود. خودتون دیدین. کش می خواد بذاره اون تو
می خشیده، ولی خودتون دیدین.»

روشنی رسیدیم اونجا بارون تند می بارید، وردمن میون من و کورا
نشسته برد شال کورا هم دورش پیچیده بود. هیچ حرفی هم نزده بود،
قدرت شسته بود، کورا هم چترش رو گرفته بود بالای سرش گاهی کورا
دست از حوندن می کشیده، می گفت «عذاب خداست. خدا کنه انسی

باندرن متوجه بشه دست از معصیت برداره، باز شروع می‌کرد به خود من، وردمن هم میون من و او نشسته، یک کمی خم شده جلو، انگار قاطرها اون قد که دلش می‌خواهد تند برن نمی‌رن.

می‌گه «همون جا افتاده بود، ولی بارون بعد که من را افتادم شروع شد. من رفتم پنجره‌ها رو واژ کردم، برای این که کش هنوز میخشن نکرده بود».

از نصف شب کلی گذشته بود که میخ آخر رو کوییدیم. دیگه هوا داشت روشن می‌شد که من برگشتم خونه قاطرها رو واژ کردم رفته تر رخت خواب، کلاه شبکه کوراهم رو بالش بود. به همون خدا همون سویع هم صدای کورا را می‌شنیدم که داشت می‌خوند، تن اون بچه رو هم حس می‌کردم که میون ما خم شده جلو انگار داره از قاطرها جلو می‌زنه. نس رو هم می‌دیدم که داره با آرهش بالا و پایین می‌رده، انسی هم عین متربکت سر جالیز همون جا وايساده، مثل گاوی که تازانو تو چالة آب وايساده بعد یک نفر بیاد چاله رو برگردونه خالی کنه ولی گاوه اصلاً حالیش نباشه. دم دمای صبح بود که میخ آخری رو کوییدیم بردیمش تو خونه ادی رو تخت خوابش خواهید بود پنجره‌ش هم واژ بود، باز بارون داشت بهش می‌پاشید. کش دوبار این کار رو کرد، این قد هم خوابش گرفته بود که کورا گفت صورتش شده عین یکی از اون ماسک‌های کریسمس که زیر زمین چالش کرده باشند بعد درش آورده باشند، تا بالاخره گذاشتند اون تو درش رو میخ کردند، اون پسره هم دیگه نمی‌تونست پنجره رو روش واژ کنه. صبح فردا می‌بینند با پیرهن خالی مثل گاو ناخوش انداده کف اتاق خوابش برده، در جعبه هم سوراخ سوراخ شده، همه نوی کش هم

۱. در جنوب امریکا در مراسم عید کریسمس ماسک به صورت می‌زنند.

گور به گور

تو سوراخ آخری شکسته. وقتی در جعبه رو واژ می‌کنند می‌بینند دو جای صورت مرده هم سوراخ شده.

اگر هم عذاب خدا باشه باز حقش نیست. چون که خداوند بیشتر از این‌ها کار داره. باید داشته باشه. چون تنها باری که انسی باندرن به عمرش کشیده هیکل خودش بوده. ولی وقتی مردم پشت سرش حرف می‌زنند چون پیش خودم می‌گم این آدم به اون خرابی هم نیست و گرنه این قد دوام نمایم آوردم.

نه حقش نیست. به خدا حقش نیست. درسته که می‌فرماید بگذارید که دکان خردسال نزد من بیایند، ولی باز هم درست نیست. کورا می‌گفت «من بچه‌هایی رو که خدا به من داده برات به دنیا آورده‌ام. هیچ ترس و وحشتی هم به خودم راه ندادم، چون که ایمانم به خدا محکم بود»، خودش منو حفظ می‌کنه. اگه پسر نداری مال اینه که حکمت خدا رخواسته داشته باشی. زندگی من مثل یک کتاب واژ می‌مونه که جلو چشم همه خلق خدا وازه، چون که من به خدای خودم و جزای عمل خودم اعتقاد دارم.»

گمونم درست هم می‌گه. گمونم اگه تو این دنیا یک مرد یا یک زن وجود داشته باشه که خدا بتونه همه چی رو بسپره دستش با خاطر جمع ول کنه بره، اون زن همین کوراست. گمونم کورا باید یک دستی هم تو این دنیا سی‌برد، حالا خدا خودش دنیا رو هر جوری گردونده گردونده، گمونم محض خیر و صلاح آدمیزاد هم این کار رو می‌کرد. اقل کم ما نمی‌می‌آمد. اقل کم ما به همینش می‌ساختیم، همین کارها رو می‌کردیم.

دارل

چراغه رو یک گُنده درخته. زنگ زده، روغنیه، شیشه ش ترک خورده هر دو طرفش دود زده تا بالا، نور ضعیف داغی انداخته رو خرک و تخته ها و زمین کنارشون. رو زمین تاریک تراشه ها مثل لکه های رنگ نرم کمرنگ می مونند که رو یک پرده سیاه پخش و پلا شده باشند. تخته ها مثل باریکه های پارچه صاف و درازی می مونند که از تاریکی بریده باشند و پشت و رو گذاشته باشند.

کش داره دور و بر خرکش کار می کنه، هی می ره جلو، هی می آد عقب، با یک سرو صدایی تو این هوای مرده تخته ها رو بلند می کنه و می ذاره که انگار داره تخته ها رو بلند می کنه می اندازه تو یک چاه نامرئی، صدا قطع می شه ولی نمی ره، انگار هر حرکتی ممکنه صدا رو باطنین پشت سر هم از هوای دور و برش جدا کنه. باز داره اره می کشد، آرنجش آهسته برق می زنه، یک نخ نازک آتش روی دندونه های اره کشیده شده، با بالا و پایین رفتن اره رو یک خط کشیده خاموش و روشن می شه، یک جوری که انگار اره هه شش پا طولش می شه و تو سیاهی

گور به گور

هیکل مندرس و بلاتکلیف بابا می ره و بر می گردد.

کش می گه «اون تخته رو بدھ من، نه، اون یکی رو.» ارّه رو می ذاره زمین می آد تخته ای رو که می خواد ور می داره، با تخته دراز براق که تو دستش لنگر ور می داره بابا رو کنار می زنه.

هوا بوی گوگرد می ده. روی سطح متلاطم هوا سایه هاشون انگار رو دیوار افتاده اند، انگار مثل صدا زیاد پایین نیفتاده اند، یک لحظه خشک شون زده، تو فکر فرو رفته اند. کش همین جور داره کار می کنه، تو نور ضعیف برگشته، یک رون و یکی از دست های لاغرش رو آوردہ جلو، صورتش با یک حالت مجدوب پر زوری ثابت و کج مانده بالای آرنجش که دائم داره می آد و می ره. زیر آسمون رعد و برق تو خواب سبکی فرو رفته. درخت ها تو زمینه آسمون بی حرکت وايساده اند، تا اون شاخه های کوچک شون به هم ریخته، باد کرده اند گنده شده اند، انگار آبستن اند.

بارون شروع می شه. اولین قطره های تند و تیز و پراکنده ش با یک صدای آه مانندی می دوئند لای برگ ها می خورند روی زمین، مثل نفسی که بعد از حبس درازی آزاد شده. دونه هاش به درشتی ساچمه گوزن زنی، داغ، انگار از دهنۀ لولۀ تفنگ در او مده اند؛ با یک صدای جیز و جیز تندی می خورند به چراغ. بابا سرش رو بلند می کنه، دهنش شُل و وله، نوار سیاه و خیس تباکو چسبیده بیخ لته هاش؛ پشت اون صورتش که از تعجب شل و ول شده انگار بیرون دایره زمان رفته تو فکر این اهانت نهایی. کش آسمون رو دید می زنه، بعد چراغ رو، ارّه از کار نمی افته، اون خط روشن لبۀ متحرکش قطع نمی شه. می گه «یک چیزی بیار بکش رو این چراغ.» بابا می ره طرف خونه، بارون یکهو تند می شه، بدون رعد، بدون

هیچ جور خبری؛ بابا رو می‌بره پرت می‌کنه رو لبۀ ایوون. یک لحظه بعد کش خیس آبه. ولی ارّهش از کار نمی‌افته، انگار ارّه‌هه و دستش با هم یقین دارند که بارون یک خیال خالی بیشتر نیست. بعد کش ارّه رو می‌ذاره زمین می‌ره قوز می‌کنه بالای چراغ، با تنش روی چراغ رو می‌پوشونه؛ پیرهن خیسش به پشت لاغر استخونیش چسبیده، انگار خودش و پیرهنش رو یکهو پشت و روکرده باشند.

بابا بر می‌گردد. بارونی جوئل رو تنش کرده، مال دیویی دل رو هم گرفته دستش. کش همون جور که بالای سر چراغ چندک زده دستش رو ڈراز می‌کنه پشت سروش چهار تا تکه چوب ورمی‌داره فرو می‌کنه تو زمین، بارونی دیویی دل رو از دست بابا می‌گیره پهنه می‌کنه رو چوب‌ها، یک طاقی بالای سر چراغه درست می‌کنه. بابا نگاهش می‌کنه. می‌گه «نمی‌دونم تو چه کار می‌کنی. دارل بارونیش رو با خودش برد». کش می‌گه «خیس می‌شم». باز ارّهش رو ور می‌داره؛ ارّه‌هه باز

شروع می‌کنه به بالا و پایین رفتن، مثل پیستونی که تو روغن حرکت می‌کنه تو اون سفتی بسی شتاب چوب می‌ره و بر می‌گردد. کش بدون خستگی ارّه می‌کشه، با اون تن خیس و لاغر و استخونی پسر بچه‌ها یا پیرمردها. بابا نگاهش می‌کنه، چشم‌هاش رو به هم می‌زن، آب از صورتش می‌ریزه؛ باز آسمون رو نگاه می‌کنه، با همون حالت خشم ابلهانه و تو فکر رفته، ولی در عین حال فاتحانه، انگار منتظر از این بدترش هم بوده. گاهی یک تکونی به خودش می‌ده، لاغر و خیس آب، یک تکه تخته یا یک ابزار رو ور می‌داره باز می‌ذاره سرجاش. حالا ورنون تل هم او مده، کش بارونی خانم تل رو تنش کرده، او و ورنون دارند دنبال ارّه‌هه می‌گردند. بعد از مدتی می‌بینند دست باباست.

گور به گور

کش می‌گه «چرا نمی‌ری تو خونه، از زیر این بارون؟» بابا نگاهش می‌کنه، آب یواش از صورتش می‌ریزه. مثل اینه که روی صورتی که کاریکاتوریست بی‌انصافی تراشیده مَضْحَكَة ناجوری از هر چه مصیبته راه افتاده باشد. کش می‌گه «تو پاشو برو تو، من و ورنون تمومش می‌کنیم». بابا نگاهشون می‌کنه. آستین‌های کت جوئل برآش کوتاه‌اند. روی صورتش آب بارون راه افتاده، یواش، مثل گلیسیرین سرد. می‌گه «از بابت خیس شدن گله‌ای ازش ندارم». باز از جاشش حرکت می‌کنه، شروع می‌کنه به جا به جا کردن تخته‌ها؛ ورشون می‌داره، باز به دقت می‌ذاره سر جاشون، انگار شیشه‌اند. می‌ره سر چراغ با بارونی سر چوب‌ها ور می‌زه تا بالاخره می‌اندازدش، کش می‌آد باز درستش می‌کنه.

کش می‌گه «پاشو برو تو خونه». بابا رو می‌بره تا خونه با بارونی ش برمی‌گرده بارونی رو تا می‌کنه می‌ذاره زیر طاقی که بالای چراغ زده. ورنون دست از کار نکشیده. همین جور که داره ارَه می‌کشه سرشن رو بلند می‌کنه.

می‌گه «باید این کار رو همون اول می‌کردی. تو که می‌دونستی داره بارون می‌گیره».

کش می‌گه «ویرش گرفته». به تخته نگاه می‌کنه.
ورنون می‌گه «خوب دیگه، به هر حال می‌اومندش».
کش چشم‌هاش رو تنگ می‌کنه تخته رو دید می‌زنه. روی درازای تخته بارون داره می‌ریزه، هزار هزار بکوب بکوب. کش می‌گه «فارسیش می‌کنم».

ورنون می‌گه «بیشتر وقت می‌بره». کش تخته رو روی نری اش می‌ذاره؛ ورنون یک لحظه تماشش می‌کنه بعد رنده رو دستش می‌ده.

ورنون تخته رو نگه می داره، کش نری تخته رو فارسی می زنه - با
دقّت و ریزه کاری خسته کننده جواهرسازها. خانم تل می آد کنار ایوون
تل رو صدا می زنه. می گه «چه قد دیگه کار دارین؟»

ورنون سرش رو بلند نمی کنه. «خیلی نمونده. یک کم دیگه». خانم تل کش رو تماشا می کنه که روی تخته خم شده، همین جور
که داره کار می کنه نور متورم و تندر چراغ رو بارونیش سُر می خوره. خانم
تل می گه «برو تو انصار چند تا تیکه تخته وردار کار رو تموم کن، این قد تو
بارون نمون. هر دو تون سقط می شین». ورنون تکون نمی خوره. خانم تل
می گه «ورنون..»

کش می گه «دیگه خیلی معطلی نداره. یه کم دیگه تمومه». خانم
تل مدتی نگاهشون می کنه. بعد بر می گردد می ره تو خونه.
ورنون می گه «اگه مجبور شدیم چند تا از اون تخته ها ور می داریم.
من کمکت می کنم باز بذاری سرجاشون..»

کش رنده رو نگه می داره، چشمش رو تنگ می کنه درازای تخته
رو دید می زنه، با کف دست پا کش می کنه. می گه «بعدی رو بد من..»
طرف های سحر بارون بند می آد. ولی هنوز روز نشده کش
می خش آخرش رو می کوبه، شق و رق و امی ایسته تابوت از کار در او مده
رو تماشا می کنه، باقی هم او رو تماشا می کنند. توی نور چراغ صورتش
آروم، تو فکر رفته؛ آهسته دست هاش رو از روی بارونیش به رون هاش
می ماله، با دقت و مراقبت و متنات. بعد چهار نفری - کش و بابا و ورنون و
پیادی - تابوت رو بلند می کنند می دارند رو شونه هاشون، راه می افتدند
طرف خونه. هوا روشن شده، ولی این ها آهسته می رن؛ حالیه، ولی با
دقت می برسن؛ بی جونه، ولی زیر لب به هم می گن یواش، یک جوری

گور به گور

حرف می‌زند که انگار حالا که تمام شده تابوته زنده است ولی خوابه،
منتظرند بیدار شه. روی کف تاریک اتاق پاهاشون صدای ناجوری
می‌کنه، انگار مدت‌هاست رو کف اتاق راه نرفته‌اند.

می‌ذارنش زمین کنار تخت خواب. پیبادی یواش می‌گه «یک
چیزی بخوریم. دیگه چیزی به روز نمونده. کش کجاست؟»

کش برگشته سر خرک نجاریش، باز خم شده تو نور ضعیف چراغ
داره ابزارهاش رو جمع می‌کنه، با یک تکه کهنه به دقت پاکشون می‌کنه
می‌ذارتšون تو جعبه، که تسمه بلندش می‌افته رو شونه‌ش. بعد جعبه و
چراغ و بارونی رو ورمی‌داره برمی‌گرده طرف خونه، از پله‌ها می‌ره بالا،
سیاهیش تو هوای رنگ پریده سمت مشرق محو پیدا می‌شه.

تو اتاق غریب باید از خودت خالی بشی تا خوابت بیره. اگر از
خودت خالی نشی که بخوابی، هیچ معلوم هست کی هستی؟ وقتی هم
خالی شدی که بخوابی، دیگه نیستی. وقتی هم پر از خواب شدی، دیگه
هیچ وقت نبوده‌ای. من نمی‌دونم چی هستم. نمی‌دونم هستم یا نیستم.
جوئل می‌دونه که هست، چون که نمی‌دونه که نمی‌دونه هست یا نیست.
جوئل نمی‌تونه خودش رو برای خواب خالی کنه، چون اوی که هست
نیست، اوی هست که نیست. اوی ور دیوار بی چراغ صدای بارون رو
می‌شنوم که داره شکل می‌ده به اون گاری که مال ماست، بارش هم دیگه
مال اون‌هایی نیست که درخت‌هارو انداختند و ازه کردند، مال اون‌هایی
هم نیست که خریدنش، مال ما هم نیست، اگرچه روی گاری ماست، چون
که فقط باد و بارون به این‌ها شکل می‌ده، اوی هم برای من و جوئل که
خواب نیستیم، چون که خواب یعنی نیست، باد و بارون یعنی بود، نه
هست. ولی گاری هست، چون وقتی می‌گیم گاری بود، آدی باندرن دیگه

دارل

نیست، جوئل هم هست، پس ادی باندرن هم باید باشه. او ن وقت من هم
باید باشم، و گرنه تو این اتاق غریبه نمی تونستم خودم رو برای خواب
حالی کنم. اگر هم هنوز حالی نشده باشم، پس هستم.
چند بار شده که من رو یک پشت بون غریبه زیر بارون خوابیده ام
و تو فکر خونه خودمون رفته ام.

کش

بالاخره فارسی ش کردم.

۱. جای میخ گیرش بیشتره.

۲. هر درزی دو برابر جای همگیری داره.

۳. آب اگر بخواد بره توش باید اُریب بره. راحت ترین حرکت آب

از بالا به پایین و افقیه.

۴. توی خونه آدمها دو سوم اوقات سر پا هستند. برای همینه که

درزها و بستهارو عمودی می گیرند. چون که فشار عمودی وارد می شه.

۵. تخت خواب که آدم تمام اوقات روش دراز کشیده درزها و

بستهاش افقیه، چون که فشار هم افقیه.

۶. منتها.

۷. هیکل آدم مثل تراورس راه آهن چارگوش نیست.

۸. مغناطیس حیوانی.

۹. مغناطیس حیوانی جسد مرده فشار رو اُریب وارد می کنه؛ اینه

که درزها و بستهای تابوت رو فارسی می کنند.

گور به گور

۱۰. روی قبرهای کهنه می‌بینم که زمین اُریب فرو رفته.
۱۱. در صورتی که چاله طبیعی از وسط فرو می‌رده، چون که فشار عمودی وارد می‌شه.
۱۲. برای این بود که فارسی ش کردم.
۱۳. تمیزتر از کار در می‌آد.

وَرْدَمَن

مادرم ماهیه.

تل

ساعت یازده بود که برگشتم، اسب‌های پیادی رو هم پشت گاری
بسته بودم. اسب‌ها در شکه رو از اونجایی که کویک دیده بودش کشیده
بودند، بردۀ بودند یک میل اون ور چشمۀ وارونه روی خندق انداخته
بودند. مردم سر چشمۀ از جاده کشیده بودنش بیرون، ده دوازده تا گاری
هم او بجا جمع شده بود. کویک پیداش کرد. می‌گفت آب رودخونه بالا
او مده، باز هم داره می‌آد نالانر. می‌گفت رسیده به بالاترین علامت
خاکریز زیر پل، که بالاترش رو هیچ وقت ندیده. گفتم «پل تاب این همه
آب رو نداره. کسی به انسی خبر داده؟»

کویک گفت، من بهش گفتم. گفت خیال می‌کنم بچه‌ها شنیده‌اند
بارها رو خالی کرده‌اند. حالا دیگه باید تو راه باشند. گفت می‌تونند بار
بزنند از رودخونه ردش..»

آرمستید گفت. بهتره جنازه رو برداره بیره نیو هوپ دفن کنه. پل
کهنه‌ست. من بودم طرفش نمی‌رفتم.»
کویک گفت اصرار داره جنازه رو بیره جفرسن.»
آرمستید گفت پسر هرچی زودتر بیره بهتره.»

تل

انسی می آد دم در جلو ما. ریشش رو تراشیده، ولی نه خیلی خوب. جای بردگی درازی هم روی چونهش هست، شلوار روز تعطیلش رو هم با پیرهن سفید پوشیده، دکمه یقه پیرهنش رو هم انداخته. پیرهنش روی قوزش صاف کشیده شده، قوز رو بزرگتر نشون می ده، چون پیرهن سفید همیشه این جوره، صورتش یک جور دیگدست. حالا تو چشم مردم نگاه می کنه، خیلی با وقار، صورتش غمگین و گرفتگی است. با ما دست می ده، ما می ریم تو ایوون، کفش هامون رو پاک می کنیم، تو لباس های روز تعطیل مون یک کمی نسراحتیم، لباس هامون خشن خشن می کنند، وقتی با ما رو به رو می شه خوب نگاهش نمی کنیم.

می گیم «خواست خداست».

«خواست خداست».

پسره نبودش. پیبادی گفت که چه طوری او مده تو آشپزخونه شنگ و شیون راه انداخته وقتی می بینه کورا داره اون ماهی رو سرخ می کنه چنگ می کشه به کورا، دیویی دل می کشه می برش تو انبار. می گه «اسب های من که طوری نشده اند؟»

می گم «نه. امروز صبح کاه و جوشون رو دادم. درشکه شما هم طوری نشده. عیبی نکرده».

می گه «هر کی بوده کار خودش رو کرده. دلم می خواهد بدونم وقتی اسبها افسار پاره کردن اون پسره کجا بوده».

می گم «هر جاش شکسته باشه من درستش می کنم».

زن ها می رن توی خونه. صداشون رو می شنویم که هی حرف می زنند، هی خودشون رو باد می زنند. باد بزن ها هیس هیس می کنند، زن ها هم حرف می زنند، صدای حرف شون مثل یک مشت زنبوره که تو

گور به گور

سلط آب وزوز کنند. مردها تو ایوون ایستاده‌اند، چند کلمه حرف
می‌زنند، به هم‌دیگه نگاه نمی‌کنند.

می‌گن «چه‌طوری ورنون، چه‌طوری تل.»

«انگار باز می‌خواهد بارون بیاد.»

«آره، مثل این که.»

«بله قربان. باز هم بارون می‌آد.»

«زود او مده.»

«دیر هم می‌رده. نخوردنداره.»

من می‌رم پشت خونه. کش داره سوراخ‌هایی رو که روی درش
مته شده بود پر می‌کنه. داره براشون توپوز می‌ترشه، یکی یکی، چوبش
هم تره سخت تراشیده می‌شه. می‌تونست یک قوطی حلبی رو واژ‌کنه
بکوبه رو سوراخ‌ها، هیچ کس هم نمی‌فهمید، سوراخی بوده. به هر حال
کسی اهمیت نمی‌داد. من دیده‌ام، یک ساعت می‌شینه یک گوشه می‌ترشه،
انگار داره شیشه کار می‌ذاره، در صورتی که می‌تونست دستش رو دراز
کنه ده دوازده تکه چوب ور داره بکوبه تو شکار رو تموم کنه.

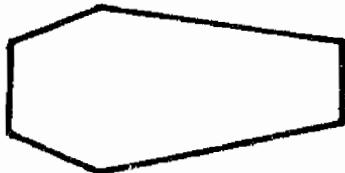
بعدش من بر می‌گردم جلو خونه. مردها یک کمی از خونه رفته‌اند
اون ورتر، نشسته‌اند روی ته تخته‌ها و روی همون خرک‌هایی که ما
دیشب تابوت رو می‌ساختیم، بعضی‌هاشون هم سرپا نشسته‌اند. ویتفیلد
هم هنوز نیومده.

به من نگاه می‌کنند، نگاهشون از من سؤال می‌کنه.

می‌گم «چیزی نمونده. حاضره در شو میخ کنه.»

وقتی پا می‌شن انسی می‌آدم در ما رو نگاه می‌کنه، ما هم
بر می‌گردیم تو ایوون. باز گل کفش‌هایمان رو پاک می‌کنیم، با دقت،

همدیگه رو جلو می‌اندازیم، دم در کمی این پا اون پا می‌کنیم. انسی داخل در ایستاده خیلی هم موّق و مرتبه. با دست به ما راه می‌ده، جلو می‌افته ما رو می‌بره تو اتاق.

حالا گذاشته‌نش توش، سر و ته، کش شکل ساعت درستش کرده، این شکلی، همه درزها و بسته‌هاش رو هم فارسی کرده و رندیده، فرص و قایم عین بشکه، تمیز عین سبد خیاطی. جنازه رو هم گذاشته بودند توش، از سرکه لباسش جمع نشه. لباس عروسیش هم بود، دامنش کلوش بود، از سر کرده بودنش تو که بتونند دامنش رو پنهن کنند، یک تور هم از پارچه پشه‌بند کشیده بودند رو صورتش که سوراخ‌های صورتش پیدا نباشه.

همچین که ما داریم می‌ریم بیرون ویتفیلد وارد می‌شه. تو که می‌آد تا کمرش خیس و گلیه، می‌گه «خدا خودش به این خانواده صبر بد». من دیر او مدم، چون پل خراب شده. رفتم از گدار قدیم با اسب زدم به آب، خودم رو سپردم به امان خدا. امیدوارم رحمتش شامل حال این خانواده بشه.»

ما بر می‌گردیم به همان خروک‌ها و ته تخته‌ها، می‌گیریم می‌شینیم یا چند ک می‌زنیم.

آرمستید می‌گه «من می‌دونستم خراب می‌شه.»
کویک می‌گه «خیلی بود خودش رو نگه می‌داشت، این پله.»
عمو بیلی می‌گه «یعنی خدا نگرش می‌داشت. از بیست سال پیش تا

گور به گور

حالا من ندیدم يك نفر يك دونه میخ به تن این پل بکویه.
کویک می گه «چند سال عمر کرد، عموبیلی؟»

عموبیلی می گه «سالی که ساختن... بله... سال ۱۸۸۸ بود.
خوب بادمه، چون اولین آدمی که از این پل گذشت همین پیادی بود که
می او مرد خونه ما، وقتی جودی به دنیا او مرد.»

پیادی می گه «بیلی، اگه هر بار که زن تو توله می زاید من از این پل
می گذشم خبلی بیش از اینها خراب شده بود.»
همه می خندیم، ناگهان بلند می خندیم، باز ناگهان ساکت می شیم.
کمی چپ چپ به هم نگاه می کنیم.

هوستون می گه «خیلی آدم‌ها از این پل گذشتند که دیگه از هیچ
پلی نمی گذرند.»

لیتلجان می گه «درسته، همین طوره...»
آرمستید می گه «این هم حالا یکی دیگه ش. دو سه روز طول
می کشه تا باگاری بیرنش شهر. تا بیرنش جفرسن و برگردند یک هفته طول
می کشه.»

هوستون می گه «ما نفهمیدیم انسی چرا جد کرده این رو ور داره
بیره جفرسن.»

من می گم «بهش قول داده. خودش خواسته، مال همون جاست.
خودش اصرار داشت.»

کویک می گه «انسی هم اصرار داره...»
عموبیلی می گه «آره، عین آدمی که تمام عمرش گذاشته هر چی
می خواهد بشه تا آخرش برسه به يك چیزی که اصباب زحمت همه
کس و کارش بشه.»

پیادی می‌گه «خوب، حالا دیگه مگر خدا خودش جنازه‌ش رو از او نپل رد کنه، انسی که نمی‌تونه».

کویک می‌گه «من می‌گم خدا این کار رو می‌کنه، حالا خیلی وقتی از انسی نگه‌داری می‌کنه».
لیتلجان می‌گه «درسته».

آرمستید می‌گه «حالا دیگه ولش نمی‌کنه».
عمویلی می‌گه «خدا هم لابد مثل همه آدم‌های اینجاست، این قدر کمکش کرده که دیگه نمی‌تونه ولش کنه».

کش می‌آد بیرون، پیرهن تمیزی پوشیده؛ موهاش تحسیه، صاف شونه کرده رو پیشونی‌ش، صاف و سیاه، انگار رو سرش نقاشی کرده، فاطی ما سرپا می‌شینه، ما نگاهش می‌کنیم.
آرمستید می‌گه «این هوارو که حس می‌کنی؟»
کش هیچی نمی‌گه.

لیتلجان می‌گه «استخون شکسته همیشه هوا رو حس می‌کنه، آدمی که استخونش شکسته باشه می‌فهمه داره بارون می‌گیره».
آرمستید می‌گه «کش شانس آورد فقط یک پاش شکست، هیچ بعد نبود زمین‌گیر بشه، از چه قدر بلندی افتادی، کش؟»
کش می‌گه «بیست و هشت پا و چهار اینچ و نیم، تقریباً، من می‌رم می‌شینم کنار کش».

کویک می‌گه «تخته و قتنی تو باشه پای آدم زود سُر می‌خوره».
«خیلی بد شد، ولی دست خود آدم که نیست».
می‌گه «تفصیر این زن‌های لاکرداره، من یک طوری درستش کردم که میزون باشه، به اندازه قدر بالای خودش درستش کردم».

گور به گور

اگر مردم از رو تختهٔ تر لیز می‌خورند می‌افتد، پس تا این بارندگی تمام
بشه خیلی‌ها افتاده‌اند.
می‌گم «دست خود آدم که نیست».

مردم بیفتدند، به من چه. پنه و چووه که به من مربوطه.
برای بیبادی هم مهم نیست که مردم بیفتدند. ها، چی می‌گی دکتر؟
درسته. آب می‌شورتش قشنگ از توزمین درش می‌آرمه. مثل این که فراره
یک، بلا بیو به سرشن بیاد.

بله، معلومه. خوبیش هم به همینه. اگر هیچ اتفاقی نمی‌افتد همه تخصی
هفتاد تخم و رمنی داشتند، کشت و کارش چه ارزشی داشت؟
ولی خوب، من دلم نمی‌خواهد حاصل کارم رو آب بشوره از زمین بکشه
بیرون، اونم کاری که این همه سرش رحمت کشیده‌ام.
درسته. اگر بارندگی دست خودت باشه، دلت نمی‌خواهد آب بشوره
بکشدش بیرون.

اما کیه که بتونه این کار رو بکنه؟ رنگ چشم‌های یک همچو آدمی کجا
پیدا می‌شه؟

آره خدا خودش بزرگش کرده، خودش هم اگر دلش خواست می‌شوره
می‌کشدش بیرون.

می‌گم «دست خود آدم که نیست».
می‌گه «تفصیر این زن‌های لاکرداره».
توی خونه زن‌ها شروع می‌کنند به خوندن. اولین بیتش رو
می‌شنویم، بعد صدابلنده می‌شه همه دم می‌گیرند، ما هم پا می‌شیم می‌ریم
طرف در، کلاه‌های مون رو ورمی‌داریم تباکوها را تف می‌کنیم. تو
نمی‌ریم. دم پله‌ها و امی ایستیم دور هم، کلاه‌ها رو با دست‌های شل و ول

جلو یا پشت مون گرفته ایم، یک پارو جلو گذاشته ایم سر مون رو
انداخته ایم زیر، یک وری نگاه می کیم، به کلاه هایی که تو دست
گرفته ایم، به زمین، گاهی هم یک نگاهی به آسمون می اندازیم، یا به قیافه
گرفته همدیگه.

آواز توم می شه. موج صدایها با فرود گرمی پایین می آد و محظی
می شه. و یتفیلد شروع می کنه. صدایش از خودش گنده تره. انگار مال
همدیگه نیستند. انگار خودش یکیه، صدایش یکی دیگه است، سوار دو تا
اسب کنار هم شناکنون از گدار رددند او مده آند اینجا؛ یکی شون سرتا
پاگل و شُل، یکی شون آب به تنش نرسیده، سرزنه ولی غمگین. یک زن
تو خونه شروع می کنه به گریه کردن. صدایش یک طوری است که انگار
چشم هاش و صدایش برگشته آند توی خودش دارند گوش می دن. ما سر
جامون این پا اون پا می کنیم، چشم هامون به هم می افته ولی وانمود
می کنیم که نیفتاده.

بالاخره آواز و یتفیلد توم می شه. باز زن ها می خونند. توی اون
هوای غلیط انگار صدای هاشون از تو هوا می آن بیرون، با هم جاری می شن،
غم آدم رو سُبک می کنند.

وقتی ماست می شن، مثل اینه که هنوز نرفته اند. انگار فقط تو هوا
ناید شده اند؛ وقتی از جامون جنب می خوریم باز از تو هوا دور و
بر مون هم می رن — صدای هایی که غم آدم را سُبک می کنند. بعد تمام
می کنند ما هم کلاه هامون رو می ذاریم سر مون، شق و رف حرکت می کنیم،
انگار در عمر مون کلاه سر نداشته ایم.

تو راه خونه کورا هنوز می خونه «می روم به سوی خدای خویش و
جزای خویش.» روی صندلی گاری نشته، ثالث رو انداخته رو شونه،

گور به گور

چترش رو واز کرده رو سرش، اگرچه بارون هم نمی آد.
می گم «اون که به جزای خودش رسیده، هر جارفه از دست انسی
باندرن راحت شده». سه روز تموم تو اون جعبه خوابیده بود، منتظر دارل و
جوئل بود که یک راست برگرداند خونه یک چرخ تازه بردارند بیرون اون جایی که
گاری شون افتاده بود تو خندق. گفتم انسی با قاطرهای من برو.
گفت صبر می کنیم قاطرهای خودمون بیان. خودش این جور
می خواست، همیشه خلی درسوس داشت.

روز سوم برگشتند، جنازه شش رو گذاشتند. تو گاری راه افتادند، دیرهم شده
بود. باید کلی راه رو دور می زدند از پل سامسن می رفتد. تا او تجا خودش یک
روز راهه. از او تجا هم تا جفرمن بیست فرسخ راهه. با قاطرهای من برو، انسی.
صبر می کنیم قاطرهای خودمون بیان. خودش این جور می خواهد.

حدود یک میل اون ور خونه دیدیم، کنار مرداب نشسته بود.
اون مرداب هیچ وقت ماهی نداشت، من که هیچ وقت ندیدم. برگشت ما
رو نگاه کرد، چشم هاش گرد و آروم بود، صورتش گلی، تیر ماهی گیری
رو گذاشته بود رو زانوهاش. کورا هنوز داشت آواز می خوند.

گفتم «امروز که روز ماهی گیری نیست. بیا با ما بریم خونه. فردا
صبح اول وقت خودم و خودت با هم می ریم رودخونه چند تا ماهی
می گیریم.»

گفت «یکی این تو هست. دیوی دل دیده تشن.»

«پا شو بیا با ما، رودخونه جای ماهی گیریه.»

گفت «همین توئه. دیوی دل دیده تشن.»

«می روم به سوی خدای خوبیش و جزای خوبیش،» کورا باز داشت
می خوند.

دارل

می‌گم «جوئل، اسب تو که نمرده.» راست رو صندلی نشسته، کمی خم شده جلو، پشتیش مثل چوب. لب کلاهش خیس خورده دو جا از دوره جدا شده، آب می‌ریزه رو صورت چوبیش، طوری که سرمش رو که پایین الداخته از زیر کلاه نگاه می‌کنه انگار داره از زیر نقاب کلاه خود نگاه می‌کنه، مدتی اوں ور دره رو دید می‌زنه، همون جایی که انبار تو دامن تپه خوابیده، داره اوں اسب نامرئی رو پیش نظر خودش مجسم می‌کنه. می‌گم «دیدی شون حالا؟» بالای بالای خونه، تو آسمون ابری سنگین، دارند دور می‌زنند و دائره رو تنگ می‌کنند. از اینجا چند تانقطه بیشتر نیستند — نقطه‌های ناآرام، صبور، شوم. «آخه اسب تو که نمرده.» می‌گه «برو گم شو. برو گم شو.»

من نمی‌تونم مادرم رو دوست بدارم، چون که مادر ندارم. مادر جوئل هم امبه.

لاشخورهای دراز بی حرکت تو آسمون دور می‌زنند، از حرکت ابرها به نظر می‌آد که دارند پس پس می‌رن.

گور به گور

بی حرکت، با پشتِ عین چوب، با صورتِ عین چوب، مثل عقابی
که بال‌هاش رو فلّاپ کرده، خم شده داره اسبه رو مجسم می‌کنه. منتظر ما
هستند، آماده‌اند جنازه رو ور دارند، مستظر جوئل‌اند. وارد اصطبل
می‌شه، صبر می‌کنه تا اسبه لگدی برآش پیرونه تا سُبر بخوره بره از رو
آخر سوار شه، بعد بی‌حرکت از بالای طاق‌های اصطبل نگاهی به جاده
حالی بندازه، بعد دستش رو به کاهدون بالای سرش بند کنه.
«بره گم شه، بره گم شه.»

کش

«این میزون نیست. اگر بخوای تراز و میزون باشه، ما باید....»
«بلند کن، لامشب، بلند کن...»

«می گم تراز نیست، این میزون نمی ره، باید....»
«بلند کن! بلند کن، لامشب تن لش، بلندش کن!»
این میزون نیست. اگر بخوان تراز و میزون باشه، باید....»

دارل

میون ماروش خم شده، دو تا از هشت تا دست، دست‌های او نه. تو
صورتش خون موج موج می‌آد و می‌رده. میون موج‌ها پوستش سبز
می‌زنه، مثل سبزی رنگ پریده صاف و غلیظ علوفه‌گاو؛ صورتش داره از
خشم خفه می‌شه، لب‌هاش از رو دندوناوش پس رفته‌اند. می‌گه «بلند کتین!
بلندش کتین، مرده شور برده‌ها!»

زور می‌آره، یک ورش رو یکهو همچین بلند می‌کنه که ما از جا
می‌پریم که ترازش کنیم، نکنه پاک برش گردونه. تابوت یک لحظه
مقاومت می‌کنه، انگار مخصوصاً مقاومت می‌کنه، انگار جنازه باریک
تیرمانندی که تو ش خوایده با این که مرده سخت به شرم و حیای خودش
چسبیده، می‌خواهد پیرهن کثیفی رو که بی اختیار کشیعش کرده از چشم ما
قایم کنه. بعد تابوت آزاد می‌شه یکهو می‌رده بالا، انگار لاگری جنازه
تحته‌های تابوت رو هم سبک کرده، یا چون دیده پیرهنه داره از تنش
جدا میشه یکهو خیز ورداشته رفته دنبالش، اون هم با برگشت همچو پُر
شور و شدتی که میل و احتیاج خودش رو از بین می‌بره. صورت جوئل

تماماً سبز شده، من صدای دندوناوش رو تو نفیش می‌شنوم.
می‌بریمش تو هشتی، با قدم‌های سنگین و ناشیانه از در می‌ریم
بیرون.

بابا از زیرش در می‌رده، می‌گه «یه دقه نگرش دارین.» برمی‌گرده در
رو بینده و قفل کنه، ولی جوئل متظر نمی‌مونه.
با همون صدای خفه می‌گه «بیا دیگه، بیا.»

با دقت از پله‌ها می‌بریمش پایین همچین تراز می‌بریمش که انگار
بار جواهره، صورت‌های هامون رو برگردانده‌ایم، از لای دندون‌های هامون نفس
می‌کشیم که پره‌های بینی مون واژ نشه. از توی جاده می‌ریم طرف
سرازیری تپه.

کش می‌گه «بهتره صبر کنیم. می‌گم این هنوز میزون نشده. رو اون
تپه به یک نفر دیگه احتیاج داریم.»

جوئل می‌گه «پس ولش کن.» معطل نمی‌شه. کش داره عقب
می‌افته، می‌دُوه که عقب نیفته، نفس نفس می‌زنه؛ بالآخره جدا می‌شه،
جوئل جلوش رو تنها می‌کشه، طوری که وقتی جاده سرازیر می‌شه تابوت
هم داره از دست من در می‌رده مثل سرسره روی برف نامرئی تو هو اسر
می‌خوره جای خودش رو تو فضای خالی می‌کنه، شکلش رو سرجاش جا
می‌داره.

می‌گم «صبر کن، جوئل،» ولی صبر نمی‌کنه. حالا دیگه داره
می‌دُوه، کش هم عقب افتاده. به نظرم می‌آد که این سرش که من دارم
می‌برم اصلاً وزن نداره، مثل یک پر کاه – روی موج خروشان نومیدی
جوئل داره می‌رده. من دیگه دستم بهش بند نیست که جوئل می‌چرخه
می‌داره تابوت لنگر ورداره ازش بزنده جلو، بعد نگرش می‌داره با همون

گور به گور

حرکت می دش ر و کف گاری، بر می گرده به من نگاه می کنه، صورتش
غرق خشم و نرمیدیه.
«برو گم شو. برو گم شو.»

وَرْدَمَنْ

داریم می‌ریم شهر. دیوبی دل می‌گه نمی‌فروشش، چون مال بابا نوئله، او نم برده‌تش با خودش تاکریسمس دیگه. او ن وقت باز می‌ذارنش پشت جعبه آینه، از زور انتظار برق هم می‌زنه.

بابا و کش دارند از قبه می‌آن پایین، ولی جوئل داره می‌ره طرف انبار. بابا می‌گه «جوئل»، «جوئل وانمی‌ایسته، بابا می‌گه «کجا داری می‌ری؟» ولی جوئل وانمی‌ایسته. بابا می‌گه «او ن اسب رو بذار اینجا باشه.» جوئل وا می‌ایسته بابا رو نگاه می‌کنه، چشم‌های جوئل عین مُهره‌اند. بابا می‌گه «او ن اسب رو بذار اینجا باشه، همه‌مون باگاری می‌ریم، همراه مادر، همون جور که خودش خواسته.»

ولی مادر من ماهیه. ورنون دیده‌تش، خودش اونجا بود.

دارل گفت «مادر جوئل اسپه.»

من گفتم «پس مادر من هم ماهیه؟ نمی‌شه دارل؟»
جوئل برادرمه.

گفتم «پس مادر من هم باید اسب باشد.»

گور به گور

دارل گفت «چرا؟ اگر بابا بابای توست، چرا مادرت باید اسب باشه،
برای این که مادر جوئل اسبه؟»
گفتم «چرا؟ چرا، دارل؟»
دارل برادرمه.

گفتم «پس مادر تو چیه، دارل؟»
دارل گفت «من که مادر ندارم. چون اگر داشتم، می‌شد چی بود،
اگر هم شه چی بود، دیگه نمی‌شه چی هست. می‌شه؟»
گفتم «نه..»
دارل گفت «پس من هم نیستم. هستم؟»
گفتم «نه..»
من هستم. دارل برادرمه.

گفتم «ولی شما هستین، دارل.»
دارل گفت «می‌دونم. برای هصینه که من هست نیستم. هستین خیلیه،
هیچ رنی نمی‌توته این قد بزاد..»

کش داره جعبه ابزارش رو می‌آره. بابا نگاهش می‌کنه. کش می‌گه
«برگشته می‌رم خونه تل. می‌خوام سقف ابزارش رو درست کنم.»
بابا می‌گه «این درست نیست. هم به اون بی‌احترامی می‌شه هم به
من.»

دارل می‌گه «یعنی می‌گی این همه راه پیاده برگرده این‌ها رو ببره
خونه تل؟» بابا دارل رو نگاه می‌کنه، داره تباکوش رو می‌جُوه. بابا حالا
هر روز ریشش رو می‌ترشه، چون که مادر من ماهیه.

۱. اینجا در روابط فارسی ناجار ناید صیغه دوم شخصی جمع به کار برده، و گزنه جوان دارل درست نزدیک آمد.

بابا می گه «درست نیست»،
دیوی دل یک بسته تو دستش گرفته، زنبیل ناهار ما هم دستشه.
بابا می گه «این چیه؟»
دیوی دل سوار گاری می شه، می گه «کیک های خانم تل، دارم
براش می برمشون شهر».
بابا می گه «درست نیست. به مرده بی احترامی می شه».
می آد اینجا، گفت عید کریسمس می آد اینجا، رو خط آهن برق
می زنه، گفت به بچه شهری ها نمی فروشش.

دارل

داره می ره طرف انبار، وارد حیاط می شه، پشتیش عین چوب.
دیویی دل زنبیل رو گرفته تو یک دستش، تو دست دیگه ش یک
چیز چارگوشی گرفته که تو روزنامه پیچیده. صورتش آروم و اخموست،
چشم هاش تو فکرند و هشیارند. میون اوون ها پشت پیادی رو می ینم،
مثل دو تا نخود گرد که تو دو تا انگشتونه کرده باشد شاید تو پشت
پیادی هم دو تا از اوون کرم ها هستند که قایمکی مدام تو دل آدم وول
می خورند از اوون طرف سر در می آرند. آدم خواب باشه با بیدار یکهو
بیدار می شه، با قیافه یکه خورده خیره و نگران. دیویی دل زنبیلش رو
می ذاره تو گاری و سوار می شه، پاش تماماً از زیر پیرهن تنگش بیرون
می آد این همون اهرمیست که دنیارو به حرکت در می آره، همون
گر کیست که عرض و طول زندگی رو باش اندازه می گیرند. روی صندلی
کنار ورد من می شینه، بسته رو می ذاره تو دامنش.
اون وقت جو ثل می ره تو انبار. به پشت سرش نگاه نمی کنه.
بابا می گه «درست نیست. این که کار قابل داری نبود که از مادرش

مضایقه کرد.»

کش می‌گه «بزن بریم. ولش کن، اگر نمی‌خواهد بیاد، همین جا هیچ
عیبی نمی‌کنه. شاید هم رفت خونه تل موند.»
من می‌گم «به ما می‌رسه، میون بُر می‌زنه، تو کوچه تل اینا به ما
می‌رسه.»

بابا می‌گه «می‌خواست اون اسب رو سوار بشه، اگه جلوش رو
نگرفته بودم. عجب حیوان ابلق چموشیه، از یوز پلنگ هم وحشی تره.
مخصوصاً داره به من و مادرش بی احترامی می‌کنه.»
گاری راه می‌افته. گوش‌های قاطرها شروع می‌کنند به رقصیدن.
پشت سرمون، بالای خونه، لاشخورها اون بالا بی حرکت دور می‌زنند و
کم کم ناپدید می‌شن.

آنسي

بهش گفتم محض احترام مادرش اوون اسب رو نیاره، چون قشنگ نیست، چه معنی داره سوار اوون حیوون مسخره سیرک بشه کنار ما را بیفته، در صورتی که مادرش می خواست همه هون تو گاری کنارش باشیم، همه بچه هاش که از گوشت و خون خودش درست شده اند، ولی هنوز از کوچه تل اینا نگذشته بودیم که دارل زد زیر خنده. رو صندلی کنار کش نشته، مادر مرحومش هم تو تابوت جلو پاش خوابیده، هی داره می خنده. خدا می دونه چند بار بهش گفته ام برای همین کارهاشه که مردم پشت سرخ سرخ حرف می زنند. می گم من نمی تونم ببینم مردم پشت سر گوشت و خون من حرف بزنند، حالا شما می تونین، بتونین، تقصیر خودمه که یک همچین تخم و ترکه ناتوی پس اند اخته ام؛ می گم آخه وقتی شما یک کاری می کنین که مردم پشت سرتون حرف بزنند، برای اسم مادرتون بد می شه، نه برای من، من مردم، تاب تحملش رو دارم؛ باید ملاحظه زن ها رو بکنین، ملاحظه مادر و خواهرتون رو بکنین، برگشتم نگاهش کردم نشته داره هر هر می خنده.

آنی

می گم «من انتظار ندارم احترام منو نگه داری، ولی آخه بدن
مادرت هنوز تو این تابوت سرد نشده.»
کش می گه «او نجا رو!» سرش رو طرف کوچه برمی گردونه. اسbeh
هنوز خبیلی از ما دوره، داره تند و تند می آد، ولی من می دونم کیه. فقط
برمی گردم دارل رو نگاه می کنم که نشسته داره هر هر می خنده.
می گم «من که هر کاری از دستم برمی او مد کردم. من سعی خودم
رو کردم که هر کاری اوین خواسته بود انجام بدم. خدا خودش منو
می بخش، هم منو هم اینایی که خودش به من داده.» دارل هم همین جور
بالای سر مادرش که خوابیده نشسته داره هر هر می خنده.

دارل

به سرعت از تو کوچه داره می آد بالا، ولی ما سیصد متري دهنده
کوچه هستیم که او می پیچه تو جاده، گله که از زیر برق سمهای اسب
می پره بیرون، بعد کمی یواش می کنه، راست و سبک رو زین نشسته، اسبه
داره تو گل و شل بود تمه می ره.

تل تو حیاطش وايساده، ما رو نگاه می کنه، دستش رو بلند می کنه.
ما همین جور می ریم، گاری جیر و جسیر می کنه، گل هم داره روی
چرخهای گاری زمزمه می کند، ورنون هنوز همون جا وايساده، جوئل که
رد شد ورنون نگاهش می کنه، اسبه سیصد مترا پایین تر زانوهاش رو بالا
می بره سبک قدم ور می داره، ما همین جور داریم می ریم، با یک حرکت
خواب آوری که انگار داریم خواب می بینیم، اصلاً جلو نمی ریم، انگار
پشت سر ما و گاری زمان داره کم می شه، نه مکان.

گاری با زاویه فائمه می پیچه دست راست، جای چرخهای یکشنبه
گذشته حالا دیگه صاف شده اند؛ خط صاف و سرخ رنگ پیچیده رفته
لای کاچهای، یک تابلو سفید هم پیدا است که با حروف رنگ و رو رفته

روش نوشته کلیساي نیو هوپ ۳ میل. مثل يك عقربه تابت بالاي بر هوت عميق اقيانوس گاري داره روی چرخ هاش پيدا ش می شه، پشت سرش جاده سرخ رنگ روی زمين خوابیده، مثل شعاع چرخي که آندی باندرن هم محبوطش باشه، جاده خالي و هموار پيش می ره، تابلو سفید صورتش رو با کلمات آروم و رنگ و رو رفته اي که روش نوشته برمی گردونه. کش آروم داره بالاي جاده رو نگاه می کنه، از جلو تابلو که رد می شيم کله ش مثل کله جند می چرخه؛ قیافه اش گرفته است. بابا قوز کرده پکراست جلوش رو نگاه می کنه. ديوبي دل هم داره جاده رو تماسا می کنه، بعد برمی گرده به من نگاه می کنه، با چشم های مواظب و بدگمان، نه مثل آن سؤالی که مدتی توی چشم های کش خوابیده بود. تابلو رد می شه، جاده پکراست ادامه داره. بعد ديوبي دل سرش رو برمی گردونه. گاري داره جير جير می کنه و می ره.

کش تف می اندازه روی چرخ. می گه «دو روز دیگه بوش بلند

می شه.»

می گم «به جوئل بگو.»

حالا سر تقاطع شق و رق رو اسبش نشته داره ما رو نگاه می کنه، بی حرکت، مثل همون تابلوه که نوشته رنگ و رو رفته ش رو رو به روی جوئل گرفته.

کش می گه «اين برا يك همچين سفر درازی ميزون نشده.»

می گم «اینم بهش بگو.» گاري داره جير جير می کنه و می ره.

يک ميل اون ورتر جوئل از ما جلو می زنه، افسار اسبش رو کشیده، اسبه گردنش رو خم کرده داره تند و تند یورتمد می ره. جوئل با اون صورت چویش صاف و سُبک شق و رق نشته رو زین، کلاه له

گور به گور

شده‌ش رو کج گذاشته رو سرش تندی از ما جلو می‌زنه، به ما نگاه هم نمی‌کنه، اسبش داره می‌تازه، سمهاش تو گل و شُل فس فس می‌کنند. یک قلمبه گل از پشت می‌پره می‌افته رو جعبه، کش خم می‌شه یک ابزار از تو جعبه‌ش در می‌آره گل رو با دقت پاک می‌کنه. وقتی جاده از میون وايتلیف می‌گذرد بیدها رو گاری خم شده‌اند، کش یک شاخه می‌کنه با برگ‌های ترش لک جعبه رو پاک می‌کنه.

آنسي

عجب جای ناجوری، خیلی ناجوره، دو فرسخ تموم تو همین
جاده‌ای که خدا خودش خواسته عرق ریخته‌اند. آدم زحمت‌کشی که
عملش درست باشه تو این دنیا پر از معصیت هیچ فایده‌ای نمی‌بره.
فایده مال اون‌هایی است که تو شهر مغازه دارند، نه عرقی می‌ریزند نه
چیزی، از قبیل اون‌هایی که عرق می‌ریزند نون می‌خورند؛ نه اون‌هایی که
زحمت می‌کشند، زراعت می‌کنند. گاهی از خودم می‌پرسم اصلاً چرا ما
این کار رو می‌کنیم؟ برای ثواب آخرتش. اونجا که این‌ها این ماشین‌ها و
بند و بساطشون رو نمی‌تونند با خودشون ببرند. اونجا همه مردم با هم
برا بردند، خدا خودش از اون‌هایی که دارند می‌گیره به اون‌هایی که ندارند
می‌دد.

ولی مثل این که معطلیش زیاده. حیف که باید آبروی خودت و
امواتت رو بریزی تا بلکی به اجر عمل خیرت بررسی. خلاصه باقی روز رو
کوبیدیم رفتیم تا تنگ غروب رسیدیم به مغازه سامسن، تازه دیدیم پُل
رو هم آب برد. هیشکی تا به حال ندیده بود آب رودخونه این قد بالا

گور به گور

بیاد، تازه، حالا کو تا بند بیاد. پیر مرد هاشون هم می گفتند همچین چیزی
هیچ وقت نه دیده اند نه شنیده اند. من بندۀ خاص خدا هستم، چون که خدا
اون بندۀ ای رو که دوست داره امتحان می کنه. ولی انگار دوستیش رو
یک جور عجیبی به آدم حالی می کنه.
ولی خوب حالا می تونم بدم برام یک دست دندون بذارن. خیلی
راحت می شم. حتماً.

سامسن

درست پیش از غروب بود. تو ایوون نشسته بودیم که گاریه تو
جاده پیدا شد، با اون پنج تایی که تو گاری بودند و اون یکی که پشت
سرشون سوار اسب بود. یکی شون دست تکون داد، ولی توقف نکردند،
از جلو مغازه رد می شدند.

مک کالوم می گه «این کیه؟» من اسمش یادم نمی آد. جفت
دو قلوب ریفه — خودشه.

کویک می گه «باندرنه، مال اون ور نیوهوپ. این هم که جوئل
سواره از اسب های اسنپسه.»

مک کالوم می گه «هیچ نمی دونستم از اون اسب ها چیزی هم باقی
مونده. خیال می کردم شماها اونجا همه رو آب کردهین.»

کویک می گه «حالا یک کاری بکن این یکی رو به تور بزنی.»
گاری هم داشت می رفت.

من می گم «خیال نمی کنم عمولون این اسبه رو بهش داده باشه.»
کویک می گه «نه، از بابای من خریدش.» گاری داشت می رفت.

گور به گور

«معتمدًا خبر پُل رو نشنیده‌اند.»

مکَّالوم می‌گه «اصلًا این‌ها اینجا چه کار می‌کنند؟»

کویک می‌گه «بعد از مردن زنش او مده گرددش. لابد دارند می‌رن شهر، اون هم از رو این پُلی که آب برده. نمی‌دونم خبر پُل رو نشنیده‌اند یا نه.»

من می‌گم «پس باید بال در بیارند پرواز کنند. خیال نمی‌کنم از این‌جا تا دهنه ایشان او در گاه پلی رو و دخونه باشه.»

یک، چیزی هم تو گاریشون داشتند. ولی کویک سه روز پیش رفته بود. تشییع جماره، ما هم طبعاً هیچ فکری نکردیم غیر از این که این‌ها خیلی دیر از خونه‌شون راه افتاده‌اند، خبر پُل را هم نشنیده‌اند. مکَّالوم می‌گه «بهتره صداشون کنی». اسمشون سر زبونمه ولی یادم نمی‌آد. کویک صداشون کرد. اون‌ها هم نگه داشتند، کویک رفت دم گاری به‌شون گفت.

با اون‌ها برگشت. گفت «دارند می‌رن جفرسن. پل جلو زمین تل رو هم آب برده.» انگار ما نمی‌دونستیم. صورتش هم دور و بر دماغش یک جوری شده بود. وسی همین جور نشسته بودند، باندرن و دختره و اون پسره روی صندلی و کش و دومی، اونی که مردم پشت سرش حرف می‌زنند، همه روی تخته پشت گاری نشسته بودند، به اضافه اون یکی دیگه که سوار اسب ابلق بود. ولی خیال می‌کنم اون موقع دیگه براشون عادی شده بود، چون که وقتی بهش گفتم باز باید برگردند از نیوهوپ رد بشن و بهتره چه کار بکنند. کش فقط گفت:

«گمانم بتونیم خودشون رو تا اون‌جا برسونیم.»

من خیلی اهل فضولی بیستم. من می‌گم بذار هر کسی هر جور

سامسن

دلش می خواد به امور خودش برسه. ولی بعد که با راشل صحبت کردم، که مرده شور حسابی صدا نکرده اند که جنازه رو برآشون بسته بندی کنند، اون هم تو این گرمای تابستان، بعدش برگشتم به انبار سعی کردم قضیه رو به باندرن حالی کنم.

گفت «آخه بهش قول داده ام. خودش اصرار داشت.»

من می دونم، برای آدم تنبل که نمی خواد از جاش جنب بخوره خیلی سخته راه بیفته، ولی وقتی هم راه افتاد عین وقتی است که سرجاش نشسته، انگار چیزی که ازش بدش می آد خود راه رفتن نیست، از راه افتادن و وايسادن بدش می آد. انگار هرچیزی که باعث شده راه افتادن و وايسادن به نظر مشکل بیاد، این آدم به اون چیز افتخار می کنه. همونجا روی گاری قوز کرده بود هی مژه می زد به حرف های ماگوش می داد که داشتیم می گفتیم پل رو آب چه زود برد و آب چه قد بالا او... ره باور کنید انگار به این حرف ها افتخار می کرد، انگار خودش آب زود خوبه رو بالا آورده بود.

گفت «گفتی تا حالا ندیده بودی این قد بالا بیاد؟ ماشالاً. لابد تا فردا صبح هم پایین برو نیست.»

گفتم «بهتره امشب رو اینجا بموین. فردا صبح زود راه بیفتن طرف نیو هوپ.» من فقط دلم برای اون قاطر های لا غر پوست و استخون می سوت. به راشل گفتم «یعنی می گی باید دم غروب جوابشون می کردم، اون هم چهار فرخ دور از خونه و زندگی شون؟ غیر از این چه کار می تونستم بکنم؟ یک شب که بیشتر نیست: شب رو تو انبار می گذرونند، آفتاب زنون راه می افتدن.» خلاصه گفتم «امشب رو اینجا بموین، فردا صبح زود راه بیفتن طرف نیو هوپ. من بیل و کلنگ دارم،

گور به گور

بعد از شام بچه‌ها اگر خواستند می‌توانند چالش کنند.» بعد دیدم دختره داره زل زل نگاهم می‌کنه. اگر چشم‌هاش طپانچه بودند من حالا زنده نبودم. به جان خودم داشتند آتشم می‌زدند. بعدش رفتم تو انبار سری به‌شون بزنم، دیدم دختره داره صحبت می‌کنه، نفهمید من وارد شدم. می‌گفت «توبه‌ش قول دادی، تا ازت قول نگرفت از این دنیا نرفت. خیال می‌کرد قولت قوله. اگر به قولت عمل نکنی نفرینش یقه‌ت رو می‌گیریم.»

باندرن گفت «هیشکی نمی‌تونه بگه من دلم نمی‌خواهد به قولم عمل کنم. همه مردم از دل من خبر دارند.»

دختره گفت «من کاری ندارم تو دلت چی می‌گذره.» داشت یک جور زیر لبی تند و تند حرف می‌زد. «توبه‌ش قول دادی. باید عمل کنی. تو . . .» بعد چشمش که به من افتاد صداش رو برید. ولی سرجاش وايساده بود. اگر چشم‌هاش طپانچه بودند من حالا زنده نبودم. بعد که باش صحبت کردم گفت

«من بهش قول داده‌ام. خودش اصرار داشت.»

«ولی به نظر من این دختر باید دلش بخواه مادرش رو همین تزدیکا خاک کن، برای این که بتونه . . .»

گفت «من به خود ادی قول دادم. خودش اصرار داشت.» من هم به‌شون گفتم تابوت رو ببرند تو انبار، چون باز هم بیم بارون می‌رفت؛ بعد هم گفتم شام داره حاضر می‌شه. متنه‌اون‌ها نمی‌خواستند بیان تو خوبه.

باندرن گفت «خیلی ممنون، مزاحم نمی‌شیم. تو سبد یک چیزی داریم، همین بیرون می‌خوریم.»

سامسن

گفتم «شما که این قد احترام زن هاتون رو دارین، ماهم داریم. اگر وقت شام کسی سر برسه نیاد سر سفره، زن من بهش برمی خوره.»
خلاصه دختره رفت تو آشپزخونه به راشل کمک کنه، بعد هم جوئل او مد پیش من.

گفتم «بفرما برو تو کاهدونی، علیق قاطرها رو که دادی است رو هم کاه جو بدء.»

گفت «می خوام پولش رو بدم.»
گفتم «پول چی؟ من کاه جو اسب رو از هیشکی مضایقه ندارم.»
گفت «می خوام پولش رو بدم؟ خیال کردم گفت اضافه می دم.
گفتم «اضافه برای چی؟ مگر غیراز کاه و جو هم چیزی می خوره؟»

گفت «علیق اضافه. یک کمی اضافه بهش می خورونم، دلم نمی خواد به کسی مديون باشه.»

گفتم «پسرجان، علیق من فروشی نیست. اگر می تونه، بذار تمام کاهدون رو بخوره. فردا صبح خودم کمیکت می کنم موجودی انبار رو تو گاری بار بزن.»

گفت «آخه این اسب تا حالا مديون هیشکی نبوده. دلم می خواد پولش رو بدم.»

می خواستم بگم اگه به خواست دل من هم بود حالا شما اینجا نبودین، ولی گفتم «بهتره هرچه زودتر خوراکش رو شروع کنه، علیق من فروشی نیست.»

بعد از اون که راشل میز رو چید، خودش و دختره رفتند رخت خوابها را جور کردند. ولی هیچ کدام شون حاضر نمی شدند بیان

گور به گور

تو. گفتم «او که خیلی وقته مرده، دست از این مسخره بازی وردارین.» آخه من به مرده‌ها هم به اندازه زنده‌ها احترام می‌ذارم. ولی آدم باید به خود مرده هم احترام بذاره؛ زنی که چهار روزه مرده تو جعبه خوابیده بهترین احترامش اینه که هرچه زودتر چالش کنند. ولی این‌ها حاضر نمی‌شدند.

باندرن گفت «درست نیست. البته اگر بچه‌ها خواستند بخوابند، من بالای سر شم می‌شینم. من ار این کار مضایقه نمی‌کنم.» خلاصه وقتی رفتم سواغشون دیدم همه‌شون دور گاری سرپا نشسته‌اند. گفتم «بذرین این بچه بیاد تو خونه یک چشم بخوابه.» به دختره هم گفتم «تو هم همین طور.» منظورم این نبود که تو کارشون دخالت کنم. به اون دختره هم اصلاً هیچ کاری نداشت. باندرن گفت «این که همین جا خوابیده.» دیدم تو یک آخر خالی جا برآش درست کرده‌اند خوابونده‌نش.

به دختره گفتم «پس تو پاشو بیا،» ولی یک کلمه حرف نزد. همین جور سرپا نشسته بودند. اصلاً تو تاریکی پیدا نبودند. گفتم «بچه‌ها، شما چه طور؟ فردا تمام روز باید بروند.» بعد از مدتی کش گفت «خیلی ممنون. می‌گذر و نیم.»

باندرن گفت «مزاحم نمی‌شیم. خیلی از محبت شما ممنونم.» من هم گذاشتم همون جا سرپا بشینند. گمانم بعد از چار روز دیگر عادت کرده بودند. ولی راشل قبول نمی‌کرد.

می‌گفت «اسباب خجالته، خجالت.»

گفتم «آخه چه کار بکنه، بهش قول داده.» گفت «من که او رو نمی‌گم، با او چه کار دارم؟» داشت گریه هم

سامسن

می‌کرد. «کاش تو و او و هر چی مرد تو این دنیا هست که مارو زنده زنده
شکنجه می‌دین مرده‌مون رو هم بی‌حرمت می‌کنین از این گور به اون گور
می‌کشونین . . . . .»

گفتم «خوبه، خوبه، بی‌خود ناراحت شو...»

گفت «دست به من تزن! دست به من تزن!»

آدم از کار این‌ها سر در نمی‌آرده. من پونرده سال با این یکسی
زنده‌گی کرده‌ام، هنوز سو از کارش در نمی‌آرم. حیال می‌کردم سر خیلی
چیزها ممکنه حرف‌مون بشه، امّا سر یک همچنین جنازه‌ای که چار رور
پیش از دار دنیارفته اصلاً و ابداً خیالش رو هم نمی‌کردم، اون هم جنازه
زن. ولی این‌ها زنده‌گی رو برای خودشون سخت می‌کنند، چون مثل ما
مرد‌ها نمی‌گن هرچی، پیش او مدد خوش او مدد.

بالاخره گرفتم خوابیدم، دیدم باز داره بارون می‌گیره. به فکر
اون‌ها افتادم که دور گاری نشسته بودند بارون هم رو پشت‌بون می‌بارید.
به فکر را شل بودم که داشت گریه می‌کرد تا این که بعد از مدتی انگار بعد
از اون که خوابش هم برده بود صدای گریه‌اش رو می‌شنیدم، حتی اون بو
رو هم می‌شنیدم، در صورتی که می‌دونستم نمی‌تونم بشنوم. حتی همون
موقع هم نمی‌دونستم می‌تونم یا نمی‌تونم. یا این که فقط مال اینه که
می‌دونم چیه.

فردا صبحش اصلاً نرفتم اون پایین. سر و صداشون رو شنیدم که
داشتند مال‌ها رو می‌بستند، وقتی فهمیدم دیگه آماده حرکت‌اند، از در
جلو رفتم تو جاده طرف پل تا این که صدای گاری رو شنیدم که از زمین
رفت بیرون انداخت طرف نیوهوپ، بعد که برگشتم تو خونه را شل پرید
به من که چرا نرفتی بیاری شون ناشتا بی بخورد. آدم سر از کار این‌ها در

گور به گور

نمی آره. تا می آی بفهمی منظورشون چیه، می بینی منظورشون یک چیز دیگه است، تازه پوستت رو می کنند که چرا منظورشون رو اون جور فهمیده ای.

ولی انگار هنوز بوش رو می شنیدم. این بود که گفتم نه، خود بوش نیست، فقط مال اینه که می دونم چی بوده، چون آدم گاهی خیال ورش می داره. ولی وقتی رفتم تو انبار فهمیدم این طور نیست. از تو راهرو که می رفتم یک چیزی به چشمم خورد. انگار وقتی وارد شدم نشسته بود. اول خیال کردم یکی از خود اون هاست که جامونده، بعد دیدم نه، لاشخوره. برگشت نگاهم کرد، منو که دید راه افتاد رفت طرف در، گشادگشاد هم راه می رفت، بال هاش رو هم واژ کرده بود، اول از رو این شونهش به من نگاه کرد بعد از رو اون شونهش، مثل یک پیر مرد کچل. وقتی رسید بیرون پر زد رفت هوا، کلی هم پر زد تا حسابی هوا گیر شد، چون که تنہش سنگین بود، خیلی هم بارون خورده بود.

اگر خیال داشتند بُرن جفرسن گمانم می تو نستند دور بزنند از راه مونت ورنون برن، از همون راهی که مک کالوم رفت. مک کالوم با اسب فردا نه پس فردا خونه شه. از اون جاتا شهر فقط شش فرسخ راهه. ولی شاید حالا که این پل رو آب برده حکمت کارهای خداوند حالیش شده.

این مک کالوم ناکس حالا دوازده سال می شه که گاه و بی گاه با من معامله داره. من از بچگی می شناسم؛ اسمش این قد به گوشم آشناست که انگار اسم خودمه ولی اصلاً از زبونم جاری نمی شه.

دیویی دل

تابلوئه باز پیدا شد. حالا روش به جاده است، همین جور متظر وايساده می‌گه نیوهوب ۳ میل. نیوهوب ۳ میل. نیوهوب ۳ میل. بعد جاده شروع می‌شده، می‌پیچه می‌رده لای درخت‌ها، خالی و منتظر، می‌گه نیوهوب سه میل.

شنیدم مادرم مرده. کاش وقتی رو داشتم بذارم بمیره. کاش وقت داشتم بگم کاش وقتی رو داشتم. چون که تو این خاک وحشی خراب شده هنوز زوده زوده زوده. نه این که من نخوام یا نتونم، ولی هنوز زوده زوده زوده.

حالا داره می‌گه. نیوهوب سه میل. نیوهوب سه میل. وقتی می‌گن دل زمان منظورشون اینه: یعنی رنج و نومیدی استخون‌های پراکنده، اون پوسته سختی که دل و روده پاره پوره حوادث توش خوابیده. نزدیک‌تر که شدیم کش سرش رو بر می‌گردونه، صورتش که رنگ پریده و خالی و غمگین و گرفته و کنجکاوه پیچ سرخ جاده خالی رو دنبال می‌کنه؛ کنار چرخ عقب جوئل رو اسبیش نشسته، یگ راست جلوش رو نگاه می‌کنه.

گور به گور

نوار زمین داره از تو چشم‌های دارل وازمی شه؛ چشم‌هاش دو دو
می‌زنند. از پاهای من شروع می‌کنند از تنم بالا می‌آن تا می‌رسند به
صورتم، بعد لباسم از بین می‌ره، لخت و عور رو صندلی گاری نشسته‌ام
بالای قاطرهای بی عجله، بالای تلاش و تقلاً. چه طوره بهش بگم برگرده؟ هر
کاری بگم می‌کنه. نمی‌دونم هر کاری بگم می‌کنه؟ یک بار از خواب پریدم،
حس کردم یک فضای سیاه خالی داره از زیرم رد می‌شه. چیزی
نمی‌دیدم. دیدم وردمن پاشد رفت کنار پنجه‌های کاردش رو کرد تو دل
ماهی، خون زد بیرون، مثل بُخار فیش و فیش می‌کرد ولی من چیزی
نمی‌دیدم. هر کاری بگم می‌کنه. همیشه می‌کنه. می‌تونم به هر کاری بخواهم
و ادارش کنم. می‌دونی که می‌تونم. چه طوره بگم همین جا برگرده؟ همون وقت
بود که من مُردم. چه طوره بگم؟ می‌ریم نیوهوب. لازم نیست بریم شهر.
پاشدم کارد رو از دل ماهی که هنوز فیش و فیش خون ازش می‌رفت
درآوردم، زدم دارل رو کشتم.

اون وقت‌ها که کنار وردمن می‌خوابیدم یک شب کابوس دیدم، خیال
کردم بیدارم ولی چیزی نمی‌دیدم چیزی هم حس نمی‌کردم تخت خواب رو زیر
تنه خودم حس نمی‌کردم نمی‌دونستم چی هستم نمی‌دونستم اسمم چیه حتی
نمی‌دونستم دخترم نمی‌دونستم حتی هیچ نمی‌دونستم می‌خواهم بیدار شم یادم
هم نبود مقابله بیداری چی هست که همان کار رو بکنم می‌دونستم یک چیزی
داره می‌گذره ولی اصلاً به فکر وقت نبودم یکهو فهمیدم یک چیزی هست باد
بود که از روم می‌گذشت مثل این که باد وزید منو ازاونجا یی که بودم برگردوند
من تو اتاق نمی‌وزیدم وردمن هم خواب بود همه‌شون باز زیر تنه من بودند
داشتند رد می‌شدند مثل یک تکه ابریشم خنک که روی پاهای لخت من کشیده
می‌شد.

بادِ خنک از لای کاچ‌ها می‌آد. صدای یکنوخت غمگینی داره.
نیوهوپ ۳ میل. نیوهوپ ۳ میل. نیوهوپ ۳ میل. من به خدا اعتقاد دارم.
به خدا اعتقاد دارم.

وردمن می‌گه «بابا، پس چرا نرفتیم نیوهوپ؟ آقای سامسن گفت
می‌ریم، ولی ما که از جاده‌ش گذشتیم..»

دارل می‌گه «نگاه کن، جوئل.» ولی به من نگاه نمی‌کنه. داره
آسمون رو نگاه می‌کنه. لاشخوره همچین بی حرکته که انگار به آسمون
می‌خش کرده‌اند.

می‌پیچیم تو کوچه تل اینا. از انبار رد می‌شیم و باز هم می‌ریم،
چرخ‌ها تو گیل و شل فیس فیس می‌کنند، از ردیف بتلهای سبز پنبه تو
خاک وحشی می‌گذریم، هیکل کوچک ورنون اون ور زمین پشت
خیش پیدا ش می‌شه. ما که رد می‌شیم دستش رو بلند می‌کنه مدت درازی
همون جا واایستاده ما رو نگاه می‌کنه.

دارل می‌گه «نگاه کن جوئل.» جوئل یک جوری رو اسیش نشسته
که انگار هر دوتاشون رو از چوب ساخته‌اند، راست جلوش رو نگاه
می‌کنه.

خدایا، من به خدا اعتقاد دارم. خدایا، من به خدا اعتقاد دارم.

تل

بعد از اوں که رد شدند قاطر رو آوردم بیرون زنجیرها رو بستم
دنبالشون راه افتادم. آخر خاکریز توگاری نشسته بودند. انسی نشسته بود
داشت پُل رو نگاه می‌کرد که تو آب غرق شده بود و فقط دو سرِش پیدا
بود. یک جوری هم نگاه می‌کرد که انگار تمام این مدت مردم بهش
دروغ گفته‌اند که پُل رو آب برده، ولی انگار تمام مدت امیدوار بوده که
برده باشد. تعجب خوشایندی هم تو قیافه‌ش بود، با شلوار روز تعطیلش تو
گاری نشسته بود دهنش هم می‌جنبد. خلاصه نمی‌دونم، مثل اسب قشو
نخورده‌ای که لباس تنش کرده باشند.

پسراه داشت پُل رو تماشا می‌کرد، همون جاش که تو آب بود و تنۀ
درخت و این چیزها رو آب آورده بود روش. پُله داشت وا می‌رفت و
می‌لرزید انگار همین آنه که بیوه، اوں هم داشت با چشم‌های گشاد تماشا
می‌کرد، انگار او مده سیرک. دختره هم همین جور. وقتی من رسیدم
برگشت منو نگاه کرد، با چشم‌های دریده، انگار می‌خواستم بهش دست
بزنم. باز به انسی نگاه کرد، بعدش باز برگشت آب رو نگاه کرد.

خاکریز هر دو طرف رو آب گرفته بود، خاک اصلاً پیدا نبود غیر از زبانه‌ای که ما از روش داشتیم می‌رفتیم طرف پُل، بعد تو آب سرازیر می‌شدیم، اگر نمی‌دونستیم که جاده و پُل چه شکلی بودند هیچ معلوم نمی‌شد رودخونه کجاست زمین کجاست. همه‌ش مثل یک کلاف زرد بود، پهنای خاکریز هم از پشت تیغه‌کارد بیشتر نبود انگار، ما هم تو گاری و رو پشت اسب و قاطر نشسته بودیم.

دارل داشت منو نگاه می‌کرد، بعد کش برگشت نگاهم کرد، با همون نگاهی که او ن شب انگار داشت حساب می‌کرد که تخته هه اندازه مرده می‌شه یا نمی‌شه، تو دلش هم حساب می‌کرد، از تو نمی‌پرسید نظرت چیه، یا حتی اگر می‌گفتی هم وانمود نمی‌کرد که گوش می‌ده، ولی خوب هم گوش می‌داد. جوئل جنب نخورده بود. همون جارو اسبش نشسته بود، یک کمی خم شده بود جلو، قیافه‌ش همون جور بود که دیروز که خودش و دارل داشتند می‌رفتند مرده رو ببرند از جلو خونه می‌گذشتند. انسی می‌گه «اگه پل سرچاش بود حالا رد می‌شدیم. با گاری قشنگ از روش رد می‌شدیم.»

گاهی یک تنۀ درخت از روی گرفتگی پُل رد می‌شه، شناور می‌غلته و می‌چرخه، می‌بینیم می‌رمه همون جایی که قبلًاً گدار بود. اونجا یواش می‌کنه، از پهنا چرخ می‌زنه، یک دقیقه‌ای از آب می‌زنه بیرون، از همینش معلوم می‌شه گدار اونجا بوده.

من می‌گم «ولی از این چیزی معلوم نمی‌شه. ممکنه یک باریکه ماسه اونجا جمع شده باشه.» تنۀ درخته رو می‌پاییم. بعدش باز دختره روش رو می‌کنه به من. می‌گه «آقای ویتفیلد از همونجا رد شد.»

گور به گور

می‌گم «اون سوار اسب بود، اون هم سه روز پیش. از اون روز تا
حال آب پنج پا بالا او مده.»
انسی می‌گه «کاش پله سر جاش بود.»
تنه درخته از آب می‌زنه بیرون باز راه می‌افته. کلی آشغال و کف
جمع شده، صدای آب هم بلنده.
انسی می‌گه «ولی نیست.»
کش می‌گه «آدم با اختیاط می‌تونه از رو تخته‌ها و گنده‌ها رد شه.»
من می‌گم «ولی چیزی با خودت نمی‌تونی ببری. همین که پات رو
بداری رو این آشغال‌ها، از زیر پات در می‌ره. تو چی خیال می‌کنی،
دارل؟»

دارل داره به من نگاه می‌کنه. هیچی نمی‌گه، فقط با اون چشم‌های
غرسیش که دهن مردم رو پشت سرش واژ می‌کنند به من نگاه می‌کنه. من
همیشه می‌گم مال این نیست که این پسره یک کاری کرده باشه یا یک
چیزی گفته باشه، مال همین نگاهش. مثل اینه که انگار می‌ره تو دل
آدم. انگار با چشم‌های او داری خودت و کارهای خودت رو تماسا
می‌کنی. بعدش حس می‌کنم دختره داره نگاهم می‌کنه، یک جوری که
انگار من خواسته‌ام دستش بزnam. یک چیزی هم به انسی می‌گه «... آقای
ویتفیلد ...»

انسی می‌گه «من در حضور خود خدا بهش قول شرف دادم. به نظر
من جای نگرانی نیست.»

ولی باز قاطرها رو حرکت نمی‌ده. همون جا بالای آب نشسته‌ایم.
یک تنه درخت دیگه از آب می‌زنه بیرون و رو آب می‌ره. نگاهش
می‌کنیم که همون جایی که گدار بوده یه دفه وامی ایسته، یواش می‌چرخه،

بعد راه می افته می ره.

می گم «ممکنه امشب شروع کنه پایین او مدن. می تونین یک روز
دیگه هم صبر کنین.»

اون وقت جوئل با اسبش نیم چرخی می زنه. تا اون موقع از جاش
جنب نخورده، بر می گردد به من نگاه می کنه. صورتش انگار سبز می زنه،
بعد سرخ می شه، بعدش باز سبز می شه. می گه «تو برگرد برو زمینت رو
شخم بزن. کی گفت بیایی دنبال ما؟»
می گم «منظور بدی نداشم.»

کش می گه «خفه شو، جوئل.» جوئل بر می گردد آب رو نگاه
می کنه. صورتش گرفته است، هی سرخ می شه هی سبز می شه. باز سرخ
می شه. بعد از مدتی می گه «خوب، حالا چه کار می خواین بکنین؟»
انسی هیچی نمی گه. قوز کرده نشسته، دهنش می جنبه. می گه «اگه
پل زیر آب نرفته بود می تونستیم ردشیم.»

جوئل اسبش رو حرکت می ده «برو بینم.»

کش می گه «صبر کن.» پل رو نگاه می کنه. همه او رو نگاه می کنیم.
غیر از انسی و دختره. اینها دارند آب رو نگاه می کنند. کش می گه
«دیویی دل و وردمون و بابا بهتره پیاده از پل ردش.»

جوئل می گه «ورنون هم کمکشون می کنه. قاطر او رو هم
می بندیم جلو مال های خودمون.»

من می گم «قاطر منو حق ندارین بیرین تو این آب.»
جوئل به من نگاه می کنه. چشم هاش مثل تکه های یک بشقاب
شکسته است. «من پول این قاطر کو فیت رو می دم. همین الان ازت
می خرمش.»

گور به گور

می گم «قاطر من تو این آب نمی ره.^{۰۵}
دارل می گه «جوئل داره اسبش رو می زنه به آب. ورنون، تو چرا
نمی زنی؟»

کش می گه «خفه شو، دارل. هم تو هم جوئل.^{۰۶}
می گم «قاطر من تو این آب نمی ره.»

دارل

نشسته رو اسپش، زُل زده به وِرنون، صورت لاغرش تازیر چشم‌های بی‌رنگ چوبی ش بلکه بالاتر گرگرفته. او ن تابستونی که پونزده سالش بود مرض خواب گرفته بود. یک روز صبح رفتم کاه جو ظاهرها رو بدم، گاوها هنوز بسته بودند، صدای پای بابا رو شنیدم که رفت بیدارش کنه، وقتی برگشتم خونه ناشتا بخوریم از پهلوی ما گذشت، سطل‌های شیر دستش بود تلوتلو می‌خورد، مثل مست‌ها، وقتی هم تاطرها رو بردیم تو هنوز داشت شیر می‌دوشید، ما هم ولش کردیم رفتیم سر زمین. یک ساعت می‌شد او نجا بودیم هنوز پیداش نشده بود. وقتی دیویی دل او مد ناهار مارو آورد بابا فرستادش دنبال جوئل، دیدند تو طویله رو چار پایه نشسته خوابش برده.

بعد از او ن هر روز صبح بابا می‌رفت تو بیدارش می‌کرد. سر میز شام خوابش می‌برد، همین که شام توموم می‌شد می‌رفت تو رخت خواب، وقتی من می‌رفتم بخوابم می‌دیدم مثل مرده خوابیده. ولی باز بابا صبح‌ها بیدارش می‌کرد. پا می‌شد، ولی هنوز نصف حواسش هم جمع نبود. داد و

گور به گور

قال بابا رو گوش می کرد، یک کلمه هم حرف نمی زد. سطل های شیر رو
ور می داشت می رفت انبار، یک بار دیدم زیر دست و پای گاوه خوابش
برده، سطل هم سر جاش تا نصفه پر از شیره، دست هاش هم تا مچ توی
شیره، سرش رو هم تکیه داده به پهلوی گاوه.

بعد از اون شیردوشی افتاد گردن دیوی دل. جوئل باز هم وقتی بابا
بیدارش می کرد یا می شد، با همون منگیش هر کاری بهش می گفتم
می کرد. پنه جونی هم انگار می کند: انگار خودش هم مثل بقیه مات و
متهمیش بود.

مادر می گفت «تو ناخوشی؟ حالت خوش نیست؟»

جوئل می گفت «نه. چیزیم نیست.»

بابا می گفت « فقط تبله، می خواهد لع منو در بیاره.»

جوئل هم همون جا سر پا خوابش برده بود. بابا می گفت «نه؟»

جوئل رو بیدار می کرد که جواب بدده.

جوئل می گفت «نه.»

مادر می گفت «امروز نرو سرکار، بمون تو خونه.»

بابا می گفت «با اون زمین پایینی که تمامش باید خیش بخوره؟ اگه

ناخوش نیستی، پس چه مرگته؟»

جوئل می گفت «هیچی. چیزیم نیست.»

بابا می گفت « چیزیت نیست؟ تو همین آلان سرپا خوابی.»

جوئل می گفت «نه، چیزیم نیست.»

مادر می گفت «من می خوام امروز تو خونه بمونه.»

بابا می گفت «آخه لازمش دارم. همه مون هم که باشیم باز

نمی رسیم.»

مادر می‌گفت «تو باکش و دارل هر کاری از دستت بر می‌آد بکن.
من می‌خوام این امروز تو خونه باشه.»

ولی خودش حاضر نمی‌شد. گفت «چیزیم نیست» و راه افتاد. ولی یک چیزیش بود. کاملاً پیدا بود. داشت لاغر می‌شد، دیده بودم موقع هیزم شکستن خوابش می‌بره. می‌دیدم تبرش هی یواش تو و یواش تر بالا و پایین می‌ره، کمونش کمتر می‌شه، تا این‌که بالاخره از کسار می‌افته، خودش هم تو اون هرم آفتاب رو تبرش تکیه می‌ده.

مادر می‌خواست دکتر خبر کنه، ولی بابا نمی‌خواست بسی‌خودی پولش رو حروم کنه؛ جوئل هم چیزیش نبود، الاً این‌که لاغر شده بود و در جا خوابش می‌برد. اشتهاش هم خوب بود، الاً این‌که رو بشقابش خوابش می‌برد، یک تکه نون هم تو دهنش که هنوز داشت می‌جویید. ولی می‌گفت به خدا چیزیم نیست.

مادر بود که دیویی دل رو وادار کرد به جاش شیر بدش، یک چیزی بهش داد. کارهای دیگه‌ای هم که جوئل تو خونه انجام می‌داد مادر یک جوری انداخت گردن دیویی دل و وردمن. وقتی بابا نبود بعضی کارها رو هم خودش می‌کرد. چیزهای مخصوص می‌پخت، براش قایم می‌کرد. شاید همون موقع بود که من شستم خبردار شد که ادی باندرن داره قایمکی یک کارهایی می‌کنه، در صورتی که خودش به ما می‌گفت از کلک زدن بدتر تو این دنیا هیچ چیزی نیست، حتی نداری. بعضی وقت‌ها هم که می‌رفتم بخوابم می‌دیدم تو تاریکی بالای سر جوئل نشسته. من می‌فهمیدم که خودش از این کلک زدن خودش خیلی بدش می‌آد و از جوئل هم بدش می‌آد، چون که از بس دوستش داشت ناچار می‌شد کلک بزنه.

گور به گور

یک شب مادر ناخوش بود، من رفتم تو ابیار قاطرها رو بیندم که
برم خونه تل، دیدم فانوس نیستش. یادم بود که شب قبلش گل میخ دیده
بودمش، ولی حالا نصف شبی نبودش. خلاصه مالهارو تو تاریکی بستم
و راه افتادم. آفتاب زده بود که با خانم تل برگشتم، دیدم فانوسه گل
میخه، همون جا که یادم بود نبودش. بعدش یک روز صبح که پیش از
آفتاب دیوبی دل داشت شیر می دوشید، جوئل از پشت ابیار از تو سوراخ
دیوار او مدد تو، فانوس هم دستش بود.

به کش گفتم، من و کش یک نگاهی به هم کردیم.

کش گفت «شاشش کف کرده..»

گفتم «آره. ولی فانوس می خواهد چه کار؟ اون هم هر شب. بی خود
نیست که این قد لاغر شده. هیچی بهش نمیگی؟»
کش گفت «فایده نداره..»

«این کاری هم که الان داره میکنه فایده‌ای نداره.»

«می دونم. ولی خودش باید یاد بگیره. باید بهش فرصت بدی که
بغهمه اون قضیه تمام نمیشه. فردا هم باز هستش، اون وقت حالش جا
می آد. به نظر من گفتن نداره..»

گفتم «نه. به دیوبی دل هم گفتم به کسی نگه، مخصوصاً به مادر.»

«نه. به مادر نگین.»

بعد از اون دیگه قضیه به کل خنده‌دار شده بود: پسره مات و
متahir، حاضر بود کار هم بکنه ولی از زور خواب داشت می‌مرد، مثل
چوب خشک لاغر هم شده بود، ولی خیال می‌کرد خیلی هم زرنگه. ولی
من نمی‌دونستم دختره کیه. هر کی رو بگی فکر کردم ولی عقلم به جایی
نرسید.

کش گفت «دختر مختار نیست. این یک زن شوهر داری زیر سر داره. هیچ دختری این قد دل و جرأت و طاقت نداره. از همینش خوشم نمی آد.»

گفت «چرا؟ از دختر که خطرش برآش کمتره، عقلش بیشتره..»
نگاهم کرد، چشم‌هاش مردد بودند، کلمه‌هایی هم که از دهنش در می‌اومند مردد بودند. «تو این دنیا بی خطر نیست که یک بچه...»

«منظورت اینه که کارهای بی خطر همیشه بهترین کارها نیستند؟»
گفت «آره؛ بهترین.» باز هم مردد بود «بهترین کارها نیستند، یعنی کارهایی که برای او خوب باشند. اونم یک پسر بچه‌سال. آدم خوشش نمی‌آد ببینه... این داره تو تخته پهنه یک آدم دیگه غلت می‌زنه...»
همین رو می‌خواست بگه. وقتی یک کاری تازه بود یا سخت بود یا جالب بود، باید غیر از این که بی خطر باشه یک خاصیت دیگه‌ای هم داشته باشه، چون که کارهای بی خطر فقط همون کارهایی هستند که مردم این قد کرده‌اند که دیگه مزه‌ش رفته، دیگه کردنش لطفی نداره که آدم بگه این کار رو هیشکی تا به حال نکرده بعد از این هم هیشکی نمی‌کنه.

خلاصه هیچی نگفتیم، حتی مدتی بعد که یکهو سر زمین پهلو ما پیداش می‌شد و مشغول کار می‌شد، بدون این که وقت کرده باشه بره خونه و انمود کنه که تمام شب رو تو رخت خوابش بوده. به مادر می‌گفت اشتها ناشتا یی نداشته یا وقتی داشته مال‌ها رو می‌بسته یک تکه نون خورده. ولی من و کش می‌دونستیم این شب اصلاً خونه نرفته، همون موقع که ما می‌رفتیم سر کار یک راست از تو بیشه در او مده. ولی ما هیچی نگفتیم. تا بستون داشت تموم می‌شد؛ ما می‌دونستیم شب‌ها که سرد شد یا این خودش دست ور می‌داره یا اون.

گور به گور

ولی پاییز که او مدد و شب‌ها درازتر شدند تنها فرقش این بود که صبح‌ها تو رخت‌خوابش می‌موند که بابا بیدارش کنه. با همون حالت ابلهانه‌ش، مثل همون اول، بدتر از وقتی که تمام شب رو بیرون می‌موند. به کش گفتم «زنکه خوب طاقت می‌آره. اول‌ها ازش خوشم می‌اوهد، حالا دیگه بهش احترام می‌ذارم.»

گفت «زن نیستش.»

گفتم «تو لابد می‌دونی، پس کیه؟»

گفت «همین رو می‌خواهم پیدا کنم.»

گنتم «اگر بخوای می‌تونی شب تو بیشه دنبالش کنی، من نیستم.»

گفت «دنبالش که نمی‌کنم.»

گفتم «پس اسمش رو چی می‌ذاری؟»

گفت «دنبالش نمی‌کنم. همچین قصدی ندارم.»

خلاصه چند شب بعد صدای جوئل رو شنیدم که پاشد از پنجره رفت بیرون، بعد هم صدای کش رو شنیدم که دنبالش رفت. صبح فرداش وقتی رفتم انبار کش اونجا بود، کاه جو قاطرها رو هم داده بود داشت به دیویی دل کمک می‌کرد شیر رو بدوشه. وقتی دیدمش فهمیدم که فهمیده. گاهی می‌دیدم یک نگاه عجیبی به جوئل می‌کنه، انگار یعنی فهمیده جوئل کجا می‌رده، یک کاری هم می‌کنه که خیلی اسباب فکر و خیالش شده. ولی تو نگاهش نگرانی نبود؛ از اون جور نگاه‌هایی بود که گاهی تو چشم‌هاش می‌دیدم، یعنی گاهی که تو خونه کارهای جوئل رو می‌کرد، کارهایی که بابا خیال می‌کرد خود جوئل می‌کنه یا مادر خیال می‌کرد دیویی دل می‌کنه. من هم هیچی بهش نگفتم، گفتم لابد وقتی خوب تو کله خودش پختش به من هم می‌گه. ولی نگفت.

یک روز صبح - ماه نوامبر بود، پنج ماه از شروعش می‌گذشت - جوئل تو رخت خوابش نبود، سر زمین هم نیومد پیش ما. این اولین دفعه‌ای بود که مادر خبردار شد چه خبره. وردمن رو فرستاد جوئل رو پیدا کن، بعد از مدتی خودش هم اومد. مثل این بود که وقتی کلک بی سر و صدا ادامه داشته باشد همه مون گوش رو می‌خوریم، بی‌ها تشویقش هم می‌کنیم، یا شاید هم از ترس، چون که همه مردم ترسواند، طبیعتاً هر جور خیانتی رو ترجیح می‌دان، وقتی از ظاهرش چیزی معلوم سمی‌شه. ولی حالا دیگه مثل این بود که همه مون - انگار خیال هم‌دیگه رو خونده باشیم و ترس مون رو به هم اقرار کرده باشیم - تمام قضیه رو واژ کرده‌ایم، عین لحافی که از رو تشک پس بزنی. همه پاشدیم لخت تو رختخواب شق و رق نشستیم، هی به هم نگاه کردیم، گفتیم «حالا معلوم شد شب نیومده خونه. یک بلای سرش اومده. ما گذاشتیم این بلا به سرش بیاد.» بعد دیدیم یکهو پیدا شد. از تو خندق اومد، پیچید، یک راست انداخت تو زمین، سوار اسبش هم بود. یال و دُم اسبه هم تکون تکون می‌خوردند، انگار با همین تکون‌ها داشتند ادای لک و پیش‌های پوست ابلقش رو درمی‌آوردند؛ انگار لخت سوار یک فرفراز گنده‌ای شده یک طناب هم مثل افسار دستش گرفته، کلاه هم سرش نیست. اسبه از نژاد همون تاتوهای تکراس بود که فلیم استوپس بیست و پنج سال پیش آورد اینجا یکی دو دلار حراج کرد، هیشکی هم نخرید الا عمولون کویک که هنوز هم چند تا از همون نژاد رو داشت، چون هیچ وقت نتوانست آبشون کنه.

جوئل چارنعل اومد و وايساد، پاشنه‌هاش رو فرو کرده بود تو دنده‌های اسب، اسبه هم داشت هی می‌رقصید و می‌چرخید، انگار که

گور به گور

شکل یال و دُمش و لک و پیس‌های پوستش اصلاً به اون اسب گوشت و استخون داری که توی اون پوسته هیچ ربطی نداره؛ جوئل هم روش نشسته بود مارو تماشا می‌کرد.

بابا گفت «این اسب رو از کجا آوردی؟»

جوئل گفت «خریدم. از آقای کوییک.»

بابا گفت «خریدی؟ با چه پولی؟ نکنه به حساب من خریده‌ای؟»

جوئل گفت «با پول خودم خریدم. خودم درآوردم. تو بی خود

نگران نباش.»

مادر گفت «جوئل، جوئل،

کش گفت «اشکالی نداره. پولش رو خودش درآورده. اون شوئزده جریب زمینی رو که کوییک بهار گذشته خرید براش صاف کرده. خودش دست تنها، شب‌ها با فانوس. من خودم دیدم. خیال نمی‌کنم این اسب برای کسی خرجی ورداشته باشه، غیر از خود جوئل. لازم نیست نگران باشیم.»

مادر گفت «جوئل، جوئل...» بعدش گفت «بیا تو، برو بگیر

بخواب.»

جوئل گفت «هنوز زوده. وقتیش رو ندارم. باید زین و دهننه هم براش بخرم. آقای کوییک گفت خودش...»

مادر نگاهش کرد و گفت «من می‌دم... من می‌دم...» بعد زد زیر گریه. سخت هم گریه می‌کرد، صورتش رو هم نمی‌پوشوند، با همون روپوش رنگ و رو رفته‌ش وايساده بود جوئل رو نگاه می‌کرد، جوئل هم رو اسپیش نشسته بود از بالا او را تماشا می‌کرد، صورتش هم داشت یک حالت سردی پیدا می‌کرد، یک کمی هم ناخوش به نظر می‌اوهد، تا

این که بالاخره تندي سرشن رو برگردوند، کش او مرد دستش رو گذاشت رو شونه مادر.

کش گفت «تو برگرد تو خونه. این زمین اینجا خیسه برات خوب نیست. برو تو دیگه.» مادر هم دستهاش رو گذاشت رو صورتش، بعد از مدتی رفتش، یک کمی هم روی شیارهای شخم تلوتلو می خورد. ولی زود قدمش رو راست کرد و رفت. پشت سرش هم نگاه نکرد. به خندق که رسید وايساد وردمان رو صدا کرد. وردمان داشت اسبه رو تماسا می کرد، هی دور و ورش ورجه و ورجه می کرد.

می گفت «بذر من سوارشم، جوئل. بذار سوارشم، جوئل.» جوئل یک نگاهی بهش انداخت، بعد باز روش رو برگردوند افسار اسب رو کشید. بابا داشت تمماشاش می کرد و لبهاش رو می جنبوند.

بابا می گفت «پس رفتی اسب خریدی. رفتی پنهون از من اسب خریدی. هیچ از من نپرسیدی؛ خودت خوب می دونی ما دستمون چه قد تنگه، باز می ری اسب می خری که کاه جوش بیفته گردن من. از گوشت تنت زدهای رفتهای اسب خریدهای.»

جوئل بابا رو نگاه کرد، چشمهاش از همیشه کمرنگ تر بود. گفت «این از کاه جو تو یک مشت هم نمی خوره. حتی یک مشت. سقطش کنم بهتره. خیالت راحت باشه. راحت راحت.» وردمان گفت «بذار من سوارشم، جوئل. بذار سوارشم، جوئل.» صداش عین زنجره تو علفها بود، اون هم چه زنجره ریزی: «بذار سوارشم، جوئل.» اون شب دیدم مادر کنار تخت خوابش تو تاریکی نشسته، اون هم

گور به گور

خوابه. مادر سخت گریه می‌کرد، شاید چون ناچار بود بی‌سر و صداگریه کنه؛ شاید چون اشک هم براش مثل کلک زدن بود، از خودش بدش می‌اوهد که این کار رو می‌کنه. از او هم بدش می‌اوهد که ناچارش کرده. اون وقت فهمیدم که فهمیده‌ام. این رو اون روز به همون خوبی فهمیدم که اون روز قضیه دیویی دل رو فهمیده بودم.

تل

بالاخره انسی رو وادار کردند بگه چه کار می خواد بکنه. خودش و دختره و پسره از گاری پیاده شدند. ولی روی پل هم که رفتیم باز انسی هی برمی گشت پشت سرش رو نگاه می کرد، انگار خیال می کرد وقتی از گاری دراو مردگاریه مثلًا منفجر می شد، باز خودش برمی گرده سر زمین، خودش هم می ره می خوابه تو رخت خوابش تو خونه مشغول جون دادن می شه، باز روز از نوروزی از نو.

می گه «باید قاطرت رو بهشون می دادی». حالا پل هم زیر پامون هی داره می لرزه و تاب می خوره، همچین تو اون آب آشفته فرو می ره که انگار می خواد از اون ور زمین سر در بیاره، اون سرش هم همچین از آب می زنه بیرون که انگار اصلاً یک پل دیگه است، اون هایی هم که اون سرش از آب می آن بیرون انگار از ته زمین دراو مرده اند. ولی پله هنوز نشکسته بود، وقتی این سرش بالا و پایین می رفت معلوم می شد؛ انگار اون سرش اصلاً بالا و پایین نمی رفت. مثل اون درخت های دیگه و ساحل اون دست آب که هی عقب و جلو می رفتند، انگار رو آونگ یک ساعت گنده بودند. این تنہ های درخت هم هی می او مدنده می خوردند به این سر پل که زیر آب بود، ته شون قشنگ از آب می زد بیرون،

گور به گور

می غلتیدند می رفتند طرف گدار، طرف آبی که متظر بود و برق می زد و
تاب می خورد و کف می کرد.

می گم «آخه فایدهش چی بود؟ اگه اون دو تا قاطر تو نتونند گدار
رو پیدا کنند گاری رو بکشنند بیرند، از سه تا قاطر یا ده تا قاطر چه کاری
ساخته است؟»

می گه «من که توقعی ندارم. من همیشه از عهده خودم و کس و کارم
برمی آم. من از تو توقع ندارم قاطرت رو به خطر بندازی. مرده که مال تو
نیست؛ تو گناهی نداری.»

می گم «باید برمی گشتند صبر می کردند تا فردا». آب سرد بود. غلیظ
هم بود، مثل برفاب. متها انگار جون داشت. یک ور آدم می فهمید که
این همون آبه، همون آبی که مدت هاست از زیر همین پل رد می شه، ولی
وقتی اون تنه های درخت رو اون جور بالا می آورد آدم تعجب نمی کرد،
انگار این ها هم جزو آب بودند، جزو همون انتظار و خطر.

ولی وقتی رد شدیم، وقتی باز از آب در او مدمیم رفتم رو زمین
سفت، من تعجب کردم. انگار متظر نبودیم پل برسه به اون دست آب،
باز برسه به یک چیز آرومی مثل زمین سفتی که قبلًا روش راه رفته ایم و
خوب می شناسیم. انگار خود من نیستم که اینجا، چون که من عقلمن
می رسه که نباید یک همچو کاری بکنم که الان کردم. وقتی هم پشت
سرم رو نگاه کردم و اون دست آب رو دیدم و قاطرم رو دیدم که
همونجا وايساده بود که خودم وايساده بودم و فهمیدم باید یک جوری
برگردم اونجا، اون وقت فهمیدم نمی شه، چون هیچ چیزی به فکرم
نمی رسید که بتونه منو وادر کنه یک بار دیگه از رو اون پل رد شم. ولی
خوب، حالا من این ور وايساده بودم و اون کسی هم که باز بره رو اون

پل من نبودم، حتی اگر خود کورا هم می‌گفت برو نمی‌رفتم.
 تقصیر اون پسره بود. گفتم «بیا، دست منو بگیر»، ولی او معطل
 کرد و به من آویزون شد. همچین برگشت منو گرفت که انگار داشت
 می‌گفت این‌ها کاریت ندارند. انگار صحبت از یک جای خیلی خوبی
 می‌کرد که خودش بلد بود، یک جایی که سالی دوبار عید کریسمس و
 شکرگزاری می‌آد و تا آخر زمستون و بهار و تابستان هم طول می‌کشه،
 اگر من ولش نکنم کار من هم درسته.

وقتی برگشتم قاطرم رو نگاه کردم مثل این بود که دارم از تو
 دورین می‌بینم. دیدم همون جا وايساده تمام اون زمین ولنگ و واژ
 هم پیداست، خونه خودم هم که با هزار زحمت روش ساخته بودم
 پیداست. یک جوری که انگار هر چی آدم زحمت بیشتر می‌کشه زمینش
 هم واژ تر می‌شه؛ هر چی زحمت بیشتر می‌کشه خونه‌ش هم بسته‌تر می‌شه،
 چون که کورا خونه بسته می‌خواهد، خونه کورا باید درش بسته باشه، مثل
 شیشه شیری که تو چشم می‌ذاری: شیشه باید درش بسته باشه،
 چشمها هم باید خیلی پر زور باشه. پس اگر چشم بزرگ بود، خوب
 معلومه شیشه هم باید درش محکم و خوب باشه، چون شیرش مال
 توست، حالا ترشیده یا ترشیده، چون به نظرت شیری که می‌ترشه بهتر از
 شیریست که نمی‌ترشه، چون که تو هم بالاخره آدمی دیگه.

بله، دستم رو چسبیده بود؛ دستش هم داغ و محکم بود، همچین
 که من می‌خواستم بگم نگاه کن، اون قاطر رو اون ورنمی‌بینی؟ اون اصلاً
 این ورکاری نداشت، برای همین نیومد. چون یک قاطر که بیشتر نیستش.
 چون آدم‌گاهی می‌فهمه که بچه‌ها هم بیشتر از خودش می‌فهمند، ولی
 خوش نداره قبول کنه تا وقتی که بچه‌ها ریش در بیارند. بعد که ریش

گور به گور

در آوردند دیگه سرشون شلوغ می‌شه، دیگه نمی‌دونند که می‌تونند
برگردند همون جایی که قبلاً بودند و می‌فهمیدند، قبل از این که پشم‌شون
دربیاد؛ پس اشکالی نداره به مردم بگی، اون‌ها هم نگران همون چیزی
هستند که خودت هستی، به نگرانیش هم نمی‌ارزه.

بالاخره رسیدیم اون ور، نگاه کردیم دیدیم کش داره گاری رو
برمی‌گردونه. دیدیم راه افتاد تو جاده رفت تا همون جایی که خط جاده
می‌پیچه می‌ره پایین، بعدش دیگه گاریه پیداش نبود.

گفتم «بریم پایین جلو گدار، آماده باشیم گمک‌شون کنیم.»
انسی گفت «بهش قول داده‌ام. وظیفه دارم. می‌دونم تو از این کار
دلخوری، ولی تو اون دنیا دعات می‌کنه.»

گفتم «آخه اول باید زمین رو دور بزنند، بعد بزنند به آب. بریم.»
گفت «علتش همین برگشته. برگشتن شگون نداره.»

همون جا وايساده بود، قوز کرده، عزاگرفته، داشت نگاه می‌کرد
به جاده خالی اون ور پل که هی پیچ و تاب می‌خورد. اون دختره هم
زنبل ناهار گل یک دستش، اون بسته هم زیر اون بغلش. دارند می‌رن
شهر. جدّ کرده‌اند. حاضرند خودشون رو به هر آب و آتشی بزنند، فقط
برای این که یک گونی موز بخورند. گفتم «باید یک روز می‌موندین، آب
تا صبح یک کمی پایین می‌رفت. امشب باید بارون بیاد. آب هم دیگه
بالاتر نمی‌آد.»

گفت «من قول داده‌ام. اون هم متظره.»

دارل

آب غلیظ و تیره داره از جلو مارد می شه. داره با ما حرف می زنه، با زمزمهای که تمامی نداره، هزارتا زبون در آورده، سطح زردش چال چال شده، چال هاش می چرخند و وا می رن و روی آب حرکت می کنند، یک لحظه خاموش و گذران معنای عمیقی دارند. انگار درست زیر سطح آب یک چیز گنده و زنده ای در یک آن تنبل وار از خواب بیدار می شه و باز سبک خوابش می بره.

لای پره چرخها و دور زانوی قاطرها قدقد و غلغل می کنه، رنگش زرده، خس و خاشاک روش جمع شده، حباب های گنده گل آلد روش ورم کرده، انگار عرق به تنش نشسته، مثل اسبی که تازونده باشی دهنش کف کرده. با صدایی که داره شکایت می کنه، داره پیش خودش فکر می کنه، از لای بته ها رد می شه؛ نی های نرم و نهال های جوون تو ش خم شده اند، انگار جلو طوفان مختصری خم شده باشند، پیچ و تاب می خورند، عکس شون هم تو ش نیفتاده، انگار با سیم های ناپیدایی از شاخه های بالای سر آویزون اند. همه روی سطح پر از جوش و خروش آب ایستاده اند - درخت ها، نی ها، پیچک ها، بدون ریشه و جدا از زمین،

گور به گور

مثل اشباح بالای یک برهوت وسیع ولی محدود، پر از صدای آب هرز و عزاً گرفته.

من و کش توی گاری نشسته‌ایم؛ جوئل روی اسبش نشسته،
نزدیک چرخ عقب. اسبه داره می‌لرزه؛ چشم‌های وحشی اش آبی روشن،
تو صورت دراز گلی رنگش دو دو می‌زنند؛ نفسش به خرخرافتاده، انگار
ناله می‌کنه. جوئل راست و محکم نشسته، ساکت و ثابت و سریع این ورو
اوون ورش رو نگاه می‌کنه، صورتش آروم‌هه، یک کمی رنگش پریده،
هشیاره. صورت کش هم گرفته و جدیست. من و او نگاههای طولانی
کنجکاوی به هم می‌اندازیم؛ نگاه‌های‌امون بدون هیچ مانعی وارد چشم‌های
همدیگه می‌شن، تا می‌رسند به اوون جای سری که یک لحظه کش و دارل
توش خف کرده‌اند، خشمناک و بی‌باک، با تمام اوون وحشت و بیم
همیشگی، هشیار و پنهان و بدون شرم. وقتی حرف می‌زنیم صدا‌های‌مون
آروم و بی‌اعتنای است.

«مثل این که هنوز تو راهیم..»

«تل اوون دو تا بلوط گنده رو بریده. شنیده‌ام می‌گفتند قدیم‌ها وقتی
آب بالا می‌اوید مردم گدار رو از رو اوون درخت‌ها می‌شناختند.»
«خیال می‌کنم پارسال اوون بلوط‌هارو بسیرید - پارسال که اینجا
چوب‌بری می‌کرد. لابد خیال نمی‌کرد باز هم کسی بخواهد از این گدار
بگذره..»

«لابد. آره، باید همون پارسال باشه. پارسال اینجا کلی چوب برید.

شنیده‌ام وام زمینش رو از همون چوب‌ها پس داد.»

«آره. آره، خیال می‌کنم. این کار از ورنون بر می‌آد.»

«درسته. بیشتر مردمی که تو این مملکت چوب‌بری می‌کنند یک

مزروعه حسابی هم لازم دارند که از پس دستگاه آره کشی شون بر بیاد.
شاید هم یک مغازه و لی ورنون می تونه، خیال می کنم.»
«آره خیال می کنم. خیلی رنده.»

«آره، ورنون خیلی رنده. آره، باید همین جا باشه. اگر اون جاده قدیم رو واز نمی کرد اون چوب ها رو نمی تونست از اینجا بیره. خیال می کنم هنوز تو همون جاده ایم.» آروم دور و ورش رو نگاه می کنه، جای درخت ها رو دید می زنه، این ورو اون ور خم می شه، بر می گردد جاده بی زمین رو پشت سرش نگاه می کنه، که خط. محوش تو هوا از جای درخت های خم شده یا بریده پیداست، انگار جاده رو خیسونده اند، از زمین جدا کرده اند، برده اند بالا، به جای خط شبح مانندش فضای خالی بر هوتی گذاشته اند بدتر از این که حالا ما بالاش نشسته ایم داریم آروم از امنیت قدیم و چیزهای پیش پا افتاده قدیم حرف می زنیم. جوئل به او نگاه می کنه، بعد به من نگاه می کنه، بعد صورتش با همون کنج کاوی همیشگی بر می گردد منظره رو دید می زنه، اسبه هنوز همون جبور داره آروم لای پاهاش دیک دیک می لرزه.

من می گم «می تونه یواش بره جلو، زمین رو امتحان کنه.»
کش می گه «بله،» به من نگاه نمی کنه. سرش رو بر گردونه طرف جوئل که رفته جلو تر، نیم رخش پیداست.

می گم «حتم رو دخونه رو می بینه. از پنجاه متريش هم می بیندش.»
کش به من نگاه نمی کنه، نیم رخش پیداست. «اگه حدش رو می زدم هفتۀ گذشته می او مدم اینجا یک نگاهی می انداختم.»
می گم «اون موقع پل سرجاش بود.» به من نگاه نمی کنه. «و یتفیلد با اسبش رد شد.»

گور به گور

جوئل باز ما رو نگاه می‌کنه، قیافه‌ش هشیار و بیدار و گرفته‌ست.
صدash آرومده. «می‌خوای من چه کار کنم؟»
کش می‌گه «باید هفتة گذشته می‌او مدم یک نگاهی می‌کردم.»
می‌گم «ما چه می‌دونستیم. ما هیچ جور خبردار نمی‌شدیم.»
جوئل می‌گه «من می‌رم جلو شما هم دنبال من بیاین.» سراسبش رو
می‌کشه بالا، اسبه که خم شده خودش رو جمع می‌کنه. جوئل روی اسبه
خم می‌شه، باش حرف می‌زن، انگار تنۀ اسب رو بلند می‌کنه می‌بره جلو.
اسبه پاهاش رو تند و تند می‌ذاره زمین، گل می‌پشه، می‌لرزه، هی نفس
نفس می‌زنه. جوئل باش حرف می‌زن، می‌گه «برو، من نمی‌ذارم هیچ
صدمه‌ای بهت بخوره. بالا، برو.»
کش می‌گه «جوئل.» جوئل سرش رو بر نمی‌گردونه. سراسبش رو
می‌بره جلو.
می‌گم «شنو می‌کنه. اگه به اسبه مجال بده، خودش...» جوئل
وقتی به دنیا او مدم داشت می‌مرد. مادر پای چراغ می‌نشست، می‌ذاشتش
رو یک بالش تو دامنش. ما بیدار می‌شدیم می‌دیدیم همین جور نشسته.
هیچ صدایی از شون بلند نمی‌شد.
کش می‌گه «بالشته از خودش درازتر بود.» کمی خم شده جلو.
«باید هفتة گذشته می‌او مدم یک دیدی می‌زدم. باید می‌او مدم.»
می‌گم «درسته. پاهاش و سرش به ته بالش نمی‌رسید. آخه تو از
کجا می‌دونستی؟»
می‌گه «باید می‌او مدم.» افسار رو بلند می‌کنه. قاطرها راه می‌افتدند،
توی خط؛ چرخ‌ها توی آب غُر غُر می‌کنند. کش برمی‌گرده آدی رو نگاه
می‌کنه. «این میزون نیستش.»

آخرش درخت‌ها کنار می‌رن، جلو رو دخونه باز جوئل رو اسبش نشسته، تا نیمه برگشته، حالا اسیه تا شکم تو آبه. اون دست آب ورنون و بابا و وردمن و دیوی بی دل رو می‌بینیم. ورنون هی داره با دست به ما اشاره می‌کنه که برمی‌پایین تر.

کش می‌گه «ما خیلی بالایم». ورنون داره داد هم می‌کشه، ولی ما از صدای آب نمی‌فهمیم چی داره می‌گه. آب حالا داره پُر زور و عمیق و صاف حرکت می‌کنه، حرکتش هیچ معلوم نمی‌شه، تا وقتی که یک تکه تنۀ درخت پیدا می‌شه یواش رو ش می‌غلته. کش می‌گه «نگاش کن». مانگاش می‌کنیم، می‌بینیم یک لحظه گیر می‌کنه، جریان آب پشتش بالا می‌آد یک موج کلفتی می‌شه، یک لحظه چوبه رو غرق می‌کنه، تا بالاخره چوبه می‌زنه بیرون می‌غلته می‌رده.
من می‌گم «اوناهاش».

کش می‌گه «آره، خودشه». باز به ورنون نگاه می‌کنیم. حالا داره دست‌هاش رو بالا و پایین می‌بره. ما رو به پایین راه می‌افتیم، یواش، با احتیاط، چشم‌مون به ورنونه. ورنون دست‌هاش رو پایین می‌آره. کش می‌گه «این همون جاست».

جوئل می‌گه «خوب، به درک، رد شیم دیگه». اسبش رو می‌رونه جلو تر.

کش می‌گه «صبر کن». جوئل باز نگه می‌داره.
می‌گه «ولی به خدا!...» کش آب رو نگاه می‌کنه، بعد بر می‌گردد
آدی رو دید می‌زنه. می‌گه «این میزون نیستش».
جوئل می‌گه «پس برگرد برو پیاده از همون پل سگ مَسْبَر دشو.
تو و دارل هر دوتاتون. گاری با من».

گور به گور

کش محلش نمی‌ذاره. می‌گه «میزون نیستش. بله قربان، باید
مواظبیش باشیم.»

جوئل می‌گه «مواظب و مرض! تو از این گاری پیاده شو، بدش
دست من. آگه می‌ترسی ردشی....» چشم‌های کم رنگش مثل دو تکه
چوب سفید تو صورتش میخ شده‌اند. کش داره نگاهش می‌کنه.
می‌گه «ردش می‌کنیم. حالا می‌گم تو چه کار باید بکنی.
بر می‌گرددی می‌ری از پل رد می‌شی، از اون دست با طناب می‌آی جلو ما.
ورنون اسبت، رو می‌بره نگر می‌داره تاما برگردیم.»
جوئل می‌گه «برو گم شو.»

کش می‌گه «طناب رو بردار از اون دست بیا آماده باش. هر کاری
رو سه نفر بکنند دو نفر هم می‌کنند - یک نفر می‌روندش، یک نفر هم
مواظبه چپ نشه.»

جوئل می‌گه «برو بابا تو هم.»
من می‌گم «بذر جوئل سِ طناب رو ورداره ببره اون دست بینده.
می‌بری، جوئل؟»

جوئل خیره منو نگاه می‌کنه. نگاه تندی به کش می‌اندازه، باز منو
نگاه می‌کنه، چشم‌هاش تیز و هشیارند. «به دَرَک. همین قدر که یک کاری
کرده باشیم. اینجا نشسته‌ایم هیچ غلطی نمی‌کنیم....»
می‌گم «کش، بیا همین کار رو بکنیم.»
کش می‌گه «مثل این که باید بکنیم.»

تا اون دست رودخونه صدمتر هم نمی‌شه، بابا و ورنون و وردمن و
دیویی دل تنها چیز‌هایی هستند که تو اون برهوت یک نواخت پیدا هستند
که با اون حالت عجیب از راست به چپ خم شده، انگار رسیده‌ایم به

جایی که حرکت این دنیای خالی پیش از پر تگاه آخر تندتر می‌شه. ولی به نظر کوتوله می‌آن. انگار فضای میون ما تبدیل به زمان شده: یک حالت بی‌برگشت. انگار زمان دیگه رشته‌ای نیست که یک راست جلو ما دراز شده و هی کوتاه‌تر می‌شه؛ حالا مثل یک کلاف نخ به موازات ما داره واز می‌شه، مسافت هم حاصل جمع دو رشته‌ست، نه فاصله میون‌شون. قاطرها بی‌حرکت ایستاده‌اند، جلوشون کمی پایین آمده، پشت‌شون بالاست. این‌ها هم حالا دارند با صدای ناله مانندی نفس می‌کشنده؛ یک بار که سرشون رو بر می‌گردونند نگاه‌شون از روی، ما می‌گذره توی چشم‌هاشون یک حالت وحشی و غمگین و عمیق و نومیدی هست که انگار شکل فاجعه را تو اون آب غلیظ دیده‌اند - فاجعه‌ای که اون‌ها نمی‌تونند بگن، ما هم نمی‌تونیم بینیم.

کش بر می‌گرده توی گاری. دستش رو صاف می‌گذاره روی ادی، کمی تکونش می‌ده. قیافه‌اش آروم و افتاده و حسابگر و نگرانه. جعبه ابزارش رو ورمی‌داره، هُل می‌ده جلو، می‌دهش زیر صندلی. دو نفری ادی رو هل می‌دیم جلو، می‌دیم‌ش میون جعبه و دیواره گاری. بعدش کش به من نگاه می‌کنه.

من می‌گم «نه، من همین جا می‌مونم. شاید هر دو تامون لازم شدیم.»

کش چنبر طناش رو از تو جعبه ابزارش در می‌آره دو دور دور پایه نیمکت می‌پیچه، بعد سرش رو گره نزده می‌ده به من. اون سر دیگه‌اش رو واز می‌کنه می‌ده به جوئل، جوئل هم می‌اندازه گل شاخک زینش.

باید اسب رو به زور برونه تو آب. اسبه راه می‌افته، با زانوهای بالا

گور به گور

گرفته و گردن قوس دارش سُم به زمین می‌کوبه، جوئل سُبک خم شده جلو، زانوهاش کمی بالا او مده، باز نگاه آروم و هشیارش تندی از روی مارد می‌شه. اسب رو می‌بره توی آب، با صدای ملايمی تو گوشش زمزمه می‌کنه. اسبه سُر می‌خوره، تازينش فرو می‌ره تو آب، باز رو پاهاش بلند می‌شه، جريان آب روی رونهای جوئل می‌زنه بالا.

کش می‌گه «مواظب باش.»

جوئل می‌گه «الان روش هستم. حالا تو می‌تونی بیایی جلو.»
کش افسار رو دست می‌گیره جفت قاطرها رو با احتیاط و با
مهارت می‌رونه توی آب.

حس کردم جريان آب داره ما رو می‌بره، به همین دليل فهمیدم حالا روی گدار هستیم، چون فقط با همون تماس لغزنده بود که می‌فهمیدم داریم پیش می‌ریم. اون جایی که یک وقت صافِ صاف بود حالا همه‌اش چاله چوله است که دور و بر ما بالا و پایین می‌رفت، ما رو هل می‌داد، در لحظه‌های بیهوده‌ای که چیز سفتی زیر پاهامون پیدا می‌شد با تماس‌های سبک و بی‌حالی سر به سرمان می‌گذاشت. کش برگشت به من نگاه کرد، من فهمیدم کارمون ساخته است. ولی دليل اون طناب رو نفهمیدم، تا چشمم افتاد به اون تنۀ درخت، که از آب زد بیرون و یک لحظه مثل حضرت مسیح روی اون آب پُرچوش و خروش سر پا وايساد. کش گفت پاشو، با جريان آب برو تا سر پیچ. کاري نداره. گفتم نه، اونجا هم همین جور خیس می‌شم.

تنۀ درخته یکهو وسط دو موج پیداش می‌شه، انگار یکهو از کفِ رودخونه زده بیرون. یک مشت کف به تهش چسبیده، عین ریش پیرمرد یا بُز. کش که با من حرف می‌زنه من می‌فهمم تمام مدت چشمش به این چوبه بوده، به جوئل هم بوده که سه چهارمتر جلو ماست. می‌گه «طناب

رو ول کن.» اون دست دیگه ش رو دراز می کنه طناب رو از پایه صندلی
واز می کنه، می گه «جوئل، تو برو جلو، بین اگه می تونی ما رو بکش بیر
جلو این چوب.»

جوئل سر اسبش داد می کشه؛ باز مثل اینه که اسب رو میون
زانوهاش می کشه بالا. حالا رسیده روی بلندی گدار، اسبه هم پاش به یک
جایی بند شده، چون که داره می ره جلو، نصف تنه اش بیرون آب داره
برق می زنه، همین جور هی خودش رو می زنه به آب هی می ده جلو.
سرعتش باور نکردنیه. از همین علامت جوئل بالاخره می فهمه که طناب
آزاده، چون می بینم ترش رو برگردانده هی داره افسار رو می کشه،
اون تنه درخت هم میون ما یواش تو آب غوطه می خوره، می ماله به
قاطرها اونها هم می بینش: یک لحظه اونها هم با تنه سیاه براق، از آب
بیرون می آن. بعد اون که طرف پایین رودخونه است ناپدید می شه، اون
یکی دیگه رو هم با خودش می کشه؛ گاری از پهلو می چرخه، همچین که
می شینه رو بلندی گدار تنه درخته می خوره بهش راستش می کنه. کش نیم
دور برگشته، افسار از دستش کشیده شده سرش تو آب فرو رفته، اون
دست دیگه رو برگردانده گذاشته رو ادی، ادی رو محکم به دیواره بلند
گاری چسبونده. آروم می گه «پیر بیرون، از قاطرها دور شو کلنجر نرو.
راحت می رسی سر پیچ.»

من می گم «خودت هم بیا.» ورنون و وردمن دارند کنار رودخونه
می دوند، بابا و دیوی دل هم دارند مارو تماسا می کنند، دیوی دل زنبیل و
بغچه اش رو بغل گرفته. جوئل داره تقلاً می کنه اسبش رو برگردانه. سر
یکی از قاطرها پیدا می شه، چشم هاش گشاد شده، یک لحظه ما رو نگاه
می کنه، یک صدایی تقریباً مثل صدای آدمیزاد از خودش در می آره. باز

گور به گور

ناپدید می شه.

کش داد می کشه «برگرد، جوئل، برگرد، جوئل» یک لحظه دیگه می بینم که خم می شه روی گاری یک وری، دستش رو گذاشته روآدی و جعبه ابزارش؛ باز اون سر ریش دار تنۀ درخته رو می بینم که می زنه بیرون، اون ورش هم جوئل اسب رو نگه داشته که سر دست پا شده کله ش رو برگردونده، جوئل داره با مشت می کوبه به کله اش. من از اون پهلوی گاری که طرف پایین رودخونه است می پرم بیرون. میون دو موج باز قاطرها رو می بینم. یکی یکی می غلتند از آب می زند بیرون، کاملاً بر می گردند، پاهاشون زو سیخ کرده اند، مثل این که زمین از زیر پاشون در رفته.

وردمَن

کش سعی خودش رو کرد ولی مادر افتاد دارل هم پرید بیرون
رفت زیر آب رفت زیر کش داد زد که نگرش داره، من هم داد زدم
دویدم داد زدم دیویی دل هم داد زد به من آهای وردمَن وردمَن،
ورنون هم از من زد جلو چون داشت می دید که داره می آد بالا ولی مادر
باز پرید تو آب دارل هم نگرفته بودش.

دارل او مدد بالا نگاه کنه من هم داد زدم بگیرش دارل ولی او نیومد
بیرون چون که سنگین بود، دارل هی می گرفش من هم هی داد می زدم
بگیرش دارل بگیرش دارل، چون که او تو آب از مردها تندر می ره،
دارل باید هپرو می کرد می گرفتش، من هم دیگه فهمیدم می گیرتش چون
دارل از همه بهتر هپرو می کنه، حتی وقتی قاطرها هم تو دست و بالش
باشند که باز او مدد بالا غلت زدند پاهاشون سیخ شد باز غلت زدند رفتند
زیر پشت شون او مدد بالا دارل تندر کرد چون که از هر مرد و زنی تندر
می ره من هم از ورنون زدم جلو ورنون نمی خواست بره تو آب به دارل
کُمک کنه خودش می دونست دارل هپرو می کنه می گیرتش ولی نرفت

گور به گور

کمک.

قاطرها باز زدند بیرون پاهاشون سیخ شد پاهای سیخ شون یواش غلتید باز دارل پیدا شد من هم باز هی داد زدم بگیرش دارل بگیرش بیرون طرف خشکی دارل ورنون هم کمک نمی کرد بعد دارل جا خالی داد از قاطرها رد شد زیر آب گرفتتش او مد طرف خشکی یواش هم می او مد چون که اون تو آب تقلّاً می کرد زیر آب بمونه ولی دارل زورش زیاده یواش می او مد جلو من فهمیدم گرفته تش چون یواش می او مد من هم زدم به آب کمکش کنم نمی تونستم جلو داد زدن خودم رو بگیرم چون دارل زورش زیاد بود محکم زیر آب نگرش می داشت حتی اگه تقلّاً هم می کرد ولش نمی کرد مرا هم می دید او رو هم گرفته بود حالا درست بود دیگه درست بود دیگه درست بود.

بعد از آب می آدش بیرون. همین جور می آد و می آد تا دست هاش هم می آن بیرون ولی باید اونم دستش باشه تا من طاقت دیدنش رو داشته باشم. بعد دست هاش هم می آن بیرون تمام هیکلش از آب بیرونه. من جلو خودم رو نمی تونم بگیرم. دیگه وقت ندارم هیچ کاری بکنم هر وقت تونستم می کنم ولی دست هاش خالی او ملنده بیرون داشت آب رو از دست هاش خالی می کرد و می پاشید.

گفتم «پس مادر کو، دارل؟ نگرفتیش. می دونستی ماهیه، ولش کردی بره. نگرفتیش دارل. دارل. دارل.» شروع کردم کنار رودخونه دویدن، قاطرها رو تماشا می کردم که یواش می او مدن بالا باز می رفتند زیر آب.

تل

وقتی به کورا گفتم چه جور دارل از گاری پرید بیرون کش رو که نشسته بود گذاشت گاریه رو در ببره، گاریه هم داشت برمی گشت، جو ئی هم دیگه تقریباً رسیده بود اون دست آب داشت اسیش رو که عقلش می رسید برنگرده به زور برمی گردوند، کورا گفت «تو هم یکی از همون هایی بودی که می گن دارل خله، عقلش سرجاش نیست»، در صورتی که فقط او عقلش رسیده از گاری بپره بیرون. البته انسی عاقل تر بود که اصلاً سوار گاری نشد.

گفتم «اون اگر هم تو گاری بود بودنش هیچ فایده ای نداشت. اون ها داشتند درست می رفتند، داشتند می رسیدند، منتها اون تنہ درخته کار رو خراب کرد.»

کورا گفت «درخت چی، کشک چی، کار خدا بوده.»
گفتم «پس چرا می گی حماقت کردند؟ کسی که با کار خدانمی تونه دریفته. در افتادن با خواست خدا که کفر محضه،»
کورا گفت «پس چرا درمی افتد؟ به من بگو بیینم چرا؟»

گور به گور

گفتم «انسی کی در افتاد؟ تو همین ایراد رو بهش گرفتی.»
کورا گفت «او جاش همون تو بود. اگه مرد حسابی بود خودش
همون تو می موند، نه این که جون خودش رو دربیره بچه هاش رو بفرسته
تو آب.»

گفتم «پس من نمی فهمم تو چی می خوای بگی. از این ور می گی
می خواستند با خواست خدا در بیفتند از اون ور به انسی ایراد می گیری که
چرا پیش بچه هاش نموند.» اون وقت کورا باز شروع کرد به خوندن، پای
طشت رخت شوری وايساده بود همون قیافه آوازخونیش رو گرفته بود،
انگار که همه مردم و حماقت شون پاک از يادش رفته اند، از همه شون زده
جلو همین جور داره می خونه و می ره آسمون هفتم.

گاری مدتی همون جور آویزون بود و آب زیرش می اوهد بالا از
زمین گدار می کندش، کش هم هی خم می شد و خم می شد تابوت رو نگه
می داشت که لیز نخوره بره گاری رو تماماً برگردونه. همین که گاری این
قد برگشت که خود جریان آب بتونه چیه ش کنه تنہ درخته ول شد. گاری
رو دور زد مثل آدمی که داره شنو می کنه راه افتاد انگار مخصوصاً
فرستاده بودنش همون کار رو انجام بده اون هم انجام داد و رفت.

وقتی قاطرها بالاخره بالنگ و لگد خودشون رو آزاد کردند یک
دقیقه ای این جور به نظر می اوهد که حالا کش گاری رو می کشه بیرون.
مثل این بود که کش و گاری اصلاً حرکت نمی کنند، فقط جوئله که داره
اسبیش رو به زور می رونه طرف گاری. بعد این پسره از کنار من دوید، هی
دارل رو صدا می زد، دختره هم دنبالش بود که بگیردش ، بعد دیدم
قاطرها یواش از تو آب او مدد بیرون، پاهاشون هم سیخ شده بود انگار
دارند وارونه راه می رن، بعد باز دوباره غلتیدند تو آب.

اون وقت گاری برگشت، بعدش گاری و جوئل و اسبش و همه قاطی پاطی شدند. کش ناپدید شد، هنوز تابوت هم تو بغلش بود، بعد دیگه من نفهمیدم چی شد، از بس که اسبه تقلا می‌کرد و آب می‌پاشید. خیال کردم کش دیگه دست ورداشته داره شنو می‌کنه طرف خشکی، داشتم داد می‌کشیدم سرِ جوئل که برگرد بیاکه یکهو او و اسبش هم رفتند زیر آب، گفتم همه‌شون دارند می‌رن. فهمیدم که اسبه رو هم آب کشونده از گدبار بردۀ اون ور، با اون اسبي که داشت غرق می‌شد و دست رپامی زد و اون گاری و اون جعبه وضع خیلی داشت ناجور می‌شد، من هم تازانو رفته بودم تو آب هی داد می‌زدم سرِ انسی: «حالا دیدی چه کار کردی؟ حالا دیدی چه کار کردی؟»

دیدم اسبه باز او مدبala. حالا داشت می‌رفت خشکی، کله‌ش رو هی می‌انداخت بالا، بعد یکی از بچه‌هارو دیدم که طرف پایین رودخونه زین اسب رو چسبیده، من هم رو خشکی شروع کردم به دویدن، بلکه چشمم بیفته به کش، چون کش شنو بلد نبود، منی خراحمق داد می‌زدم سر جوئل این کش کجاست، عین اون پسره که داشت رو خشکی می‌دوید و هی دارل رو صدای زد.

خلاصه رفتم تو آب که یک جوری پاهام رو تو گل بند کنم که چشمم افتاد به جوئل که تا نصف تنہش تو آب بود، فهمیدم رو گداره، ولی خم شده بود طرف بالا، بعد چشمم افتاد به طناب، بعد دیدم آب داره جمع می‌شه، درست همون جایی که گاری رو گرفته بود، که از گدار غلتبده بود پایین.

پس کش بود که زین اسبه رو گرفته بود، که داشت هی دست و پا می‌زد و آب می‌پاشید از ساحل می‌او مدبala مثل آدمیزاد ناله می‌کرد. به

گور به گور

اسبه که رسیدم داشت بالگدکش رو از گل زینش جدا می‌کرد. کش یک ثانیه صورتش رو گردوند بالا، باز رفت فرو تو آب. رنگش خاکستری می‌زد، چشم‌هاش بسته بود، یک رشتہ دراز گل هم به صورتش چسبیده بود. بعد زین رو ول کرد غلتید تو آب. عین یک بقچه لباس کهنه کنار ساحل هی تو آب بالا و پایین می‌رفت. مثل این بود که دمَر تو آب خواهید، یک کمی تکون تکون می‌خوره، داره به یک چیزی ته آب نگاه می‌کنه.

طناب رو می‌دیدیم که سرش رفته بود تو آب، وزن گاری رو هم حس می‌کردیم که تبل وار بالا می‌آمد و فرو می‌رفت، انگار اصلاً حالش رو نداشت، اون طنابه هم مثل میله آهن یکراست تو آب فرو رفته بود. صدای جیز جیز آب رو روی طناب می‌شنیدیم، انگار از تو کوره درش آورده باشند. انگار یک سیخ آهنه که توکف رودخونه فرو کرده باشند ما هم اون سرش رو گرفته باشیم، گاری هم همون جور تبل وار بالا و پایین می‌رفت و هی ما رو هل می‌داد و سیخونک می‌زد، انگار دور زده رفته پشت سرمون، ولی یک جور تبل واری که انگار حالش رو نداشته این کار رو بکنه. یک بچه خوک هم پیداش شد که عین بادکنک بادکرده بود: یکی از همون خوک‌های خال مخالفی لون کویک بود، او مد خورد به طناب عین میله آهن، پس افتاد، پاشد رفت دنیال کارش، ما هم داشتیم طناب رو نگاه می‌کردیم که تو آب فرو رفته بود. داشتیم نگاه می‌کردیم.

دارل

کش طاقواز رو زمین خوابیده، سرش رو یک تکه لباس تا
کردهست. چشم‌هاش همه، صورتش خاکستری، موهاش صاف به
پیشوئیش چسبیده، انگار با قلم مو نقاشی کرده‌اند. صورتش انگار یک
کمی قُر شده، از لبۀ استخون دور چشم‌هاش فرو رفته، بینی‌ش، لثه‌هاش،
انگار او ن سفت و رفتی سر صورتش تو آب خیس خورده و وارفته؛
دندون‌هاش که تو لثه کم‌رنگش نشسته‌اند یک کمی از هم جدا شده‌اند،
انگار داشته بی صدا می‌خندیده. باریک عین تیر سقف باللباس خیس دراز
کشیده، یک گله قی کنار سرش ریخته، یک رشته‌ش هم از گوشۀ دهنش
دویده روی لپش، چون تنوسته سرش رو زود برگردونه یا او ن قد که باید
برگردونه، تا این که دیویی دل خم می‌شه با دامن پیرهنش پاکش می‌کنه.
جوئل می‌آد جلو. رَنَدَه کش تو دستش. می‌گه «ورنون همین الان
گونیاش رو پیدا کرد.» به کش نگاه می‌کنه، از لباسش داره آب می‌چکه.
«هنوز هیچی حرف نزده؟»
من می‌گم «ازه و چکش و رسماون و خط‌کشش باش بود. این رو

گور به گور

می دونم.»

جوئل گونیا رو می ذاره زمین. بابا نگاهش می کنه، می گه «نباشد خیلی دور افتاده باشند. همه شون با هم افتادند. آدم به این بداقبالی ندیده بودم.»

جوئل به بابا نگاه نمی کنه. می گه «بهتره وردمون رو صداش کنی بیاد اینجا.» به کش نگاه می کنه. بعد بر می گردد می ره. می گه «هرچه زودتر به حرفش بیارین، که بگه دیگه چی داشته.»

بر می گردیم به رودخونه. گاری رو می کشیم بیرون، با چرخ های پر از گل (با احتیاط همه مون کمک کردیم؛ مثل این که روی اون ریخت قراضه آشنای گاری اون خشونت باطنی و در عین حال آشکار باقی مونده - همون خشونتی که قاطرهاش رو که یک ساعت پیش می کشیدنش از بین برده بود) می آریم تا کنار سیلان. توی گاری آروم دراز کشیده، با همون تخته های دراز کمرنگ، که از زور خیسی رنگشون یک کمی تیره شده ولی هنوز همون جور زرداند، مثل طلایی که توی آب بینی، فقط دو تالکه گل دراز روش افتاده. ازش رد می شیم، می ریم بالا رو ساحل. یک سر طناب به یک درخت بسته است. کنار رودخونه وردمون تازانو تو آب وايساده داره مات و مبهوت ورنون رو تماشا می کنه. دیگه داد و بیداد نمی کنه، تا زیر بغلش خیس آبه. ورنون اون سر طناب رو گرفته، تا شونه تو آب رودخونه است، برگشته داره وردمون رو نگاه می کنه. می گه «باز هم عقب تر. برو پهلو اون درخت، طناب رو نگه دار یه وقت در نره.»

وردمون طناب رو می گیره پس پس می ره تا کنار درخت؛ پیش پاش رو نگاه نمی کنه، چشمش به ورنونه. ما که می آییم به مانگاه می کنه،

چشم‌هاش گرد شده، یک کمی ماتش برده. بعد به ورنون نگاه می‌کنه، با همون نگاه مات.

ورنون می‌گه «چکش رو هم پیدا کردم، به نظرم رسماً نش هم باید پیدا شده باشه. باید رو آب او مده باشه.»

جوئل می‌گه «قشنگ او مدر رو آب و رفت. دیگه دستمون بش نمی‌رسه. ولی اره رو باید گیر بیاریم.»
ورنون می‌گه «آره گمونم.» به آب نگاه می‌کنه. «اون رسماً نش هم. دیگه چی داشت؟»

جوئل می‌گه «هنوز که حرف نزده.» می‌ره تو آب، بر می‌گردد منو نگاه می‌کنه. «برو بلندش کن حرف بزنه.»

می‌گم «بابا هست.» دنبال جوئل طناب رو می‌گیرم می‌رم تو آب. طنابه تو دستم انگار زنده است، با اون قوس کشیده و مرتعش بفهمی نفهمی شکم داده. ورنون چشمش به منه.

می‌گه «بهتره بری اونجا، بهتره اونجا باشی.»
می‌گم «بدار بینم چی می‌تونیم گیر بیاریم، تا آب نبرده‌تشون.»
طناب رو گرفته‌ایم، آب دور شونه‌هایمون پیچ و واپیچ می‌خوره. اما زیر اون بی‌حالی دروغیش زور راست راستیش تنبل وار به ما فشار می‌آره. خیال نمی‌کردم تو ماه ژوئیه آب این قد سرد باشه. انگار یک دست‌هایی دارند استخون آدم رو مشت و مال می‌دن. ورنون همون جور برگشته داره خشکی رو نگاه می‌کنه.

می‌گه «به نظرت تاب همه‌مون رو داره؟» ما هم بر می‌گردیم نگاه می‌کنیم، از رو میله سفت طناب که از آب رفته تا اون درخته که وردمن کنارش قوز کرده داره ما رو تماساً می‌کنه. ورنون می‌گه «کاش قاطرم راه

گور به گور

نمی افتاد طرف خونه.»

جوئل می گه «برو بابا، بدار بریم از اینجا.»

به نوبت تو آب غوطه می خوریم، طناب رو گرفته ایم، به همدیگه چسبیده ایم، دیوار آب سرد گل بک وری زیر پامون رو می زنه عقب، ما آویزون می شیم، رو ته سرد رو دخونه دنبال جا پا می گردیم. گل هم سر جاش بند بیست. یک حالت سرد و لیزی داره، انگار زمین زیر پای ما هم دارد می ره. دست هامون رو دراز کرده ایم، همدیگه رو پیدا می کنیم و می گیریم، بعد را احتیاط ول می کنیم طناب رو داشته باشیم، یا به نوبت صاف وامی ایسینیم آب رو نگاه می کنیم که بالای سر اون یکی غلغل می کنه و گود می افته. بانا او مده لب آب، داره ما رو نگاه می کنه.

ورنون می آد بالا، آب ازش می ریزه، تمام صورتش شده دهنش که داره پف می کنه. دهنش کبود شده، عین یک حلقة لاستیک بارون خورده، خط کش تو دستته.

می گم «از این خوشحال می شه. نو نوئه. همین ماه گذشته از رو کاتالوگ خریدش.»

ورنون می گه «اگه سی دونستیم دیگه چی هست....» برمی گرده از رو شونه ش نگاه می کنه، بعد صورتش رو به اون طرفی که جوئل ناپدید شده می چرخونه. می گه «این قبل از من نرفت زیر آب؟»
می گم «نمی دونم. گمونم رفت. آره. آره رفت.»

به سطح آب غلیظ نگاه می کنیم که می چرخه آهسته از کنار ما می ره.

ورنون می گه «با طناب به تکونش بده.»

می گم «طرف نوئه...»

می‌گه «هیشکی طرف من نیست.»

می‌گم «طناب رو بکش.» ولی ورنون کشیده، طناب رو بالای آب نگه داشته. بعدش جوئل رو می‌بینیم. ده متر اون ورتره؛ می‌آد بالا، پُف می‌کنه، یک نگاهی هم به ما می‌اندازه، سرش رو تکون می‌ده، موهای بلندش رو می‌اندازه عقب، بعد خشکی رو نگاه می‌کنه؛ می‌بینیم که داره سینه‌اش رو پراز هوا می‌کنه.

ورنون می‌گه «جوئل،» صداش بلند نیست، ولی قوی و روشن رو آب شنیده می‌شه، آمرانه‌ست، ولی باملاحظه: «باید اینجا باشه. بهتره برگردی.»

جوئل باز می‌ره زیر آب. ما همون جا وايساده‌ایم، به جريان آب تکيه داده‌ایم، همون جايی که جوئل ناپديد شده آب رو نگاه می‌کنيم، طناب مرده رو از اين ور و اون ور گرفته‌ایم، مثل دو تا آدم که سر شلنگ آتش‌نشاني رو گرفته‌اند منتظر آب‌اند. يکهو می‌بینیم که ديوبي دل هم پشت سر ما تو آبه. می‌گه «بهش بگين برگرده. جوئل!» جوئل باز می‌آد بالا، موهاش رو از رو چشم‌هاش پس می‌زنده. عقب. حالا داره به طرف خشکي شنو می‌کنه. جريان داره می‌بردش پايین. ديوبي دل می‌گه «آهای، جوئل!» ما وايساده‌ایم طناب رو گرفته‌ایم، می‌بینیم که جوئل می‌رسه به خشکي می‌ره بالا. از آب که می‌آد بيرون خم می‌شه يك چيزی از زمين ور می‌داره از کنار ساحل بر می‌گرده. رسماون رو پيدا کرده. می‌آد رو به روی ما وامي ایسته، دور و برش رو نگاه می‌کنه، انگار دنبال يك چيزی می‌گرده. بابا کنار ساحل می‌ره پايین. داره می‌ره باز يك نگاهی به قاطرها بندازه، که سر پيچ رودخونه دارند تو آب ساكن غوطه می‌خورند و تنه‌های گرددشون رو هي آروم به هم می‌مالند.

گور به گور

جوئل می‌گه «ورنون، چکش رو چه کار کردی؟»
ورنون می‌گه «دادم دست این،» سرشن رو به طرف وردمون تکون
می‌ده. وردمون چشمش دنبال باباست. بعد به جوئل نگاه می‌کنه. «باگونیا.»
ورنون چشمش به جوئل، از کنار من و دیویی دل می‌گذرد، می‌رده طرف
خشکی.

می‌گم «تو ار اینجا برو بیرون.» دیویی دل هیچی نمی‌گه، داره به
جوئل و ورنون نگاه می‌کنه.

جوئل می‌گه «چکش کجاست؟» وردمون کنار ساحل به دو می‌آد
چکش رو می‌آره.

ورنون می‌گه «این از ازه سنگین تره.» جوئل داره سر ریسمون رو به
دسته چکش می‌بندد.

جوئل می‌گه «چکش چوبش بیشتره.» او و ورنون رو به روی هم
ایستاده‌اند، به دست‌های جوئل نگاه می‌کنند.

ورنون می‌گه «پهن تر هم هست. یک به سه رو آب وامی ایسته.
رنده رو امتحان کن.»

جوئل به ورنون نگاه می‌کنه. ورنون هم قدش بلنده. دراز و
باریک، دوتایی شون با لباس خیس چشم تو چشم هم دوخته‌اند. لون
کویک حتی می‌تونست یک نگاهی به آسمون ابری بندازه ساعت رو با
ده دقیقه اختلاف بگه. لون بزرگه، نه لون کوچیکه.

من می‌گم «چرا از آب نمی‌رین بیرون؟»

جوئل می‌گه «مثل ازه رو آب نمی‌ریم.»

ورنون می‌گه «بیشتر مثل ازه می‌رده تا مثل چکش.»

جوئل می‌گه «شرط.»

ورنون می‌گه «بی شرط».

همون جا ایستاده‌اند، دارند دست‌های بی حرکت جوئل رو تماسا
می‌کنند.

جوئل می‌گه «به درک، پس رنده رو بیار».

می‌رن رنده رو می‌آرن، ریسمون رو بهش می‌بندند باز می‌رن تو
آب، بابا بر می‌گردد لب آب. یک دقیقه وامی ایسته ما رو نگاه می‌کنه، قوز
کرده، غصه داره، مثل گاوی که داره می‌میره یا مثل پرنده درازی که پیر
شده.

ورنون و جوئل بر می‌گردند، به جریان آب تکیه داده‌اند. جوئل به
دیویی دل می‌گه «برو کنار، برو از آب بیرون».

دیویی دل یک، کمی می‌آد طرف من تا اون‌ها رد شن. جوئل رنده
رو بالا گرفته، انگار تو آب خراب می‌شه، ریسمون آبی هم از روی
شونه‌ش رد شده. از ما که رد شدند وامی ایستند؛ دارند یواش با هم
جرمنجر می‌کنند که گاری کجا چپه شد.

ورنون می‌گه «دارل می‌دونه». به من نگاه می‌کنند.

من می‌گم «من نمی‌دونم. من اوں قد اونجا نموندم».

جوئل می‌گه «اه». می‌رن جلوتر، با احتیاط، به جریان آب تکیه
داده‌اند، با پاهاشون گدار رو می‌جورند.

ورنون می‌گه «طناب رو داری یا نه؟» جوئل جواب نمی‌ده.
بر می‌گردد یک نگاهی به خشکی می‌اندازه، حساب می‌کنه، بعد آب رو
نگاه می‌کنه. رنده رو پرتاپ می‌که جلو، ریسمون رو از لای
انگشت‌هاش می‌ده بیرون، انگشت‌هاش زیر ریسمون آبی می‌شن.
ریسمون که وايساد سرش رو می‌ده دست ورنون.

گور به گور

ورنون می گه «بذر این دفعه من برم.» جوئل باز هم جواب نمی ده؛
می بینیم که می پره می ره زیر آب.
دیویی دل به گریه می افته: «جوئل.»

ورنون می گه «اونجا اون قد گود نیست.» برنمی گرده عقب رو نگاه
کنه. همون جایی که جوئل فرو رفته آب رو نگاه می کنه.
جوئل که بالا می آداره تو دستش.

از گاری که رد می شیم بابا کنارش ایستاده، با یک مشت برگ داره
اون دو تا لکه گل رو پاک می کنه. جلو جنگل، اسب جوئل مثل یک
لحاف چهل تکه است که زوی بند انداخته باشند.

کش از جاش تكون نخورده. ما بالای سرش ایستاده ایم، رنده و
اره و چکش و گونیا و خط کش و رسماون رو دست گرفته ایم، دیویی دل
بالای سر کش نشسته، می گه «کش. کش.»
کش چشم هاش رو واژ می کنه، با نگاه عمیقی تو صورت های
وارونه ما خیره شده.

بابا می گه «آدم به این بد اقبالی ندیده بودم.»
ما می گیم «نگاه کن،» ابزارها رو جلو می آریم که بینه؛ «دیگه چی
داشتی؟»

کش می خود حرف بزن، سرش رو بر می گردونه، چشم هاش رو
می بنده.

ما می گیم «کش، کش.»
سرش رو بر گردونه که بالا بیاره. دیویی دل بالله خیس پیره نش
دهنش رو پاک می کنه؛ بعدش کش می تونه حرف بزن.
جوئل می گه «سو هون ارهش نیست.» همون که تازه با خط کشش

خرید.» برمی‌گرده راه می‌افته. ورنون همون جور که نشسته سرش رو بلند می‌کنه پشت سر جوئل نگاه می‌کنه. بعد پا می‌شه دنبال جوئل می‌ره تو آب.

بابا می‌گه «آدم به این بد اقبالی ندیده بودم.» ما نشسته‌ایم، او با اون قد درازش بالای سرِ ما وايساده، مثل هيکلی که يك کاريکاتور است مست از چوب زمختی ناشيانه تراشیده باشه. می‌گه «خيلي دردرسه، ولی من هيچ مضايقه‌اي ندارم. هيچ کس نمي‌تونه بگه من چيزی از او مضايقه کرده‌ام.» ديوسي دل سرکش رو باز رو كُت تاکرده‌ش گذاشت، سرش رو کمی برگردونده که به قی نماله. ابزارهاش هم کنارش رو زمين‌اند. بابا می‌گه «مي‌شه گفت شانس آورده. اين همون پايي است که وقتی از اون کليسا افتاد شکست. ولی من هيچ مضايقه‌اي از او ندارم.»

جوئل و ورنون باز تو رودخونه‌اند. از اينجا هيچ به نظر نمي‌آد که آب رو به هم می‌زنند. انگار آب با يك ضربه هر دو تا شون رو نصف کرده، نيم تنه‌هاشون با احتياط بي اندازه مصححکي دارند رو آب حرکت می‌کنند. آروم به نظر می‌آد، مثل ماشينی که مدتی نگاهش کرده‌اي و بهش گوش داده‌اي. انگار اون گيری که خود تو باشي توى اون هزار حرکت اولش حل شده، بینائي و شناويي هم شده عين کوري و کري؛ خشم هم بر اثر سکوت شده عين آرامش. پيرهن خيس ديوسي دل که چمباتمه نشسته برای چشم‌های مرده سه مرد کور نقشه ورق‌لنبيدگي مصححک پست و بلندی‌های زمين رو ترسیم می‌کنه.

کش

میزون نبودش. بهشون گفتم اگر می خواین این مرتب و میزون
حرکت کنه، باید....

کورا

یک روز داشتیم صحبت می‌کردیم. آدی هیچ وقت اون قدر مذهبی نبود. حتی بعد از اون تابستونی که تو اردو برادر ویتفیلد بار و حش کلنجر رفت او را از میون همه سوا کرد و با اون خودبینی توی دلش جنگید. من هم صد بار بهش گفتم «خداوند اولاد بهت داده که هم تسلی بخش محنت این دنیات باشند هم نشونه‌ای از رنج و محبت خودش، چون که تو این‌ها رو با محبت بارگرفتی و زاییدی.» این رو برای این گفتم که او محبت خداوند و وظیفه خودش رو در قبال او یک امر عادی تلقی می‌کرد، در صورتی که یک همچو طرز رفتاری در پیشگاه خداوند مقبول نیست. گفتم «خداوند به ما زیون داده که ستایش ذات لایزال او رو به صدای بلند ادا کنیم.» چون که گفتم در عرش اعلا شادی و شعفی که از ندامت یک فرد گناه کار به وجود می‌آد بیش از رستگاری صد تا آدمی است که هرگز مرتکب گناه نشده‌اند. گفت «زندگی روزانه من خودش تصدیق و تزکیه گناه منه.» گفتم «تو چه می‌دونی چی گناهه چی گناه نیست؟ حکم کردن فقط به خودش می‌برازه؛ وظیفه ما اینه که حمد و

گور به گور

ثنای رحمت او و صدای اسم مقدس او رو به گوش اینای نوع خودمون برسونیم، چون که فقط او خودش از قلب مردم خبر داره، این که زندگی یک زن در انتظار دیگرگوون موجّه باشه دلیل نمی‌شه که قلب اون زن عاری از گناهه، بدون این که دریچه قلبش رو روی خدای خودش باز کرده باشه و از باران رحمتش سیراب شده باشه.» گفتم «این که تو همسر و فادری بوده‌ای دلیل نمی‌شه که گناهی تو قلبت خونه نکرده؛ یا این که زندگیت سخته دلیل نمی‌شه که رحمت خداوند شامل حالت می‌شه.» گفت «من گناه خودم رو می‌دونم. می‌دونم که مستوجب مكافاتِ خودم هستم. هیچ شکایتی هم ندارم.» گفتم «این از خودبینی توست که به جای خداوند می‌ون گناه و ثواب حکم می‌کنی. وظیفه ما اولاد آدم اینه که تحمل کنیم و گوینده حمد و ثنای ذات متعالش باشیم که گناه رو تشخیص می‌ده و رستگاری رو به صورت تحمل رنج و مشقت بی‌پایان پیش پای مسا می‌ذاره. آمین. حتی بعد از استدعا و استغاثه برادر و یتفیلد در حق تو، که خداوند آدم از او مقدس تر نیافریده، کسی هم مثل او دعا نکرده.»

چون ما نیستیم که باید درباره گناهان خودمون قضاوت کنیم، یا بدونیم چه چیزی در پیشگاه خداوند گناه محسوب می‌شه. ادی زندگیش سخت بوده، ولی کدام زنه که زندگیش سخت نیست؟ ولی یک جوری حرف می‌زنه که انگار گناه و رستگاری رو بهتر از خود خدا می‌شناسه، بهتر از اون‌هایی که تو این دنیای آدم‌ها با گناه دست و پنجه نرم کرده‌اند. اون هم وقتی که تنها گناهش این بود که همیشه جانب جوئل رو می‌گرفت، که اصلاً دوستش نداشت و خود همون محبتش عین مكافاتش بود، به دارل هم اعتنایی نمی‌کرد که محبت خداوند به دلش برات شده بود و دوستش داشت ولی به نظر ما خل وضع می‌اوهد. گفتم «این هم گناه

توست هم مكافات تو. جوئل مكافات توست. ولی رستگاری تو کجاست؟» گفتم «زندگی هم که اون قد دوامی نداره که آدم تو این دنیا به امید رحمت ابدی بنشینه. خداوند هم که رقیب قبول نمی‌کنه. قضاوت کردن و حکم دادن کار اوست، کار تو نیست.»

گفت «می‌دونم، من...» بعد حرفش رو خورد.

«چی می‌دونی؟»

گفت «هیچی. او صلیب منه. رستگاری من هم همون خودشه. او منو از آب و از آتش نجات می‌ده. درسته که زندگی من به آخر رسیده، ولی او نجاتم می‌ده.»

گفتم «تو از کجا می‌دونی، بدون این که دریچه قلبت رو روی او واژ کرده باشی و مدح و ثنای او رو به زیون بیاری؟» بعد فهمیدم منظورش خدا نیست. فهمیدم که از زور خودبینی داره کفر می‌گه. همون جازانو زدم. ازش تقاضا کردم زانو بزن، دریچه قلبش رو واژ کنه، شیطان خودبینی رو از قلبش بیرون بندازه، رحمت الهی رو استدعا کنه. ولی حاضر نشد. همون جور نشست، غرق همون خودبینی و غرور خودش که دریچه قلبش رو روی خدابسته بود و اون پسره خودخواه رو به جای او نشونده بود. همون جازانو زدم برash دعا کردم. برای اون زن کور بیچاره همچین دعا کردم که هیچ وقت برای خودم و کس و کارم نکرده بودم.

آدی

بعد از ظهر که مدرسه تعطیل می شد آخرین بچه عن دماغی هم می رفتش، به جای این که برم خونه از تپه سرازیر می شدم می رفتم سر چشم که آروم بشینم دق دلم رو خالی کنم. اونجا آروم برای خودم می نشستم، آب غلغله می جوشید و می رفت، آفتاب هم اُریب لای درخت ها می تایید، بوی آروم برگ های مرطوب پوسیده و خاک تازه می اومد؛ مخصوصاً اوایل بهار، چون اون موقع بدتر از همیشه بود.

یادم می اومد پدرم همیشه می گفت که ما به این دلیل زندگی می کنیم که آماده بشیم که تا مدت درازی مرده باشیم. من هم هر روز خدا که اون ها رو تماشا می کردم، که هر کدام شون به فکر سر و خودخواهی خودشون بودند و خون شون با خون هم و با خون من غریبه بود و فکر می کردم که این تنها راهی است که من می تونم آماده بشم که مرده باشم، از پدرم لجم می گرفت که اصلاً چرا تخم مرا کاشت. منتظر وقتی بودم که خطایی از شون سر بزنم که چوب شون بزنم؛ وقتی ترکه پایین می اومد مثل این بود که رو تن خودم پایین می آد. وقتی پوست تن شون ورم می کرد و

گور به گور

می ترکید خون من بود که بیرون می زد؛ با هر ضربه‌ای پیش خودم
می گفتم: حالا می فهمی که من هستم! حالا من هم تو اون سرّ و
خودخواهی تو یک جایی دارم، دیگه تا ابد اثر خودم رو روی خونت
گذاشته‌ام.

این شد که انسی رو گرفتم. سه چهار بار دیدمش که از جلو مدرسه
می گذشت تا بالاخره فهمیدم دو فرسخ راهش رو دور می کنه تا بیاد اونجا
و همون موقع دیدم داره قوز در می آره - اون هم یک مرد جوون بلند قد
- طوری که عین یک پرنده دراز تو هوای سرد رو صندلی گاریش
می نشست. می او مد از جلو مدرسه رد می شد، گاریش یواش جیرجیر
می کرد، سرش رو هم یواش می چرخوند که همین جور که داشت
می رفت در مدرسه رو تماساکنه، تا این که از سر پیچ می گذشت و ناپدید
می شد. یک روز رفتم وقتی داشت می گذشت دم در وايسادم. همین که
منو دید فوراً روش رو برگردوند دیگه هم به پشت سرش نگاه نکرد.

اوایل بهار بدتر از همیشه بود. گاهی فکر می کردم دیگه طاقش رو
ندارم. شب‌ها تو رخت‌خواب که بودم قازهای وحشی داشتند می رفتد
طرف شمال، صدای زیر و ضعیف و وحشی‌شون تو اون تاریکی وحشی
به گوشم می رسید، روزها هم انگار دلم می خواست آخرین بچه راه بیفته
بره که من هم برم سر چشم. بالاخره اون روز وقتی سرم رو بلند کردم
دیدم انسی بالباس روز تعطیلش جلوم وايساده هی داره کلاهش رو تو
دستش می چرخونه، گفتم:

«تو خونواده شما هیچ زنی پیدا نمی شه به شما بگه برين موهاتون
رو اصلاح کنین؟»

گفت «نخیر، پیدا نمی شه.» بعد یکههو چشم‌هاش رو مثل دو تا

آدی

سگ تو یک حیاط غریبه انداخت به جون من: «برای همین او مدهام با شما صحبت کنم.»

گفتم «به شما بگه شونه هاتون رو بالا بگیرین. هیشکی رو ندارین؟ ولی خونه که دارین. شنیده ام خونه دارین، یک زمین خوب هم دارین. همون جا تنها زندگی می کنین، کارهاتون رو هم خودتون می کنین، آره؟» فقط به من نگاه می کرد و کلاهش رو تو دستش می چرخوند. گفتم «خونه تازه ساز. می خواین زن بگیرین؟»

چشم هاش رو دوخت به چشم های من باز گفت «برای همین او مدهام با شما صحبت کنم.»

بعدش به من گفت «من هیشکی رو ندارم. هیچ جای نگرانی برای شما نیست. خیال نمی کنم شما هم بتونین همین حرف رو بزنین.» «نه. من کس و کار دارم. تو جفرسن.»

قیافه اش یک کمی وارفت. «بله، من یک مختصر ملکی دارم. آدم عاقبت اندیشی هستم. آبرو مند هم هستم. می دونم مردم شهر چه جوری اند، ولی شاید اگر باشون صحبت کنم . . . .»

گفتم «ممکنه گوش بدن، ولی صحبت کردن باشون آسون نیست.» داشت به صور تم نگاه می کرد. «چون تو قبرستون خوابیده اند.»

گفت «ولی کس و کار زنده تون چی؟ اون ها لابد فرق دارند.»

گفتم «لابد؟ من که خبر ندارم. من هیچ وقت اون جوریش رو نداشته ام.»

خلاصه انسی رو گرفتم. وقتی فهمیدم کش رو آبستم می دونستم زندگی خیلی سخته و جوابش هم همینه. همون موقع بود که فهمیدم کلمات هیچ به درد نمی خورد؛ فهمیدم کلمات حتی با همون مطلبی هم

گور به گور

که می خوان بگن جور در نمی آن. وقتی کش به دنیا او مد فهمیدم کلمه مادری رو یک آدمی ساخته که به این کلمه احتیاج داشته، چون کسانی که بچه دارند عین خیال شون نیست که این کار کلمه‌ای هم داره یا نداره. فهمیدم کلمه ترس رو یک آدمی ساخته که اصلاً ترسی نداشته؛ غرور رو هم آدمی که اصلاً غرور نداشته. فهمیدم موضوع این نبوده که عن دماغ شون در او مده موضوع این بوده که ما ناچار بوده‌ایم با کلمات از هم‌دیگه کار بکشیم، مثل عنکبوت‌ها که با دهن از تیر سقف آویزان شن تاب می خورند ولی هیچ وقت به چیزی نمی خورند، فقط به واسطه ضربه همون ترکه است که خون من و خون اون‌ها می تونه تو یک رگ بره. فهمیدم موضوع این نبوده که هر روز خدا پرده تنها‌یی من باید دریده بشه، موضوع این بوده که پرده تنها‌یی من اصلاً دریده نشده بود الا وقتی که کش به دنیا او مد. حتی انسی هم شب‌ها تنها‌یی منو به هم نمی‌زد.

اون هم برای خودش یک کلمه‌ای داشت. می‌گفت عشق. ولی من مدت‌ها بود به کلمه‌ها عادت کرده بودم. می‌دونستم این هم مثل باقی کلمه‌هاست: فقط یک شکلی است برای پُر کردن یک جای خالی؛ می‌دونستم وقتی وقتی رسید آدم به این کلمه هم بیشتر از غرور و ترس احتیاج نداره. کش احتیاجی نداشت به من بگه، یا من هم به او؛ می‌گفتم بذار انسی بگه، اگر دلش بخواهد. پس موضوع این بود که یا انسی یا عشق؛ یا عشق یا انسی: فرقی نمی‌کرد.

همه‌اش همین فکر رو می‌کردم، حتی وقتی تو تاریکی پهلوش خوابیده بودم کش هم تو گهواره خواب بود دستم به گهواره‌اش می‌رسید. فکر می‌کردم اگر پا شد گریه کرد من هم شیرش می‌دم. یا انسی یا عشق؛ فرقی نمی‌کرد. پرده تنها‌یی من دریده شده بود، بعد خود همون دریدگی

باز دوخته بودش: زمان، انسی، عشق، هرچی تو بگی، بیرون دایره.
 بعدش فهمیدم که دارل رو آبستنم. اول باورم نمی شد. بعد باورم
 شد که انسی رو می کشم. مثل این بود که گولم زده، توی یک کلمه قایم
 شده، رفته پشت یک پرده کاغذی از اون پشت به من خنجر زده. ولی بعد
 فهمیدم گول کلماتی رو خوردهام که از انسی و عشق کهنه تراند، انتقام من
 هم اینه که او هرگز نفهمه که من دارم انتقام می گیرم. وقتی هم دارل به دنیا
 او مد از انسی قول گرفتم که وقتی مردم منو برگردونه جفرسن، چون
 می دونستم پدرم درست گفته، اگرچه خودش نمی دونست درست گفته،
 همون جور که من هم نمی دونستم درست نگفتهام.

انسی گفت «تو چه حرف‌ها می‌زنی. من و تو هنوز خیلی باید بچه
 پس بندازیم؛ دو تا که بیشتر نداریم.»

پس خودش هنوز نمی دونست که مرد. گاهی که تو تاریکی
 پهلوش می خوابیدم صدای زمین رو که دیگه جزو گوشت و خونم شده
 بود می شنیدم، پیش خودم فکر می کردم: انسی. چرا انسی. تو چرا انسی
 هستی. در باره اسمش فکر می کردم تا این که بعد از مدتی به نظرم شکل
 می گرفت، شکل یک ظرف، می دیدم که خودش آب می شه می ریزه
 تو شن، مثل شیرهای که تو تاریکی می ریزه تو کوزه تا کوزه پر می شه دیگه
 تکون نمی خوره: یک شکل پر از معنی و خالی از حیات، مثل یک
 چارچوب خالی؛ بعد می دیدم اسم اون کوزه یادم رفته. فکر می کردم:
 تنم، اونجایی که یک وقت با کره بودم، شکل یک ئه، دیگه نمی تونستم
 فکر کنم انسی، دیگه یادم نمی او مد بگم انسی. که حالا می تونستم پیش
 خودم فکر کنم باز همون دختر با کره هستم، چون که حالا من سه نفر
 بودم. وقتی به کش و دارل این جوری فکر می کردم تا وقتی که اسمشون

گور به گور

از نظرم می‌رفت و یک شکلی به خودش می‌گرفت و بعد ناپدید می‌شد، می‌گفتم خیلی خوب. اشکالی نداره. هیچ مهم نیست چی صداشون می‌کنند.

برای این بود که وقتی کورا تل به من گفت که من مادر واقعی نیستم. من پیش خودم فکر کردم کلمات چه طور رو یک خط نازک یک راست می‌زن جلو، اون هم تند و بی‌خطر، ولی چه طور عمل آدمیزاد رو زمین راه می‌افته و بهش می‌چسبه، همچین که بعد از مدتی این دو تا خط این قد از دم دور سی شش که دیگه همون آدم نمی‌تونه از این یکی پیره رو اون یکی؛ فکر کردم گناه و عشق و ترس فقط صدایی هستند که آدمهایی که نه گناه کرده‌اند و نه عشق‌بازی کرده‌اند و نه ترسیده‌اند از خودشون در می‌آرند برای چیری که هرگز نه داشته‌اند و نه می‌توانند داشته باشند، الا وقتی که اون کلمه‌ها رو فراموش کنند. مثل کورا، که اصلاً آشپزی هم بلند نبود.

کورا به من می‌گفت که چه دینی از بچه‌های از گردن دارم و از انسی و از خدا. من بچه‌ها رو به انسی دادم. من که بچه‌ها رو نخواستم. حتی ازش نخواستم اون چیری رو که می‌توانست به من بده: نبودن انسی رو. این وظیفه‌ای بود که من در برابر او داشتم، یعنی این رو نخوام؛ این وظیفه رو هم انجام دادم. خواستم خودم باشم؛ خواستم بذارم اون هم همون شکل و صدای کلمه خودش باشه. این بیش از اون بود که خودش می‌خواست، چون نمی‌توانست هم این رو بخواهد هم انسی باشه، خودش رو این جور گرفتار یک کلمه کنند.

بعد از اون دیگه مُردش. خودش نمی‌دونست مُرده. من تو تاریکی پهلوش می‌خوابیدم، صدای زمین تاریک رو می‌شنیدم که از عشق خدا و

آدی

زیبایی خدا و گناه خدا حرف می‌زد، صدای بی‌صدایی تاریک رو
می‌شنیدم که کلماتش همون اعمالش، کلمه‌های دیگه‌ای هم که غیر از
عمله، فقط شکاف‌هاییست توی کمبودهای مردم، که مثل جیغ فازهای
وحشی از تو تاریکی وحشی شب‌های کهنه و حشتناک می‌آن پایین اعمال
ما رو دست‌مالی می‌کنند، مثل بچه‌های یتیمی که وسط ازدحام جمعیت
دو تا صورت به‌شون نشون بدن بگن این پدرته، این هم مادرته.

گمان می‌کردم پیداش کرده‌ام. گمان می‌کردم دلیلش وظیفه‌ایست
که در برابر زنده‌ها دارم، در برابر اون خون و حشتناک، اوون خون سرخ
تلخی که از زمین می‌جوشه. به نظرم گناه هم مثل همون لباسی بود که هر
دو مون در برابر این دنیا تن‌مون می‌کردیم، مثل همون حجب و حیایی که
لازم بود، چون که او خودش بود و من هم خودم بودم؛ گناه هم هر چه
سنگین‌تر و حشتناک‌تر، چون که او خودش مأمور همون خدایی بود که
گناه رو آفریده و مأمور تقدیس همون گناهی کرده که خودش آفریده. تو
جنگل که منتظرش بودم، قبل از این که منو بینه منتظرش که بودم، به نظرم
می‌اوید لباس گناه پوشیده. به نظرم می‌اوید به نظر او من هم لباس گناه
پوشیده‌ام؛ ولی لباس او قشنگ‌تره، چون لباسی که او با گناه معاوضه کرده
بود لباس مقدس بود. به نظرم گناه ما مثل لباس‌هایی بود که از تن‌مون
درمی‌آوردیم تا اوون خون و حشتناک رو با صدای کلمه بی‌جونی که تو
آسمون پرواز می‌کرد جفت و جور کنیم. بعدش باز که بغل انسی
می‌خواید - بهش دروغ نمی‌گفتم: فقط دیگه حاضر نبودم، همون طور
که دیگه حاضر نبودم کش و دارل رو شیر بدم، بعد از اوون که بزرگ شدند
- باز حرف‌های زمین تاریک رو می‌شنیدم که با همون زبون بی‌صداش
حرف می‌زد.

گور به گور

من هیچی رو قایم نکردم. سعی نکردم هیشکی رو گول بزنم. برام اهمیتی نداشت. فقط همون احتیاطهایی رو می کردم که به نظر او برای خودش لازم بود، نه برای من، همون جور که جلو نظر مردم دنیا لباس می پوشیدم. وقتی کورا داشت با من حرف می زد پیش خودم می گفتم این کلمه های گندۀ مُرده آخرش حتی معنی اون صدای مُرده شون رو هم از دست می دن.

بعدش دیگه تمام شد. یعنی او دیگه رفت و من می دونستم که هر چند باز هم می بینم، دیگه اون جور نمی بینم که تو جنگل قایمکی تندی بیاد سراغم، پوشیده از گناه، مثل لباس قشنگی که با همون باد او مدن قایمکیش داره از رو تنفس پس می ره.

ولی برای من تمام نشده بود. یعنی این که اول و آخر داشته باشه، چون که اون موقع هیچ چیزی برای من اول و آخری نداشت. حتی انسی رو هم قبول می کردم و هیچی نمی گفتیم، نه این که بدم بیاد، فقط مثل این بود که هیچ طوری نشده. بچه هام فقط مال خودم تنها بودند، از همون خون و حشی که از زمین می جوشه، مال من و مال همه آدم‌ها؛ مال هیچ کس و مال همه. بعد فهمیدم که جوئل رو آبستم. وقتی متوجه شدم که یادم باشه معلوم کنم، دو ماهه حامله بودم.

پدرم می گفت آدم به این دلیل زندگی می کنه که برای مُرده بودن آماده بشه. بالاخره فهمیدم چی می خواست بگه؛ ضمناً فهمیدم خودش نمی تونسته بفهمه چی می خواسته بگه، چون مردها از جارو کشیدن خونه بعد از قضیه چیزی سرشون نمی شه. من خونه‌م رو جارو کشیدم. جوئل که او مدد - کنار چراغ دراز کشیده بودم سرم رو بالا گرفته بودم داشتم تماشاش می کردم که دست و پا می زد که نفس بکشه - اون خون و حشی

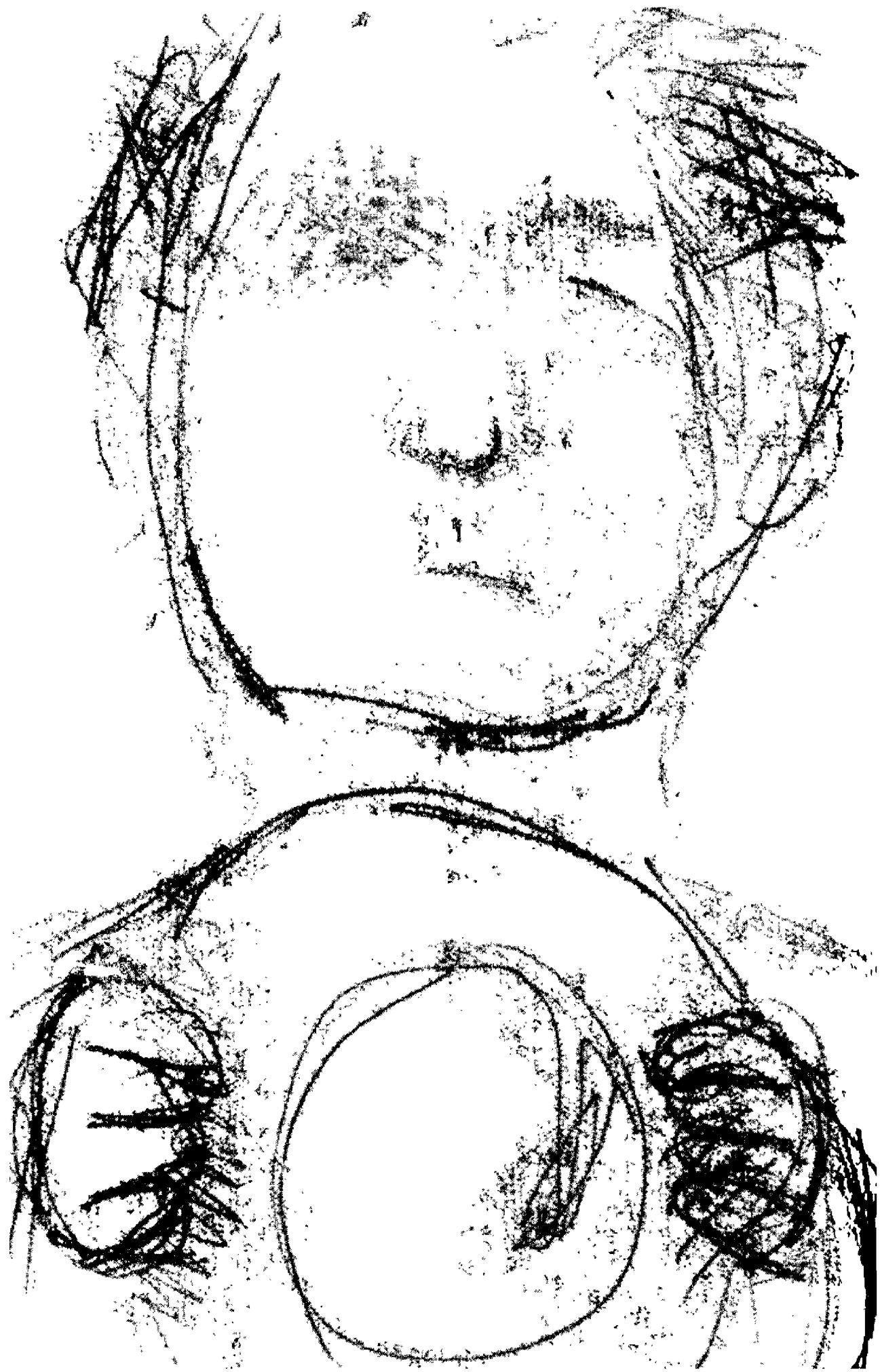
آدی

جوشید و تمام شد، صداش هم برید. دیگه فقط شیر بود، گرم و آروم؛ من هم تو اون سکوت تبل آروم خوايده بودم داشتم خودم رو حاضر می‌کردم که خونه‌م رو جارو بکشم.

دیوی دل رو بهانسی دادم که تلافی جوئل رو دربیارم. بعد هم وردمن رو بهش دادم به جای اون بچه‌ای که بهش ندادم. حالا او سه تا بچه داره که مال او هستند، نه من. بعدش دیگه می‌تونستم برای مُردن حاضر بشم.

یک روز داشتم با کورا صحبت می‌کردم. کورا برای من دعا کترد، چون خیال می‌کرد من گناه رو نمی‌بینم، می‌خواست من هم زانو بزنم دعا کنم، چون آدم‌هایی که گناه به نظرشون فقط چند کلمه است، رستگاری هم به نظرشون فقط چند کلمه است.

ویتفیلد

وقتی شنیدم داره می‌میره، آن شب تا صبح با شیطان کشتی گرفتم،
تا بالاخره فائق شدم. چشم‌ها م رو که باز کردم عظمت گناه خودم رو
دیدم؛ بالاخره نور حقیقی رو دیدم، زانو زدم در پیشگاه خداوند اعتراف
کردم؛ التماس ارشاد کردم و ارشاد شدم. گفت «برخیز، برگرد به همان
خانه‌ای که یک دروغ زنده در آن گذاشته‌ای، برو میان مردمی که در حق
آن‌ها از کلام من تمرّد کرده‌ای؛ گناهت را به صدای بلند اعتراف کن.
آن‌ها، آن شوهر فریب‌خورده، باید تو را ببخشند: نه من».

پس رفتم. شنیدم که پلِ تل رو آب برده؛ گفتم «شکر خدا،
 قادر مطلق». چون آن مخاطرات و مشکلاتی که باید با آن‌ها رو به رو
می‌شدم به من نشان دادند که خداوند مرا رها نکرده؛ و قبول من در
ساحت صلح و محبت مقدسش شیرین‌تر هم شده است. التماس کردم که
«جانم را از من مگیر تا از مردی که به او خیانت کرده‌ام طلب بخشایش
کنم. مگذار که فرصت را از دست بدhem؛ مگذار که قصه تجاسر من و او
را دهان او به جای دهان من بازگو کند. او سوگند یاد کرده بود که این راز

گور به گور

را هرگز فاش نکند. اما رو به رو شدن با ابدیت هول آور است: مگر خود من نبودم که تن به تن با شیطان گلاویز شدم؟ مگذار گناه نقض سوگند او هم گریبان‌گیر روح من بشود. مرا در دریای خشم خودت عرق مکن تا در حضور کسانی که آزارم به آن‌ها رسیده است روح را تطهیر کنم.»

دست او بود که مرا صحیح و سالم از روی سیلاب عبور داد و مرا از مخاطرات آن آب‌ها در امان داشت. اسبم متوجه شد، وقتی که تنه‌های درخت و درخت‌های ریشه‌کن شده حقارت مرا به رحم کشیدند، قلبم فرو ریخت. ولی روح ایستادگی نشان داد: بارها و بارها آن‌ها را دیدم که در واپسین لحظه ویرانی روی برمی‌گردانند و من صدایم را بالای غوغای سیلاب بلند می‌کردم: «ستایش بر تو باد، ای ملک قادر مطلق! با همین اشاره روح خود را تطهیر می‌کنم و باز در ظل محبت لایزال تو جای می‌گیرم.»

آن وقت فهمیدم که موهبت بخشایش نصیبم شده است. سیلاب خطر را پشت سر گذاشتم و باز بر زمین محکم به پیش راندم: صحنه چتسبمانی^۱ من تزدیک‌تر و نزدیک‌تر می‌شد و کلماتی را که می‌بایست ادا کنم به نظر می‌آوردم. می‌خواستم وارد آن خانه بشوم و پیش از آن که خود او چیزی بگوید جلوش را بگیرم؛ می‌خواستم به شوهرش بگویم: انسی، من مرتكب گناه شده‌ام. هر کاری می‌خواهی با من بکن..»

مثل این بود که کار انجام گرفته است. سال‌ها بود آن آزادی و آرامش را در روح خود احساس نکرده بودم. در همان حالی که به پیش می‌راندم خودم را در صلح و صفاتی ابدی احساس می‌کردم. دست

۱. باغی بوده است در بیرون شهر اورشلیم که، بنا بر انجیل، عیسی مسیح در آن دستگیر شد. مسظور از صحنه چتسبمانی تحمل خواری و زاری است.

خداوند را در هر دو جانب خود می‌دیدم و صدای او را در قلبم
می‌شنیدم: «ترس، من با تو هستم.»

آن وقت به خانه تل رسیدم. دختر کوچکش بیرون آمد و مرا که
داشتم می‌گذشتم صدا کرد. به من گفت که او در گذشته است.

خداوندا من مر تک گناه شده‌ام. تو خودت از حد ندامت من و از
نیت روح من خبر داری؛ اما خداوند بخشندۀ است. نیت را به جای عمل
قبول می‌کند. خودش می‌داند که وقتی من کلمات اعترافم را در نظر
آوردم آن کلمات را خطاب به انسی ادا کردم، اگرچه خود او حضور
نداشت. خود خداوند بود که با حکمت بالغه‌اش نگذاشت آن مطلب از
لب‌های محضر او جاری شود و به گوش کسانی که دورش جمع شده
بودند و دوستش می‌داشتند و به او اعتماد داشتند برسد؛ عمل من دست و
پازدن در آب بود، و این عمل را به حول و قوه او انجام دادم. فرخنده
باد قدرت مطلق و محبت بی‌دریغ تو، فرخنده باد.

وارد آن خانه عزادار شدم - خانه محقّری که در آن باز یک انسان
خطاکار دیگر خوابیده و با عاقبت موحس و محظوم خود رو به رو شده
بود، خدایش بی‌امرزاد.

گفتم «رحمت خدا بر این خانه ارزانی باد.»

دارل

سوار بر اسب رفت تا خونه آرمستید و سوار بر اسب برگشت، با
قاطرهای آرمستید. قاطرها رو به گاری بستیم، کش رو هم روی ادی
خوابوندیم. وقتی داشتیم می خوابوندیمش باز هم بالا آورد، ولی به موقع
سرش رو از گاری کرد بیرون.

ورنون گفت «یک ضربه هم به شکمش خورده.»
گفتم «نکنه اسبه به شکمش زده. کش، به شکمت لگد زد؟»
می خواست یک چیزی بگه. دیویی دل باز دهنش رو پاک کرد.
ورنون پرسید «چی می گه؟»

دیویی دل گفت «چیه، کش؟» خم شد روش. گفت «ابزارهاش.»
ورنون ابزارها رو برداشت آورد گذاشت تو گاری. دیویی دل سر کش رو
بلند کرد که بینه. راه افتادیم، من و دیویی دل کنار کش نشسته بودیم که
نگرش داریم، او هم جلو ما اسبش رو می روند. ورنون مدتی وایساده بود ما
رو تماسا می کرد. بعد برگشت رفت طرف پل. با احتیاط راه می رفت،
شروع کرد به تکون دادن آستین هاش، انگار تازه خیس شده اند.

جلوَّ در رو اسپش نشسته بود. آرمستید جلوَّ در وايساده بود. ما نگه داشتيم، او پياده شد، ماکش رو بلند کرديم آورديم پايين برديم تو خونه که خانم آرمستيد براش رخت خواب انداخته بود. ما رفتيم، ديوسي دل لباس هاش رو درآورد.

دنبال بابا رفتيم سراغ گاري. برگشت رفت تو گاري نشست و راه افتاد، ما هم پياده دنبالش رفتيم توی زمين. خيس شدن مون خودش واسطه خير شد، چون آرمسيتيد گفت «خوش او مدین، بذاريتش او نجا». او هم دنبال ما او مد، اسب رو آورد جلو گاري وايساد، افسار اسب هم تو دستش بود.

بابا گفت «خيلي ممنون. زير اون ساييون مى ذاريمش. مى دونم اسباب زحمت شما شده ايم.»

آرمستيد گفت «اینجا خونه خودتونه.» باز حالت صورتش مثل چوب شده بود؛ همون حالت جسور اخموی رنگ پريله خشکی که انگار صورتش و چشم هاش دو رنگ چوب آنده، يكيش عوضی رو شنه، يكيش هم عوضی تيره است. پيرهتش داشت خشک مى شد، ولی هنوز راه که مى رفت به تنش مى چسبيد.

بابا گفت «ادى هم از شما ممنون مى شه.»
قاطرها رو واز کرديم گاري رو برديم زير ساييون. يك ور ساييون واز بود.

آرمستيد گفت «اون زير بارون نمي آد، ولی اگه خواستين....»
ته انبار چند ورق آهن شير وونی زنگ زده افتاده بود. ورقها رو ورداشتيم اون ور واز ساييون رو بستيم.
آرمستيد گفت «بفرماين تو خونه.»

گور به گور

بابا گفت «خیلی ممنون. قربون دستت، یک لقمه بده این‌ها
بخورند.»

آرمستید گفت «چشم. لولا الان شام رو حاضر می‌کنه، جای کش
رو هم مرتب می‌کنه». برگشته بود سراغ اسپیش داشت زینش رو ور می‌داشت،
حرکت که می‌کرد پیرهن نمادارش صاف به تنش می‌خورد.
بابا نمی‌خواست بره تو خونه.

آرمستید گفت «بیا تو شام بخور، شام حاضر». «
بابا گفت «من چیزی میل ندارم. خیلی هم ممنون». آرمستید گفت «بیا تو خودت رو خشک کن، یک چیزی بخور.
اون هم همین جراحتد.»

بابا گفت «محض خاطر او نه. محض خاطر او نه که من یک چیزی
می‌خورم. دیگه نه قاطری دارم نه چیزی. ولی اون از شما خیلی ممنون
می‌شه.»

آرمستید گفت «بله، بیاین تو خودتون رو خشک کنین.»
ولی بعد از اون که آرمستید یک لیوان مشروب به بابا داد بابا
حالش جا اومد. وقتی رفتم یک سری به کشن بزنیم دیدم او با ما نیو مده،
برگشتم نگاه کردم، دیدم داره اسپیش رو می‌بره تو انبار. داشت صحبت از
خریدن یک جفت قاطر دیگه می‌کرد، موقع شام که شد دیگه مثل این بود
که قاطرها رو خریده. حالا رفته تو انبار، نرم از کنار طناب رنگ وارنگ تعلیم
اسب می‌گذره، با اسپیش می‌ره تو آخر، خودش رو می‌کشه بالا تو کاهدون،
علوفه می‌ریزه پایین از آخر می‌آد بیرون، می‌گرده قشور رو پیدا می‌کنه. بعد
بر می‌گرده تندي از جلو لگد سخت اسبه جا خالی می‌ده، می‌پره می‌ره پهلوش
که لگدش نمی‌رسه. قشور رو می‌کشه به تن اسب، به چابکی آکروبات‌ها خودش

دارل

رو تو لگدرس اسبه نگر می داره، زیر لبی با فحش های زشت نازش می کنه. اسبه
یکهو سرش رو می پرونده عقب نیشش رو واز می کنه؛ چشم هاش تو تاریکی
غروب مثل دو تا مهره رو یک تخته مخمل رنگی می غلتند که جوئل با پشت
قشور می کوبه تو صورت شن.

آزْ مُستَيْد

یک قلپ دیگه نوشیدنی که بهش دادم و شام هم داشت حاضر
می‌شد دیگه یک جفت قاطر از یک بابایی خریده بود، نسیه البته. حالا
دیگه خوش سلیقه هم شده بود، می‌گفت از این جور قاطرها خوش
نمی‌آد، حاضر نیست پولش رو خرج مال این و اون بکنه، حتی یک
پشیز.

گفتم «بد نیست یک سری به اسنپس بزنی؛ سه چار جفت داره.
شاید یک جفتش به دردت خورد.»

اون وقت شروع کرد به جنبوندن دهنش، یک جوری هم به من نگاه
می‌کرد که انگار منم که تو این مملکت یک جفت قاطر دارم و حاضر نیستم
بهش بفروشم، در صورتی که من می‌دونستم قاطرهای من اند که آخرش باید
این‌ها رو از اینجا ببرند. فقط نمی‌دونم اگر یک جفت‌گیر آورده‌اند این‌ها رو
چه کار می‌کنند. لیتلجان به من گفته بود تو دره هیلی خاکریز کناره رودخونه
رو تایک فرسخ اون ورتر آب برده، تنها راه رفتن به جنگرسن اینه که از راه
موتسن دور بزنند ولی خوب، این با خودِ انسی بود.

گور به گور

همین جور که دهنش رو می جنبوند گفت «معامله با این آدم سخته». ولی بعد از شام یک قلپ دیگه که بدش دادم باز یک خورده سردماع او مد. می خواست بره تو انبار بالای سر مرده شب زنده داری کنه. لابد خیال می کرد اگر همون جا آماده حرکت بشینه، بابانوئل خودش یک جفت قاطر برآش می آرده. گفت «ولی گمونم بتونم مُجابش کنم. مردم اگر یک قطره خون مسیحی تو رگشون داشته باشند همیشه به آدم در مونده کمک می کنند».

گفت «البته قاطرهای من در اختیارت هستند». ولی خودم می دونستم او چه قدر اعتقاد داره که دلیلش همونه.

گفت «خیلی ممنون. ولی او دلش می خواست باگاری خودمون بیریمش». او هم می دونست چه قدر من اعتقاد دارم که دلیلش همونه. بعد از شام جوئل سوار شد رفت سر پیچ^۱ پیادی رو ورداره بیاره. شنیده بودم پیادی امروز او نجا خونه وارنره. جوئل طرفهای نصف شب برگشت. پیادی رفته بود یک جایی طرفهای اینورنس، ولی عمومیلی با جوئل او مد، با کیف بیطاریش. این جور که او می گه آدمیزاد خلاصه اش با اسب و قاطر زیاد توفیری نمی کنه. متنهاش اسب و قاطر شعورشون یک کمی بیشتره. عمومیلی یک نگاهی به کش کرد و گفت «چی شده، پسرجان؟ یک تشك و یک صندلی و یک لیوان نوشیدنی برای من بیارین».

نوشیدنی رو به کش خوروند، بعد انسی رو از اتاق بیرون کرد. انسی

۱. منظور سر پیچ فرانسوی (Frenchman's Bend) است، که دهکده‌ای است در بونکانپوفا، سوزمین داستان‌های فاکنر.

آرْمُسْتِيد

داشت دهنش رو می‌جنبوند و مژه می‌زد و بالحن عزاً گرفته‌ای می‌گفت «خوب شد همون پاش بود که تابستون گذشته شکست. این باز یک چیزی».»

تشک رو رو پاهای کش تا کردیم و صندلی رو گذاشتیم رو تشک، من و جوئل هم نشستیم رو صندلی و دختره هم چراغ رو دست گرفت، عموبیلی هم یک دهن تباکو گذاشت تو دهنش و مشغول کار شد. کش اول بدجوری تقلا می‌کرد تا این که بالاخره از هوش رفت. اون وقت آروم شد. دونه‌های درشت عرق رو صورتش نشسته بود، انگار می‌خواستند بغلتند پایین ولی منتظر او بودند.

وقتی بیدار شد عموبیلی بند و بساطش رو جمع کرده بود و رفته بود. کش هی می‌خواست یک چیزی بگه، تا این که بالاخره دختره خم شد دهنش رو پاک کرد و گفت «ابزارهاش رو می‌خوادم». دارل گفت «آوردمشون. پیش من اند.»

باز سعی کرد حرف بزن؛ دختره خم شد گفت «می‌خوادم بینندشون.» دارل ابزارها رو آورد که بینه. ابزارها رو گذاشتند زیر لبه تخت، که وقتی کش حالش بهتر شد بتونه دستش رو دراز کنه بهشون دست بزن. فردا صبحش انسی اون اسب رو سوار شد رفت سرپیچ که اسنپس رو بینه. مدتی او و جوئل تو زمین وايسادند با هم حرف زدند تا بالاخره انسی سوار شد و رفت. گمانم این تنها دفعه‌ای بود که جوئل گذاشت کسی اون اسبش رو سوار شه، تا وقتی هم انسی برگشت بُق کرده بود جاده رو می‌پایید، انگار خیال داشت راه بینته بره دنبال انسی اسبه رو پس بگیره.

طرف‌های ساعت نه هوا شروع کرد به گرم شدن. همون وقت بود

گور به گور

که اولین لاش خور رو دیدم. علتش رطوبت بود، لابد. خلاصه کلی از روز گذشته بود که دیدم شون. خوش بختانه باد از طرف خونه نمی وزید، این بود که تا مدتی از صبح گذشته طوری نبود. اما همین که چشمم به لاش خورها افتاد انگار از همون دیدن شون بو هم از بک فرسخی به مشامم خورد، اون ها هم همین جور هی چرخ می زدند که همه عالم بینند تو انبار من چه خبره.

همنوز ریح هوسخ از خونه فاصله داشتم که صدای فریاد پسره رو شنیدم. گفتم نکنه افتاده تو چاهی یا چیزی، شلاق کشیدم به تاخت او مدم تو زمین.

ده دوازده تا می شدند که نشسته بودند رو تیر انبار، پسره هم داشت یکی دیگه رو تو زمین دنبال می کرد، عین بوقلمون، اون هم همین قد بلند می شد که از چنگش دربره، بعد بال می زد می رفت رو طاق سایپون، که پسره دیده بودش نشسته رو تابوت. حالا دیگه هوا حسابی گرم شده بود، باد هم بند او مده بود، یا نمی دونم برگشته بود، خلاصه من رفتم جوئل رو گیر آوردم ولی لولا از تو خونه او مدد بیرون.

گفت «باید یک کاری بکنی. خیلی افتضاحه.»

گفتم «همین خیال رو دارم.»

گفت «خیلی افتضاحه. باید این مردکه رو بدن دست امینه؛ چرا با مرده این جوری می کنه؟»

گفتم «هر چه زودتر دفسن می کنه.» خلاصه جوئل رو گیر آوردم گفتم چطوره یکی از قاطرها رو سوار شی بری سریچ انسی رو پیدا ش کنی. چیزی نگفت. فقط نگاهم کرد، با اون چونهش که عین استخون سفید شد و اون چشم های سفید استخونیش، بعد رفت شروع کرد به صدا

آرمستید

زدن دارل.

گفتم «چه کار می خوای بکنی؟»

جواب نداد. دارل او مد بیرون. جوئل گفت «بیا بینم.»

دارل گفت «چه کاری می خوای بکنی؟»

جوئل سرش را برگرداند و گفت «گاری رو راه می اندازیم.»

گفتم «خر نشو. من منظوری نداشتم. دست تو که نبود.» دارل هم پا

سفت کرده بود، ولی هیچی به خرج جوئل نمی رفت.

گفت «در اون دهن بدمسّبت رو بیند.»

دارل گفت «بالاخره باید یه جایی ببریم. به محضی که بابا

برگشت راه می افتهیم.»

جوئل گفت «پس به من کمک نمی کنی؟» اون چشم‌های سفیدش

داشت از کاسه درمی او مده، صورتش هم همچین می لرزید که انگار تب

لرزگرفته.

دارل گفت «نه، نمی کنم. صبرکن تا بابا برگردد.»

من هم تو درگاهی وايسادم جوئل رو تماشا کردم که هی باگاری

کیش و واکیش می کرد. من پایین دستش وايساده بودم، یک وقت دیدم

حالاست که دیوار پشت سایبون رو خراب می کنه. همون موقع بود که

زنگ ناهار رو زدند. صداش کردم، ولی روش رو برنگرداند. گفتم «بیا

ناهار بخور. به اون بچه هم بگو.» ولی جوابی نداد، من هم رفتم ناهارم رو

بخورم. دختره رفت دنبال اون بچه، ولی تنها برگشت. وسط‌های ناهار باز

صداش رو شنیدیم که دنبال همون لاش خوره می دوید.

لو لا گفت «افتضاحه، افتضاح.»

گفتم «این بابا هر کاری بتونه می کنه. هیشکی نمی تونه نیم ساعته با

گور به گور

اسنو پس معامله کنه. باید تمام بعد از ظهر رو بشینند چک و چونه بزنند.»
گفت «کار! کار! خیلی هم زیاد کار کرده.»

به نظر من هم زیادی کار کرده بود. مشکل این بود که وقتی او دست می کشید تازه کار ما شروع می شد. او از هیشکی نمی تونست قاطر بخره، چه برسه به اسنو پس؟ باید یه چیزی گرو می گذاشت، که اون هم نمی دونست چی بذاره. خلاصه وقتی رفتم سر زمین یک نگاهی به قاطرهای خودم کردم و گفتم فعلاً خدا حافظ شما. اون شب که برگشتم، با اون آفتابی که تمام روز رو اون سایپون تاییده بود گفتم خیال نمی کنم از این کار پشیمون بشم.

انسی سوار اسب برگشت، درست موقعی که من رفتم جلو در و دیدم همه شون اونجا جمع شده‌اند. قیافه‌ش یک جوری بود: بیشتر به سک کتک خورده می موند تا آدمیزاد، ولی مغروف هم بود. انگار به خیال خودش شاخ غول رو شکسته، ولی یقین نداره مردم در باره‌اش چه فکر می کنند.

گفت «یک جفت قاطر گیر آوردم.»

گفتم «از اسنو پس خریدی؟»

گفت «غیر از اسنو پس هم تو این مملکت آدم پیدا می شه که باش معامله کنی.»

گفتم «البته». با همون قیافه‌اش داشت جوئل رو نگاه می کرد، ولی جوئل از سکوی ایون پایین او مده بود داشت می رفت طرف اسپش. لابد می خواست بینه انسی چه بلایی به سرش آورده.

انسی گفت «جوئل.» جوئل برگشت نگاش کرد. انسی گفت «بیا اینجا.» جوئل یک کمی برگشت، باز وايساد.

گفت «چی می خوای؟»

من گفتم «پس یک جفت از اسنوپس خریدی. لابد امشب می فرشن. فردا صبح زود باید راه بیفتین، تا موتن خیلی راه دارین.» اون وقت قیافه اش اون جور که بود عوض شد. همون قیافه مظلوم همیشگی ش رو گرفت و دهنش شروع کرد به جنبیدن.

گفت «من هر چی از دستم بر بیاد می کنم. خدا خودش شاهده، تو این دنیا هیچ کسی به اندازه من زحمت و مرارت نکشیده.» گفتم «آدمی که تو معامله از پس اسنوپس براومده باید حالش خیلی خوب باشه. چی بهش دادی؟»

گفت «خیش و بذرپاشم رو پیشش گرو گذاشتم.» «این ها که چهل دلار هم نمی ارزند. یک جفت قاطر چهل دلاری تو رو تا کجا می رسونه؟»

حالا همه داشتند نگاهش می کردند، اون هم آروم و خیره. جوئل و سط راه وايساده بود، می خواست بره سراغ اسبش. انسی گفت «یک چیزهای دیگه هم دادم.» باز شروع کرد به جنبوندن دهنش: همونجا وايساده بود، انگار متظره یکی یک چک بزرنه تو گوشش و او هم خیال نداره دست از پا خطاكنه.

دارل گفت «دیگه چی مثل؟»

گفتم «ای بابا، با قاطرهای من بین بعداً برشون می گردونیں. من یک جوری می گذرونم.»

دارل گفت «پس دیشب تو لباس های کش دنبال همین می گشتی؟» همچین گفت که انگار داره مطلب رو از تو روزنومه می خونه، انگار هیچ فرقی به حالش نمی کنه. حالا جوئل برگشته بود، با همون چشم هاش

گور به گور

داشت انسی رو نگاه می کرد. دارل گفت «کش می خواست با اون پول اون جعبه آواز رو از سورات بخره.» انسی ایستاده بود، داشت دهنش رو می جنبوند. جوئل نگاهش می کرد. اصلاً مژه نمی زد.

دارل گفت «این می شه فقط هشت دلار بیشتر.» با یک صدایی گفت که انگار داره گوش می ده، اصلاً عین خیالش نیست. «با این پول هم قاطر نمی شه خریلد.»

انسی تندی به جوئل نگاه کرد، همچین نگاهش رو رو اون سر داد، بعد باز چشم هاش رو پایین انداخت. گفت «خدا خودش شاهده هیچ کس....» باز هم هیچی نگفتند. فقط نگاهش کردند، منتظر بودند، او هم نگاهش رو روی پاهاشون انداخته بود و تاساق پاهاشون بالا می آورد، ولی نه بالاتر. گفت «با اسب.»

جوئل گفت «کدوم اسب؟» انسی ساكت وايساده بود. به خدا اگر آدم نتونه رو حرف بچه هاش حرف بزن، باید از خونه بپرونشون کنه، هر چه قد هم گنده باشند. اگر نتونه این کارم بکنه، باید خودش بذاره از اون خونه بره. به خدا اگر من بودم می رفتم. جوئل گفت «یعنی می خواستی اسب منو تاخت بزنی؟»

انسی با دست های آویزون همون جا وايساده بود. گفت «من پونزده ساله یک دندون تو دهنم نیست. خدا خودش می دونه. همین نعمتی که خودش به آدمیزاد داده که بخوره جونش قوت بکیره پونزده ساله از گلوی من پایین نرفته. از اینجا و اونجا زده ام که خونواده ام سختی نکشند، بلکی یک دست دندون بخرم که بتونم نعمت خدارو بخورم. این پول رو دادم گفتم اگر من بتونم از خورد و خوراکم بگذرم، پسرهای هم

آرمستید

می تو نند از اسب سواری شون بگذرند. خدا خودش شاهده.»
حالا جوئل وايساده، دست هاش رو زده به کمرش داره انسی رو
تنهاد سی کنه. بعد روش رو بر می گردونه. اون ور زمین رو نگاه می کنه،
حسرتش مثل یک تخته سنگه، انگار یک آدم دیگه بوده که صحبت از
اسب آدم دیگه ای می کرده، اون هم اصلاً گوش نمی داده. بعد یواش تف
کرد و گفت «زکی.» بعد برگشت رفت طرف در، اسب رو واژ کرد و سوار
شد. اسبه راه افتاده بود که رو زین نشست، وقتی هم نشست همچین به
تاخت زد بیرون که انگار امنیه دنبالش کرده بود. دو تایی شون این جور از
نظر ناپدید شدند - مثل یک جور گرددباد ابلق.

گفتم «خوب، با قاطرهای من برو.» ولی حاضر نمی شد. حاضر هم
نبوzdند بموند. اون پسره هم تمام روز تو اون آفتاب داغ این فدر اون
لاش خورهارو دنبال کرد که چیزی نمونده بود مثل اون های دیگه دیوونه
بشه. گفتم «به هر صورت کش رو بذار اینجا باشه.»

ولی حاضر نبوzdند این کار رو هم بکنند. یک لحاف کشیدند روی
تابوت برash تخت درست کردند خوابوندنش روش، ابزارهاش رو هم
گذاشتند پهلوش، قاطرهای منو هم بستیم و گاری رو حدود نیم فرسخ تو
جاده کشیدیم.

انسی گفت «اگر اینجا مزاحمیم بگو ها.»

گفتم «ابدا، اینجا خیلی هم خوبه. مطمئن هم هست. حالا برگردیم
بریم شام بخوریم.»

انسی گفت «خیلی ممنون. تو سبد یک چیزی داریم. می گذروندیم.»

گفتم «از کجا آوردین؟»

«از خونه با خودمون آورده ایم.»

گور به گور

گفتم «اون که حالا دیگه مونده است. بیاین یک غذای گرمی
بخورین.»

ولی حاضر نبودند بیان. انسی گفت «می تونیم بگذرؤنیم.» من رفتم
تو خونه شامم رو خوردم، یک سبد براشون بردم، بار هم اصرار کردم
ببرم شون تو.

گفت «خیلی ممنون. می تونیم بگذرؤنیم.» من هم گذاشتم همون
جا باشدند: دور یک گله آتش منتظر نشستند: خدا می دونه منتظر چی.
من او مدم خونه. همه اش تو فکر اون ها بودم و تو فکر اون یکی که
با اسبش در رفت. این آخرین باری بود که اون ها دیدنش. به نظر من به
خدا تقصیری هم نداشت. نه برای این که اسبش رو نداد، برای این که از
دست این انسی الدنگ در رفت.

یعنی اون موقع این جور پیش خودم می گفتم. چون که این انسی
لاکردار یک چیزی داره که آدم رو وادرار می کنه کمکش کنه، حتی وقتی
می دونی یک دقیقه دیگه می خوای از این کاری که کرده ای یک اردنگی
به خودت بزنی. چون که فردا صبحش حدود یک ساعت بعد از ناشتایی
یوستس گریم که پیش اسنپس کار می کنه با یک جفت قاطر او مد سراغ
انسی رو گرفت.

گفتم «خیال می کردم انسی و اسنپس هیچ وقت با هم معامله
نمی کنند.»

یوستس گفت «چرا. فقط اون اسب رو می خواستند. همون جور که
به آفای اسنپس گفتم، این جفت قاطر رو داشت می فروخت به پنجاه
دلار، چون اگر عموش فیلم اون اسب های تکزاسی رو که داشت نگر
می داشت، انسی هیچ وقت...»

آرمستید

گفتم «اسب؟ پسر انسی دیشب اون اسب رو ورداشت رفت، شاید
الان وسط راه تکراس باشه، انسی هم...»

یوستس گفت «من نمی دونم کی اسبه رو آورد. من ندیدمش. فقط
امروز صبح که رفتم مال‌ها رو کاه جو بدم اسبه رو تو انبار دیدم، به آقای
اسنوپس گفتم، اون هم گفت این جفت قاطر رو وردارم بیارم اینجا.»
خوب، این قطعاً آخرین باریست که دیده‌نش. شاید عید کریسمس
دیگه یک کارت پستال از تکراس بفرسته. من هم اگر جای جوئل بودم
همین کار رو می‌کردم. این رو در حقش باید بگم. به خدا این انسی آدم
رو به هر کاری بخواهد وادار می‌کنه. از اون رندهای روزگاره.

وَرْدَهَنْ

حالا هفت تا شده‌اند، چند تا حلقة کوچک سیاه زده‌اند.
می‌گم «نگاه کن دارل، می‌بینی؟»
دارل نگاه می‌کنه. تماشاشون می‌کنیم که چند حلقة کوچک دراز
سیاه زده‌اند، تکون نمی‌خورند.
می‌گم «دیروز فقط چارتا بودند.»
بیشتر از چارتار و انبار نشسته بودند.
می‌گم «اگر خواست باز دوباره روگاری بشینه، می‌دونی چه کار
می‌کنم؟»
دارل می‌گه «چه کاری می‌کنی؟»
می‌گم «نمی‌ذارم رو اون بشینه. روکش هم نمی‌ذارم بشینه.»
کش ناخوش. ناخوش رو جعبه خوابیده. ولی مادرم ماهیه.
بابا می‌گه «تو موتسن باید دوا بخریم. گمانم باید بخریم.»
دارل می‌گه «حالت چطوره، کش؟»
کش می‌گه «چیزیم نیست.»

وَرَدَمَن

دارل می‌گه «می‌خوای زیرش رو یه خورده بلندتر کنم؟»
کش یک پاش شکسته. دو تا پاش شکسته. رو جعبه خوابیده،
یک لحاف لوله کرده‌اند زیر سرش، یک تکه تخته هم گذاشته‌اند زیر
زانوش.

بابا می‌گه «به نظرم باید می‌ذاشتیم خونه آرمستید بمونه.»
پای من نشکسته، پای بابا هم نشکسته، پای دارل هم نشکسته،
کش می‌گه «دست‌اندازها اذیت می‌کنند. تو دست‌اندازها یک کمی به هم
می‌مالند. چیزیم نیست.» جوئل رفته. خودش و اسبش یک شب موقع شام
رفتند.

بابا می‌گه «مال اینه که ادی نمی‌خواست زیر بار منت کسی بریم.
خدا شاهده، من هر کاری از دستم بر می‌اومنده کرده‌ام.» من می‌گم دارل،
یعنی مال اینه که مادر جوئل اسبه؟

دارل می‌گه «چطوره طناب رو یک کمی محاکم‌تر کنم؟» برای
همین بود که من و جوئل هر دو تامون زیر سایبون بودیم ادی هم توگاری بود،
چون که اسبه تو انبار زندگی می‌کنه من هم باید هی لاشخورها رو می‌پروردم.
کش می‌گه «آره، یک کمی.» دیویی دل هم پاش نشکسته، من هم
پام نشکسته. کش برادرمه.

نگه می‌داریم. دارل که طناب رو شُل می‌کنه کش باز شروع می‌کنه
به عرق کردن. دندون‌هاش پیدا می‌شن.

دارل می‌گه «درد می‌کنه؟»
کش می‌گه «گمانم بهتره باز بیندیش.»
دارل باز طناب رو می‌بنده و می‌کشه. دندون‌های کش پیدا می‌شن.
دارل می‌گه «درد می‌کنه؟»

گور به گور

کش می‌گه «چیزیم نیست.»
دارل می‌گه «می‌خوای بگم بابا یواش تر برونه؟»
کش می‌گه «نه. نباید معطل شیم. چیزی نیست.»
بابا می‌گه «تو موتسن باید یه خورده دوا بخریم. گمانم باید
بخریم.»

کش می‌گه «بهش بگو بره.» داریم می‌ریم. دیویی دل خم می‌شه
عنتب صورت کش رو پاکت می‌کنه. کش برادرمه، ولی مادر جوئل اسپه.
مادر من ماهیه. دارل می‌گه وقتی باز دوباره رسیدیم به آب ممکنه باز بینمش،
ولی دیویی دل می‌گه تو جعبه است. چطوری او مده بیرون؟ گفتم از همون
سوراخهایی که من زدم در او مده رفته تو آب، وقتی باز دوباره رسیدیم به آب من
باز می‌بینمش. مادرم تو جعبه نیست. مادر من این بورونمی‌ده. مادرم ماهیه.
دارل می‌گه «اون کیک‌ها تا رسیم جفرسن خیلی عالی می‌شن.»
دیویی دل سرش رو برنمی‌گردونه.

دارل می‌گه «بهتره تو موتسن بفروشی شون.»
من می‌گم «دارل، کی می‌رسیم موتسن؟»
دارل می‌گه «فردا. اگه این قاطرها سقط نشن. اسنوپس حتماً خاک
ازه بهشون خورونده.»

می‌گم «چرا خاک ازه بهشون خورونده، دارل؟»
دارل می‌گه «نگاه کن، می‌بینی؟»
حالاً نه تا شده‌اند، دراز، حلقه‌های کوچک سیاه دراز زده‌اند.
پای تپه که می‌رسیم بابانگه می‌داره، من و دارل و دیویی دل پیاده
می‌شیم. کش نمی‌تونه راه بره چون پاش شکسته.
بابا می‌گه «یالا. حیوان‌ها.» قاطرها با جون کندن راه می‌رن، گاری

ۋەردىمن

جىيرجىر مىكىنه. مىن و دارل و دىيويى دل پشت گارى راه مىرىيم، از سربالايى مىرىيم بالا. بالاي تىپه كە مىرىسىم بابا نىڭە مىدارە ما باز سوار مىشىم.

حالا دە تاشدەاند، دراز، حلقة‌های کوچک سیاه دراز تو آسمون زدەاند.

موزلی

اتفاقاً نگاه کردم، دیدم بیرون ویترینه، داره نگاه می‌کنه تو.
نژدیک شیشه نبود، به چیز به خصوصی هم نگاه نمی‌کرد؛ فقط همون جا
وایساده بود سرش رو برگردانده بود این ور چشم‌هاش هم تماماً "به من
بود یک جور ماتی هم نگاه می‌کرد، انگار منتظر یک علامتی بود. دوباره
که نگاه کردم دیدم داره می‌آد طرف در.

جلو در یک دقیقه این پا و اون پا کرد، همون جور که همه
می‌کنند، بعد او مد تو. یک کلاه حصیری شق و رق سرش گذاشته بود،
یک بسته هم که تو روزنومه پیچیده بود دستش بود. با خودم گفتم ربع
دلار یا دست بالا یک دلار پول داره، اول مدتی معطل می‌کنه بعد یک
شونه ارزون قیمت یا یک شیشه او دکلن سیاه پوستی می‌خره؛ من هم یک
دقیقه‌ای کاری بهش نداشتم، الاً این که فهمیدم خوشگله، ولی انگار
او قاتش تلخه، ناراحته، تو اون لباس چیت راه راهش با آب و رنگ
خودش ریختش خیلی هم بهتر از وقتی است که اون چیزی رو که
می‌خواست بخره خریده باشه. حالا چی می‌خواست؟ می‌دونستم قبل از

گور به گور

اون که بیاد تو فکرش رو کرده ولی باید بهشون فرصت بدی. من هم سرگرم کار خودم شدم، گفتم آلبرت می‌ره سر نوشابه‌ها بهش می‌رسه، که دیدم او مدد سراغ من.

گفت «اون دختره، بینین چی می‌خواهد.»

گفتم «چی می‌خواهد مگه؟»

«نمی‌دونم من چیزی نفهمیدم. خودتون بهش برسین.»

من هم رفتم اون یارپیش خان. دیدم پاهاش هم بر هن است، پاهاش رو راحت رو زمین پهن کرده، معلومه عادت داره، داشت خیره به من نگاه می‌کرد، بسته‌ش هم تو دستش بود. دیدم چشم‌های به اون سیاهی تا به حال ندیده‌ام؛ غریبیه هم بودش. قبل از اون تو موتسن ندیده بودمش.

گفتم «چه فرمایشی داشتین؟»

باز هم هیچی نگفت. به من زل زد. بعد به آدم‌های جلو پیش خان نوشابه نگاه کرد. بعد به اون ور من، ته مغازه، نگاه کرد.

گفتم «می‌خوای وسایل آرایش رو تماساکنی، یا دوا می‌خوای؟»

گفت «همین» و تندی برگشت به پیش خان نوشابه نگاه کرد. پیش

خودم گفتم لابد مادرش یا یک کسی فرستاده‌تش دنبال این دواز زنونه، خجالت می‌کشه بگه چی می‌خواهد. می‌دونستم خودش با اون آب و رنگ نباید به دوا معتاد باشه؛ سئش هم قد نمی‌داد که بدونه اصلاً اون دوا مال چی هست. خیلی جای تأسفه که این‌ها خودشون رو این جور مسموم می‌کنند. ولی تو این مملکت یا باید این رو هم بفروشی یا دست از کاسبی بکشی.

گفتم «ها، چی مصرف می‌کنی؟ ما...» باز نگاهم کرد، انگار می‌خواست بگه هیس، بعد به ته مغازه نگاه کرد.

گفت «بپهتره بريم اون پشت.»

گفتم «باشه.»

باید باشون راه او مده، کار زودتر پیش می‌ره. دنبالش رفتم ته مغازه،
دستش رو گذاشت رو در. گفتم «او نحا فقط جعبه نسخه پیچیه. شما چی
می‌خواستی؟» و ایساد به من نگاه کرد. انگار یک چیز در پوش مانندی از
رو صورت شد، از رو چشم‌هاش، و رداسته باشه، با اون چشم‌های منگ و
امیدوار و افسرده، در عین حال آماده بور شدن. ولی پیدا بود یک
مشکلی داره. گفتم «چه مشکلی داری؟ به من بگو چی می‌خوای. من
خیلی کار دارم.» منظورم این نبود که هولش کنم، ولی ما به اندازه اون‌ها
وقت نداریم.

گفت «مشکل زنونه ست.»

گفتم «ها. همین؟» پیش خودم گفتم لابد بیشتر از سنّش نشون
می‌ده، دفعه اول شه تو رسیده، یا شاید هم یک کمی غیر عادی بوده؛ تو
دخترهای کم سال این حالت دیده می‌شه.

گفتم «مادرت کجاست؟ مادر نداری؟»

گفت «او نجاست، تو گاری.»

گفتم «چرا اول باش صحبت نمی‌کنی، قبل از این‌که دوا بخوری؟
همه زن‌ها می‌دونند چه کار باید کرد.» به من نگاه کرد، من هم باز نگاهش
کردم، گفتم «چند سال داری؟»

گفت «هفده سال..»

گفتم «ها، فکر کردم شاید... داشت منو می‌پایید. ولی
این‌ها همه‌شون چشم‌هاشون یک جوریست که انگار هیچ سنی ندارند،
از همه کارهای این دنیا هم سر در می‌آرنند. نامرتب می‌شی یا دیرت

گور به گور

می شه؟»

دیگه به من نگاه نکرد، ولی از جاش هم جنب نخورد. گفت «آره،
خيال می کنم. آره.»

گفتم «بالاخره کدوم؟ نمی دونی؟» عمل خلافی است، خیلی هم
اسباب تأسفه، ولی بالاخره از یک کسی می خرند. همون جا وایساده بود،
به من هم نگاه نمی کرد. گفتم «یک چیزی می خوای که بند بیاد؟ آره؟»
گفت «نه. خودش بند او مده.»

«خوب پس چی . . . . .» صورتش رو کمی آورد پایین، بی حرکت،
مثل وقتی که دارند با یک مرد صحبت می کنند، جوری که او نفهمه رعد
و برق بعدی به کجاش می خوره. گفتم «شوهر که نداری، ها؟»

«نه.»

گفتم «ها. چند و قته بند او مده؟ پنج ساه مثلاً؟»
گفت « فقط دو ماهه.»

گفتم «خوب، اون چیزی که می خوای من تو این معازه ندارم. غیر
از پستونک. اگه از من می شنوی، همین رو می خری می ری به بابات
می گی، اگه بابا داری، بهش می گی اون بابارو وادرار کنه یک جواز ازدواج
برات بگیره. چیز دیگه هم می خواستی؟»

ولی همون جا وایساده بود، به من هم نگاه نمی کرد.

گفت «پولش رو دارم بهتون بدم.»

«مال خودته یا اون بابا مردونگی کرده این پول رو بهت داده؟»

«اون داده. ده دلار. گفت همین بسه..»

گفتم «تو معازه من هزار دلار هم بس نیست. ده سنت هم بس
نیست. حرف منو گوش کن. برو خونه به بابات و برادرات بگو، اگه داری،

یا به اولین مردی که تو خیابون دیدی.»

ولی از جاش جنب نمی خورد. «لیف گفت می تونی از دواخونه بخری. گفت به شما بگم من و او هیچ وقت به هیشکی نمی گیم از شما خریده ایم.»

«کاش این لیف نازنین شما خودش او مده بود. کاش خودش او مده بود. نمی دونم، شاید اون موقع مختصر حرمتی برآش قائل می شدم. حالا برگرد برو بهش بگو من این حور گفتم. اگه تا حالا تانیمه راه تکراس نرفته باشه، که لابد رفته. من دوا فیروش محترمی هستم، پنجاه و شش ساله تو این شهر مغازه دارم، خانواده دارم، کلیسا می رم. اصلاً می خوام خودم به کس و کارت بگم اگر گیرشون بیارم.»

دختره حالا به من نگاه کرد، چشم هاش و صورتش باز مات بودند، مثل همون موقعی که از پشت ویترین دیدمش. گفت «من که نمی دونستم. گفت یک چیزی هست که می تونم از دواخونه بخرم. گفت شاید حاضر نشن بهت بفروشند، ولی بگو ده دلار پول دارم به هیشکی هم نمی گم...»

گفت «منظورش این دواخونه نبوده. اگر اسم منو آورده باشه، یقه شو می گیرم که ثابت کنه. ازش می خوام حرفش رو تکرار کنه، و گرنه با تمام قدرت قانون تعقیش می کنم. برو همین رو بهش بگو.» گفت «شاید یک دواخونه دیگه بفروشه.»

«من مایل نیستم بدونم. من شخصاً... اون وقت نگاهش کردم. این ها زندگی سختی دارند، گاهی یک مردی ... اگر گناه عذری داشته باشه، که نداره. و انگهی، آدم به دنیا نمی آد که زندگی رو راحت بگذرون. هیچ دلیلی وجود نداره که آدم خوب باشه و خوب هم بمیره. گفت «بین

گور به گور

چی می گم. این فکر رو از کلهٔت بیرون کن. این چیزی رو که الان داری خدا بهت داده، اگر چه به دست خود شیطون هم داده باشه؛ بذار خودش اگه خواست ازت بگیره. برگرد برو پیش لیف، با این ده دلار ازدواج کنین.»

گفت «لیف گفت یک چیزی از دواخونه بخرم.»

گفتم «پس برو بخر، ما نداریم.»

رفت بیرون، بسته‌ش هم دستش بود و پاهاش رو یواش خشن خشن رو زمین می‌کشید. باز دم در یک کمی این پا اون پاکرد و رفت بیرون. از پشت شیشه می‌دیدمش که تو خیابون راه افتاد.

بقیه‌ش رو آلبرت بهم گفت. گفت گاریه جلو مغازه مصالح فروشی گرومیت وايساده بوده، خانم‌ها دستمال رو دماغشون گرفته بودند تو خیابون می‌دویندند، یک مشت مرد و بچه هم که دماغشون طاقت داشت دور گاری جمع شده بودند جرم‌نجر کلانتر رو با اون مرد که گوش می‌کردند. گفت آدم دراز لاگری بود که نشسته بود تو گاری می‌گفت اینجا خیابون خداست، من هم مثل باقی مردم حق دارم اینجا وایسم، کلانتر هم بهش می‌گفت باید از اینجا بری، مردم ناراحت می‌شون. آلبرت می‌گفت مرد‌ده هشت روز پیش مرد بوده. این‌ها از یک جایی از ناحیه یوکناپتوفا او مده بودند می‌خواستند برن جفرسن. ظاهراً مثل یک تکه پنیر بوده که مورچه‌ها برده باشند توی لونه‌شون، تو اون گاری قراضه که آلبرت و آدم‌های دیگه می‌ترسیدند هنوز از شهر بیرون نرفته زهوارش در بره، اون هم با اون تابوت فکسنسی و اون بابایی که با پای شکسته لای لحاف روش خوابیده بوده، اون پدره و پسر بچه هم اون بالا نشسته بوده‌اند، کلانتر هم هی می‌خواسته از شهر بیرون شون کنه.

موزلى

مردکه می‌گه «خیابون خداداست. من هم مثل باقی مردم حق دارم واایسم یک چیزی بخرم. پولش رو هم داریم، هیچ قانونی هم نگفته آدم حق نداره پولش رو هر جا دلش خواست خرج کنه.»

اونجا نگه داشته بودند سیمان بخرند. اون پسر دیگه ش تو معازه گرومیت بوده، داشته اصرار می‌کرده گرومیت رو راضی کنه یک کیسه سیمان رو واژ کنه که ده سنت سیمان بهش بفروشه، تا بالاخره گرومیت کیسه رو واژ می‌کنه که از شرّش خلاص شه. سیمان رو برای این می‌خواسته‌اند که پای شکسته اون بابا رو درست کنند - چه جوری، معلوم نیست.

کلانتر می‌گه «شما که این رو می‌کشین، یک کاری می‌کنین پاش از دستش بره. بیرینش پیش دکتر، این مرده رو هم هر چه زودتر خاک کنین، هیچ می‌دونین به دلیل ایجاد خطر برای بهداشت عمومی ممکنه به زندان بیفتین؟!»

پدره می‌گه «ما که داریم سعی خودمون رو می‌کنیم.» بعد داستان درازی نقل می‌کنه که چه جور صبر کرده که گاریش برگرده، چه جور پل رو آب برده و چهار فرسخ راه او مده‌اند تا یک پل دیگه دیده‌اند اون رو هم آب برده، اون‌ها هم با شنا از گدار می‌گذرند، قاطرهاشون غرق می‌شن. چه جور یک جفت دیگه تهیه می‌کنند بعد می‌بینند جاده رو هم آب برده، ناچار می‌شن دور بزنند بیان موتسن، بعد اون یکی با سیمان بر می‌گرده می‌گه صدات رو بُر.

به کلانتر می‌گه «یه دقّه دیگه راه می‌افتیم.»

پدره می‌گه «ما قصد مزاحمت نداشیم.»

کلانتر به اون که سیمان آورده می‌گه «این بابا رو بیرین پیش دکتر.»

گور به گور

او می‌گه «طوریش نیست.»
کلانتر می‌گه «یک وقت خیال نکنین ما آدم‌های بد دلی هستیم،
ولی خودتون هم می‌بینین وضعش چه جو ریه.»
او می‌گه «بله، همین که دیویی دل برگشت راه می‌افتیم. رفته یک
بسته رو برسونه.»

خلاصه همون جا می‌مونند، مردم هم دستمال روی دماغشون
می‌گیرند عقب می‌ایستند تا بالاخره یک دغیشه بعد دختره با همون بسته
روزنامه پیچ بر می‌گردد.
اون که سیمان آورده می‌گه «بدو بیا، دیگر مون شده.» بعد سوار
گاری شون می‌شن راه می‌افتد. وقئی سن رفتم شام بخورم انگار هنوز بوش
تو دماغم بود. فرداش من و کلانتر هی بو می‌کشیدیم هی می‌گفتیم
«هیچ بوبی می‌شنوی؟»

کلانتر گفت «باید حالا تو جمیر سن باشند.»
«یا تو زندان. باز خدا رو شکر زندان شهر ما نیست.»
گفت «خوب گفتی.»

دارل

بابا می‌گه «اینجاست.» قاطرها رو نگه می‌داره می‌شینه خونه رو
نگاه می‌کنه. «می‌تونیم بایم از اونجا یک کمی آب بیاریم..»
من می‌گم «خیلی خوب. دیویی دل، باید یک سطل هم ازشون
قرض بگیری.»

بابا می‌گه «خدا خودش می‌دونه، من میل نداشم زیربار منت کسی
برم.»

می‌گم «اگه یک قوطی بزرگ دیدی وردار بیار.» دیویی دل از
گاری پیاده می‌شه، بستهش هم دستشه. می‌گم «فروختن اون کیک‌ها تو
موتن اون قدر هم که خیال می‌کردی آسون نبود.» بین چه جور زندگی
ما پخش و پلا می‌شه تو این فضای بی‌باد و بی‌صدا، با این حرکاتی که از
روی بی‌حالی همین جور تکرار می‌کنیم؛ صدای زخم‌های کهنه، که
بی‌دست از این ساز بی‌سیم در می‌آریم: غروب که می‌شه حالت‌های
خشم آلود به خودمون می‌گیریم، حرکات مُرده عروسک. کش پاش
شکسته، حالا خاک ازه هم داره تموم می‌شه. داره از خون‌ریزی می‌میره.

گور به گور

کش.

بابامی گه «نمی خوام زیر بار منت کسی برم، خداخودش می دونه..»
می گم «پس به جای آبشن خودت بشاش. تو کلاه کش..»
دیویی دل که بر می گرده اون بابا هم ناش می آد.
مردکه وامی ایسته، دیویی دل می آد جلو، مردکه همون جا
وایساده، بعد از مدتی بر می گرده تو ایرون خوبهش وامی ایسته، ما رو
تماشا می کنه.

بابا می گه «بهتره نیاریمش پایین. همون بالا درستش می کنیم..»
می گم «کش، می خوای بیاریمت پایین؟»
می گه «مگه فردا نمی رسیم جفرسن؟» کش داره ما رو نماشا
می کنه، با چشم های کنجکاو، خیره، غمگین، «صبر می کنم..»
بابا می گه «راحت می شی، دیگه به هم نمی ماله..»
کش می گه «صبر می کنم، بی خود معطل می شیم..»
بابا می گه «سیمانش رو خریده ایم..»
کش می گه «صبر می کنم، یک روز دیگه که بیشتر نیست، اون قد
نراحت نیستم.» به مانگاه می کنه، چشم هاش تو صورت لاغر خاکستریش
گشاد شده اند، از ما سوال می کنند، خودش حیره می خواهد:
بابا می گه «خریده ایم دیگه..»

من سیمان رو تو قوطی هم می زنم، بواس عو په چربه هات سر کم
رنگ آب می ریزم، قوطی رو می آرم پهلوی گاری که کش ببینه، رو
پشتیش خوابیده، سیاهی نیمرخ لاغرش مثل مرتاض ها عمیق تو زمینه
آسمون پیداست، می گم «به نظرت الان خوبه؟»
می گه «آبشن نباید زیاد باشه، و گرنه نمی گیره..»

«الآن زیاده؟»

می‌گه «اگر می‌شد یک خورده ماسه هم قاطیش می‌کردی. یک روز بیشتر که نمونده، من ناراحت نیستم.»

وردمن می‌ره سر جاده‌ای که ازش گذشیم با ماسه بر می‌گردد. ماسه رو یواش می‌ریزه تو چنبرهای غلیظ توی قوطی من باز می‌رم پهلو گاری.
«الآن خوبه؟»

کش می‌گه «آره. می‌تونستم صبور کنم. هیچ ناراحت نیستم.»

تخته‌ها رو باز می‌کنیم و سیمان رو می‌بزیم رو پاش، یواش.

کش می‌گه «مواظب باش. بیاروشن نریزی.»

می‌گم «آره.» دیویی دل یک تکه روزنامه از بسته‌ش پاره می‌کنه و سیمان رو که داره از پای کش می‌ریزه پاک می‌کنه.

«الآن چه طوره؟»

کش می‌گه «خوبه، سرده، خوبه.»

بابا می‌گه «خدا کنه خوب باشه. باید سو ببخشی. من هم مثل تو خیال نمی‌کردم این جور بشه.»

کش می‌گه «خوبه.»

کاش آدم می‌تونست خودش رو تو زمان پخش کنه. خیلی خوب می‌شد. اگر آدم می‌تونست خودش رو تو زمان پخش کنه خیلی خوب می‌شد.

تخته‌ها رو می‌ذاریم سر جا شون، نخ‌ها رو می‌بندیم، محکم می‌کشیم، سیمان سبز غلیظ ار لای نخ‌ها یواش می‌زنیم بیرون، کش با همون قیافه کنجکاو و عمیقش آروم مارو نگاه می‌کنه.
می‌گم «این نگرش می‌داره.»

گور به گور

کش می گه «آره، خیلی هم ممنون.»

آن وقت همه تو گاری برمی گردیم او رو تماشا می کنیم. تو جاده پشت سر ما داره می آد، پشتیش عین چوب، صورتش عین چوب، فقط از کپل به پایینش تکون می خوره. بدون یک کلمه حرف می آد جلو، با اون چشم های کم رنگ ثابت شد. تو اون صورت بلند اخموش، می آد سوار می شه.

بابا می گه «اینجا سر بالا است، باید پیاده شین راه بیاین.»

وَرْدَمَنْ

من و دارل و جوئل و دیویی ِ دل داریم پشت گاری تو سربالایی
می‌آیم. جوئل برگشته. از جاده او مدد بالا سوار گاری شد. پیاده بود.
جوئل دیگه اسب نداره. جوئل برادرمه. کشن برادرمه. کشن پاش شکسته.
پای کشن رو بستیم که درد نگیره. کشن برادرمه. جوئل هم برادرمه، ولی
پاش نشکسته.

حالا پنج تا شده‌اند، دراز، حلقه‌های کوچک سیاه دراز زده‌اند.
می‌گم «دارل، این‌ها شب‌ها کجا می‌مونند؟ شب‌ها که ما تو انبار
می‌خوایم، این‌ها کجا می‌مونند؟»

تپه می‌ره تا آسمون. بعد آفتاب از پشت تپه می‌آد بالا. قاطرها و
گاری و بابا تو آفتاب راه می‌رن. یواش تو آفتاب راه می‌رن، ولی پیداشون
نیست. تو جفرسن خط آهن از پشت شیشه قرمزه. خط آهن برآق همین
جور دور می‌زنه. دیویی ِ دل می‌گه.

امشب که رفتیم تو انبار، می‌رم بینم این‌ها کجا می‌مونند.

دارل

می گم «جوئل، تو پسر کمی هستی؟»

باد داشت از تو انبار می او مد. ما آدی رو گذاشتیم زیر درخت سیب،
که مهتاب لکه های درخت رو می اندازه رو تخته های خواب رفته ای که
حالا از لایه اون ها ادی گاهی با صدای مخفی ترکیدن حباب های کوچولو
حرف می زنه. وردمن رو بردم گوش کنه. وقتی رسیدیم گربه از اون ور
پرید پایین با ناخن ها و چشم های نقره ایش رفت تو تاریکی.

«مادرت که اسب بود، ولی پدرت کی بود، جوئل؟»

«برو، پدر سوخته دروغ گو.»

«به من فحش نده، جوئل.» تو اون مهتاب بلند چشم هاش عین دو
تکه کاغذ سفیدند که رو یک توپ بلند چسبونده باشند.

بعد از شام کش یک کمی عرق کرد. گفت «داره یه خورده گرم
می شه. گمانم مال آفتابه که تمام روز روش تاییده..»
ما می گیم «می خوای یه چکه آب بریزیم روش؟ شاید یه خورده
خنکش کنه.»

کش می‌گه «خیلی هم ممنون می‌شم. گمانم مال آفتابه که روش تاییده. باید فکرش رو می‌کردم، روش رو می‌پوشوندم.»
می‌گیم «ما باید به فکرش بودیم. تو از کجا می‌دونستی.»
کش می‌گه «متوجه نشدم داره گرم می‌شه. باید حواسم بود.»
خلاصه آب ریختیم روش. ساق پاش و انگشتاتش زیر سیمان مثل این بود که تو آب جوشونده باشند. گفتیم «حالا بهتر شد؟»
کش گفت «خیلی ممنون. خوبه.»
دیویی دل با دامن پیرهنش صورتش رو پاک می‌کنه.
می‌گیم «یه خورده بخواب اگر می‌تونی.»
کش می‌گه «آره. خیلی هم ممنون. الان خوبه.»
می‌گم جوئل، پام، توکیه، جوئل؟
برو گم شو، برو گم شو.

و رد من

زیر درخت سیب بودش، من و دارل تو مهتاب رفتیم اونجا،
گربه هه پرید پایین دوید، صداش رو از تو جعبه چوبی می شنیدیم.
دارل می گه «می شنوی؟ گوشت رو بچسبون». گوشم رو می چسبونم، صداش رو می شنوم. فقط نمی فهمم چی
داره می گه.
می گم «چی داره می گه، دارل؟ با کی داره حرف می زنه؟»
دارل می گه «داره با خدا حرف می زنه. داره ازش کمک
می خواد.»
می گم «می خواد خدا چه کار کنه؟»
دارل می گه «می خواد او رو از جلو چشم مردم مخفی کنه.»
«چرا می خواد او رو از جلو چشم مردم مخفی کنه، دارل؟»
می گه «برای این که از زندگیش جدا بشه.»
«چرا می خواد از زندگیش جدا بشه، دارل؟»
دارل می گه «گوش کن، صداش رو می شنویم. داره می غلته رو

پهلوش. گوش کن.»

می گم «حالا غلتیده. داره از پشت چوب نگاهم می کنه.»

می گه «آره..»

«چه طوری از اوون پشت چوب می بینه، دارل؟»

دارل می گه «بیا دیگه، باید راحتش بذاریم. بیا.»

می گم «نمی تونه بینه، چون سوراخ هاش اوون بالان. چه طوری

می بینه، دارل؟»

دارل می گه «بریم سراغ کش.»

ولی من یک چیزی دیدم که دیویی دل گفته به هیشکنی نگم.

کش پاش درد گرفته، امروز بعداز ظهر پاش رو بستیم، ولی بازم

پاش درد گرفته، توجا ش خوابیده. آب می ریزیم رو پاش، حالش خوب

می شه.

کش می گه «حالم خوبه، خیلی هم از شما ممنونم.»

ما می گیم «بگیر یه خورده بخواب.»

کش می گه «حالم خوبه، خیلی هم از شما ممنونم.»

من یک چیزی دیدم که دیویی دل گفته به هیشکنی نگم، مربوط به بابا

نیست، مربوط به کش هم نیست، مربوط به جوئل هم نیست، مربوط به

دیویی دل هم نیست، مربوط به من هم نیست.

من و دیویی دل رو تخت می خوابیم. رو ایوون عقبی، از اونجا

انبار پیداست، مهتاب رو نصف تخت می افته، مانصفی تو سفیدی

می خوابیم نصفی تو سیاهی، مهتاب می افته رو پاهامون. اوون وقت می رم

بیینم این ها شب ها که ما می ریم تو انبار کجا می مونند. امشب تو انبار

نیستیم، ولی انبار رو می بینم؛ می رم بیینم این ها شب کجا می مونند.

گور به گور

رو تختخواب خوابیده ام، پاهامون تو مهتابه.
من می گم «نگاه، پاهای من سیاس. پاهای تو هم سیاس.»
دیویی دل می گه «بگیر بخواب.»
جفرسن خیلی دوره.
«دیویی دل.»

«اگه حالا عید کریسمس نیست، پس اونجا چه طوری هست؟»
رو خط آهن برآق همین جور دور می زنه. بعد خطش هم همین
جور بر قه می زنه.

«چی چه طوری هست؟»
«اون قطاره. تو ویترین.»
«بگیر بخواب. فردا اگه بود می بینی ش.»
شاید بابانوئل نمی دونه اینها بچه شهری اند.

«بگیر بخواب. او به هیچ کدوم از بچه شهری ها نمی دتش.»
تو ویترین بود، قرمز رو خط آهن، خط هم همین جور دور می زد
و برق می زد. دلم غش می رفت. بعد بابا بود و جوئل و دارل و پسر آقای
گبلسپی. پاهای پسر آقای گبلسپی از زیر پیرهن خوابش در او مده اند. وقتی
می ره تو مهتاب پاهاش پشم پشمی می شن. دارند می رن اون ور خونه،
طرف درخت سیب.

«دیویی دل، اینها چه کار می خوان بکنند؟»
رفتند اون ور خونه، طرف درخت سیب.

می گم «بوش رو می شنوم. تو هم بوش رو می شنوی؟»
دیویی دل می گه «ششش. جهت باد عرض شده. بگیر بخواب.»

بالآخره می فهمم این ها شب کجا می مونند. خونه رو دور می زنند،
تو مهتاب از حیاط رد می شن، گذاشته نش رو دوشون دارند می بروند
طرف انبار، مهتاب صاف و آروم روش افتاده. بعد بر می گردند باز می رن
تو خونه. تو مهتاب که بودند پاهای پسر آقای گیلپی پشم پشمی شدند.
اون وقت من صبر کردم، گفتم دیویی دل؟ بعدش صبر کردم، بعدش رفتم
بیینم این ها شب کجا می مونند، اون وقت یک چیزی دیدم که دیویی دل
گفته به هیشکی نگم.

دارل

جلو درگاهی تاریک انگار از تو دل تاریکی در او مده، لاغر عین
اسب مسابقه، بالباس زیر تو نور اول آتش. با صورت می پره رو زمین که
خشم و ناباوریش رو نشون بده. منو دیده، بدون این که حتی سرش رو
برگردونه، یا چشمهاش رو که آتش تو شون مثل دو تا مشعل کوچک
پیداست. می گه «بیا» تو سرازیری انبار خیز ور می داره طرف انبار.
لحظه‌ای مثل نقره تو نور مهتاب می دوه، بعدش می پره بیرون، مثل
هیکل صافی که تمیز از حلبی بریده باشند، جلو یک انفجار ناگهانی
بی صدا که تمام کاهدونی بالای انبار رو یکهو به آتش می کشه، انگار پر از
باروت بوده. نمای مخروطی جلو انبار پیدا می شه، با اون درگاهی
چارگوشش که شکل چارگوش کوتاه تابوت روی حرک خطش رو بُریده.
پشت سر من، بابا و گیلسپی و مک و دیوی بی دل و وردمن از تو خونه
می آن بیرون.

جلو تابوت صبر می کنه، به من نگاه می کنه، خشم از قیافه ش
می باره. بالای سرش شعله ها مثل رعد صدا می کنند؛ باد خنکی می آد

طرف ما: هنوز هیچ گرمایی نداره؛ یکهو یک مشت کاه بلند می شه می ره
تو اصطل، صدای شیهه یک اسب هم از اون تو می آد. می گم «بُدوین،
اسپها».

یک لحظه دیگه خیره به من نگاه می کنه، بعد به طاق بالای سر شن
نگاه می کنه، بعد می پره طرف اصطل که صدای شیهه می آد. اسبه داره
هی می پره و لگد می پرونده. صدای لگدش قاطعی صدای شعله ها می آد،
مثل صدای قطار است که داره از رو یک پل بی انتها رد می شه. گیلسپی و
مک از من رد می شن، پیرهن خواب تا سر زانو پوشیده اند، داد می زنند،
صداشون نازک و بلند و بی معنیه، در عین حال عمیقاً و خشی و غم زده
است: «گاو... اصطل...». پیرهن خواب گیلسپی تو باد از خودش
جلو تره می ره، دور پاهای پشمالموش باد می کنه.

در اصطل بسته شده. جوئل با کپلش در رو پس می زنه، خودش
هم پیداش می شه، پشتش خم شده، عضلاتش از پشت پیرهنش بیرون
زده اند، اسب رو از سر می کشه می آره بیرون، چشم هاش تو روشنایی با
آتش نرم و گریزان و رنگارنگی می چرخند؛ سر ش رو که عقب می اندازه
جوئل رو از زمین می کند، عضلاتش جمع می شن و پخش می شن. جوئل
یواش و وحشت زده می کشدش؛ باز از روی شونه ش نگاه کوتاه
خشمالودی به من می اندازه. حتی وقتی از انبار بیرون او مده اند اسبه باز
هم داره تقلا می کنه از پشت به طرف درگاهی لگد می پرونده، تا بالاخره
گیلسپی لخت مادرزاد از مارد می شه، پیرهن خوابش رو پیچیده دور سر
قاطر، می زنه اسب دیوونه رو از در بیرون می کنه.

جوئل به دو بر می گردد؛ باز به تابوت نگاه می کنه. ولی می آد جلو.
داد می زنه «گاو کجاست؟» از من رد می شه. من می رم دنبالش. تو اصطل

گور به گور

مک داره با اون قاطر دیگه کلنچار می‌ره. قاطره سرش رو که به طرف آتش برمی‌گردونه گردش وحشی چشم‌هاش رو می‌بینم، ولی صدایی نمی‌کنه. همون جا وايساده، از رو شونه‌ش مک رو نگاه می‌کنه، همین که او نزدیکش می‌ره براش جفتک می‌پرونده. مک برمی‌گرده ما رو نگاه می‌کنه، چشم‌هاش و دهنش تو صورتش سه تا سوراخ گردند، کل مک‌های صورتش هم مثل یک مشت نخود سبز تو بشقاب. صداش نازک و بلند، از دور هم می‌آید.

«هیچ کاری نمی‌تونم بکنم....» مثل اینه که صدا رو از لب‌هاش گرفته‌اند برده‌اند آن دورها، داره از یک خستگی خیلی دور با ما حرف می‌زنده. جوئل از کنار مارد می‌شه؛ قاطر می‌چرخه و لگد می‌پرونده، ولی سرش تو دست جوئله. من خم می‌شم طرف مک:

«پیرهن خواب. پیچ دور سرش.»

مک خیره به من نگاه می‌کنه. بعد پیرهنش رو جر می‌ده می‌اندازه رو سر قاطر، قاطره فوراً آروم می‌شه. جوئل سرش داد می‌کشه: «گاو؟ گاو؟»

مک فریاد می‌کشه «اون ته. خونه آخر.»
وارد که می‌شیم گاوه ما رو نگاه می‌کنه. رفته اون گوشه، سرش رو پایین انداخته، هنوز داره تند و تند می‌جُوه. ولی از جاش تکون نمی‌خوره. جوئل مکث کرده بالا رو نگاه می‌کنه. یکهو تمام کف کاهدون پخش می‌شه. تمامش می‌شه آتش؛ جرقه مثل بارون ریز ازش می‌ریزه. جوئل اطرافش رو نگاه می‌کنه. اون پشت زیر آخر یک سه پایه شیردوشی هست. جوئل ورش می‌داره می‌کوبدش به تخته دیوار عقب. یک تخته رو می‌شکنه، بعد یکی دیگه رو، بعد سومی رو؛ تکه‌ها

رو از هم جدا می‌کنیم. همین جور که رو سوراخ دیوار خم شده‌ایم یک چیزی از عقب می‌خوره به ما. همون گاوه‌ست؛ یک نفس سوت می‌کشه از میون ما و از تو سوراخ رد می‌شه می‌ره تو روشنایی بیرون، دُمش سیخ شده، مثل دسته جارویی که به ته مهره‌های پشتش میخ کرده باشند.

جوئل بر می‌گرده تو انبار. من می‌گم «آهای، جوئل!» می‌خواهم بگیرم ش، می‌زنه دست‌هام رو رد می‌کنه. می‌گم «احمق، نمی‌بینی نمی‌تونی بری اون ته؟» دالون مثل نورافکنی است که تبدیل به بارون شده. می‌گم «بیا، از این ور.»

از سوراخ که رد شدیم شروع می‌کنه به دویدن. من هم می‌دُوم، می‌گم «جوئل.» تیز از ن بش انبار می‌پیچه. من که می‌رسم او به ن بش بعدی رسیده، تو نور آتش مثل هیکلی که از حلبی بریده باشند داره می‌دُوه. بابا و گیلیسپی و مک کمی دورترند، دارند انبار رو تماشا می‌کنند - به رنگ گلی، تو آسمون تاریک که ماه فعلًاً تو ش جلوه‌ای نداره. داد می‌زنم «بگیرینش! نگرش دارین!»

وقتی می‌رسم داره با گیلیسپی کلنجر می‌ره: یکی لاغر بالباس زیر، اون یکی لخت مادرزاد. مثل دو تا هیکل تو نقش دیوار یونانی، که نور سرخ آتش از هرچه واقعیته جداشون کرده. تا من برسم زده گیلیسپی رو انداخته زمین برگشته باز دویده رفته تو انبار.

حالا دیگه صداش خیلی آروم شده، مثل صدای رودخونه که آروم شده بود. درگاهی رو مثل صحنه نمایش تماشا می‌کنیم، جوئل دولاً دولاً می‌دُوه می‌ره اون سرِ تابوت، روش خم می‌شه. یک لحظه سرش رو بلند می‌کنه، از لای بارون علفِ آتش گرفته که مثل پردهٔ مهره‌ای داره می‌ریزه ما رو نگاه می‌کنه، دهنش رو می‌بینم که اسم منو صدا می‌زنه.

گور به گور

«جوئل!» دیویی دل داد می زنه «جوئل!» حالا به نظرم می آد که تمام صدایی رو که در پنج دقیقه گذشته از خودش درآورده دارم می شنوم؛ می شنوم که داره تلاش و تacula می کنه، بابا و مک گرفته نش، داره جیغ می زنه «جوئل! جوئل!» ولی او دیگه ما رو نگاه نمی کنه. شونه هاش رو می بینم که می ده زیر تابوت، یک تنه از رو خرک بلندش می کنه. این قد درازه که آدم باورش نمی شد؛ جوئل زیرش پیدا نیست. من خیال نمی کردم که آدی باندرن حاجی به این زیادی می خواسته که راحت تو ش بخوابه. تابوت یک لحظه دیگه راست و امی ایسته، بارون جرقه روشن می ریزه و پخش می شه، انگار جرقه های تازه ای از تماس با تابوت روشن می شن. بعد مایل می شه به جلو، دور ورمی داره، جوئل پیداش می شه، جرقه ها روی او هم می ریزند باز جرقه می زنند، انگار هاله نازکی از آتش دورش رو گرفته. تابوت با همون دور معلق می شه، باز می ره عقب، مکث می کنه، بعد یواش می آد جلو از تو پرده آتش رد می شه. حالا جوئل سوارش شده، بهش آویزونه، تا بالاخره تابوت می افته زمین او را پرت می کنه جلو، مک هم می پره جلو می ره توی اون بوی گوشت سوخته با دست می زنه روی سوراخ هایی که لبه های سرخشون دارند مثل گل شکfte رو پیرهن زیر جوئل گشاد می شن.

وردمن

وقتی رفم ببینم این‌ها شب کجا می‌مونند یک، چیزی دیدم. گفتند
«دارل کجاست؟ دارل، چی شد؟»
بردنش گذاشتند زیر درخت سیب.

انبار هنوز سرخ بود، ولی حالا دیگه انبار نبود. خوابیده بود رو
زمین، سرخی ازش بالا می‌رفت. انبار داشت می‌شد تکه‌های سرخ
کوچک تو آسمون می‌رفت بالا، لای ستاره‌ها؛ ستاره‌ها هم عقب عقب
می‌رفتند.

کش هم هنوز بیدار بود. سرش رو هی این ور اون ور می‌کرد،
صورتش عرق کرده بود.

دیویی دل گفت «می‌خوای باز هم آب روش بریزم، کش؟»
ساق پا و انگشت‌های کش سیاه شده بود. چراغ رو نگه داشتیم،
ساق پای کش رو که سیاه شده بود نگاه کردیم.
گفتم «کش، پات شده مثل پای سیاه‌ها.»
بابا گفت «گمانم باید بشکنیم ورش داریم..»

گور به گور

آقای گیلیسپی گفت «آخه این رو برای چی ریختین روش؟»
بابا گفت «گفتم بلکه یه خورده نگرش داره. خواستم کمکش
کنم». قلم و چکش آوردند. دیوی دل چراغ رو نگه داشت. باید محکم

می زدند. اون وقت کش خوابش برد.
گفتم «حالا دیگه خوابه، تو خواب دردش نمی آد.»

فقط ترک خورد. کنده نمی شد.

آقای گیلیسپی گفت «پوستش هم کنده می شه. آخه این رو چرا
ریختین این رو؟ هیچ کدام عتلتون نرسید اول پاش رو چرب کنین؟»
بابا گفت «من خواستم کمکش کنم. دارل ریخت روش.»
گفتند «دارل کجاست؟»

آقای گیلیسپی گفت «آخه شماها هیچ کدام عقل تو کله تون نبود؟
خیال می کردم اقلاً او عقلش می رسه.»
جوئل دمو خوابیده بود. پشتش سرخ بود. دیوی دل دوا
بهش می مالید. دواش گره و دوده بود، برای این که آتش رو بکشه بیرون.
بعد پشتش سیاه شد.

من گفتم «می سوزه، جوئل؟ پشت شده مثل پشت سیاهها، جوئل.»
پای کش هم شده بود مثل پای سیاهها. بالاخره شکستنش. پای کش خون
افتد.

دیوی دل گفت «تو برو بگیر بخواب. حالا باید خوابیده باشی.»
اون ها گفتند «دارل کجاست؟»
دارل بیرون، زیر درخت سیب، خوابیده روی اون. رفته اونجا که
گربه هه برنگرده. گفتم «دارل، می خوای گربه رو پیشتر کنی؟»

وردمَن

مهتاب رو دارل هم افتاده بود. رو اوون تکون نمی خورد، ولی رو
دارل هی بالا و پایین می رفت.

گفتم «گریه نکن. جوئل درش آورد. گریه نکن، دارل.»

انبار هنوز سرخه. اول سرخ تراز این بود. بعد شروع کرد بالا رفتن،
ستاره ها رو عقب عقب برد، ولی نیفتادند. دلم غش می رفت، همون جور
که برای اوون قطاره می رفت.

وقتی رفتم ببینم این ها شب کجا می مونند، یک چیزی دیدم که دیویی دیل
گفته هیچ وقت به هیشکنی نگم.

دارل

حالاً مدتی است داریم از جلو تابلوها می‌گذریم: دواخونه‌ها، لباس فروشی‌ها، داروهای مخصوص، گاراژ‌ها و کافه‌ها، تابلوهای مسافت شمار هم هی شماره‌شون داره پایین می‌آد: ۳ میل. ۲ میل. از بالای یک تپه، وقتی باز سوارگاری می‌شیم، می‌بینیم که دود صاف رو شهر خوایده، این طور که پیداست تو این بعداز ظهر بدون باد هیچ تکون نمی‌خوره.

وردمن می‌گه «این خودشه، دارل؟ این جفرسنه؟» وردمن هم لا غر شده. او هم قیافه‌ش مثل ماگرفته و خیالاتی و تکیده شده. می‌گم «آره.» سرش رو بلند می‌کنه آسمون رو نگاه می‌کنه. اون بالا حلقه زده‌اند، حلقه‌های تنگ، مثل دود، که ظاهرش یک شکل و هدفی رو نشون می‌ده، ولی هیچ حرکتی به جلو یا عقب ازش در نمی‌آد. باز سوار می‌شیم، کش رو جعبه خوایده پاره‌های دندونه دندونه سیمان دور پاش رو گرفته‌اند. قاطرها مافنگی تلق و تلوق تو سرازیری پایین می‌رن.

دائل

بابا می‌گه «باید ببریمش پیش دکتر. مثل این که چاره‌ای نیست.» پشت پیرهن جوئل که به تنش می‌گیره داره چرب و سیاه می‌شه. زندگی تو دره خلق شده. بعد رو بال و حشت‌های قدیم و شهوت‌های قدیم و نومیدی‌های قدیم پریده رفته سر تپه‌ها. برای همینه که باید پیاده از تپه بری بالاکه سواره بیایی پایین.

دیویی دل رو صندلی نشسته، بسته روزنامه پیچش هم تو دامنشه. وقتی رسیدیم پای تپه که جاده میون دو تا دیواره درخت صاف شد، آروم شروع می‌کنه به نگاه کردن این ور جاده و اون ور جاده. بالاخره می‌گه

«باید نگه داریم.»

بابا نگاهش می‌کنه، نیمرخ فکسینیش منتظر و ناراحته. قاطرها رو نگه نمی‌داره. «برای چی؟»

دیویی دل می‌گه «می‌خوام برم پشت اون بتله‌ها.»

بابا قاطرها رو نگه نمی‌داره. «نمی‌تونی صبر کنی تا بررسیم شهر؟ نیم فرسخ بیشتر نمونده.»

دیویی دل می‌گه «نگه دار. باید برم.»

بابا وسط جاده نگه می‌داره. دیویی دل رو تماشا می‌کنیم که پیاده می‌شه، بسته‌ش رو هم می‌بره، پشت سرش رو نگاه نمی‌کنه.

من می‌گم «چرا کیک‌هات رو اینجا نمی‌ذاری؟ ما مواطن‌شون هستیم.»

دیویی دل تندی پیاده می‌شه، به ما نگاه نمی‌کنه.

وردمن می‌گه «اگه صبر می‌کرد تا بررسیم شهر از کجا می‌دونست کجا باید بره؟ دیویی دل، تو شهر کجا باید می‌رفتی کارت رو بکنی؟»

گور به گور

دیویی دل بسته ش رو ورمی داره می ره لای درخت ها و بتنه ها
ناپدید می شه.

بابا می گه «بی خود طولش ندی ها، وقت نداریم معطل شیم.»
دیویی دل جواب نمی ده، بعد از مدتی دیگه صداش رو هم نمی شنویم. بابا
می گه «باید همون جور که آرمستید و گیلسپی گفتند می کردیم؛ باید پیغام
می دادیم شهر که چاله رو بکنند آماده کنند.»

من می گم «پس چرا ندادی؟ می تونستی تلفن بزنی.»
جوئل می گه «که چی؟ کنند یک چاله کوفتی کاری داره؟»
یک ماشین از رو نپه می آد. یواش می گه، شروع می کنه به بوق
زدن. با دندۀ یک می ره کنار جاده، چرخ های بیرون ش می ره تو جوب، از
مارد می شه می ره. وردم نگاهش می کنه تا ناپدید می شه.

می گه «حالا کجاست، دارل؟»

می گم «دور نیست.»

بابا می گه «باید پیغام می دادیم. متنه اش من نمی خواستم زیر بار
منت کسی برم، الکس و کار خودش.»

جوئل می گه «آخه کنند یک چاله کوفتی که کاری نداره.»
بابا می گه «بی حرمتیه راجع به قبرش این جوری صحبت می کنی.
شما هیچ کدوم نمی دونین یعنی چی. شماها هیچ کدوم اون جور که باید
دوستش نداشتهین.» جوئل جواب نمی ده. یک کمی شق و رق نشسته، تنش
رو از پیره نش جدا گرفته. چونه سرخشن رو داده جلو.

دیویی دل بر می گردد. می بینم که از پشت تپه ها می آد بیرون،
بسته ش هم تو دستشه، سوار گاری می شه. حالا لباس روز تعطیلش رو
تنش کرده، گلوبندش رو انداخته، کفش و جورابش رو هم پاش کرده.

بابا می‌گه «مگه بہت نگفتم این لباس‌ها رو بذار تو خونه؟»
دیویی دل جواب نمی‌ده، به ما هم نگاه نمی‌کنه. بسته رو می‌ذاره توگاری
خودش هم سوار می‌شه. گاری راه می‌افته.

وردمن می‌گه «دارل، چند تا تپه دیگه مونده؟»

می‌گم « فقط یکی. تپه بعدی می‌ره تو خود شهر..»

این تپه ماسه قرمزه، هر دو طرفش کلبه‌های سیاه است. تو آسمون
جلو رو سیم‌های تلفن کشیده‌اند، ساعت ساختمان دادگاه هم از لای
درخت‌ها زده بیرون. چرخ‌ها تو ماسه پچ‌پچ می‌کنند، از گار خود زمین هم
می‌خواهد صدای وارد شدن ما در نیاد. سر بالایی که شروع می‌شه پیاده
می‌شیم.

دنبال گاری می‌ریم، چرخ‌ها پچ‌پچ می‌کنند، از جلو کلبه‌ها رد
می‌شیم، یکهو یک صورت‌هایی می‌آن پشت پنجره، با چشم‌های سفید.
یکهو یک صداهایی می‌شنویم که با تعجب حرف می‌زنند. جوئل این ور
و اون ورنگاه می‌کنه؛ حالا سرش بر می‌گردد جلو، من می‌بینم گوشش
سرخ‌تر و خشم‌آلودتر می‌شه. سه تا سیاه‌کنار جاده جلوتر از ما دارند
می‌رن. سه متر جلوتر از اون‌ها یک سفید داره می‌ره. وقتی از سیاه‌ها رد
می‌شیم یکهو سرشون با حالت تعجب و خشم غریزی بر می‌گردد.
یکی شون می‌گه «وای خدا، این‌ها تو این گاری چی دارند؟»

جوئل بر می‌گردد. می‌گه «مادرسگ». این رو که می‌گه رسیده کنار
مرد سفید پوست، که حالا وايساده. مثل اينه که جوئل یک لحظه کور
شده، چون به طرف سفید پوسته برگشته.

کش از توگاری می‌گه «دارل!» من دست می‌اندازم جوئل رو
بگیرم، مرد سفید پوست یک قدم رفته عقب، دهنش واز مونده؛ بعد

گور به گور

دهنش رو محکم می‌بنده. جوئل بالای سرش خم شده، رنگ چونهش پریده.

می‌گه «چی گفتی؟»

من می‌گم «هیچی، منظوری نداشت آقا.» می‌گم «جوئل.» دست که بهش می‌زنم برمی‌گردد طرف مرده. بازوش رو می‌گیرم، با هم کلنجر می‌ریم. جوئل اصلاً به من نگاه نکرده. می‌خواهد دستش رو آزاد کنه، باز که مرده رو می‌بینم یک چاقوی واژ تو دستشه.

می‌گم «دست نگردار آقا. من دارمش، جوئل.»

جوئل می‌گه «خيالش رسیده چون شهریه . . .» نفس نفس می‌زنه، با من کلنجر می‌رده. می‌گه «مادرسگ.»

مرده می‌آد جلو. منو دور می‌زنه، چشمش به جوئله؛ چاقو رو پایین پهلوش گرفته. می‌گه «هیشکی حق نداره به من فحش بدده.» بابا پیاده شده، دیویی دل جوئل رو گرفته داره هلش می‌ده. من ولش می‌کنم، تو روی مرده وامی ایستم.

می‌گم «صبر کن. این منظوری نداره. حالش خوش نیست. دیشب تو آتش سوخته، حواسش جانیست.»

مرده می‌گه «سوخته یا نسوخته، هیشکی حق نداره به من فحش

بدده.»

می‌گم «خيال کرد شما یک چیزی بهش گفتین.»

«من چیزی بهش نگفتم. اصلاً تا حالا ندیده‌مش.»

بابا می‌گه «محض رضای خدا، محض رضای خدا.»

می‌گم «می‌دونم. منظوری نداشت. پس می‌گیره.»

«پس بگو پس بگیره.»

«چاقوت رو بذار جیبت، پس می‌گیره.»
 مرده به من نگاه می‌کنه. به جوئل نگاه می‌کنه. جوئل حالا آروم
 شده.

می‌گم «چاقو رو بذار جیبت.»
 مرد چاقو رو می‌بنده.

بابا می‌گه «محض رضای خدا. محض رضای خدا.»
 من می‌گم «جوئل، بهش بگو منظوری نداشتی.»
 جوئل می‌گه «خيال کردم یک چیزی گفت. خيالش رسیده...»
 می‌گم «ساکت. بهش بگو منظوری نداشتی.»
 جوئل می‌گه «منظوری نداشتی.»
 مرده می‌گه «نباشد هم داشته باشی. به من فحش می‌دی.»
 می‌گم «خيال می‌کنی می‌ترسه بهت فحش بدء؟»
 مرده به من نگاه می‌کنه. می‌گه «من همچین چیزی نگفتم.»
 جوئل می‌گه «خيالش هم نکن.»
 من می‌گم «خفة. يالا، بزن بزیم بابا.»

گاری راه می‌افته. مرده وايساده مارو تماشا می‌کنه. جوئل پشت سرش رو نگاه نمی‌کنه. وردمن می‌گه «جوئل دخلش رو می‌آورد.»
 به بالای تپه نزدیک می‌شیم، خیابون شروع می‌شه، ماشین‌ها می‌آن و می‌رن. قاطرها گاری رو می‌کشند تا بالای تپه سر خیابون. بابا نگرشون می‌داره. خیابون می‌ره جلو، می‌رسه به میدون، تو میدون یک مجسمه جلو دادگاه سر پاست. ما باز سوار می‌شیم، سرها باز به طرف ما بر می‌گردد، با همون قیافه‌ای که می‌شناسیم؛ غیر از جوئل. جوئل سوار نمی‌شه، با این که گاری باز راه افتاده. من می‌گم «سوار شو، جوئل. يالا، بیا

گور به گور

بریم از اینجا.» ولی سوار نمی‌شده. عوضش پاش رو می‌ذاره رو ناف چرخ
عقب که داره می‌چرخه، یک دستش رو می‌گیره به دیواره‌گاری، همون
جور که ناف چرخ داره زیر پاش نرم می‌چرخه اون پای دیگه ش رو هم
بلند می‌کنه همون جا می‌شینه، جلوش رو نگاه می‌کنه، بی‌حرکت، لاغر،
پشتش عین چوب، انگار در همون حال نشسته از تخته نازک تراشیده‌نش.

کش

کار دیگه‌ای نمی‌شد کرد. یا باید می‌فرستادیمش جکسن^۱ یا گیلسپی ما رو تعقیب قانونی می‌کرد، چون فهمیده بود انبارش رو دارل آتش زده. نمی‌دونم از کجا فهمیده بود، ولی فهمیده بود. وردمن دیده بودش، ولی قسم می‌خورد به هیشکی نگفته غیر از دیویی دل، اون هم بهش گفته به هیشکی نگه. ولی گیلسپی فهمیده بود. بالاخره دیر یازود بود می‌برد. همون شب از طرز رفتار دارل می‌تونست بفهمه.

بابا گفت «به نظرم هیچ کار دیگه نمی‌شه کرد.» جوئل گفت «می‌خوای همین حالا ترتیبش رو بدی؟»

بابا گفت «ترتیبش رو؟»

جوئل گفت «یعنی بگیری بیندیش. آخه لامسّب، می‌خوای بشینی تا گاری و قاطرها رو هم به آتیش بکشه؟» این کار هیچ فایده‌ای نداشت. من گفتم «این کار هیچ فایده‌ای نداره. باید صبر کنیم تا مرده رو خاک کنیم، بعد.» آدمی که قراره باقی

---

۱. منظور تیمارستانی است در شهر جکسن، مرکز ایالت میسیسیپی.

گور به گور

عمرش رو تو بند باشه باید اقلال‌گذاشت ایام آخرش بهش خوش بگذره.
بابا گفت «به نظرم جاش همون جاست. خدا خودش می‌دونه برای
من چه قد سخته. آدم وقتی بد آورد دیگه تموی نداره».

گاهی من یقین ندارم کی حق داره بگه فلان آدم چه وقت
دیوونهست، چه وقت نیست. گاهی پیش خودم می‌گم هیچ کدوم ما
دیوونه دیوونه نیستیم، هیچ کدوم هم عاقل عاقل نیستیم، تاروزی که باقی
ما با حرف‌هایمون تکلیفش رو معلوم کنیم. مثل این که قضیه این نیست که
آدم چه کاری می‌کنه، قضیه اینه که اکثریت مردم چه جوری به کارش
نگاه می‌کنند.

آخه جوئل خیلی بد باش تا می‌کنه. البته اسب جوئل بود که معامله
شد تا مرده به اینجا رسید؛ پس یعنی دارل می‌خواست قیمت اسب جوئل
رو به آتش بکشه. ولی چه قبل از این که از رودخونه رد شیم چه بعدش
من بارها پیش خودم گفته‌ام کاش خدا خودش این نعش رو از رودست ما
ورمی‌داشت یک جور آبرومندی چالش می‌کرد. وقتی جوئل داشت
تلاش می‌کرد از آب رودخونه بگیرتش، به نظرم می‌اوهد داره بر خلاف
میل خدا عمل می‌کنه، وقتی دارل به این نتیجه رسیده که بالاخره یکی از
ما باید یک کاری بکنیم به نظر من کارش تقریباً درست بوده. ولی آتش
زدن انبار مردم و به خطر انداختن مالش و از بین بردن داراییش، این‌ها به
نظرم هیچ عذری نداره. از همین جاست که به نظرم معلوم می‌شه کی
دیوونه است. این جوریست که با باقی مردم اختلاف پیدا می‌کنه. به نظرم
دیگه هیچ کاریش نمی‌شه کرد، هر چی بیشتر مردم می‌گن همون درسته.
ولی خوب، خیلی هم بد شد. مثل این که مردم این حکمت قدیمی
یادشون رفته که همیشه باید میخ رو یک جوری کویید و لبۀ کار یک

کش

جوری صاف کرد که انگار داری برای کار و راحتی خودت درستش می‌کنی. مثل اینه که بعضی از مردم تخته‌های صاف و قشنگ دارند که به درد ساختمن دادگاه می‌خوره، بعضی‌ها هم از اون چوب‌های نتراسیده نخراشیده دارند که برای مرغدونی خوبه. ولی ساختن یک مرغدونی حسابی بهتر از ساختن یک دادگاه فلاییه؛ حالا وقتی این و اون هم کار حسابی می‌کنند هم کار قلّابی، نه اینش دلیل خوبی می‌شه نه اونش دلیل بدی.

خلاصه تو خیابون رفیم بالا طرف میدون. گفت «بهتره اول کش رو ببریم دکتر. می‌توانیم بداریم مش همون جا، بعد برگردیم سراغش.» آره. چون که من و او نزدیک هم متولد شده‌ایم، بعدش نزدیک ده سال طول کشیده تا جوئل و دیویی دل و وردن شروع کرده‌اند به اومدن. اون‌ها هم البته از خود من‌اند، ولی نمی‌دونم؛ من چون از همه بزرگ‌ترم، حالا که فکرش رو می‌کنم که او چه کار کرده می‌بینم نمی‌دونم.

بابا داشت به من نگاه می‌کرد، بعد به او، هی دهنش رو می‌جنبوند. گفت «بزن برو. اول کار رو انجام می‌دم.»
بابا گفت «او می‌خواهد همه‌مون باشیم.»

دارل گفت «اول کش رو برسونیم پیش دکتر. او صبر می‌کنه. تا حالا نه روز صبر کرده.»

بابا می‌گه «شماها چه می‌دونین. اون آدمی که شما بچه بودین تو دامنش بزرگ شدین اون هم پای شما پیرشد، به چشم خودش دیده که پیری داره می‌آد، این همون آدمی بود که می‌گفت مطلبی نیست، خودش هم خوب می‌دونست که عین حقیقت رو می‌گه، اون هم تو این دنیای دون پر از سختی و بدبختی. شماها چه می‌دونین.»

گور به گور

من گفتم «چاله رو هم باید بگنیم.»
دارل گفت «آرمستید و گیلیسپی هر دو شون گفتند پیغام بده بگنند.
کش، تو نمی خوای بری پیش پیبادی؟»
گفتم «بزن بریم. الان ناراحت نیستم. بهتره کارها رو به ترتیب
درستش انجام بدیم.»
بابا می گه «اگر گنده بودند خیلی خوب بود. بیل رو هم یادمون
رفت ورداریم.»
دارل گفت «آره. من می رم مصالح فروشی. باید یه بیل بخریم.»
بابا می گه «خرج داره..»
دارل می گه «یعنی مضایقه می کنی؟»
جوئل می گه «برو یه بیل بخر. پولش رو بده من.»
ولی بابا نگه نداشت. گفت «خیال می کنم بیل گیر می آریم. خیال
می کنم اینجا هم مردم مسیحی پیدا می شن.» دارل هم دیگه ساکت نشست
و ما رفتیم، جوئل هم ذم در گاری نشسته بود پشت کله دارل رو تماشا
می کرد. شکل یکی از اون سگ های بولداگ شده بود که اصلاً پارس
نمی کنند، پشتش رو داده بود به طناب داشت همون چیزی رو تماشا
می کرد که منتظر بود پره سرش.
تمام مدتی که جلو خونه خانم باندرن بودیم همون جور نشسته
بود، صدای موزیک رو گوش می کرد، با اون چشم های سفید سختش
پشت کله دارل رو تماشا می کرد.
صدای موزیک از تو خونه می او مدد. از همین گرامافون ها بود.
طبعی، عین دسته ارکست.
دارل گفت «نمی خوای بری پیش پیبادی؟ این ها می تونند همین جا

کش

بمونند بابا رو خبر کنند، من می برمت، بر می گردم دنبال این ها.»
گفتم «نه.» بهتر بود حالا که تا اینجا رسیده ایم او رو خاک
می کردیم، فقط صبر می کردیم تا بابا بیل رو قرض بگیره. تو خیابون رفت
و رفت تا صدای موزیک رو شنیدیم.
گفت «شاید اینجا داشته باشند.» جلو خونه خانم باندرن نگه داشت.
انگار می دونست. گاهی پیش خودم می گم ای کاش آدم های کاری هم
می تو نستند کار رو همون قد پیش بینی کنند که آدم های بیکاری رو
پیش بینی می کنند. خلاصه همون جا وايساد، انگار می دونست، جلو
همون خونه کوچولوی تازه ساز که صدای موزیک می او مد. همون جا
وايسادیم و گوش دادیم. خیال می کنم اون دستگاه سورات رو می تو نستم
به پنج دلار ازش بخرم. خیلی چیز خوبیه، موزیک. بابا گفت «شاید اینجا
داشته باشند.»

دارل گفت «می خوای جوئل رو بفرستی، با می خوای من برم؟»
بابا گفت «خودم می رم.» پیاده شد خونه رو دور زد رفت اون
پشت. موزیک قطع شد، بعد دوباره شروع شد.

دارل گفت «بدون که گیر می آره.»
گفتم «آره.» انگار خودش می دونست، انگار از پشت دیوار
می دید، ده دقیقه بعد رو هم می دید.

منتها بیشتر از ده دقیقه شد. موزیک قطع شد و تا مدتی دیگه اصلاً
شروع نشد؛ اون پشت بابا و اون خانم داشتند با هم صحبت می کردند. ما
تو گاری متظر بودیم.

دارل گفت «بیا برمت پیش پیبادی.»
گفتم «نه. اول خاکش می کنیم.»

گور به گور

جوئل گفت «اگر این برگرده.» شروع کرد به فحش دادن. پاشد از گاری پیاده شه. گفت «من رفتم.»

او که رفت دیدیم بابا داره می‌آد. داشت با دو تا بیل از پشت خونه می‌اوهد. بیل‌ها رو گذاشت تو گاری سوار شد راه افتاد. موزیک دیگه شروع نشد. بابا برگشته بود خونه‌هه رو تماشا می‌کرد. دستش رو یک کمی بلند کرد، من دیدم پرده یک کمی کنار رفت صورت خانمه پیدا شد.

اما از همه عجیب‌تر دیویی دل بود. خیلی تعجب کردم. من تمام این مدت می‌فهمیدم چرا مردم می‌گن دارل یک چیزیش می‌شه، ولی درست به همین دلیل معلوم بود هیچ کس غرضی نداره. مثل این بود که خود او بیرون قضیه است، مثل خود شما؛ دلخور شدن از دست او مثل این بود که پات رو بذاری تو چاله‌گیل و شُل پیشه بهت از چاله دلخور بشی. بعد هم من همیشه به نظرم می‌اوهد که او و دیویی دل یک چیزهایی از همدیگه می‌دونند. اگر می‌خواستم بگم او کدوم یکی از ما دو تا رو بیشتر دوست داره، می‌گفتم دارل رو. ولی وقتی پُرش کردیم روش رو هم پوشوندیم از در او مدیم بیرون انداختیم تو کوچه‌ای که اون باباها منتظر بودند، وقتی اون‌ها او مدنده سراغش او پرید عقب، دیویی دل حتی زودتر از جوئل پرید سرش. اون وقت بود که من فهمیدم گیلسپی از کجا فهمیده انبارش رو کی آتیش زده.

دیویی دل یک کلمه هم حرف نزده بود، حتی نگاهش هم نکرده بود، ولی وقتی اون باباها بهش گفتند چی می‌خوان، گفتند او مده‌اند بگیرش و اون هم پرید عقب، دیویی دل مثل گربه وحشی پرید سرش، طوری که یکی از اون باباها ناچار شد دست از سر دارل برداره و این رو بگیره که عین گربه وحشی داشت چنگ و ناخن می‌کشید. اون بابای دیگه

کش

و خود بابا و جوئل هم انداختنیش زمین به پشت خوابوندنش بعد به من نگاه کردند.

دارل گفت «خیال می‌کردم تو به من می‌گی. هیچ خیال نمی‌کردم نمی‌گی.»

گفتم «دارل،» ولی او باز هم تقلای کرد، با جوئل و اون بابا کلنجر رفت، اون یکی دیگه هم دیویی دل رو گرفته بود وردمن هم داد می‌زد، جوئل هم هی می‌گفت «بگوشینش، بگوشین مادر سگ رو.» خیلی بد بود. بد بود. آدمی که کار خرابی کرد دیگه راه در رو نداره. هیچ راهی نداره. من می‌خواستم بهش بگم، ولی او فقط گفت «خیال می‌کردم به من می‌گی. نه این که من...» اون وقت شروع کرد به خنده‌یدن. اون بابا جوئل رو ازش جدا کرد، او هم روزمین نشست و هی خنده‌ید.

من سعی کردم بهش بگم. کاش می‌تونستم تكون بخورم، یا حتی بشینم. ولی سعی کردم بهش بگم، اون هم خنده‌اش رو قطع کرد، به من نگاه کرد.

گفت «تو هم می‌خوای من برم؟»

گفتم «برای خودت بهتره. اونجا آروم. هیچ مزاحمتی چیزی نیست. برای خودت بهتره، دارل.»

گفت «بهتره.» باز شروع کرد به خنده‌یدن. «بهتره.» از زور خنده نمی‌تونست بگه بهتره. نشسته بود روزمین، ما هم تماشا شمی‌کردیم، او هم هی نمی‌خنده‌ید. بد بود. خیلی بد بود. هیچ خنده نداشت. چون هیچ چیزی دلیل نمی‌شه که عمدتاً بزنی نتیجه زحمت یک آدمی رو که عرق ریخته یک چیزی ساخته از بین ببری.

گور به گور

ولی من هیچ یقین ندارم کسی حق داشته باشد بگه کی دیوونه است کی نیست. مثل این که تو هر آدمیزادی یک بابایی هست که کارش از عقل و دیوونگی گذشته، کارهای عقل و دیوونگی اون آدمیزاد رو با همون وحشت و همون حیرت تماشا می‌کنه.

پیبادی

گفتم «آدم وقتی ناچار شد ممکنه بذاره بیل وارنر مثل قاطر و صله پینهش کنه، ولی آدمی که می‌ذاره انسی باندرن با سیمان خالص معالجه شکنه باید یک جفت پای زاپاس بیشتر از من داشته باشه.»

گفت « فقط می‌خواستند یک خورده دردش کم بشه.»

گفتم «کوختو می‌خواستند. حالا اون آرمستید چرا گذاشت تو رو بذارند تو اون گاری؟»

گفت « دیگه داشت گندش درمی‌اوهد، دیگه فرصت نداشتم معطل شیم.» من فقط نگاش کردم. گفت « هیچ ناراحتم نمی‌کرد.»

« بیخود به من نگو شش روز تموم تو اون گاری بدون فر با پای شکسته راه او مده‌ای هیچ هم ناراحت نکرده.»

گفت « خیلی ناراحتم نمی‌کرد.»

گفتم « منظورت اینه که انسی رو خیلی ناراحت نمی‌کرد. همون جور که ناراحتش نمی‌کرد اون جوون بدبهخت رو تو خیابون جلو مردم بخوابونه زمین دستبند بزنه، عین آدم‌کش‌ها. به من نگو. به من نگو

گور به گور

ناراحت نکرده که موقع کندن اون سیمان به اندازه دو و جب پوست پات هم کنده شده. به من نگو ناراحت نمی کنه که باقی عمرت باید رو یک پا لی لی کنی - اون هم اگر بتونی». گفتم «سیمان! خداوندا، چرا انسی ورت نداشت بردت کارخونه چوب بری پات رو بده زیر ازه؟ معالجه می شدی. اون وقت همه تون می تونستین گردنش رو بدین زیر ازه، تمام خانواده معالجه می شدند.... حالا انسی کجا هست؟ دیگه چه خیالی داره؟»

گفت «اون بیل ها رو که قرض گرفته بود برد پس بد». گفتم «بله درسته. باید هم بیل قرض بگیره که زنش رو چال کنه. خوب شد چالش رو قرض نگرفت. کاش خودش رو می کردین تو اون چال.... درد می کنه؟»

گفت «نه اون قد،» اما دونه های عرق به درشتی مُهره داشت از صورتش می او مدد پایین، صورتش هم شده بود رنگ کاغذ آب خشک کن.

گفتم «بله معلومه. تابستون دیگه می تونی رو این یکی پالی لی کنی. اون وقت دیگه اون قد درد نمی کنه....» گفتم «اگه بشه گفت شانس آورده ای، شانست این بوده که این همون پایی است که قبلًا هم شکسته بود».

گفت «بابا هم همین رو می گه.»

مَكْ گَاوِن

اتفاقاً من رفته بودم پشت گنجه نسخه پیچی داشتم کمی شیره
شوکلات می‌ریختم که جودی او مدد گفت «بین، اسکیت، یک زنی جلو
معازه می‌خواهد دکتر رو بینه، گفتم کدوم دکتر رو می‌خوای بینی، گفت
همون دکتری که اینجا کار می‌کنه، گفتم هیچ دکتری اینجا کار نمی‌کنه،
همین جور وايساده اين ور رو نگاه می‌کنه.»
می‌گم «چه جور زنی هست؟ بگو بره بالا، مطب آلفورد.»
می‌گه «زن دهاتیه.»

می‌گم «بفرستش ساختمون دادگاه. بگو همه دکترها رفته‌اند
ممفیس کنگره سلمونی‌ها.»

می‌گه «خیلی خوب» و راه می‌افته. «دختره دهاتیه، ولی خوشگله.»
می‌گم «پس وايسا.» او وايساد، من رفتم از لای درز نگاه کردم
ولی چيزی نفهمیدم، غير از اين که پاش جلو آفتاب قشنگ بود.
می‌گم «گفتی جوانه؟»
می‌گه «دهاتیه، ولی خوب چيزیه.»

گور به گور

می‌گم «این رو بگیر،» شوکلات رو دادم دستش پیش‌بندم رو
درآوردم رفتم جلو. دیدم دختر قشنگیه: از اون چشم سیاهایی که
اگر دست از پا خطا کنی یک چاقو می‌کنه تو پهلوت. خوشگل هم بودش.
هیشکی هم تو مغازه نبود؛ وقت ناهار بود.

می‌گم «چه فرمایشی داشتین؟»

می‌گه «دکتر شما یعنی؟»

می‌گم «بله،» دیگه به من نگاه نمی‌کنه، هی نور و ورش رو نگاه
نمی‌کنه.

می‌گه «می‌شه بريم اون پشت؟»

تازه یک ربع از ظهر گذشته بود، ولی من رفتم به جودی گفتم
مواظب باشه اگر ارباب پیدا شد سوت بزنه، چون هیچ وقت قبل از یک
نمی‌او مد.

جودی می‌گه «از خیرش بگذری بهتره، دست از پا خطا کنی
بیرون ت می‌کنه.»

می‌گم «هیچ وقت قبل از یک نمی‌آد. وقتی او مد رفت تو
پستخونه می‌بینیش. چشم‌هات رو خوب وازن، یک سوت هم بکش.»

می‌گه «حالا چه کار می‌خوای بکنی؟»

«تو چشمت به بیرون باشه. بعداً بہت می‌گم.»

می‌گه «به من چیزی نمی‌رسه؟»

می‌گم «خیال کرده‌ای اینجا کجاست؟ بنگاه اصلاح نژاد؟ تو
مواظب ارباب باش. من می‌رم معاینه.»

خلاصه رفتم اون پشت. جلو آینه وايسادم موهم رو صاف کردم،
بعد رفتم پشت گنجه نسخه پیچی، دیدم متظر وايساده داره به جعبه دوا

مَكْگَاوِن

نگاه می‌کنه، بعد به من نگاه می‌کنه.

می‌گم «خوب خانم، گرفتاری شما چیه؟»

می‌گه «گرفتاری زنونه.» منو می‌پاد. «پولش رو هم دارم.»

می‌گم «ها. گرفتاری زنونه داری یا گرفتاری زنونه می‌خوای؟ اگر

این طوره پیش خوب دکتری او مده‌ای.» این دهاتی‌ها بیشتر وقت‌ها

خودشون هم نمی‌دونند چی می‌خوان، باقی وقت‌ها هم نمی‌تونن

حرف‌شون رو بزنند. حالا بیست دقیقه از ظهر گذشته بود.

می‌گه «نه.»

می‌گم «نه کدوم؟»

می‌گه «نشده‌ام. گرفتاریم اینه.» به من نگاه می‌کنه. می‌گه «پولش رو

هم دارم.»

فهمیدم منظورش چیه.

می‌گم «ها. یک چیزی تو شکمت داری که نمی‌خوای داشته

باشی.» نگاه‌می‌کنه. «دلت می‌خواست یه خورده بیشتر بود یا یه خورده

کمتر، ها؟»

می‌گه «پولش رو دارم. گفت دواش رو از دواخونه می‌تونم بخرم.»

می‌گم «کی گفت؟»

می‌گه «خودش گفت.» نگاه‌می‌کنه.

می‌گم «اسمش رو نمی‌بری؟ همون که این رو گذاشته تو دلت؟ اون

بهت گفت؟» هیچی نمی‌گه. می‌گم «شوهر که نداری، ها؟» حلقه‌ای تو

دستش ندیدم. ولی خوب این طرف‌ها هیشکی نمی‌دونه حلقه چی هست.

می‌گه «پولش رو دارم.» نشونم داد، تو دستمالش بسته بود: یک

اسکناس دهی.

گور به گور

می گم «معلومه داری. او بهت داده؟»

می گه «آره..»

می گم «کدوم شون؟ کدوم شون داده؟»

می گه «یکی بیشتر نیست.» نگاهم می کنه.

می گم «حروف بزن.» هیچی نمی گه. بدی زیرزمین اینه که یک راه بیشتر نداره، اون هم پشت راه پله است. ساعت می گه بیست و پنج دقیقه به یکش. می گم «دخلتو خوشگلی مثل تو.»

نگاهم می کنه. شروع می کنه باز پول رو لای دستمالش بستن.

می گم «یه دقّه صبر کن.» میرم اون ور گنجه. می گم «قصه اون یارو رو شنیده ای که زده بودند تو گوشش دیگه صدای آروغ هم نمی شنید؟»

جودی می گه «تا ارباب نیومده بهتره از اون پشت بیاریش این ور.»

می گم «اگر تو همون جلو وایسی که پول می گیری وایسی، غیر از من مُچ هیشکی رو نمی گیره..»

یواش راه می افته طرف جلو مغازه. می گه «می خوای چه کارش بکنی، اسکیت؟»

می گم «نمی تونم بهت بگم. خلاف اخلاقه. تو برو اون جلو مواطن باش.»

می گه «می گم، اسکیت.»

می گم «برو دیگه. من کاری نمی کنم، دارم نسخه ش رو می پیچم.»

«شاید از بابت این دختره هیچ کاری هم نکنه، ولی اگر دید رفته ای

سر اون گنجه دوا به لغت می زنه در ماتحت از همون پله پرت می کنه تو زیرزمین.»

می گم «از اون حرومزاده ترش هم لغت در ماتحت من زده اند.

مک گاون

برگرد برو مواطن بش باش..»

خلاصه برمی گردم. ساعت می گه پوزنده دقیقه به یک. دختره داره پولش رو تو دستمالش می بنده. می گه «تو که دکتر نیستی؟» می گم «چرا هستم». نگاهم می کنه. می گم «چرا، قیافه م زیادی جوونه یا زیادی خوشگلم؟» می گم «اینجا یه مشت دکتر پیروپاتال از کار افتاده داشتیم. جفرسن مرکز دکترهای پیر بود. ولی کار و کاسبی شروع کرد به کساد شدن، مردم همه صحیح و سالم شدند، تا بالاخره یک روز معلوم شد زن ها هیچ وقت ناخوش نمی شن. اون ها هم زدند دکترهای پیر رو بیرون کردند، ما جوون های خوشگل رو آوردن که زن ها دوست دارند. زن ها هم باز شروع کردند به ناخوش شدن، کار و کاسبی درست شد. الان تو تمام کشور همین کار رو می کنند. نشینیده بودی؟ شاید مال اینه که تا حالا احتیاجی به دکتر نداشته ای.»

می گه «حالا احتیاج دارم.»

می گم «پیش خوب دکتری او مدهای. قبلًا بهت گفتم.»

می گه «دواش رو داری؟ من پولش رو دارم.»

می گم «آخه دکتر که می خواهد کالو میل به مریضش بده باید اول خیلی چیزها رو بدونه. چاره ای نداره. ولی من گرفتاری تو رو نمی دونم چیه.»

«به من گفت یه چیزی می تونم بگیرم. گفت از دواخونه می تونم بگیرم.»

می گم «اسمش رو هم بهت گفت؟ بهتره بری ازش پرسی.»
چشمش رو از من ورداشته، دستمال رو تو دستش می چرخونه.

می گه «باید یه کاری بکنم.»

گور به گور

می گم «یعنی چه قد باید؟» نگاهم می کنه. «البته دکترها خیلی چیزها می دونند که مردم خیال نمی کنند می دونند. ولی دکترها همه چیزهایی که می دونند به مردم نمی گن. خلاف قانونه.»
جودی از اون جلو می گه «اسکیت.»

می گم «عذر می خوام، یه دقّه.» می رم جلو. می گم «دیدیش؟»
می گه «کارت تموم نشد؟ چه طوره تو بیای اینجا کشیک بکشی من
برم معاینه؟»

می گم «چه طوره به همین خیال باشی؟» برمی گردم. داره نگاهم می کنه. می گم «البته متوجه هستی، ممکنه برای این کاری که تو می خوای بکنی منو بندازند تو زندون. جوازم رو می گیرند، اون وقت باید برم کار پیدا کنم. متوجه هستی؟»

می گه «من ده دلار بیشتر ندارم. شاید باقیش رو ماه دیگه بتونم بیارم.»

می گم «به! ده دلار؟ آخه علم و دانش من که قیمت نداره. این شندر غاز که مسلماً به جاییش نمی رسه.»

نگاهم می کنه. مژه هم نمی زنه. «پس چی می خوای؟»
ساعت می گفت چهار دقیقه به یک. گفتم بهتره بیرمش بیرون.

می گم «سه بار حدس بزن تا بهت بگم.»
اصلاً مژه هم نمی زنه. می گه «باید یه کاری بکنم.» پشت سرش و دور و ورش رو نگاه می کنه، بعد جلو مغازه رو دید می زنه. می گه «اول دوارو بده.»

می گم «یعنی الان حاضری؟ همینجا؟»
می گه «اول دوارو بده.»

مک گاون

من هم یک ظرف درجه دار ورداشتم، پشتم رو چرخوندم طرف او یک شیشه‌ای که به نظرم جور می‌اوید ورداشتم، چون آدمی که دواهای سمی رو تو شیشه بدون برچسب وِلو بذاره ممکنه بیفته زندان. بوی ترپانتین می‌داد. کمی ریختم تو ظرف دادم دستش. بوش کرد، از پشت ظرف نگاهم کرد.

می‌گه «این که بوی ترپانتین می‌ده». می‌گم «معلومه. این قسمت اول معالجه است. امشب ساعت ده می‌آی باقیش رو بهت می‌دم، عملت هم می‌کنم.» می‌گه «عملم می‌کنی؟» «درد نداره. این عمل رو قبلًا هم کردۀ‌ای. نشنیده‌ای چاره می‌زده چیه؟»

نگاهم می‌کنه. می‌گه «یعنی فایده داره؟» «معلومه. اگر برگردی بله.»

خلاصه دوا رو هر چی بود لاجرعه سر کشید و رفت بیرون. من هم رقم جلو مغازه.

جودی می‌گه «به مقصودت رسیدی؟» می‌گم «چه مقصودی؟» می‌گه «دست وردار، من که نمی‌خوام سرخُرت بشم.» می‌گم «ها، دختره رو می‌گی. فقط دوا می‌خواست. اسهال ناجوری گرفته خجالت می‌کشه به آدم غریبه بگه.»

اون شب کشیک من بود. ساعت هشت و نیم کلاه اون مردکه رو گذاشت سرشن از در مغازه فرستادمش بیرون. تا سر نبش هم باش رفتم پاییدمش تارفت از دو تا تیر چراغ گذشت و ناپدید شد. اون وقت برگشتم

گور به گور

مغازه، صبر کردم تا ساعت نه و نیم، بعد چراغ‌های جلو رو خاموش کردم، در رو هم قفل کردم، فقط یک چراغ اون پشت روشن گذاشتم. بعد رفتم مقداری پودر تالک کردم تو شش تا کپسول، زیرزمین رو مرتب کردم، بعدش دیگه آماده بودم.

سر ساعت ده پیداش شد، قبل از زنگ ساعت. آوردمش تو، او هم تندي او مدد تو. بیرون رو دید زدم، هيشكى نبود، غير از يك پسر بچه که بار روپوش لب پياده رو نشسته بود. گفتيم «چيزى مى خواستى؟» چيزى نگفت، فقط نگاهم کرد. من هم در رو قفل کردم و چراغ رو خاموش کردم، رفتم اون پشت. متظرم بود. حالا دیگه نگاهم نمى کرد.
گفت «کو پس؟»

جمعه کپسول‌ها رو دادم دستش. جعبه رو تو دستش گرفت، کپسول‌ها رو نگاه کرد.

مى گه «يقين داري فايده داره؟»

مى گم «معلومه. اگر باقى معالجه رو انجام بدی.»

مى گه «کجا باید انجام بدم؟»

مى گم «تو زيرزمين.»

وَرْدَمَن

حالا وازتر و روشن تره، ولی مغازه‌ها تاریک‌اند چون همه رفته‌اند خونه. مغازه‌ها تاریک‌اند، ولی ما که رد می‌شیم چراغ‌ها تو پنجره‌ها هم رد می‌شن. چراغ‌ها تو درخت‌های دور و وَر ساختمان دادگاه‌اند. چراغ‌ها تو درخت‌ها روشن‌اند، ولی ساختمان دادگاه خاموش. ساعت روی ساختمان به چار طرف نگاه می‌کنه، چون خاموش نیست. ماه هم خاموش نیست. خیلی خاموش نیست. دارل رفته جکسن. برادرم دارل برادرم و لی از او ور بود، رو خط آهن برق می‌زد.

می‌گم «دیویی دل، بریم از اون ور.»

دیویی دل می‌گه «برای چی؟» خط آهن گرد تو ویترین برق می‌زد، خود اون هم قرمز رو خط بود. ولی دیویی دل گفت اون بابا به بچه‌شهری ها نمی‌فروشدش. گفت «عید کریسمس هم هستش، باید تا اون موقع صبر کنی تا بیاردش.»

دارل رفته جکسن. خیلی‌ها رفند جکسن. دارل برادرم. برادرم می‌زد جکسن.

راه که می‌ریم چراغ‌ها دور می‌چرخند، رو درخت‌ها نشسته‌اند. از هر طرف که نگاه کنی همین جوره. می‌رن پشت ساختمان دادگاه، دیگه

گور به گور

پیدا نیستند. ولی تو پنجره‌های سیاه اون ور پیدان. همه رفته‌اند خونه‌شون
خوابیده‌اند، غیر از من و دیویی دل.
با قطار داره می‌ره جکسن. برادرم.

یک چراغ تو مغازه رو شنه، اون ته. دو تا لیوان بزرگ نوشابه تو
ویترین هست، سرخ و سبز. دو تا مرد هم نمی‌تونند این‌ها رو بخورند دو تا
قاطر هم نمی‌تونند. دو تا گاو هم نمی‌تونند. دارل.

یک نفر می‌آد جلو در. به دیویی دل نگاه می‌کنه.
دیویی دل می‌گه «تو این بیرون باش..»

می‌گم «چرا نیام تو؟ من هم می‌خوام بیام تو..»
می‌گه «تو همین بیرون باش..»

می‌گم «باشه..»

دیویی دل می‌ره تو.
دارل برادرم. دارل دیوونه شده.

راه رفتن از نشستن سخت تره. تو درگاهی وايساده نگاهم می‌کنه.
می‌گه «چیزی می‌خواستی؟» موهاش صافه. موهای جوئل هم‌گاهی صافه.
موهای کش صاف نیست. دارل رفته جکسن برادرم دارل تو خیابون یه دونه
موز خورد. دیویی دل می‌گه به جاش موز نمی‌خوای؟ تا عید کریسمس صبر
کن. اون موقع هم هستش. اون وقت می‌تونی ببینیش. پس موز می‌خوریم. یک
پاکت پر موز می‌خوریم، من و دیویی دل. در رو قفل می‌کنه. دیویی دل اون
توئه. بعد چراغه خاموش می‌شه.

رفته جکسن. هم دیوونه شده هم رفته جکسن. خیلی‌ها دیوونه نشدند.
بابا و کش و جوئل و دیویی دل و من دیوونه نشدیم هیچ وقت دیوونه نشدیم.
جکسن هم نرفتیم. دارل

وردمن

مدتی صدای پای گاو رو تلق تلق از تو خیابون می‌شنوم. بعد گاوه
می‌آد تو میدون، سرش پایینه تلق تلق. ماغ می‌کشه. قبل از این که صدا در
بیاره هیچی تو خیابون نبود، ولی خالی هم نبود. حالا که صدا در آورده
خالیه. گاوه می‌رده، تلق تلق ماغ می‌کشه. برادرم دارله. با قطار رفت جکسن. با
قطار رفت که دیوونه بشه. تو گاری خودمون دیوونه شد. دارل خیلی وقته اون
توئه. گاوه هم رفته. خیلی وقته. دیویی دل از گاوه خیلی وقت تره رفته اون
تو. ولی کمتر از خالی. دارل برادرمه. برادرم دارل.
دیویی دل می‌آد بیرون. نگاهم می‌کنه.

می‌گم «حالا بیا بریم از اون ور.»
نگاهم می‌کنه. می‌گه «هیچ فایده‌ای نداره. مردکه پدرسو-خته.»
«چی فایده‌ای نداره، دیویی دل؟»
می‌گه «می‌دونم فایده‌ای نداره.» چیزی رو نگاه نمی‌کنه. «خودم
می‌دونم.»

می‌گم «بریم از اون ور.»
«باید برگردیم مسافرخونه، دیر شده. باید از در پشت بریم تو.»
«نمی‌شه بریم تماشاش کنیم؟»
«به جاش موز می‌خوری؟ ها؟»
«باشه.» برادرم هم دیوونه شده هم رفته جکسن. جکسن از دیوونه
دور تره.

دیویی دل می‌گه «فایده نداره. هیچ فایده‌ای نداره.»
می‌گم «چی فایده نداره؟» باید سوار قطار می‌شد که بره جکسن. من تا
حالا قطار سوار نشده‌ام، ولی دارل قطار سوار شده. دارل. دارل برادرمه. دارل.
دارل

دارل

دارل رفته جکسن. گذاشتنش تو قطار، می خنديد، تو اوں واگن
دراز هی می خنديد، رد که می شد کله هاشون رو برمی گردوندند، عین کلۀ
جُند. گفتتم «به چی می خندي؟»
«آره آره آره آره..»

دو نفر گذاشتنش تو قطار. کُت ناجوری نشون بود، جیب پشتی
طرف راستشون بالا او مده بود. پشت گردنشون رو خط انداخته بودند،
انگار همین تازگی دو نفر سلمونی با هم با گچ خط کشیده بودند مثل مال
کش. گفتتم «به این هفت تیرها می خندي؟» گفتتم «چرا می خندي؟ برای این
که از صدای خنده بدت می آد؟»

دو تا صندلی به هم چسبوندند که دارل بشينه کنار پنجره بخنده.
یکی شون پهلوش نشست، یکی شون رو صندلی رو به روش نشست، که
عقب عقب می رفت. یکی شون باید عقب عقب می رفت، چون که پول
دولت پشت هر دونهش یک صورت داره، هر صورتیش هم یک پشت
داره، این ها هم سوار پول دولت شده اند، که گناه داره. سکه پنج سنتی

یک روش زنه یک روش گاو میش؛ دو تا صورت داره ولی پشت نداره.
من نمی دونم این چیه. دارل یک دوربین کوچک داشت که زمان جنگ
تو فرانسه خریده بود. تو ش یک زن بود و یک خوک که دو تا پشت
داشتند ولی صورت نداشتند. من می دونم این چیه. «برای همین داری
می خندی، دارل؟»

«آره آره آره آره آره آره»

گاری تو میدون وايساده، بسته به قاطرها، قاطرها به حرکت،
افسارشون پیچیده به فنر صندلی، پشت گاری طرف ساختمان دادگاهه. با
صد تا گاری دیگه که اونجا وايساده‌اند هیچ فرقی نداره؛ جوئل کنارش
وايساده، داره اون ور خیابون رو نگاه می‌کنه، مثل باقی مردم شهر اون
روز، ولی یک چیزی هست که فرق داره. اون حالتی که اشتباه بردار
نیست، حالت قطاری که الان می‌خواهد راه بیفته، شاید علتش اینه که
دیویی دل و وردمن رو صندلی و کشن رو تخت کف گاری دارند از تو
پاکت کاغذی موز می‌خورند. «برای همین داری می خندی، دارل؟»

دارل برادرمونه، برادرمون دارل. برادرمون دارل تو یک قفس تو
جکسن، دست‌های کثیفش رو یواش گذاشته رو شبکه آروم، با دهن کف
کرده بیرون رو نگاه می‌کنه.

«آره آره آره آره آره آره آره»

دیوی دل

وقتی پول رو دید گفتم «این پول من نیست. مال من نیست.
«پس مال کیه؟»

«مال کورا تله. مال آقای تله. کیک‌ها رو فروختم.
«ده دلار برای دو تا کیک؟»

«دست نزن. مال من نیست.»

«تو اصلاً کیک نداشتی. دروغ نگو. لباس‌های تعطیلیت تو اون
جعبه بود.»

«دست نزن. اگر ورداری دزدی.»

«حالا دیگه دختر خودم به من تهمت دزدی می‌زنه. دختر خودم..
«بابا. بابا.»

«من تو رو نون داده‌ام، جا داده‌ام. دوستت داشته‌ام، بزرگت
کرده‌ام، حالا دختر خودم، دختر زن مرحومم، سر قبر مادرش داره به من
می‌گه دزد.»

«می‌گم مال من نیست. اگر مال من بود به خدا بهت می‌دادم..»

دیویی دل

«این ده دلار رو از کجا آورده‌ای؟»

«بابا، بابا.»

«نمی‌خوای بگی. این قد اسباب خجالت بوده که حالا می‌ترسی
بگی؟»

«می‌گم مال من نیست. نمی‌فهمی مال من نیست؟»

«نه این که نخوام پسش بدم. ولی داره به بابای خودش می‌گه دزد.»

«نمی‌تونم بہت بگم. می‌گم پول من نیست، و گرنه به خدا بہت

می‌دادمش.»

«من نمی‌گرفتم. دختر خود من که هفده سال نون منو خورده

حاضر نیست ده دلار به من قرض بده.»

«مال من نیست. نمی‌تونم.»

«پس مال کیه؟»

«یکی به من داده یک چیزی بخرم.»

«چی بخری؟»

«بابا، بابا.»

«فقط قرض می‌خوام. خدا می‌دونه، من اصلاً دلم نمی‌خواهد

بچه‌هام ازم دلخور باشند. من هر چی داشته‌ام بی‌مضایقه به‌شون داده‌ام. با

روی خوش، بی‌مضایقه. حالا این‌ها از من مضایقه می‌کنند. آدی. خوب

شد مُردی، آدی.»

«بابا، بابا.»

«خدا خودش می‌دونه.»

پول رو گرفت و رفت بیرون.

کش

وقتی او نجا نگه داشتیم که بیل‌ها رو قرض بگیریم صدای گرامافون رواز تو خونه شنیدیم. وقتی کارمون را با بیل‌ها کردیم، بابا گفت «به نظرم باید ببرم پسشون بدم.» برگشتم به همون خونه. جوئل گفت «بهتره کش رو ببریم پیش پیادی.»

بابا گفت «یه دقّه بیشتر طول نمی‌کشه.» از گاری پیاده شد. حالا دیگه صدای موزیک نمی‌اوید. جوئل گفت «بده وردم ببره. او خیلی زودتر از تو می‌بره. یا بده من...»

بابا گفت «به نظرم بهتره خودم ببرم. چون‌که من خودم قرض گرفتم.»

خلاصه تو گاری نشستیم، ولی حالا دیگه صدای موزیک نمی‌اوید. به نظرم بهتره که اینجا از اون چیزها نداریم. به نظرم اگر داشتیم من همه‌ش گوش می‌کردم اصلاً هیچی کار نمی‌کردم. یک ذره موزیک

کش

خیلی خوب چیزیه آدم داشته باشه. وقتی آدم شب خسته و کوفته می‌آد خونه هیچی مثل یک ذرّه موزیک حال آدم رو جانمی‌آره. خودم دیده‌ام، مثل چمدون درش بسته می‌شه، دسته و بند و بساط هم داره، برای این که آدم هر جا دلش بخواه با خودش ورداره بیره.

جوئل می‌گه «به نظرت چه کار داره می‌کنه؟ من بودم تا حالا ده بار اون بیل‌ها رو برده بودم و پس آورده بودم..»
گفتم «بدار هر چی می‌خواه طولش بده، یادت باشه، او به حلدي تو نیست.»

«پس چرا نداشت من بیل‌ها رو بیرم؟ باید پات رو درست کنیم که فردا راه بیفتیم طرف خونه..»
گفتم «وقت خیلی داریسم. نمی‌دونم این جعبه‌ها رو قسطی چندمی‌دن..»

جوئل گفت «قسط چی؟ با چه پولی می‌خوای بخری؟»
گفتم «آدم چه می‌دونه؟ اون یکی رواز سورات می‌تونستم به پنج دلار بخرم، خیال می‌کنم..»

بالاخره بابا برگشت و رفتیم سراغ پیبادی. او نجا که بودیم بابا گفت من می‌رم سلمونی ریشم رو بتراشم. اون شب هم گفت یک کاری دارم که باید به ش برسم، وقتی هم داشت می‌گفت روش رو اون ورکرده بود، موهاش رو هم صاف شونه کرده بود و عطر هم زده بود، ولی من گفتم چه کارش دارین؟ من هم بدم نمی‌او مد باز از اون موزیک گوش می‌کرم. فردا صبحش هم باز ناپدید شد، بعد برگشت گفت مال‌ها رو بیندین که راه بیفتیم من به شما می‌رسم، خودش هم باز راه افتاد و گفت «خیال نمی‌کنم دیگه پولی داشته باشین..»

گور به گور

گفتم «پیبادی این قد داد که پول مسافرخونه رو بدم. دیگه چیزی
که لازم نداریم، ها؟»
بابا گفت «نه. نه. چیزی لازم نداریم.» همون جا وایساده بود، به من
نگاه نمی کرد.

گفتم «اگر چیزی هست که باید بگیریم، خیال می کنم پیبادی....»
گفت «نه. هیچی لازم نیست. شماها سریع منظر من باشین.»
جوئل هم مال‌ها رو بست و او مده سراغ من، یک تخته برآم تو
گاری گذاشتند، از میدون گذشتیم رفته سر همون پیچی که بابا گفته بود،
اونجا متظر شدیم، دیویی دل و وردمن داشتند موز می خوردند که دیدیم
از خیابون دارند می آن بالا بابا از اون قیافه‌های کله‌شق و در عین حال
موش مرده گرفته بود، عین وقتی که یک کاری کرده بود که خودش
می دونست مادر خوش نمی آد، یک چمدون هم تو دستش بود. جوئل
می گه «اون دیگه کیه؟»

اون وقت دیدیم عوض شدنش مال اون چمدون نیست؛ خود
قیافه‌ش عوض شده. جوئل می گه «دندون گذاشته.»

راست هم می گفت. انگار یک وجب قد کشیده بود، سرش رو بالا
گرفته بود، هم موش مرده هم کله‌شق؛ بعد هم اون زنه رو پشت سرش
دیدیم، که یک چمدون دیگه دستش بود - یک زن اردک مانندی بود که
لباس مرتبی هم پوشیده بود، با چشم‌های ورقلمبیده سفت و سخت، انگار
می خواست بگه حالا کی جرأت داره جیک بزن. ما هم نشستیم
تماشا شون کردیم، دهن دیویی دل و وردمن واژ مونده بود، موز‌های
نیم خورده تو دستشون بود، اون زنه هم پشت سر بابا همچین داشت
می او مده که انگار داشت نفس‌کش می طلبید. اون وقت من دیدم اون

کش

چمدونی که تو دست زنه است یکی از همون گرامافون‌ها است. خودِ خودش بود، با درِ بسته، خوشگل عین عکس، هر وقت یک صفحهٔ تازه با پست می‌رسید زمستون تو خونه می‌نشستیم صفحهٔ روگوش می‌کردیم من پیش خودم می‌گفتم جای دارل خالی که گوش کنه. ولی همین جور برash بهتره. این دنیا دنیای او نیست؛ این زندگی هم زندگی او نیست. بابا می‌گه «این هم کش و جوئل و وردمن و دیوی بی‌دل». با همون قیافهٔ موش، مردهٔ کله‌شق، با دندون و بند و بساط، اگرچه ما رو نگاه نمی‌کنه. می‌گه «با خانم باندرين آشنا بشین».

گور به گور

فهرست نام‌ها

Armstid	آرمستید
Addie	ادی
Skeet	اسکیت
Snopes	سنوبس
Albert	آلبرت
Anse	انسی
Ishatawa	ایشاتاوا
Bud	باد
Bundren	باندرن
Billy	بیلی
Peabody	پیبادی
Tull	تل
Jefferson	جفرسون
Jewel	جوئل
Darl	دارل
Rafe	ریف
MacGowan	مک گاؤن
Mottson	موتسن
Mount Vernon	مونت ورنون
New Hope	نیو ہوپ
Varner	وارنر
Vardaman	وردمان
Vernon	ورنون
Whiteleaf	وایٹ لیف
Whitfield	ویٹ فیلد
Hammer	ھمر
Houston	ھوستن
Haley	ھیلی
Yoknapatawpha	یوکناپاتوفا
Yula	یولا

نژاد

... این رمان را فاکنر در ۱۹۳۰ - یک سال پس از «خشم و هیاهو» - نوشته است. خود او مدعی بود که نوشتن آن را در ظرف شش هفته - آن هم با کار شبانه ، پایی کوره آتش یک نیروگاه محلی - به پایان رسانده و پس از آن هم دستی در آن نبرده است؛ ولی ساختمان داستان و ظرافت پیوندهای آن چنان است که خواننده گمان می کند باید بیش از اینها وقت و «عرق ریزی اروح» صرف پروراندن آن شده باشد . در هر حال ، این رمان را بسیاری از منتقدان ساده ترین و در عین حال کامل ترین رمان فاکنر می دانند . برخی حتی آن را شاهکار او نامیده اند . آنچه مسلم است ، این رمان همیشه مدخل خوبی به دنیای شگفت و پرآشوب داستان های فاکنر به شمار رفته است ; اگرچه در مورد همین رمان هم باید گفت که سادگی آن تا حدی فربینده است و دقایق و ظرایف آن غالبا در نگاه اول آشکار نمی شود .

از یادداشت مترجم

ISBN 964-362-193-6

9 789643 621933
۳۰۰۰ تومان
دانستان خارجی - ۷